

OD JAVORKA DO ZELENGORE

azbili smo bunkere na Javorku i nanijeli Nijemcima teške gubitke, ali smo se pod pritiskom jačih snaga iz Nikšića morali povući ka Komarnici. Bataljon se morao brzo prebaciti sa Brezana na desnu obalu Komarnice, jer nam je neprijatelj preko Bajova polja došao za leđa. Mislim da je bio 27. maj 1943. godine oko po-dne kada smo ubrzano strmim puteljkom silazili u duboki kanjon rijeke. Težak je to bio put. Rijeke su u ovim planinskim krajevima duboko zasjekle korita, tako da je preći s jedne obale na drugu veoma naporno, čak i za fizički jače i odmornije ljudstvo.

Zaštitnice prema Javorku i Bajovom polju obezbjeđivale su nas od mogućnih iznenadenja u kanjonu. U selima Gornja i Donja Brezna zatekli smo po kućama starce i djecu iako se neprijatelj očekivao svakoga časa!

— Pobiće ih Nijemci — kaže mi komesar Nikola Repanić.

Nagovarao sam neke ljudе da se prebace sa našim borcima preko rijeke ili negdje sklone, međutim, stare je bilo teško pokrenuti od domova.¹

Dan ranije na lijevoj obali Komarnice, od Borkovića do Bezulja, nalazila su se ostala tri bataljona 1. dalmatinske sa štabom brigade. Naš 4. bataljon je mjesec dana bio van njenog sastava. Dijelom sa Petom, a dijelom sa 10. hercegovačkom brigadom proveli smo to vrijeme u borbama od Fazlagića Kule do Javorka. Zadovoljni smo bili rezultatima borbe, a posebno nam je bilo drago priznanje komandanta 5. brigade Save Kovačevića za borbe na Kobiljoj glavi i Koritima.

¹ Koliko mi je poznato stanovništvo u ovim selima je stradalo baš onog dana kada smo otišli.

Naš zadatak je da u sastavu brigade branimo liniju Bezu — Katun polje. Treba spriječiti svaki pokušaj neprijatelja da pređe preko Komarnice. U toku noći borci se smještaju u kolibe i krajnje kuće Bezuja, a po danu su svi na položajima i u zaklonima, jer je avijacija vrlo aktivna.

Zbog slabe ishrane i fizičke iscrpljenosti osjećao se zamor kod svih boraca. Iako su se prinosili glasovi da se oko nas steže obruč, nije nam bilo teško držati položaje i sa manjim snagama jer je teren to omogućavao. Između nas i neprijatelja zjapio je besputni i strmi kanjon Komarnice. Mogu nas tući samo artiljerijom i avijacijom. Iskoristili smo to i pristupili sređivanju jedinica. Čak smo uspjeli da održimo sastanke po četama. Za vrijeme jednog sastanka primjetila nas je avijacija i dugo mitraljirala, ali bez žrtava. To su bili prvi dani juna.

Okolo su se čuli potmuli odjeci borbi koje su vodile naše jedinice na širem području. Prisustvo teške ofanzive osjećao je svaki od nas.

Misljam da je bio 6. jun. Glavnina brigade je otišla prema Rudinama i rijeci Pivi. Nas su ostavili dok nas ne smijene jedinice 5. brigade. Najteže smo se nosili sa ishranom. Sa terena se nije moglo dobaviti gotovo ništa i to što bi se dobilo, nosilo je sobom neopisive teškoće. Sjećam se da je bataljon ostao bez večere istog dana zato što je po kravu koju smo htjeli zaklati došla jedna starica sa unukom i plačući nam rekla da im je to posljednje što imaju. Vratili smo joj kravu.

Drugi dan je i naš bataljon pošao za brigadom. Put zapadnim padinama Durmitora bio je težak. Noćili smo u Vojnovića katunu. Bilo je hladno i kiša. Trava se tek probijala blijedo-zelenim strukovima iz zemlje kroz gotovo otopljeni snijeg.

U ZAŠTITNICI BOLNICE

U sutor 8. juna naš bataljon, umoran i gladan, stigao je u Rudine i Polje. Ova planinska sela blizu su rijeke Tare, tamo gdje ona vijuga ka Pivi i Šćepan-polju. Oduvijek su siromašna, a i sada su jadno izgledala. Stanovnici su se razbježali od neprijatelja. Većina ih se posakrivala u kanjon Tare, gdje po ovdašnjoj, »ni vrag svoju majku ne može naći«.

Osjeća se dobro plamen neprijateljske ofanzive koja se razbuktala u svoj svojoj žestini. Nagomilane snage neprijatelja sa savremenom tehnikom koju niko nije naslućivao na ovom terenu, zaposjele su obale rijeke Komarnice, Tare i dijelom Pive. Snage od Šavnika i Žabljaka primiču se za nama. Stiglo nam je obavještenje da je za proleterskim divizijama neprijatelj

na Sutjesci zatvorio obruč. Treća divizija vodila je krvave danonoćne borbe sa jakim snagama neprijatelja na ovom bespuću crnogorskih planina. Obruč oko nje biva svakim časom sve tješnji.

Kuriri brigade donesoše nam naređenje za dalji rad. Pričali su nam da je propao pokušaj 3. bataljona da pređe Taru i obezbijedi prelazak u Sandžak. Bataljon je imao i žrtava. Utopio se poznati junak Ujdur.² Glavnina brigade se nalazila na Vučevu. Izgleda da je tamo bila jedino slobodna oaza na pravcu nastupanja divizije za Vrhovnim štabom. Tamo je upućivana i Centralna bolnica.

Dat nam je zadatak da rasporedom u Rudinama zaštitimo prebacivanje bolnice preko nesigurnog mosta na rijeci Pivi kod Gornjeg Kruševa. Posebnu pažnju da obratimo sa pravca Uzlupa i Huma. Ostajemo na ovim položajima do dolaska Sandžačke brigade.

Iako je mjesec jun, proljeće je zakasnilo u ovim planinama. Vrhovima Maglića i Volujaka bjelasaju se smetovi snijega, a noći su dosta hladne. U kućama ovih seli nigdje žive duše. Ponegdje samo mačka ili pas zacvili od gladi i samotinje. U noći to pruža avetijsku sliku. Za smještaj imamo dovoljno prostora u praznim kućama i pojatama, ali je sa hranom teško. Već pet dana borci nijesu okusili hleba. Na brzinu skuhanim ili nedopečenim parčićima mesa nije se mogla utoliti glad koja čak i boli. U rancima i torbama nosimo povelike rukoveti »srijemuše« — divljeg luka, koji oporo kosi po praznim stomacima.

Čuju se svakojake glasine. Trudimo se da im ne vjerujemo, ali ono što svojim očima vidimo i zapažamo nagoni crne misli. Pred nama je teška i dugačka staza kojom su prošle glavne snage. I mi idemo njome. Njome se, izgleda, mora ići. Prošle godine ovuda je prošla 1. proleterska. Sada je, sudeći po svemu, mnogo teže. Neprijatelj je mnogobrojan i jak.

Okolo se čuje jaka grmljavina. Neprijatelj se iza nas primakao blizu. Pokret svojih jedinica obeležava paljevinom kuća i koliba. Borci o tome komentarišu. Isto veče održan je sastanak sa čitavim sastavom bataljona. Objašnjavali smo situaciju i dosta nejasno iznijeli naše dalje zadatke u pokretu prema Sutjesci.

Sve sumnje i crne misli iako situacija nije bila nimalo ružičasta, odbacili smo bezgraničnom vjerom u pobjedu. Tako smo i zaključili sastanak bataljona.

I ovu noć smo proveli kao mnoge u posljednje vrijeme — bez hrane. Pred zoru nas probudiše intendanti veselo galameći o ovacama koje nam je poslala 3. sandžačka brigada. Raskoma-

² Zamjenik komandanta bataljona Gojko Ujdurović.

dano i podijeljeno u žurbi, meso pojedosmo gotovo poluprijesno. Sa komesarom sam izašao pred kuću. Zora je zabijelila i dosta je svježe. Nađe i zamjenik komandanta. Zamahnu rukom prema drugoj obali Tare i stisnutih usana reče:

— Slušajte, što onaj tamo pjeva!

Zaista u tihom praskozorju riječi pjesme su se dobro čule:

— »Da zna zora, da zna zora...«

— Fuj izrode!... viknu stražar blizu nas. Sigurno taj gad uz pjesmu oštiri kamu, kojom će preko dana klati neke od ovih premučenih seljaka koji su utekli u kanjon rijeke.

Dan je donio snažno bombardovanje sela. »Štuke« su užasno zavijale. Neprijatelj nas je tukao iz minobacača i mitraljeza. No svaki njihov pokušaj da se primaknu rijeci dobro smo kažnjivali. Iza nas su Sandžaklje vodile teške borbe.

Pristizala su i česta obavještenja o neprijatelju, jer smo bili kao na nekoj raskrsnici. Osjećali smo da se situacija svakim časom sve više usložava i pogoršava... Nijemci su se preko Cureva primakli vrlo blizu Vučevu. Sa Mratinja i dalje snažno napadaju. Na sam vrh Maglića, gdje se ranije i planinar bez dobre opreme skanjivao popeti, iznijeli su top i minobacač. Tuku naše položaje i kolone na Vučevu. Imamo mnogo gubitaka, naročito u bolničkim ešelonima. To su tako vidne mete — naročito ešeloni tifusara, da se brzo primijete. Čim negdje zastanu, lože vatre i peku, sve od puževa do svojih poderanih opanaka, ili nešto kuvaju u porcijama. Vučeve stalno kontroliše i avijacija koja svaki čas nadljeće i bombarduje.

Patrola koja je išla dolinom Tare obavijesti nas da neprijateljska artiljerija sa Šćepan polja i Popova mosta neprekidno tuče Vučeve i prilaze Pivi. Od toga najviše trpe ešeloni Centralne bolnice pri prelazu rijeke. To su većinom teški ranjenici i iznemogli tifusari koji se moraju nositi ili pridržavati, pa su i ciljevi uočljiviji. Nose ih uglavnom zarobljeni Italijani koji teško podnose ove naše napore, a naročito glad, pa su prava nevolja na putu. Brzo se sjate oko lešine uginulog konja. Svako pozivanje na red i disciplinu, pa i za vrijeme dejstva avijacije, ne pomaže, sve dok se ne najedu prijesne konjetine koja je često teško zaudarala.

JUNAK MOST

Grupa boraca koja je održavala vezu sa začeljem bolnice izvijestila nas je da će do ponoći i posljednji ranjenik preći preko mosta na Pivi. U izvještaju stoji da zadnji ešeloni trpe teške gubitke pri prelazu mosta, koji je dobro urakljila artillerija sa Šćepan-polja. Svaka 2—3 minuta padne po jedna gra-

nata blizu mosta, a neke su ga pogodile i oštetile. To traje već nekoliko dana. Sreća je što su inžinjeri kraj njega i brzo ga popravljaju.

Može se zamisliti osjećaj onih koji prelazeći preko njega očekuju detonaciju i pun pogodak ionako nesigurnog mosta!

Noć se spustila na ova planinska bespuća sa grmljavinom oruđa, stravičnjom od one koju smo ovdje čuli prve večeri. Vatre popaljenih koliba u podnožju Pivske planine tako su jasno uočljive i blizu nas. Nedićevci pojačavaju vatu na desnoj obali Tare i čine se da time daju oduška veselju, jer im se saveznici primiču.

Nabavljen je nešto mesa pa je to skuvano na rizik još za dana pored zapaljenih kuća. Bataljon je sav na okupu. Počele su pristizati i Sandžaklije koje će nas smijeniti. Čekamo naredenje za pokret ka Vučevu. Kasno u noć i ono je stiglo. Pripreme su bile već izvršene.

Jednom jedinom dobro obeleženom stazom pošli smo ka mostu na Pivi. Treba ga preći za noći, da bismo se sjutradan odmarali u sastavu brigade na Vučevu, a i da bismo zbog neprijateljske avijacije, izbjegli dan, penjući se strminom ka platou. Pred bataljonom se ispriječilo kamenito i slabo pošumljeno brdo prema rijeci. Preko njega ka mostu teško je i danju proći, pa smo preduzeli mjere opreza i odredili lakši tempo kretanja. Sa vrha brda ka rijeci je kamenitije i strmije. Jedna samo, i to uska, putanja vodi ka mostu. Vrlo lagano, kao po staklu da gazimo, idemo njome. Imamo priličan broj bosih, pa su mnogima noge u krvi. Iako do mosta od sela nije velika razdaljina, treba nam dosta napora da to sa ljudstvom i komorom pređemo. Često pored puta nailazimo na mrtve tifusare.

Čim smo pošli sa ivice brda, stropošta se konj sa mitraljezom i povuče za sobom dvojicu od posluge. Razmrskali su se u kamenjaru. Pomoć nije pomogla. Veoma teško je bilo ovakvoj koloni noću sići ka mostu. Mnogo lakše je bilo peti se ka vrhu. Održati disciplinu na ovakovom maršu gotovo je nemoguće i sva nastojanja da se veza ne kida i prestane sa dovikivanjem nisu uspijevala. Negdje padne konj sa teretom, negdje se povrijedi borac, pa čitava kolona tu zastane, jer je staza uska i ne može se na njoj mimoći. Ovo se često ponavljalo.

Na sredini puta do rijeke dobili smo naredenje da zadržimo dio snaga na kosi dok se zaostali dijelovi bolnice ne prebace, jer je neprijateljska artiljerija u toku noći oštetila most. Nije bilo lako ostaviti dobar dio bataljona u ovom kamenjaru bez hrane i vode i izložiti ga dejstvu avijacije. No, bolnicu treba obezbijediti dok se ne uspenje na plato Vučeva. Odmah

smo to i učinili. Sa manjim dijelom snaga sišao sam blizu mosta da pomognem bržem prebacivanju ostataka bolnice.

Zora je već počela da rudi. Žagor oko mosta glasno se čuje. Prekine ga načas zvižduk neprijateljske granate i tresak eksplozije u neposrednoj blizini. Već se čulo zloslutno bruhanje aviona »roda« čije izviđanje prethodi bombardovanju i mitraljiraju. Uz stranu, gdje je ostala glavnina bataljona, samo su mali šumarci, dok je pored rijeke šuma velika i može se sakriti od pogleda iz vazduha.

Stao sam pored samoga mosta. Naježio sam se od prizora na obalama rijeke kod prelaza. Tu je i omanja zaravan. Težak zadah konjskih lešina u raspadanju široko se osjeća. Na desnoj strani rijeke ispreturani su kazani za hranu i slomljena nosila, a pored samog mosta nekoliko umrlih i poginulih boraca. Gdje se god okrećao, sa ovoga mjesta se vidi isti ili još mučniji prizor. Nešto ispod puteljka koji izlazi na most, a koji već ne znam po koji put popravljaju inžinjeri, posebno jeziv prizor prikriva pogled. Pored poodavno ubijenog konja, kao za stolom, reklo bi se, sjede tri mrtva Italijana. Dvojica nemaju glave, posjekla ih je topovska granata kao nožem. Jedan od njih ima u rukama poveliko parče smrdljive konjetine. Treći, sa raznešenim grudnim košem, oslonio se na konjsku lešinu. Granje u kojem leži strvina čini mrtvim Italijanima naslon, pa izgleda kao da su zasijeli.

Ispod mosta tutnji duboka i brza Piva. Gotovo za svakim kamenom koji viri iz vode leži mrтav čovjek, konj ili neki predmet iz komore. Okresane bukove i jelove grane razbacane su oko mosta, dok stabla štrče ogoljela i sastrugana parčadima granata i avionskih bombi.

Na svaka dva-tri minuta zazviždi granata i rascveta se blizu mosta. Iverje razbijenog drveća i kamenice sa gelerima zazvižde okolo i padaju širokim krugom. Mnogo je gvožđa palo na ovu zauvijek obeleženu stazu. Dosta se na njoj ugasilo života boreći se za živote ranjenih i bolesnih drugova. Koliko je puta samo ovaj most kidan i popravljan da bi se preko njega prebacile jedinice i bolnice. Kao da mi je neko u blizini stalno ponavlja: »Ovaj most je junak most... junak most«. On prkosí svemu. Ljudi ga ruše i popravljaju.

Začelje posljednjeg ešelona bolnice penje se ka Vučevu uz strminu koja je dijelom pošumljena. Kod mosta je ostala grupa inžinjeraca, da nad njim i dalje bdije. On se klati i teško ko uspije preći ga čitavom dužinom, a da ga ne isprati zvižduk i tresak granate. Pravi podvig je kad tifusar ili ranjenik pređe preko njega bez nove ozlede.

Sa druge strane rijeke je šira zaravan sa johama i bukovinom. Tu je prenoćio dio Centralne bolnice. Ložili su ljudi

vatre pod drvećem od kojih se sada samo vide male spirale dima... Kiša poče da pada, i to u pljuskovima... Izvijestili su nas da je zadnji dio bolnice već ušao u šumu na Vučevu... Ipak nijesu svi izašli iz ovoga kanjona. Dosta ih je ostalo posred ugašenih vatri. Njihova tijela su se poredala koso, tako da izgledaju kao drveni zasloni ovoj krševitoj strani. Crna grumuljičava zemlja i staro suho lišće prekrilo im napola gole trupove. Rekoše da je tu noćio ešelon tifusara.

Naređen je brz pokret bataljona za prelaz rijeke i dalje ka Vučevu. Pri vrhu nas uhvati avijacija, ali žrtava nije bilo.

Kad je već prevalilo podne bili smo prikupljeni u šumi zvanoj Zeleni Omar gdje nas je štab brigade upoznao sa situacijom na Sutjesci i mogućnim našim zadacima u toku narednog dana. Koliko se sjećam, to je bio 11. jun 1943. godine.

JURIŠ NA SUTJESCI

Negdje oko 14 časova 10. juna, uvukli smo se sa bataljom u visoku šumu kod Katuna. Neispavani smo, gladni i od zore, od prelaska mosta do ove šume, neprekidno tučeni avijacijom. Čim su se dočepali hлада, borci su popadali po zemlji i zaspali. Prizori koje su od sela Rudina do mosta i uz strmu stazu Vučeva gledali, učinili su ljudе apatičnim. Duž staze, na svakih nekoliko koraka, naročito od mosta do Vučeva, vidjeli smo drugove koji su završili ili završavali svoj borbeni i životni put. Naišli smo na neke iz naših jedinica, među njima i na naše poznanike. Blizu šume pri vrhu ove strmeni naišli smo na dva teška ranjenika. Jednoga smo prepoznali, bio je iz našeg bataljona. Tražio nam je nešto od oružja ili da mu muke »na neki način« prekratimo. Iz pocijepanih čakšira virili su mu patrljci nogu, otkinutih ispod koljena. Gangrena je činila svoje i tu nije bilo spasa. Kako koja naša četa najde, ranjenik po imenu doziva drugove da mu pomognu. Pokušali smo da ga previjemo i prenesemo gore u šumu, ali nije dozvoljavao da ga pomaknemo s mjesta... Kod mnogih boraca video sam suze. Kako koji korak, prizor sve teži.

Dan je sunčan i samo povremeno oblaci u prolazu prospu kratkotrajnu kišu. Avijacija stalno dejstvuje. Talasi za talasima, smjenjuju se nad Vučevom, ostavljajući sve veću pustoš. I artiljerija sa Popova mosta povremenim vatrema naletima obaspe ovu visoravan na kojoj se sakupilo mnogo vojske. Tu je glavnina 3. udarne divizije i veći dio Centralne bolnice... A ovoj, oštro oivičenoj, zaravni privukao se neprijatelj i okružio je tako da se gotovo može prepucavati s jedne strane na drugu. I pored zabrane da se zbog avijacije lože vatre,

ipak se po gdje-gdje, kroz visoke jele i bukve probija dim koji otkriva naše prisustvo. To tifusari, za koje ne važe naređenja, peku otpatke konjetine ili puževe.

U štabu 1. dalmatinske brigade koji se razmjestio blizu katuna Duži, saopšteno nam je: da ćemo prenoći na Vučevu a sjutra, 11. juna, glavnina 3. divizije poći će ka Sutjesci i Tjentištu kuda su već prošle glavne snage sa VŠ; da je neprijatelj ponovo zatvorio taj prolaz i da ćemo morati da jurišem pređemo Sutjesku i da se probijemo kroz gусте redove bunkera prema Zelengori. Ako u tome ne bismo kao cijelina uspjeli, da se po grupama probijemo prema selu D. i G. Igri, gdje bi bilo zborno mjesto.

Poslije svega onoga što smo već preživjeli van sastava brigade, ovo saopštenje nije baš umirujuće djelovalo. U blizini je i štab 3. divizije od kojeg se očekuju dalja naređenja. Uzbuđeni smo i kao da nešto novo očekujemo od njenog komandanta Save Kovačevića. Nekako se kod svih boraca divizije uvrežilo osećanje da tamo gdje je Sava sa svojom jedinicom, obruči pucaju. Osjeća se da će biti teškoća, ali se mnogo vjeruje u uspeh. Sa takvim utiscima vratili smo se u bataljon koji se i dalje odmarao u šumi.

Polako se spuštao mrak koji nam donosi nešto mirniju situaciju od one što smo je preko dana preživljivali. Ne samo što ćemo imati manje aviona nad glavama i što nećemo gledati strahote koje proživljavaju naši ranjeni i bolesni drugovi, nego ćemo se u sastavu brigade odmoriti i nešto pojesti. Dobili smo malo više ovčijeg mesa, a sa tim i vedrije raspoloženje. Nešto je onako prijesno podijeljeno da ga borci sami ispeku, a veći dio će se skuvati za sjutrašnji dan. Tek kad je pao mrak, po vatrama se moglo vidjeti koliko nas je. Dobijao se utisak da je uz svako stablo naložena vatra. U noći je Vučevu izgledalo kao neko veće naseljeno mjesto. Graja i dozivanja čuju se sa svih strana. Silno se osjeća miris pečenog mesa, a i »srijemuše« koja nam je uz meso mnogo ukusnija. Najbučnije je u šumi Zeleni Omar gdje se smjestio dio bolnice.

Odjednom, kao iz jednog oruđa, iznad nas zazviždaše granate i sa treskom eksplodiraše kod bolničkog logora. Drugi nalet podbaci i tresnu blizu štaba naše brigade. Sljedeći zakači i nas. Sve se odvija takvom brzinom, da se od zavijanja i eksplozija teško mogu čuti jauci i zapomaganja ranjenih. Izgleda da su čitavu prostoriju dobro izreperisali tako da je svaka tačka tučena precizno artiljerijom od Popova mosta.

Povici: »Gasi vatru! Gasi vatru!« čuli su se sa svih strana. Najviše gubitaka bilo je kod bolnice. Tamo su bile naložene i najveće vatre...

Ponovo se sve umirilo. Svaki od nas je već navikao pa mu i ne izgleda toliko strašno. Ponovo su oživjele vatre. Najviše ih je kod bolnice, naročito kod tifusara. Izgleda da je svaki bolesnik za sebe naložio vatru i nešto peče ili kuva. Svako se stara da spremi i dokusuri ono što mu je dato ili je negdje nabavio za večeru.

Opet: »Avioni! avioni!... Brže gasite vatre«. Bio je samo jedan, vjerovatno »roda« koja preko svjetlucanja vatri provjera gdje se nalazimo. Preletjela je samo iznad nas, pa se uđila. Vatre se više nisu ložile, a gdje nisu pogašene, vešto su maskirane... Malo kasnije sve se umirilo. Tišinu remete samo povremeni dozivi stražara ili zalutalih tifusara. I pored svega preživljenog i onoga što nas očekuje, spavalо se tvrdim snom. Po gdjekad borac jekne u snu, traži hranu ili »juriša« pa se opet umiri.

Još se nije potpuno razdanilo kad smo ustali. »Roda« je poranila prije nas i kružila dosta nisko iznad šume. Vrhovi Maglića i Volujaka omotani su maglom, a na nebu oblaci koji nagovještavaju kišu. Radujemo joj se, jer neće biti avijacije.

Na brzinu smo pojeli vodnjikavu supu sa parčetom mršavog mesa i krenuli prema katunu Hadžića ravān. Žurili smo se da nas dan ne bi zatekao na čistinama Vučeva. Opet isti prizor: mrtvi, ranjenici, tifusari. Najteže nam padaju oni na izdisaju. Iznenada grunu jedan snažan vatreni nalet artiljerije u našoj blizini. Produžili smo ne napuštajući stroj.

Štab našeg bataljona pozvali su u katun Paljevine kod štaba brigade. Tamo je, pored štabova bataljona iz 1. dalmatin-ske, bilo, koliko se sjećam, i nekoliko drugova iz 5. crnogorske brigade. Bio je i komandant 3. divizije Sava Kovačević. Sastanak je bio na ivici proplanka otkrivenog prema Magliću. Na sami vrh ove planine Nijemci su iznijeli top i tuku Vučeve. Sada je Maglić u magli, pa nema te opasnosti — bar se tako smatralo.

Nismo se dugo zadržali. Ponovljeno nam je uglavnom ono što smo juče primili u štabu brigade. Sava nam je uglavnom rekao: da je situacija dosta teška, ali da se možemo izvući; da moramo povesti i spasti bar pokretni dio bolnice; da treba navaliti na Sutjesku i razbiti neprijatelja na Tjentištu; da će se formirati grupe za juriš i obezbeđenje bokova i pozadine, a istovremeno pripremiti formiranje grupe od teških mitraljeza, sa najboljom poslugom, koja će vatrom podržati forsiranje rijeke.³ Dalje je rekao da treba odjednom žestoko udariti, da se

³ Oko toga, ko je i kada dao ideju za formiranje ove »grupe za podršku vatrom« i kako je ona realizovana, bilo je raznih tumačenja. Znam da je ideju, a time i naređenje o njenom formiranju, dao Sava Kovačević u svom avizo-naredenju štabu 1. dalmatinske brigade. To je

o neprijatelju prikupljaju što detaljniji podaci; da će se zapovijest za napad na Tjentište i naređenja za dalji rad dobiti blizu mjesta proboga obruča, tj. kod same rijeke, i najzad, da će se napad izvršiti početkom sljedeće noći.

Sava je u izlaganju bio kratak i određen. Sve su oči bile uprte u njega, jer nam je on u ovoj mučnoj situaciji značio mnogo. Tražio je u izvršenju zadatka besprijeckornu disciplinu.

Treći bataljon naše brigade i 1. bataljon 5. crnogorske bili su već istureni ka Sutjesci. Naš 1. bataljon kretaće se za našim 4., dok će 2. ostati u zaštitnici divizije. Štab brigade nas je poslao prema Sutjesci jer nije imao tačne podatke o situaciji na rijeci i preko nje. Vjerovatno je uslijed toga izostala zapovijest za napad sa forsiranjem rijeke kod Tjentišta.

Pošli smo 11. juna u 8 časova. Štab brigade se kretao na začelju našeg 4. bataljona pravcem: katun Plan — Mrkalj klapa — Dragoš sedlo. Nekoliko puta nas je obasuo kratak pljusak. Na strmoj i klizavoj stazi kroz šumu mnogo se padalo. Sve je ovo izazvalo graju i dovikivanje, te se o nekoj tajnosti približavanja rijeci ne može govoriti. Pogotovo, kada se konj sa kazanima okliznuo niza stranu i izazvao veliku buku... Zastali smo između dva potočića na dosta strmoj padini u rejonu Ravnog borja. Iako smo blizu rijeke i Tjentišta, zbog visoke šume nemamo dovoljnu preglednost. Jedino Tjentište možemo vidjeti i, to onaj gornji dio, ka šumi. Tamo su i šatori Nijemaca oko kojih je u krugu povezano dosta konja. Primjećujemo pokrete vojnika oko šatora, ali tako nejasno da je teško ustaviti bar približan broj. Čujemo, ali nerazgovjetno, dozivanja i galamu sa te strane. Ponegdje se oglasi »šarac«, dok smo vatrnu automata čuli na više mjesta u rejonima Košura i Krekova. Na vrhu Pleća visoko se vila njemačka zastava sa kukastim krstom. Ovdje je po planu trebalo pojesti ono kuvano meso koje smo jutros dobili na Vučevu. No, pošto smo ga već davno pojeli, ostala nam je samo sprijemuša.

Negdje oko 13 časova ponovo nađe oblak i prosu kišu na dio terena gdje smo se nalazili. Ali se brzo razvedri. Nađe

---

bilo predviđeno još na Vučevu i mi smo u bataljonima, još za vrijeme pokreta, pripremali realizovanje. Tako je ova grupa, kad smo stigli do Sutjeske, već bila formirana. Za rukovanje mitraljezima određeni su gotovo najbolji komunisti iz četa, ali nisam siguran ko je rukovodio čitavom ovom grupom od 6 teških »breda«. Postavljena je pozadi našeg 3. bataljona i njeno dejstvo je do polaska na juriš donekle usmjeravao Pero Radević. To je, koliko je meni poznato, bila prva takva grupa koju je naša jedinica formirala za podršku forsiranja reke. Zadatak joj je bio da tuče po njemačkom logoru na Tjentištu i to noću kada su prelazak rijeke i napad bili predviđeni. No, iako napad nije izvršen po planu, vatra njenih mitraljeza unijela je veliku pometnju kod Nijemaca na Tjentištu, što je umnogome doprinijelo da logor u prvom naletu bude formalno pregažen.

jedan avion i baci padobranom neki teret na Tjentište. Na Krekovima odjeknu nekoliko rafala »šarca« pa se ponovo sve utiša.

Naređeno je da se naš bataljon sa Ravnog borja spusti do rijeke i da dobro izvidi položaje neprijatelja sa druge strane. Napad će se izvesti noću 11/12. juna, a naređenje za to, rečeno nam je, dobićemo do pada mraka. Prvi bataljon treba da ide desno od našeg. Razmišljam da glavninu bataljona držim malo povućeno, a manje dijelove da uputim do same rijeke. Prije nego što smo pošli ka rijeci izdvojili smo teške mitraljeze sa odabranom poslугом za grupu »za podršku vatrom«. Desno od 1. je 3. bataljon. On je već na rijeci. Komanduje mu još Peko Bogdan koji je iz štaba brigade poslat tamo prije mjesec dana, jer je dotadašnji komandant Pero Radević bio odsutan zbog ranjavanja. Danas je i Radević došao sa štabom brigade i otišao ka svom bataljonu, iako nedovoljno zaliječen.

Spuštanje ka rijeci teklo je vrlo brzo i neometano, iako je neprijatelj odmah na drugoj obali. Za nekoliko minuta smo bili do same rijeke — uz samu njenu obalu koja ima nešto zaravni obrasle travom i prorijedenom šumom. Visoka trava omoguće nam neopaženo približavanje i postavljanje izviđača. Čete smo poredali jednu do druge na oko 100 metara od obale. Iako nam je rečeno da će lijevo od nas biti Mostarski bataljon 10. hercegovačke, tamo ga još nije bilo. Naš 1. bataljon zauzeo je isti raspored desno od nas. Sa njegovim komandantom Bogdanom Stuparom primakao sam se obali rijeke da bolje izvidimo položaje neprijatelja.

Opazismo dugačku njemačku kolonu kako se iz kanjona, od pravca Čemerna, kreće ka šatorima na Tientištu. Vidimo kako se i između šatora, na čistini, ispod zidina popaljenih kuća, vrzaju njemački vojnici u košuljama zavrnutih rukava i gologlavci. Oko logora ima dosta povezanih konja, nekih još pod teretom. Drže ih za povoce seljaci s fesovima na glavi, vjerovatno prisilno mobilisani iz okolnih sela ove tromeđe. Gotovo su svi sabijeni u jednu gomilu. Rijetko koji od njih promakne kroz logor ili razgovara s Nijemcima. U sredini logora ističu se dva poveća šatora sa venjakom od granja pred njima. Padinama Pleća, Krekova i Košura, u polukrugu prema Tjentištu, načičkani bunkeri do same zaravni. Mnogi se jasno vide, a često se i oglase »šarcima«.

Kolona koja izlazi čelom iz kanjona pojačće snage neprijatelja pred nama. A znamo da su se i snage od Čureva već visoko popele ka Vučevu, da su i one od Mratinja već izašle gore na sami plato i da se tamo vode žestoke borbe... Mi smo se sa ova naša tri bataljona i jednim iz 5. crnogorske privukli i pritajili na padini iznad rijeke, čekajući zapovijest za napad

i noć kada ćemo krenuti na juriš. Između nas i neprijatelja ispriječila se mutna, od kiša i otopljenog snijega, nadošla Sutjeska. Korito joj je dosta strmo i kamenito, pa valja sve čega se dohvati. Vidimo kako Nijemci često trknu sa porcijama do izvora kraj same obale. Dobro ih vidimo jer smo udaljeni samo oko 150 metara. Iako su dosta raskomoćeni, većina ih nosi automate preko leđ ili pištolje u kuburama. Prosto je nevjerojatno što nas sa takve blizine ne vide. O tome komentarišem sa Bogdanom. Možda hoće da nas uvuku u klopu? No, zašto bi onda ovako komotno šetkali ispred nas??

Kod nas je došao u izviđanje Božo Lazarević iz štaba divizije. Ispod logora (šatora) gdje je put ograđen nekim trnjem, dva Nijemca se boksuju. Sa donje strane ove živice, njih četvoricu izveli šestoro golorukih ljudi i postavili ih okrenute prema žbunju. Vidim kako uzimaju automate na gotovs i reskim plotunima ih obaraju. Jedan od prostrijeljenih je samo kleknuo. Prišao mu je Nijemac i sasuo čitav rafal. Kako smo željni osvete, ali i nemoćni da bilo što preduzmemos. U pitanju je tajnost i proboj divizije sa ranjenicima. Naredio sam da niko ne opali prije komande. Dobro znam kako im je. Stajali smo prenaraženi i nijemi. Svakome od nas pogled je govorio više nego što bi se to moglo reći riječima... Strijeljani su, izgleda, iz dijela bolnice koji je išao iza proleterskih divizija. Sličan prizor posmatrali smo iznad šatora pod samom šumom. Ovdje su dva Nijemca strijeljala trojicu boraca koje su doveli iz šume. Za sve to vrijeme ovi u šatorima miruju — kao da se ništa ne dešava. Čak se pri dnu logora čuje harmonika. Užasno je bilo sve to gledati. Živci su nam prenapregnuti. Božo je mahnuo rukom i užurbano se vratio prema štabu brigade. Bogdan mi je nudio parče kuvanog mesa. Odbio sam ga. Jedino sam priželjkivao skori znak za napad.

Kolona iz kanjona prilično se izdužila. Računamo da ih je oko bataljon. Kako bi bio zgodna meta, ako bismo odmah dejstvovali. Pred našim bataljonom su malo zastali. Iz logora se izdvoji petnaestak Nijemaca sa dva psa i uputiše se uz rijeku pored kolone.

Ponovo se malo naoblači i kratki pljusak zaprska po bukovom lišću iznad naših glava. Ubrzo iza toga progrija sunce i napravi dugu čiji se jedan kraj gubio prema Popovom Mostu.

Pozvali su nas u štab brigade koji se nalazio tu na oko 200 metara. U prisustvu tri štaba bataljona koja su stajala u krugu ispod nekih debelih bukava, komandant brigade Gligo Mandić reče da nas je pozvao radi večerašnjeg zadatka.

Poče: »Mi ćemo večeras napasti Nijemce tamo na Tjeništu...« i odjednom zastade. Dolje na spoju mog 4. i 1. bataljona zalaja pas i gotovo istovremeno prasnuše dve-tri puške.

Jedna raketa šušteći polete u vis. Kod 4. bataljona žestoko zapraštaše puške. Grunuše i dvije bombe. I odjednom kao da je to bio signal, po nama osuše vatru mnogobrojni »šarci« i puške s one strane rijeke. Stajali smo zabezeknuti i nijemo gledali jedan drugoga. Ali, samo za trenutak. Glico se trže i pokazujući rukom koja mi se uvek činila kao izglavljenja u ramenu, oštroskomandova:

— U bataljone na juriš!

Viknuo je tako glasno kao da je želio da ga čuje i poslednji borac u brigadi. Mi smo kao odapeti tetivama pojurili u bataljone. Grmilo je sa svih strana. Tako se žestoko zakuvalo, da se pojedinačni pucnji ne čuju. I sa naše strane je pučalo, ali dosta neorganizovano — pogotovo kod dijelova jedinica povučenih pozadi, koje nisu imale dobru preglednost.

Računam da je bilo oko 15 časova kada sam se stušto ka bataljonu. Grupa od oko 20 boraca, iznenadena upadom Nijemaca i uraganskom vatrom, stuknula je sa položaja. U susretu sam ih zaustavljao i vraćao ka rijeci. U tome mi je pomogao i komandant Glico. Vjerovatno je neke od njih ova paklena buka trgla iz sna ili dremeži, pa su onako bunovni jurnuli nazad ka štabu brigade. Bataljon je kao cijelina uveliko vodio borbu, iako mu to nije komandovano. Utrčao sam između 1. i 2. čete i komandovao:

— Naprijed, drugovi... Juriš ura--a-a!...

Borci me upitno gledaju, ali niko ne kreće naprijed. Nekoliko njih valjalo se u krvi u jednoj uvalici ispred samog stroja. Osmotrio sam ponovo čitav bataljon koji se sada isuviše rizično prikupio u gomilu i još glasnije komandovao:

— Za mnom drugovi... Juriš ura-a-a!

Kao niz odapetih strijela poletjeli su ka rijeci. U trku kroz sitno žbunje naletesmo na nekoliko Švaba, vjerovatno od onih koji su se sa psom prebacili ka nama. Sa njima smo brzo svršili.

Tuku nas, činilo mi se, sa svih strana. Naši u trku pucaju bez nišanjenja. Odjednom preko naših glava zviznu mlaz jednog, a onda i ostalih naših »breda«. Šatori puni Nijemaca sa konjima oko njih, bili su odlična meta. Nijemci se u panici i metežu uskovitlali pa je teško odrediti idu li k nama ili bježe ka Popovom Mostu, ili gore ka šumi. Oni iz bunkera iznad logora neprekidno blijuju vatru po nama.

Čini mi se, u dva skoka našli smo se kod rijeke. Ovdje je najuža ali i najbrža. Sa druge strane se pred nama uzmuvalo začelje neprijateljske kolone od Suhe. Neki vode konje i mazge. Zasuli smo ih vatrom sa same obale. Dosta ih je palo. Neki su utekli nazad. Jedan se sa podivljajim konjem strmoglavio u rijeku. Ponovo sam komandovao: »Naprijed! i bacio se u

žute talase Sutjeske. Priličan broj boraca me je slijedio na istom mjestu. Neki su trčkarali obalom tražeći, valjda, pogodniji gaz.

Poslije nekoliko koraka pao sam u vodu. Nosila me je nekoliko metara, do jednog povećeg kamena koji je štrčao na sredini rijeke. Oslonio sam se na kamen, ustao i ponovo pao. I tako, posručući i padajući zanošen niz vodu grabio sam ka drugoj obali. Jedva sam se izvukao mokar i izubijan. Zastao sam da se priberem i malo predahnem. Sa Nijemca koji se kraj same obale grčio u samrtnom ropcu skinuo sam automat. Moj je otregnula voda.

Sa desetak boraca istrčao sam na stazu koja vodi ka logoru. Tri Nijemca istrčaše iz nekog žbunja i pogiboše... Ispred našeg bataljona trenutno je bilo najčistije. Osvrnuo sam se ka rijeci. Jedna veća grupa boraca, držeći se crvenog kabla koji je, izgleda, postavila ona grupa sa psima, lakše je gazila rijeku. Oni koji su pošli našim pravcem padali su i voda ih je nosila daleko dolje. Čuju se dozivanja, traženja pomoći. Malo niže, desno od nas, rijeka se uveliko prelazila. Tamo je šira i nije tako brza kao kod nas. No, i kod njih se čuje galama i dozivanje u pomoć.

Vatra i dalje traje nesmanjenom žestinom. Izgledalo mi je da je naša sada mnogo jača. Teški mitraljezi koji su u prelazu bili glavni nosioci vatrene podrške, sada se sve jasnije čuju i osjećaju. Nijemci su ih osjetili i teže da ih učutkaju. Oko njihovih položaja često se rasprskavaju minobacačke i artiljerijske granate. Najsnažnija vatra trenutno se čuje pred našim 3. bataljonom i desno od njega, pred 1. bataljonom 5. crnogorske brigade. Oko šatora vriska ranjenih konja. Sve se odvija verovatno brzo.

Više od pola bataljona već je prešlo. Kako se koji borac prebaci upućujemo ga prema šatorima na desnom našem krilu i prvim bunkerima u šumi iznad puta. Nekoliko puta vraćao sam se do voda i požurivao ih prema neprijatelju gdje su prvi dijelovi vodili borbu. Tamo sam ostavio zamjenika komesara bataljona Andru Kovačevića. Borci su izlazili iz vode potpuno mokri, mnogi bez odjeće i gologlavci. Neki su i bez pušaka, ali to nije bio problem, jer ih je bilo dovoljno kod mrtvih Nijemaca. U nekoliko mahova video sam kako po jedan, a nekad i po dva-tri borca isčeznu u talasima i više se ne pojave. Najčešće su to bile drugarice. Komesar bataljona Nikola Repanić Gandi koji je sa zamjenikom komandanta ostao na drugoj obali, upućivao je borce da gaze povezani u lanac. Izgleda da je uspio da prikupi i one koji su se u prvoj vatri bili raštrkali po šumi.

Sa nekoliko boraca uputio sam se ka logoru. Na putu sretoh komandanta 1. bataljona Stupara koji reče da mu je

samo pola bataljona pregazilo rijeku, a ostali se još prebacuju. I on je upućivao borce šumom zapadno od Usovičkog potoka. Producili smo ka šatorima gdje su se čuli samo pojedinačni pucnji. Tu smo zatekli posebnu sliku. Glavnina 3. bataljona, sa nekim dijelovima 1. i 4. upala je u logor. Dosta njih je pretresalo šatore. Vidio sam kako je jedan borac 1. bataljona vučao Nijemca za čizme koje su virile iz šatora. Htio je čizme a izvukao je živog Nijemca. Nastalo je rvanje; podlegao je Nijemac. Neki borci nosili su po dva i tri ruksaka na leđima. Vidjelo se da su krcati. To nam se nije dopalo. Čuli smo glasne komande Peka Bogdana i Pera Radevića. Posebno se čulo halakanje i sokoljenje Pera Radovića — upućujući borce u gonjenje neprijatelja koji se preko Usovičkog potoka povlačio ka kosi.

Izgleda da se Nijemci ovom naletu nisu nadali, bez obzira na to što je bio dan i što smo se gledali tako reći oči u oči. Iznenadili smo ih brzinom juriša preko mutne rijeke i silinom vatre po šatorima gdje su bili najmnogobrojniji. Mlazevi naših teških mitraljeza načinili su im ovdje najviše jada. Dosta ih je poginulo. Mnogo konja je pobijeno, a dosta ih se otkinulo gazeći po šatorima. Najviše gubitaka imala je kolona od Suhe. Nije se mogla snaći od našeg bočnog udara. Sve ovo unijelo je među Nijemce paniku i natjeralo ih da se povuku preko Usovičkog potoka ...

Trkom sam se vratio na mjesto prelaska bataljona. Sada se, bez vatre nog pritiska Nijemaca, lakše prelazilo. Na onoj strani ostalo ih je još malo, uglavnom sanitet, dijelovi za snabdjevanje, i dio 3. čete.

Odjednom, kao po komandi, ponovo ožive strahovita vatrica, rekao bih sa svih strana. Iz bunkera pod Plećem i Ozrenom »šarci« zasuše prilaze rijeci i samu nju, naročito na desnom krilu gdje se nalazio 3. bataljon naše i 1. iz 5. brigade. Izgleda da su Nijemci koncentracijom vatre po rijeci i onostranoj obali htjeli da spriječe podilazak novih snaga, da bi se lakše obraćunali sa nama koji smo prešli. Vidimo kako dijelovi koji se još nisu prebacili trpe gubitke i brzo se povlače u šumu. Glavnina našeg bataljona zaledla na samoj ivici šume odakle je nemilosrdno tuče vatrica iz bunkera pod samim Plećem ... Odmah sam poslao kurira sa izvještajem štabu brigade i tražio dalja naređenja.

Tmurno, je, slabo se vidi iako je još dan. Počela je i kiša da rominja. Naredio sam približavanje bunkerima. Iz dva bunkera iznad nas i nešto po strani sipa uraganska vatrica. Iako nismo imali tačno određen odsjek i pravac napada, naše kretanje ka Zelengori odredio je sam juriš preko rijeke i dalji tok borbe. Zastajanja, pregrupisavanja i nekog manevra nije moglo biti. Moramo naprijed. Pred bataljom su oštре strmine

Pleća i Ozrena razdvojenih Usovičkim potokom. Duž ovih strana, sve do samog vrha, načičani su njemački bunkeri. Dva bunkera na Visovima pred nama trebalo je da padnu prije mraka. Ovaj zadatak dobila je 1. četa. Ponovo sam poslao izvještaj štabu brigade o situaciji i daljim namjerama. Napomenuo sam da ćemo poslije likvidacije ova dva bunkera čekati njihovu vezu i naređenja na kosi iznad bunkera.

Prva četa je brzo obavila posao. Bunkeri su sa nekoliko smjelo i vješto ubačenih bombi brzo učutkani. Kod drugog smo zastali da bismo se sredili za dalji pokret i dejstva. Kiša pada, a spustio se i mrak, tako da smo se teško vidjeli, iako smo bili blizu jedan drugoga. Nikakve znake raspoznavanja nismo bili ugovorili. Ostalo nam je samo da se po glasu prepoznajemo.

Krenuli smo naprijed malobrojniji nego kad smo zašli u šumu. Kiša se probila kroz bukovo lišće pa su ove strme padine tako klizave da padamo na svakom koraku. Zadatak koji sam postavio da ovladamo kosom iznad rijeke i da se tamo sa bataljonom prikupimo i sredimo sada je izgledao teži nego prije ulaska u šumu, iako od rijeke do kose nema više od 200 do 250 metara. Ova pošumljena padina tako je strma da bi i po danu trebalo napora da se uz nju izađe. Morali smo se držati za ruke da se ne bismo izgubili. Često bi se čitava kolona, povučena od onih sa začelja, otkotrljala po nekoliko metara niza stranu ili se kidala, pa smo se kasnije teško prikupljali. Dugo je trajalo naše penjanje uz tu strminu.

Negdje oko ponoći počeli smo se prikupljati na kosi ispod Pleća. Počeli su nam pristizati i borci iz 1. bataljona. Došao je i njihov štab. Malo kasnije naišla je i grupa od oko 20 boraca iz 1. bataljona 5. brigade, koja je bez zadržavanja produžila ka Ozrenu. Zbog teškog prepoznavanja dolazilo je do nesporazuma pa i do pucnjave. Na svakom koraku se očekivao neprijatelj, a u mraku ga je teško prepoznati. Tako se, pored ostalih, desio i ovakav nesporazum. Odmah u blizini kose vidjeli smo naloženu vatru. Mislili smo da su Nijemci. Odredili smo jedan vod da ih napadne. Ubrzo se začuo prasak bombi i poklici sa strane »Juriš, ura-a-a, naprijed proleteri!« Jedva su se poznali. Bila je to grupa bolesnika iz 7. divizije koja je prije dva dana prošla ovim pravcem. Naložili smo vatru da bi se ogrijali i nešto ispekli za hranu. Kako su se neopaženi održali među njemačkim bunkerima nije mi bilo jasno! Bili su jako iscrpeni pa smo ih jedva privoljeli da pođu sa nama.

Zoru smo dočekali na nogama ispod jedne stijene sa koje se čuo glasan žamor Nijemaca. Kiša je već bila prestala. Svuda okolo svjetlucale su vatre u bunkerima i sve jasnije se čula graja. Pred samu zoru vratio se jedan kurir koji je nosio izvještaj štabu brigade. Nije ga našao tamo gdje smo se preko dana

sa njim rastali. Nije našao ni našeg komesara bataljona koji je sa grupicom boraca ostao s one strane rijeke. Našao je i doveo samo dva borca iz 3. čete. Kaže da »od izlaska iz kanjona rijeke do Usovičkog potoka nema ni naših ni neprijateljskih snaga«. Čudi nas kako štab brigade i ostali dijelovi, s one strane rijeke, nisu tuda krenuli za nama. Bilo je na račun ovoga i glasnih komentara... Možda im je bila nejasna situacija na Ozrenu i Krekovima?!

Mora se naprijed — bez obzira na teškoće. Pravac kojim idemo vrlo je strm, a posio ga je i neprijatelj. Međutim, mi ga borbom čistimo i uočljivo obilježavamo.

Naišao je i Peko Bogdan sa komesarom 3. bataljona Vladom Vasićem i grupom boraca tog bataljona. Rekli su nam da je glavnina njihovog bataljona sa Perom Radevićem desno, nedaleko od nas, i da su i oni poslali kurire u štab brigade, ali im se još nisu vratili.

Dan je počeo uveliko da osvaja. Gotovo vertikalno iznad nas vidimo dva Nijemca gdje sede na ivici jednog bunkera. Mogu nas tući i kamenjem. Čujemo njihovu galamu, kao i galamu desno i pred nama sa druge strane kose. Na samoj ivici kose, na dosta uskom prostoru, iskupila se glavnina 4. i 1. kao i jedan deo 3. bataljona 1. dalmatinske brigade. Od svakog od ovih bataljona ostalo je nešto snaga i na drugoj strani rijeke. To su uglavnom dijelovi za snabdijevanje ili sanitet, a veoma malo boraca iz četa. Iz našeg bataljona ostalo ih je oko 20, i to iz 3. čete sa komesarom bataljona. Kod nas je na kosi pun sastav 1. i 2. a i jedan dio 3. čete.

Kosa na kojoj smo se sakupili u samom je rasporedu neprijatelja. Duže ostati bilo bi veoma rizično, a ako produžimo napad udaljujemo se od štaba brigade sa kojim nemamo никакve veze. Dogovorili smo se da zajedno iz 1. i našeg 4. bataljona pošaljemo ponovo kurira u štab brigade i čekamo njihov povratak. Računamo da bi se za dva časa morali vratiti. Toliko još možemo čekati.

Rasporedili smo čete kako nas Nijemci ne bi iznenadili. Pristigli su i borci koji su se sinoć zadržali blizu njemačkih šatora. Pričaju o protivnapadu Nijemaca i da su naši tu imali dosta gubitaka. Rekli su nam da se Nijemci nisu usudili da krenu dalje od kose kod Usovičkog potoka i da je prostor od logora do kanjona, u širini gotovo dva km, bio slobodan čitavu noć. Nešto naših boraca prebacilo se noću preko rijeke, ali su se neki opet vratili...

Jutro je manje bučno. Po gdje-gdje čuje se »šarac« pa se i to utiša. Naše jedinice su raspoređene jedna uz drugu, pripremne da odmah dejstvuju, ako ustreba. Ispred nas i prema

Marijan Detoni: PORAŽENI

rijeci uputili smo patrole. Jedan vod smo poslali da likvidira bunker koji osjećamo tu između nas i 3. bataljona. Čekamo vezu od štaba brigade koja bi već morala biti uspostavljena.

Vod koji je išao da likvidira bunker vratio se. Nijemci su utekli bez borbe. Prošlo je osam časova, a veza još nije uspostavljena. Povezali smo se sa glavninom 3. bataljona. I oni su u neizvjesnosti. Štabovi bataljona su tu, izuzev Pera Radevića. Kod nas je i Peko Bogdan koji sa komesarom 3. bataljona zastupa njegov štab. Konsultujemo se o situaciji i daljem radu. Da se vratimo ka rijeci — to bi nas dovelo još u težu situaciju. Čekamo u velikoj neizvjesnosti još jedan sat. Vrijeme nam se čini suviše dugim.

Na desnom krilu, tamo kod Krekova, otvorio se kratka, ali žestoka paljba koja se poveza sa pucnjavom duž padina kosa sve do Popova Mosta. I ovi iznad nas raspališe snažnom vatrom preko naših glava, a čula se i po dubini, u šumi pred nama... Vijesti od štaba brigade još nema.

Čuju se glasni komentari: »Zašto ne idemo naprijed«. Opet kratak sastanak rukovodećeg kadra. Održan je i sastanak komunista po jedinicama. Vatra je ponovo prestala, ali ostaje neriješena situacija sa štabom brigade. Pretpostavljali smo da je i on prešao rijeku odmah za nama, ali je otišao drugim pravcem prema G. i D. Igrima, kakva je bila orientacija na Vučevu. Znači, više se ne može čekati već krenuti naprijed kao jedinstvena snaga. Za komandanta ove grupe odredili su mene, a za komesara Vladu Viskića — komesara 3. bataljona. Pera Radević nije htio poći sa nama, već je sa glavninom 3. bataljona krenuo svojim pravcem, desno od nas.

Osjećali smo da su se Nijemci oko naše kose uzmuhvali, pa se na njoj nije moglo više čekati. Moralo se naprijed. Tačno pred pokret, 12. juna oko 9 časova, stiže jedan ranjenik iz 1. bataljona i reče da je rijeku pregazio negdje pošto je sunce izgrijalo. O štabu brigade ne zna ništa. Tvrdi da Nijemaca na mjestu gdje smo pregazili rijeku nema.

Bilo nas je oko 300. Formirali smo napadne kolone od po 20 do 30 boraca koje su, na rastojanju od po 50 m jedna od druge, krenule između Ozrena i Tisova brda prema katuštu Hrčavi. Zahvaljujući ovakovom rasporedu neprijatelj nas nije otkrio. Nailazimo na napuštene bunkere i oko njih naše mrtve borce. Tu su većinom ranjenici i bolesnici koji su ovom stazom krenuli sa glavninom snaga. Nijemci su ih pobili ondje gdje su ih uhvatili.

Odlučili smo da izađemo na Lučke kolibe, a odatle, ukoliko se povežemo sa štabom brigade, produžimo ka selima D. i G. Igri. Ovaj put poznavao sam odranije. Njime je prošle godine,

gotovo u isto vrijeme, prošla 1. proleterska brigada. Nismo prešli ni 100 metara, a morali smo se razviti u strijelce; pred nama je bio bunker s Nijemcima. Čim su nas vidjeli pobjegli su ka potoku ne opalivši metka. To se ponovilo još jednom i do Hrčavke je samo iz jednog bunkera na desnom krilu pružen mali otpor. Šuma je gusta i besputna. Kretali smo se oprezno. Često smo nailazili na dijelove Centralne bolnice. Ima dosta pobijenih drugova. Nailazili smo na žive, naročito tifusare koji su se bili sakrili. Jedna grupa u potoku pekla je puževe. Tu blizu njih smo i likvidirali onaj njemački bunker. Čudili smo se kako su ostali neopaženi. Kod Hrčavke smo našli grupu Francuza koje su jedinice u Sloveniji osloboidle od Nijemaca i sada su se kretali u sastavu Centralne bolnice. Lutali su dugo i izgledali prestravljeni. Tu smo naišli i na neke članove Pozorišta narodnog oslobođenja. Negdje oko podne sa pravca Košura i Popova Mosta čula se borba. To nam je izgledalo daleko. Morali smo se ponovo vraćati i to dva puta u dolinu Hrčavke, jer smo, izgleda, bili zalutali. Zanočili smo iznad samog katuna Hrčavke. Dugo je padala kiša pa je bilo nemoguće spavati. Jedan borac mi dade parče dvopeka. Sigurno je iz ranca nekog Nijemca sa Tjentišta. U toku noći pristiglo je još nekoliko boraca iz naše 5. crnogorske brigade. Sa njima je došla i grupa bolesnika iz bolnice. Neće sa nama i muke smo imali dok smo ih uključili u našu kolonu.

Zoru 13. juna dočekali smo na izlasku iz šume kod Bukovine prema Lučkim kolibama. Njemački avion se iznenada pojavio i mitraljeskom vatrom ubio dvojicu, a jednog teško ranio. Splićaninu Davoru, komesaru jedne čete 1. bataljona, prebijena je nogu u koljenu. Na brzinu je izvadio pištolj i oprostio se sa nama riječima: »Živio Tito«... »Živjela KPJ«... Ubio se prije nego smo stigli da ga spriječimo. Uputili smo se ka šumi kod Vrbničkih koliba i tu predanili. Svuda smo vidjeli mnogo leševa, ali kod Ljubina groba bilo ih je najviše. Na dosta svježih humki bili su šlemovi. Tu su Nijemci sahranili svoje.

Ovdje smo predanili. Sada nas je bilo oko 400. Zaklali smo jednu mršavu mazgu koja je valjda uslijed iznemoglosti ovdje ostavljena. Morali smo i stražu postaviti dok smo je klali i delili na ravne dijelove. I kopita su joj oglodana. Teško je bilo gledati neke borce kako ih pre toga hvata halucinacija od gladi i zamora.

Oko 19 časova stigao nas je i štab brigade sa grupom boraca koju su prikupili na putu za nama.

Dimitrije VOJVODIĆ ZEKO

IZVOD IZ PARTIZANSKOG DNEVNIKA

smi maj 1943, selo Kamen (kod Čajniča).

— Danas je trebalo da održimo priredbu u Čajniču. Zbog toga smo jedan dio bataljona premjestili u Varošicu. Ocijenili smo da se priredba može održati u sali hotela »Čajniče«. U njoj smo počeli vršiti pripreme po programu koji je sastavio politički komesar 3. čete Osman Berbić Učo.

Smijali smo se programu koji je sastavio Učo. Uzeo je ponešto iz svih programa koje smo davali ranije u raznim mjestima. Za većinu nas u tom programu skoro nije bilo ništa novo, ali za stanovništvo i za nove borce to je bilo nešto neuobičajeno.

— Učo, članovi hora bi trebalo da izgledaju kulturnije. Treba da budu obrijani i počešljani. U gradu smo! — dobaci neko od drugova koji su se našli u sali da prate pripreme za priredbu.

— Bolje je da pitaš druga komesara (Uču) kada će on biti obrijan i počešljan — upade u razgovor Andrija Stanek.

— Zamolio bih te da me obriješ, ali se predomišljam. Bojam se, kada dođeš s britvom pod vrat, da ne budeš opet »mesar« — odgovori mu Učo.

Učo je prilično iscrpljen, te malo vodi računa o svom izgledu. On je učitelj, rodom iz Tuzle. Stanekova upadica izazvala je smeh kod prisutnih, a Učin odgovor ga je još uvećao.

U toku priprema za priredbu, stigao je kurir i donio zapovijest štaba brigade i radio-vijesti.

Dobili smo naređenje za pokret. Odgađa se priredba za neodređeno vrijeme. Ko zna u kom ćemo je mjestu održati? *

Danas je Vražija divizija napala Majevičku brigadu. Tom prilikom su poginula tri druga. Izgleda da su naše iznenadili na položaju. Pošto smo pretpostavljali da će neprijatelj bombardovati Čajniče, izveli smo čete van kuća i pooštigli budnost. Radio javlja pad Tunisa i Bizerte. Valjda će uskoro i drugi front. Ali, može se lako desiti da ga čekamo još dugo. Crvena armija je 8 kilometara pred Novorosijskom.

9. maj 1943, Čajniče. — Od pokreta ne bi ništa.

10. i 11. maj 1943, Čajniče. — I mimo očekivanja zadržali smo se još u Čajniču. Danas krećemo za selo Zaborak sa jednim predstavnikom ekonomskog odjeljenja Vrhovnog štaba.

12. maj 1943, Zaborak. — Kada smo dolazili u ovo selo, ispred naše kolone počeo je da bježi jedan naoružan čovjek. Prethodnica je zatražila da stane, ali se on na to nije obazirao. Borac Savo Mikić, sa odstojanja od oko 100 metara, u trku ispali metak za bjeguncem i obori ga. Kada smo došli do njega, bio je još živ. Metak mu je prošao kroz slabine i raznio stomak. Bio je potpuno pri svijesti, star je oko 35 godina. Iz obližnjih kuća dotrčala mu je rodbina, koja je počela da nariče.

— Zašto nisi stao i zašto se nisi predao? Sigurno imaš neki zločin na duši, pitali su ga neki naši borci?

— Nemam ništa na duši, evo vam sela pa pitajte. To što nisam stao, moja je nesreća i moja smrt.

Oduzeli smo mu pušku, a njega ostavili rodbini. Taj je čovjek bio nekad partizan pa je otisao u četnike. Izgleda da je to bio glavni razlog zašto nije imao smjelosti da nam se preda.

13. maj 1943, Zaborak. — Navikli smo da očekujemo potekoće u ishrani u selima koja se nalaze u crnogoričnim predjelima. Izgleda da je ovo selo izuzetak. Upoređujući ga sa selima ovog kraja, kuda smo prolazili, Zaborak ekonomski mnogo bolje stoji. Narod je u razgovoru sa nama otvoren, iako iz sela ima priličan broj ljudi u četnicima. Iz sela treba da rekviriramo namirnice za Centralnu bolnicu. Seljaci nam pričaju da ustaše i Vražija divizija nadiru od Goražda. To ih mnogo zabrinjava, najviše se boje paljevine i nju posebno ističu.

Danas smo održali sastanak bataljonskog partizanskog biroa u prisustvu druga Maje.¹ Na dnevnom redu bio je prijem u Partiju novih članova. Majo nam je pomogao da zauzmemo pravilan stav. Neki članovi biroa sektaški su gledali na primanje pojedinih drugova u Partiju. Naročito se to ispoljilo, kada je bila riječ o prijemu Fehima Zečevića, borca 3. čete, koji je u partizanima od 1941. godine. Glavna smetnja za prijem bila

¹ Cvjetin Mijatović Majo.

je što teško podnosi oskudicu u hrani. Ti drugovi su, međutim, zaboravili da je on puškomitraljezac već skoro godinu dana i da zbog toga podnosi veće napore od ostalih. Razumljivo je što mu organizam traži više hrane.

Primili smo Zečevića u Partiju. To će ga mnogo obradovati. Oktobra mjeseca prošle godine, kada smo bili u Fruškoj gori, žalio mi se što još nije član Partije.

U bataljonu skoro nema neorganizovanih boraca. Polovina od ukupnog broja su članovi Partije, ostali su kandidati ili članovi SKOJ-a. Skoro pola bataljona su borci od 1941. godine. Takvih su kvaliteta i iskustava da bi svi mogli da budu četni rukovodioci. Majo smatra da treba što prije brojno povećati bataljon ili izvlačiti ljude iz bataljona i slati ih kao komandni kadar u druge jedinice. Smrt svakog borca iz bataljona, ujedno znači i gubitak dragocenog kadra.

Dobili smo naređenje od štaba brigade da se odmah vratimo u Čajniče.

✓ 14. maj 1943, Ifsar. — Sinoć, po dolasku u Čajniče, produžili smo put do ovog položaja. Nijemci i Vražija divizija ugrožavaju put u Čajniče. Na Ifsaru smo zatekli prvi bataljon Mađevičke brigade, čiji je komandant Miljenko Cvitković. On nam reče da treba biti oprezan, jer ove neprijateljske jedinice imaju odlične vodiče, izbjeglice iz ovog kraja, koji ih do položaja naših jedinica vode kroz potoke i šumarke, a vrlo često i po noći. Na Golom brdu iznenadili su 2. četu tog bataljona. Tom prilikom poginula su tri druga, što smo već čuli u Zaborku. Juče je jedna četa ovog bataljona iznenadila »vražjake« i jednog zarobila. Kod njega su našli fotografiju jednog od poginula tri druga. Osudili smo ga na streljanje. Bio je ustaša.

Poslali smo jače patrole u izviđanje. Noćili smo u šumi na Ifsaru.

15. maj 1943, Krčevine — Metaljka. — Sinoć smo krenuli, po naređenju štaba brigade, prema Krčevinama. Borba sa Nijemcima je počela u 8 sati izjutra. Prvi se sa njima sukobio 2. bataljon naše brigade. Oni drsko napadaju i kreću se u više pravaca, mnogo smjelije nego što to obično čine, kada su u napadu. Sigurno nastupaju sa većim snagama. Mi u štabu bataljona smatramo da se radi o nekoj njihovoј većoj ofanzivi.

Od Krčevina smo krenuli prema Metaljci. Zadatak nam je da spriječimo dalje kretanje Nijemaca koji su noćas sa tenkovima prodrli u Čajniče. Štab naše brigade nalazi se negdje u blizini na Metaljci.

Čim smo stigli na položaj koji nam je određen, počeli smo da prokopavamo ceste i rušimo stabla, da bismo usporili dalje prodiranje neprijateljskih tenkova.

16. maja 1943, Metaljka — Vragolija. — Iz ovih sela u okolini Čajniča, Goražda i Foče ima priličan broj ustaša u redovima Vražije divizije, te se i bez vodiča odlično snalaze na terenu.

Dobili smo naređenje da zaposjednemo Vragoliju. Zauzeli smo položaj u blizini proplanka na kome se nalaze grobovi Crnogoraca-Vasojevića koji su poginuli boreći se tu sa Austrijancima u prošlom svjetskom ratu.

17. maja 1943, Vragolija — prelaz preko Čehotine, selo Mečovo. — Sukobili smo se sa Švabama. Naša prva četa propustila ih je sasvim blizu, a onda ih složnom vatrom iz mitraljeza i pušaka natjerala da odstupe. Međutim, kratko vrijeme iza toga počelo je toliko da ih nastupa da je izgledalo kao da izviru iz zemlje.

Išli su pravo na mitraljeske cijevi. Poslije tročasovne borbe morali smo se povući. Salim Ćerić, zamjenik komandanta, je bio izostao iza bataljona. Iz neposredne blizine bio je zasut sa nekoliko rafala, uz povike »pričekaj, druškane«. Ćerkan je pokazao da može dobro preskakati panjeve.

Sa našim bataljonom nalazio se i zamjenik komandanta brigade, jer mu se konj, preplašen pucnjavom, istrgnuo kuriru i izgubio u šumi. Toga konja smo bili rekvirirali u jednom za-seoku blizu Zaborka. Bio je bijel kao labud, sa dugačkom grivom i repom. Vrlo se lijepo jašio na »ravanluk«. Vjerovatno ga je vlasnik držao samo zbog trka.

Zaplijenili smo oko 1.000 metaka i ubili nekoliko Nijemaca. Međutim, izgubili smo postolje teškog mitraljeza. Naši mitraljesci su se toliko bili zanjeli gađanjem Nijemaca koji su nastupali prema njima, da nisu obratili pažnju na bokove, oda-kle su i bili iznenadjeni. Nijemci su ih gađali iz pištolja. Tom prilikom ranjen je pomoćnik mitraljesca.

Povlačili smo se prema Čehotini preko brežuljaka i potoka, dva do tri kilometra od ceste koja vodi od Metaljke za Pljevlja. Tom cestom kretala se glavnina njemačkih snaga.

U blizini Čehotine stigli smo 1. bataljon 15. majevičke brigade. Pokušali smo od seljanke, koja je u blizini čuvala stado, da rekviriramo nekoliko ovaca, ali se ona kuknjavom i prekli-njanjem uporno tome odupirala.

— Daj nam ovnove, eno onu dvojicu tamo — kaže joj Mirza Đukić intendant bataljona — nećemo ti muzara.

— Joj, kuku, ne dam garonje — ponavlja ona.

Miljenko Cvitković komandant 1. bat. 15. majevičke bri-gade ju je pokušao ubijediti, da tako mora biti. Dobiće i potvrdu pa kada dođe sloboda, mi ćemo joj to platiti. Inače, može joj se desiti da joj Švabe uzmu sve ovce, bez ikakve naknade,

i ne samo to, nego mogu i nju da ubiju. No, ona nikako neda ovce. I pored sve kuknjave, rekvirirali smo 8 ovaca. Tu smo sačekali i 3. četu da bišmo krenuli dalje.

Naš dalji pokret je usporen, jer na nosilima nosimo nekoliko ranjenih drugova, a među njima i komandira 3. čete, Simu Paređinu, rodom je od Mokrog. Prebijena mu je noga.

Napokon, kližući se i posrćući preko litica i točila, spustili smo se u kanjon Čehotine. Prelazeći preko rijeke, nagazili smo na leševe žena i djece. Po nošnji se može zaključiti da se radi o pobijenim Muslimanima. Ovuda su sigurno prošli četnici, jer oni za sobom ostavljaju ovakve tragove. Umorni i gladni stigosmo u selo Mrčevu. Evo nas u Sandžaku. Treba odmah ići u čete na partijske sastanke i vidjeti kakvo je raspoloženje boraca.

18. maj 1943, Mrčev. — Odmorili smo se. Sinoć smo po prvi put, od kada ratujemo, skuvali »puru« od kruškovog brašna. Nije bila loša. Moral je na visini, bataljon je spreman za borbu. Nismo istrošili mnogo municije za ova dva dana. Uhvatili smo vezu sa štabom brigade, koji nam je naredio da idemo u selo Petine, gdje ćemo primiti daljnja naređenja.

19. maj 1943, Petine. — Štab brigade nas je upozorio da bataljonu treba obezbijediti što bolji odmor, jer nam predstoji duži noćni pokret. Iz toga shvatismo da taj pokret može da traje više dana i uz stalne borbe.

Vrijeme je hladno. Vjetar prema jugu goni sive niske oblake iznad kojih prema istoku lete »meseršmiti«.

20. maj 1943, Ječmište. — Čitavu noć trajao je pokret. Nebo je bilo vedro i zvjezdano, a jedno vrijeme nam je i mjesecina olakšala kretanje. Došao nam je zamjenik političkog komesara brigade, Pašaga Mandžić — Murat. U njegovom prisustvu smo preformirali bataljon u tri čete po 32 borca. Brojno stanje bataljona se smanjilo. Jedan broj drugova stavili smo na raspolaganje štabu brigade. Nekoliko drugova se razboljelo od tifusa još dok smo bili u Glavatičevu. Među njima je i Asim Hodžić, zamjenik političkog komesara 1. čete, a više njih je ranjeno u borbama.

21. maj 1943, Zavajit — Korlat — Grab — Hočevo — Veleniči. — Oko podne prošli smo u selo Zavajit, da bismo pojačali položaje koje drži 2. proleterska i Majevička brigada.

Neprijatelj je nastupao iz pravca Foče u dvije kolone. Jedna se kretala u pravcu Čelebića, gdje se nalazi naša brigadna bolnica i intendantura, a druga prema Zlatnom boru. Nekoliko puta su izdvojili dio snaga iz lijeve kolone, koja je s nama vodila borbu, dok su se glavnine obadvije kolone žurile naprijed.

Komandant našeg i 1. bataljona Majevičke brigade sporazumjeli su se da se povlačimo prema Čelebiću. Predvečer smo stigli ispod sela Velenića, do same Tare i tu zauzeli položaje. Desna njemačka kolona vodila je borbu kod Zlatnog bora sa nekom našom jedinicom. Mi mislimo da je to bila 2. proleterska, čiji su se bataljoni povukli sa Zavajita kad smo mi pristigli. Jedan dio njemačke kolone zauzeo je položaj na Ilijinoj glavi. Ljeva kolona je bila stigla do blizine Čelebića. Njeno nadiranje zaustavljeni je iznenadnom i preciznom minobacačkom vatrom sa Čelebića. Pomislili smo da se tu radi o nekoj zabuni među neprijateljima. Međutim, iz 1. čete nam javiše da su uhvatili vezu sa 2. crnogorskim bataljonom 1. proleterske brigade. Uskoro nam je štab 1. proleterske brigade poslao, po kuriru, naredenje da krenemo u napad, jer sve jedinice na ovom sektoru kreću u protivnapad. Bio sam na našem desnom krilu u blizini proleterskih bataljona. Nijemci su se bili utvrdili u jednoj šumi koju su proleteri držali pod vatrom teških mitraljeza. Za to vrijeme grupe bombaša su se podvlačile pod stare austrijske rovove, koje su zaposjеле Švabe.

Uskoro su zaređale eksplozije bombi i snažno »naprijed«. Nijemci se u neredu povukoše. Mi smo zauzeli položaj na Ilijinoj glavi i ostali na njemu do 4 sata izjutra. Na ovom položaju nikoga nismo zatekli. Uspon na Ilijinu glavu, koja ima oblik piramide, bio je težak. Penjali smo se uz strme litice.

Danas je od srčane kapi umro bataljonski kuvar. Iznenada je pao kod Velenića i više se nije digao. Kuvarima je sada najteže. Oni manje spavaju od ostalih boraca i podnose veće fizičke napore.

Kod Čelebića je poginuo Čamil Džindo, stariji čovjek, rodom iz Okruglog kod Rogatice. Bio je u brigadnoj intendanturi. Ranije je radio među Muslimanima oko Rogatice. Njegov sin Rasim, student, poginuo je prošle godine na teritoriji Zeničkog partizanskog odreda, a drugi sin Ragib je kod nas u bataljonu zamjenik komandira čete.

22. maj 1943, Ilijina glava — Korlat šuma — Podgaj — Debelo brdo — Bakić. — Vrši se napad na cijelom frontu prema Foči. Ovim sektorom fronta komanduje narodni heroj Miloje Milojević. Desno od nas napadaju 2. i 3. bataljon naše brigade, a zatim ostale jedinice.

Predveče krenusmo na zadatak. Uz svaku četu krenuo je po jedan član štaba. Opet je prema nama strmina poput one uz Ilijinu glavu, samo, mjesto litica, strmina je obrasla u paprat. Iznenadili smo Nijemce na položaju. Poslije naše kratke pucnjave i eksplozija ručnih bombi, koje su bacili na nas, Nijemci pobjegoše. Iza sebe su ostavili dva postolja teškog bacača i nekoliko sanduka bacačke municije sa konjima. Idući dublje u

šumu, na jednom proplanku naišli smo na iskopane rovove i zaklone napravljene od kamene. Očekivali smo skoro dva sata napad ostalih jedinica. Svuda oko nas je vladala tišina. Čete su zauzele položaje i naložile vatre. Uputili smo patrole u tri pravca, da bismo uhvatili vezu sa našim jedinicama ili da bismo došli u kontakt sa neprijateljem. Uskoro smo po pucnjavi shvatili da smo se ulogorili među njemačke položaje. Oni su jedno vrijeme čutali, ali su pred zoru počeli da idu prema nama. Na naše iznenađenje, oni su zaposjeli položaje sa pravca odakle smo došli. Povukli smo se kroz međuprostor i zaposjeli polazni položaj.

23. maj 1943, Bakići. — S Milošom Zekićem otišao sam do štaba sektora koji se smjestio u jednoj kući blizu Korlat šume. Tu smo zatekli Miloja Milojevića. Izložili smo mu kakva je situacija bila i zašto smo se povukli. On se revoltirao i tvrdio da su naše jedinice zauzele Vjenac. Međutim, u taj čas se otvorio mitraljeska vatra na Vijencu, a u štab kod Miloja dođe kurir koji ga obavijesti da naši napadaju. Sada je bilo sve jasno. Miloje nam objasni da se vrši napad na cijelom sektoru i da požurimo da bismo što prije zauzeli Bakić.

Održali smo kratak sastanak s partijskom organizacijom i objasnili situaciju. Rasporedili smo se kao i sinoć. Za jedan sat smo zauzeli Bakić, zarobivši i ovoga puta dva postolja od bacača sa bacačkom municijom, ali smo imali i gubitaka. Poginuo je Rade Bajčetić iz Sarajeva, sekretar bataljonskog biroa SKOJ-a, zatim Islamović, po zanimanju brijač, rodom iz Vareša i Zubu Muharemović, rodom iz Bara sa Romanijske. Njegov je brat poginuo prošle godine u Bosutskim šumama. Zamjenik političkog komesara 1. čete Sveti Popović teže je ranjen u ruku. Poslije zauzimanja Bakića pomogli smo 2. bataljonu da sa Vjenca zbaci preostali dio neprijatelja.

Neprijatelj se zadržao na utvrđenim položajima Kumiću i Trovruhu, na koje sada usmjeravamo napad naših jedinica. Mi smo na lijevom krilu, pred nama na 50 metara nalaze se Nijemci. Po našim napadima neprijatelj je osjetio da nadiremo ka Foči i brzo je ubacio u dejstvo artiljeriju i avijaciju. Bakić, na kome se mi nalazimo, tuku sa oko deset topova i bacača, a uskoro dodoše i avioni. To je prvi napad »štuka« na 1. bataljon. Pod nama se trese zemlja od detonacija. Granate eksplodiraju, udarajući u krošnje stabala. Pokušavaju i kartečom, ali bez uspjeha jer nas štiti šuma. Dobro izdržavamo artiljeriju i bombardovanje. Pokrećemo se čas naprijed, čas nazad, zavisno od dejstva artiljerije. Jedna haubička granata, čije zujanje nismo čuli, udari nepuna dva metra od mene i Ćerića. Obavi nas dim, prašina i miris sumpora. Pomislio sam da se Ćeriću nešto dogodilo:

— Jesi li živ, Ćerkane? — vičem.

— Živ sam, samo me nešto oprži!

Progorjele su mu pantalone od usijanog parčeta željeza.

Artiljerija i avijacija tuku sada Korlat šumu i selo Zavajit. Tamo su smješteni štabovi, intendanture i kuhinje. Radi toga će nam sigurno zakasniti hrana.

24, 25. maj 1943, Bakić. — 2. bataljon naše brigade i 6. beogradski bataljon 1. proleterske nekoliko puta su napadali na Trovrh, ali bez uspjeha. U 2. bataljonu poginuo je politički komesar čete Brano Šurbat Bane, student, rodom iz Sarajeva. On je poslije jednog juriša ostao teško ranjen na čistini. Drugovi iz njegove čete su pokušali da odbace Nijemce. U napad su pošli galameći i neorganizovano. Bane im je, ranjen, doviknuo: »Ne galamite bez potrebe. Organizovano napadnite, inače badava ginete!«. Ubrzo je umro. Vaso Radić, iz našeg bataljona, čija je četa bila odmah do njih, dopuzao je do Baneta, skinuo sa njega kožnu torbicu u kojoj je imao pribeleške, radio-vijesti i neke slike. Bane je jedan od najboljih mlađih članova Partije iz partiskske organizacije Sarajeva. Prije rata je bio član SKOJ-a. U brigadi je bio popularan zbog hrabrosti i vrednoće. Pred noć su ga drugovi sahranili.

Iz naše 2. čete poginuo je Željko Spahić, rodom iz Ivančića kod Srednjeg. Vrlo hrabar puškomitrailjezac, ali neobuzdan, isuviše se slobodno krećao po položaju, te ga je smrtno ranio njemački snajper. I pored žestokog bombardovanja, danas nismo imali drugih gubitaka.

Čuli smo da je prije dva dana kod Zavajita poginuo Miloš Popović Đurin. Naš 3. bataljon je žestoko potukao Nijemce kod tog sela. Sa jednog neprijateljskog vojnika Miloš je skidao bluzu, i u tom momentu je smrtno ranjen. Miloš je komponovao pjesmu »Konjuh planinom«, koju je prvi put pjevao u naše brigade 23. februara ove godine na proslavi povodom 25. godišnjice Crvene armije u Šekovićima.

26. maj 1943, Bakić — Podgradac. — Poslije bezuspješnih napada na Trovrh i Bakić, pred noć smo dobili naređenje da krenemo prema Podgradcu. Neprijatelj je prešao Čehotinu i ugrožava Centralnu bolnicu. Čim se spustila noć, krenuli smo, i pored toga što smo izmučeni pokretima i borbama, koje traju od 12. maja, borci se ipak dostojanstveno drže. Šutljivi su, lica su im blijeda od premorenosti. U selu Budišićima zadržali smo se neko vrijeme da se ogrijemo i osušimo odijela, jer nas stalno prati kiša. Selo je napušteno. Seljaci znaju da je najbolje napustiti kuće kada se približava pucnjava. Ovdje su to na vrijeme učinili.

Čuli smo da je raspuštena III internacionala.

27. maj 1943, Kunovo, zaselak Bandići. — Dan bez pucnjave. Magla se nisko spustila, te nas avioni ne mogu opaziti, iako kruže iznad nas.

Mirza se spremio da u selima rekvirira stoku. Ne znamo kako će biti sutra sa ishranom. Treba biti samostalniji i ništa ne čekati od brigadne intendanture. Krećemo ka Čelebiću.

28. maj 1943, Čelebić. — Smjestili smo se u šumi blizu Čelebića. Očekujemo napad.

Slučajno saznadoh od druga Studenog, koji nam je došao u bataljon iz jednog sela kod Goražda, inače rodom iz Prijedora, da je čika Nikola živ. On se poslije progona Srba iz Vojvodine sklonio u Srbiju. Pristalica je NOP-a, ali je bolesljiv. Zadnji put ga je video u Čajetini.

Dolaze neprijateljski avioni. Sada kruže nad Čelebićem. Teško komori.

Komandant brigade, koji se našao blizu nas, naredio je da bataljon krene. Idemo na začelju kolone, koja se prebacuje preko Tare kod Uzlupa. Prebacivanje obezbjeđuje 3. krajiška i jedna Crnogorska brigada. Pred nama su crnogorske klisure, gdje nas, sigurno, čekaju još veće teškoće. Najviše nas zabrinjava ishrana. Od nje sada zavisi brzina kretanja naših jedinica. Sada je 4 sata poslije podne.

29. maj 1943, prelaz preko Pive — Vučevanje. — Sinoć poslije prelaska Tare, nakon nekoliko sati hoda, imali smo odmor, a zatim smo primili parče mesa i čorbu. Brigadna intendantura je otišla u selo Rudine, te smo morali predati bataljonsku rezervu u hrani da bi se ravnomerno podijelila i na ostale bataljone. Zorom smo krenuli dalje. Pokret nam se u beskrajnost odužio, zbog iscrpljenosti.

Prolazimo kraj leševa tifusara Talijana. Naišli smo na dva leša naših drugova. Borci su negodovali, kada su vidjeli da ovi nisu sahranjeni.

Pored bataljona je prošao politički komesar 1. proleterske brigade Mijalko Todorović Plavi. Bataljon ga je pozdravio, a kroz kolonu su bruiali glasovi: »Eto komesara 1. proleterske«. Mi cijenimo i volimo drugove proletere, a naročito njihove rukovodioce. Mi bismo iz 6. brigade željeli, da i naša brigada jednog dana bude proteterska. Sada tuče njemačka artiljerija. Granate padaju lijevo i desno od staze. One nas od jutros prate.

Dolazi kurir sa naređenjem da ubrzamo pokret.

30. maj 1943, Koritnik — Vučevanje. — Nalazili smo se u zaštitnici kolone Majevičke i naše brigade. Na Vučevanje smo izišli oko 5 sati poslije podne. Kraj kraških vrtača, u kojima se još zadržao snijeg, zatekli smo dijelove 2. proleterske brigade, koji su imali jedan brdski top. Bili smo žedni i taman smo htjeli

u porcije uzeti snijeg, kad nam iznad glava počeše zviždati meci. Bataljoni Majevičke i naše brigade sukobili su se sa Nijemcima, koji su prije nas izišli na Vučevu. Borba je bila kratka i žestoka. Nijemci su zbačeni sa Vučeva u provalije niz strmelitice. 3. bataljon je zarobio neprijateljsku komoru i pukovsku zastavu prostrtu na livadi. Sa njom su Nijemci svojoj avijaciji označavali dostignutu liniju.

Mi nismo stupili u borbu. Dobili smo naređenje da se smostimo u Koritnik i da jednu četu isturimo u podnožje Vučeva zbog osmatranja puta kraj Sutjeske. Jutros su se u šest sati Nijemci pojavili i otpočeli puškaranje sa našom 1. četom. Konopćima su se verali lijevo i desno od staze koja vodi prema nama, a zatim su bočnom vatrom pokušali prisiliti prvu četu na povlačenje. U borbu smo ubacili i 2. četu. Nijemci su bili malo potisnuti. Međutim, opet su nastavili penjanje uz liticu. U početku nam je izgledalo da se oni penju samo na jednom užem sektoru, ali oni su se penjali na frontu širokom oko dva kilometra. Pojačali smo položaj sa 3. četom i o situaciji obavijestili štab brigade. Ako se neprijatelj popne na Vučevu, vrlo teško ćemo ga zbaciti.

Prošlo je podne. Naši previše pucaju, treba im skrenuti pažnju da čuvaju municiju.

31. maj 1943, Ćurevo — Vučevu. — Sada je tri sata poslije podne. Prošlo je 24 časa kako smo na nogama. Ne zna se hoće li ubuduće biti težih 24 sata, ali od kada postoji bataljon, ovo su mu bili najteži. Borci bataljona su, bez razlike, pokazali hrabrost, moralnu čvrstinu i odanost našoj Partiji.

Jučer oko 7 sati naše položaje su pojačali bataljoni Majevičke brigade. Nijemci su bili blizu cilja. Na jednom uskom sektoru, koji nije mogao biti zaposjednut od naših jedinica i koji je tučen artiljerijom, oni su uspjeli da se popnu oko 22 časa. Štab brigade je naredio da prve čete iz sva tri bataljona izvrše napad na ovaj položaj i zbacite neprijatelja. Nastupio je krkljanac. Tek kod drugog juriša Nijemci su zbačeni u provaliju.

Od drugova iz 6. brigade lakše su ranjeni iz 3. bataljona Svetozar Kosorić i Milan Rašua, politički komesar čete u 2. bataljonu, radnik-metalac rodom iz Like.

U ponoć smo primili naređenje da u toku noći krenemo u Ćurevo i zajedno sa Drinskom grupom, (2. proleterska, 15. majevička i 6. istočnobosanska brigada) protjeramo neprijatelja i posednemo kose iznad lijeve obale Sutjeske.

Naš bataljon treba da zauzme most u Ćurevu, a odatle šireći se desno nizvodno, da izbije na kose i zauzme tvrđavu Đurđevicu.

Održali smo kratak sastanak partijskog biroa, a zatim četnih čelija i pripremili partijsku organizaciju za izvršenje ovog zadatka. Municije imamo dovoljno. Borbenost bataljona je na visini.

U svanuće krenusmo kozjom stazom koja se vijugavo spušta niz strminu Vučeva. Jutarnja magla prekrivala je dolinu Sutjeske. Spuštali smo se lagano i oprezno. Lijevo i desno od staze bila je rasuta puščana i bacacka municija, telefoni, šinjeli i dijelovi vojničke opreme. To su sinoć Nijemci bacali da bi lakše bježali. Plen smo podijelili po četama, a ostavili smo dosta i za ostale bataljone koji nastupaju iza nas. Od pravca Foče zujao je avionski motor, a u daljini, na jugoistoku, tukla je artiljerija. U dolini je šumila Sutjeska. Ispod naših nogu se otiskivalo kamenje i padalo u provaliju.

Nakon pola sata, lijevo od nas, između stabala drveća, primijetili smo neko kretanje. Zamjenik komandanta bataljona Mijalko Bjelaković, koji je juče došao u naš štab, pošao je u tom pravcu i poslije nekoliko minuta, se vratio sa zarobljenim Nijemcom, koji se izgubio u noćašnjoj borbi.

Zarobljenik je mlad, uplašen i gladan. Traži od nas da nešto jede.

— Ja polak, dajte kruvi!

U koloni zajedljivi smijeh. Noćas smo dobili po pola porcije pržene zobi. To su doručak, ručak, večera i rezervna hrana. Na ostalo treba zaboraviti.

— Zaradi zrno ječma — reče jedan od drugova, tovareći mu na leđa sanduk sa minama.

Silazili smo sve bliže Sutjesci. Magla se polako diže iznad nas. Prešli smo i zadnji brežuljak, koji nas je dijelio od rijeke. Tu, na seoskom putu zaustavili smo bataljon i rasporedili četu za napad. 3. četa se po prelazu rijeke kreće lijevom, a druga desnom obalom, ravno na most. 1. četa napada kosom lijevo od nas. Ona treba da pretrese teren, u kome su se mogli, eventualno, zaustaviti Nijemci i da nam osigura lijevi bok. Kada 2. četa pređe most, 1. treba da krene za njom. Čete krenuše na zadatak.

Poslije toga se čulo prenošenje naredenja po četama: — odstojanje deset metara, pušku u ruku, osmatraj lijevo i desno. — Naredenje prenosi borac borcu. Lica su im ozbiljna, hladna i surova. Išli smo laganim korakom, kao u pogrebnoj povorci, bez šuma. Nakon kraćeg vremena ugledali smo, njemačku kolonu od nekoliko stotina ljudi koja se penjala uz kosu s one strane rijeke. Pozadi nje, tamo kod mosta, dizao se dim i otvorismo vatru na neprijatelja. Odjeknuše prvi hici, a zatim se kroz dolinu razliježe mitraljeska paljba. Nijemci počeše bez

otpora bježati uz brdo. Prebacili smo se brzo preko mosta. Komandant bataljona Vlado Karan, koji je prvi dan na ovoj dužnosti, zadržao se kod 1. čete i sustigao nas kod mosta. Na putu se sudario s jednim Nijemcem, koji je iz živice iznenada iskočio pred njega. Za tren su se gledali, zatim se Karan maši za pištolj, a Švaba se jednim skokom izgubi u grmlju.

3. četa je stupila u borbu i bočno udarila Nijemce.

Dalje smo napadali uz kosu obraslu sočnom travom. Ove godine su rodile jagode i ima ih dosta po kosi. Borci ih beru bez obzira na sviranje metaka. Upozorismo ih da to ne čine, jer nas može skupo koštati. Pokidali smo telefonske linije koje su Nijemci ovuda uspostavili. Od spaljene džamije prema mostu ugledasmo kako nastupa jedna kolona, koja je po broju ljudi veća od naše čete. Ćerić je pozvao Karana da doneše puškomitrailjez, a zatim, koliko ga je grlo nosilo, viknu:

— Ko je tamo?

Nepoznata kolona zastade, a čelni podiže ruku.

— Švabe — uzviknuše obojica.

Mi stojimo na jednoj stazici koja ide preko padine. Odmah ispalisemo nekoliko metaka. Nijemce ovo zbuni. U tom momentu se iza njih pojavi nova kolona.

— Obraćemo bostan, ako to ne budu naši — reče Karan.

— Ko je dolje? — ponovo upita Ćerić:

Čusmo glas komandira 1. čete Čede Đukića, koji mu se odazva. Čedo je vrlo brzo shvatio situaciju i odmah iz sveg grla povika:

— Naprijed Prva četa!

Nijemce obuze panika. Uzmuvali su se po livadi kraj mosta i skaču u Sutjesku. Gađali smo ih kao zećeve.

2. četa se ispred nas grčevito borila. Trenutno je četom komandovao njen politički komesar Spaso Mičić, radnik Željezničke radionice u Sarajevu. Komandir čete Janko Vučićević zadržao se sa nekoliko boraca kod zarobljene komore. Nikako se nije mogao oslobođiti slabosti, da lično zagleda zarobljene stvari. Brzo ga uputisemo na lijevo krilo, odakle je neprijatelj počeo nastupati. Uskoro dođe i Čedo sa 1. četom i dovede 19 zarobljenika. Uputisemo ga na lijevo krilo 2. čete, a Švabama naredisemo da se izuju. Nismo sigurni u ishod borbe, pa ako pobegnu, neka nam ostane bar njihova obuća.

Magle je ubrzo sasvim nestalo, te je neprijatelj mogao jasno sagledati i procijeniti snage našeg bataljona. Zaposjeo je Đurđevicu i brani se veoma uporno tromblonima, ručnim bombamama, lakinim bacačima i dobro organizovanom mitraljeskom vatrom. Zarobljeno je dovoljno municije, pa naše čete upotrebljavaju samo puškomitrailjeze. Poslije tri sata borbe ra-

njeno je osam drugova. Rane su većinom teške. Po treći put ranjen je rukovodilac SKOJ-a 1. čete Vojo Jelačić; sada mu je metak prebio ruku. Krvava mu je sva košulja na prsim, problijedio je, a pjeva: »Padaj silo i nepravdo«. Jovanu Lizedku, vodniku iz 2. čete, rodom iz Kalauzovića, prebijena je butna kost. Malom Kosoriću, sa Glasinca metak je razderao usne i polomio zube. Blijed je sa krvavim mehurovima na usnama. Krv mu teče niz bradu i natapa bluzu. Vaso Mikić, rodom iz nekog sela u Semberiji, ranjen je u stomak. Ibro Kahvo, koji nam je nedavno pristupio neki dan kod Čajniča, ranjen je u leđa. Za bataljonsko previjalište odredili smo spaljenu džamiju. Tamo smo sa nešto pratnje uputili ranjenike i zarobljenike.

Nijemci su se potpuno sredili i snažno nas pritiskaju sa bokova. Broj ranjenih se povećao. Poginuo je komandir 2. čete Janko Vučičević i Novo Simović, osamnaestogodišnji borac iz prve čete, rodom sa Romaniјe. On me je molio, kada smo bili u Sokolovićima, da ga pustimo da vidi roditelje. Ubijedili smo ga da je to besmisleno, jer su teren oko Romanije zaposjeli ustaše i četnici, i da bi lako mogao poginuti. Janko je rodom od Mokrog, ima ženu i dvoje dijece.

Sporazumjeli smo se da odem do bolnice i da je uputim na Vučevu, a štabu brigade da sačinim kratak izvještaj. Poslali smo Vasu Radića da uhvati vezu sa majevičkim bataljonima i da zatraži da nas pomognu.

Most, preko koga smo jutros prešli, sad je već pod mitraljeskom vatrom. Pritegnuh opasač i torbu i potrčah preko njega. Odmah iza mosta trebalo je puzati po blatu da bi se prešlo preko čistine.

U spaljenoj džamiji zatekoh zarobljenike koji su se ščućurili uza zid. Prilikom svake eksplozije bacačkih mina, kojom su nas gađali Nijemci, uvlačili bi vrat u ramena. Spolja na jednom od prozorskih otvora, stajao je Marijan Paunić sa uperenim puškomitraljezom, na zarobljenike. Marijanu je bilo zabavno gledati kako se Nijemci plaše eksplozija. Kad sam mu prišao, reče mi da je mitraljez neispravan.

Objasnismo zarobljenicima da ćemo ići do višeg štaba i da ćemo svakog ko pokuša bježati streljati. Oni, klimajući glavom, potvrдиše da su razumjeli.

Oko Đurđevice se razvila ogorčena borba. Na lijevo krilo bataljona uputila se njemačka kolona od preko 250 ljudi, sa namjerom da nam zadu za leđa. Situacija je vanredno teška, ne samo što je neprijatelj nadmoćniji već i zbog toga što može onemogućiti povlačenje bataljona. Napisah kratak izvještaj i

uputih Petra Spahića da ga odnese Čeriću ili Karanu. Spahić nije još ni sišao do rijeke, a bataljon naglo odstupi preko brišanog prostora ka rijeci.

Uz pomoć Duška Jovanovića i Stevana Klašnje, koji su se tu zatekli, formirala se kolona od zarobljenika i ranjenika. Čim smo krenuli iza zidina, opaziše nas Nijemci. Odstojanje između nas i njih nije veće od 800 metara važdušne linije. Zarobljenici su disciplinovani: nose ranjenike i vode konje »pravo po švapski«; kako kaže Marjan.

— Šta su po zanimanju — pita me Marjan — kad tako slušaju?

— Svi su radnici — rekoh Marijanu, jer sam ih o tome pitao još dok smo išli u džamiju.

— Ja, silne li radničke klase! — procedi kroz zube namijani Marjan.

Dalje povlačenje našeg bataljona obezbjeđivao je 2. bataljon. Sretoh Neđu Sarajčića, komandira čete tog bataljona, koja je pošla u susret neprijatelju. Kivan je na Švabe i gleda prezrivo zarobljenike.

— Do viđenja. Nek ti je sretno — rekoh.

— I tebi. Eto štuka — odgovori mi.

Čuje se Čerićev glas. Raspituje se za ranjenike. »Štuke« pikiraju, stravično zavijajući. Sklanjamо se u šumu. Avioni istresioše tovar i odoše. Penjemo se uzbrdicom. Njemačka artillerija gađa stazu kojom se povlačimo. Granate eksplodiraju oko nas. Noseći ranjenike, zarobljenici se posvadiše, ali ih je Karan brzo pomirio. Ranjenici se teško kreću. Kosorić, kome su razderane usne natekle i bespomoćno se objesile, zastajkuje svaki čas i sjeda kraj puta. Savo Mikić, sa ranom u stomaku, pokušava da ide pješke oslanjajući se na drugove. Grčevito stiska šake iznad glave, strahovito se muči, ali ne daje glasa od sebe. On će sigurno umrijeti.

Po putiću su ostajali tragovi krvi, kolona je isprekidana. Išli smo sporo, kako je ko mogao. Danas smo imali 15 ranjenih i 5 mrtvih. Kod Sutjeske je poginuo Hajim Ajbahari, Sarajlija a u rijeci se utopio jedan drug sa puškomitraljezom, rodom iz Vogošća kod Sarajeva.

Čerić je jako utučen. Pri samom vrhu, gdje staza izlazi na proplanak Koritnika, sreli smo komesara brigade Maju i rukovodioca politodjela Zariju Škerovića.

— Kuda ćete drugovi? — pita nas Majo.

— Na Vučeve — odgovorismo.

— Vaš bataljon treba da napada — rekoše obojica.

— Nema bataljona! Jedni poginuli, drugi ranjeni, a treći ih nose — reče Čerić.

Majo i Zarija šutke odoše dalje.

Pišem pred bajtom na Koritniku. Sada se dolje kod Sutjeske vodi borba. Nijemci bi htjeli ponovno na Vučevu.

Mirza je pravilno procijenio situaciju prije nekoliko dana. Nabavio je kukuruza i nikom o tome nije govorio. Sada nam je, pored parčeta mesa, dao nešto kukuruza u zrnu.

Počinje pjesma. Radovan Vuković, naš guslar, borac 1. čete, koji je sastavio niz narodnih pjesama o našoj borbi na Romaniji, sjeo je pod jelu, zatvorenih očiju pjeva:

*Romanija visokoga visa
Gdje 'no Čića vojнике popisa.*

Pjesmu prihvaća Marijan, zatim 1. četa. Oni pjevaju od srca, onako kako se pjeva u njihovom kraju — mulalučki. Pjesmu prihvaća čitav bataljon.

Pokraj nas stoji grupa zarobljenika. Skinuli smo sa njih uniforme i dali im pocijepana odijela naših boraca. Uputićemo ih štabu 2. proleterske brigade na saslušanje. Prolazeći stazom pokraj nas, zarobljenike je primijetio drug Murat. Po očeđi je mislio da su to borci našeg bataljona i pita ih zašto su u grupi: »Bolje bi bilo da se sklonite jer vas avioni mogu primjetiti«. Jedan od zarobljenika, ne razumijevajući ga, upita:

— Bite.

Mi se slatko nasmijasmo. Murat jedan momenat zastade, a zatim se dosjeti o čemu se radi, opsova i ode.

Oblaci se nadvili nad Vučevu. Planinski vjetar duva, s vremena na vrijeme uznemiravajući krošnje crnogoričnog drveća, čiji se šumor mješa sa pjesmom bataljona i dobovanjem mitraljeza u dolini Sutjeske. Skoro će suton. Mali neprijateljski izviđački avion, koga nazivamo »špijun« napravi nekoliko kru-gova iznad našeg logora i odletje. Na jedan kilometar od nas čuše se učestale eksplozije. »Špijun« je sigurno na čistini zatekao nečiju komoru, pa je zasipa svežnjevima bombi za žive ciljeve.

1. jun 1943. Koritnik — Vučevu. — U rezervi smo. Dan je započeo artiljerijskom vatrom. Nijemci gađaju naš logor. Sigurno su primijetili dim od vatri koje smo noćas ložili. Moramo biti oprezni, jer svaki čas može doći avijacija.

Danas su prošli pokraj nas dijelovi 2. dalmatinske brigade. Među njima ima mnogo boraca koji su stupili u našu vojsku prije nekoliko mjeseci.

Pržimo kukuruz i ječam. To nam je, uz parče mesa, glavna hrana. Čistimo oružje, treba biti spremni, jer svakog časa može izbiti naređenje za pokret.

2. jun 1943, Koritnik. — Danas je kod nas bio Majo. Kritikovao me je zbog oštrog stava prema Gliši Jankoviću. Gliša se žalio Čeriću, a on je o tome obavijestio Maju. Mislim da nemaju pravo. Gliša se ne brine o četi. Njegovo držanje kao komandira, po mom mišljenju, nije na visini. Šutio sam. Vjerujem da sam u pravu.

3. jun 1943, Koritnik. — Opet smo u rezervi. Pretresali smo danas situaciju u bataljonu. Gladni smo.

Municije imamo dovoljno, po borcu 250 metaka, a 600 na puškomitrailjez. Teškoća je samo što je ljudi jedva nose. Treba što prije ići odavde. Dosta nam je Vučeva.

4. jun 1943, Koritnik — Dragoš-sedlo — Suha — Košur. Jutros smo izvršili pokret prema Dragoš-sedlu. Oblaci su se spustili nisko, te nas avioni nisu uz nemiravalni. Lijevo od nas je ostao Maglić. Njegovi vrhovi su u oblacima. Počela je kiša. Sakrio sam se pod jedno stablo da ovo napišem. Čerić je danas pokazao više samoinicijative. Naredio je da se zakolje jedan konj, a Mirzi dao patrolu da pretraži šumu ne bi li našao kakve stoke. Izgleda da ćemo pokisnuti do kože. Udario je jak pljusak.

5. jun 1943, Košur. — Juče poslije podne smo, u šumi ispod Dragoš-sedla, prošli pokraj 1. proleterske, a neki drugovi kažu da je tu bio i Vrhovni štab. Po kozjoj stazi spustili smo se do Sutjeske. Prilikom prolaska kroz Suhu, bili smo iznenadjeni kad smo ugledali očuvanu seosku kuću sa većim komadom obradene zemlje.

Idući niz Sutjesku, putem koji je usječen u stijene, našli smo na 1. bataljon Majevičke brigade. Komesar jedne čete tog bataljona je bivši kurir štaba bataljona Mićo Pejinović. On se dobro izgrađuje. Sada mu je 17 godina, rodom je iz Prijedora. Stupio je 1941. u Šumadijski partizanski odred Milana Blagojevića. Ponekad je grub prema ljudima, ali ga drugovi iz čete vole zbog njegove pravednosti i hrabrosti. Pozdravili smo se sa drugovima Majevčanima. Prije dva mjeseca ovaj bataljon je izišao iz sastava 6. brigade, a izgleda kao da je od tada prošla godina.

U sutori dobismo vodiča, borca iz 2. proleterske brigade. On treba da nas odvede na položaj koji je do tada držao jedan njihov bataljon. Upozorio nas je da se Nijemci žestoko bore da održe svoje položaje. Polazeći rekao nam je da do položaja ima oko dva kilometra. Međutim, ili je on pogrešno ocijenio daljinu ili su se Nijemci, osjećajući smjenu jedinica na našoj strani, pomjerili naprijed, puštajući nas u svoju zasjedu. Sa vodičem smo išli na čelu kolone, tiho razgovarajući, kada nas iznenada zaustavi oštro njemačko »halt«, a zatim dug rafal iz

mitraljeza. Bili smo iznenadjeni. Legli smo, ali smo se odmah pribrali. Jurnuli smo naprijed i izbacili Nijemce iz rovova.

Karan i Čerić su otišli lijevo, a ja sam ostao sa 2. četom. Položaj 2. čete pojačala je jedna četa Majevičke brigade. Oko 9 sati krenuh da obidem položaje i da vidim gdje su Čerić i Karan.

Položaj koji je zauzeo bataljon ima oblik razvučene potkovice, čiji se desni krak prostire niz kosu obraslu rijetkim bukovim drvećem i spušta se do Sutjeske. Lijevi krak ide preko kose ivicom šume, pred kojom se prostire proplanak sa njemačkim bunkerima. Naš položaj je veoma nepovoljan. Nijemci sa desne obale, od Borova, mogu tući čitav bataljon unakrsnom vatrom.

Čerića zatekoh bez zaklona na sredini položaja. Okrenuo je leđa prema Nijemcima i sjedi. Iza njegovih leđa je Safet Zečević puškomitraljezom tukao Nijemce, ali su se ovi približili i bacaju prema njemu ručne bombe. On se hrabro drži. Imali smo pravo što smo ga u Zaborku primili u Partiju. Prigovorih Čeriću zašto se nije zaklonio, a zatim krenusmo obojica da nađemo Karana. Našli smo ga na lijevom krilu. On je uhvatio vezu sa bataljonom 2. proleterske, koji je bio u blizini. Sporazumio sam se sa proleterima da zajednički izvršimo juriš.

Na sastanku štaba zaključismo da budemo kod četa, a da vezu održavamo preko kurira. Pošao sam natrag na položaj, gdje sam ostavio drugu četu. Susretoh Janka Bjelakovića, koji se vraćao sa previjališta. Ranjen je u desni dlan. Krenusmo zajedno prema položaju Majevičke čete. Ali, na jedno 30 koraka pred nama, tamo gdje su bili Majevčani, spazih Nijemca kako nišani na nas. Brzo legosmo. On promaši. Od stabla do stabla otkotrljasmo se niz brdo. Nijemac je za nama ispalio nekoliko rafala iz mašinke. Konačno dođosmo do 2. čete i Majevčana. Oni nisu mogli da izdrže stalnu unakrsnu vatru. Za pola sata imali su 8 teško ranjenih boraca. Povukli su se sa tog položaje i poslali izvještaj Karanu.

Na Košur je došao i 3. bataljon. Pripremili smo se za juriš. Na Karanov znak pištaljkom, otvorili smo vatru iz sveg oružja i krenuli u napad. Neznatno smo odbacili Nijemce, ali oni uporno i organizovano brane svoje položaje.

Za nekoliko minuta poginuše tri druga iz 3. bataljona. Ovaj bataljon se najbolje snalazi u zasjedi i u prepadnim borbama, ali za napad na otvorene položaje nije izvježban. Borci ne liježu, već pucaju stojeći iza stabala, pa ih zrno lako zakači.

Proleteri su bili vještiji od nas. Kad su vidjeli da na Nijemce nije djelovala naša vatra i da oni ne napuštaju rovove, proleteri se nisu dizali iz svojih zaklona.

Dan se odužio. Moraćemo se povući malo nazad. Njemački snajperi, dobro sakriveni, nanose nam ozbiljne gubitke. Ubili su nam nekoliko Glasinčana, koji su se neoprezno kretali. Kod nas je poginuo drug Studeni, kad je pokušao da ubere jagodu.

Predveče su poginuli: Radovan Vuković iz Sumbulovca kod Mokrog; Safet Parić, rodom iz Vareša i Altarac, rodom iz Sarajeva. Kad smo sinoć naišli na njemačku zasjedu, ranjeni su komandir 1. čete Čedo Đukić i jedan borac iz njegove čete. Čedo je vrlo hrabar i omiljen među drugovima. Zamijenio ga je Ragib Džindo. Radosav Trifković, rodom iz Birča, se zaplakao za Radovanom Vukovićem. Na njega je Radovan uticao, prošle godine, da stupi u brigadu. Trifković je budno osmatrao položaj da bi otkrio sakrivenog neprijateljskog snajperista koji je ubio Vukovića. Nakon dužeg vremena primjetio je snajper u grmu, uzeo ga na nišan i opalio. Nijemac se jaučući izvukao iz grma i srušio između našeg i njihovog položaja. Dugo se mučio. Nijemci su pokušali da ga izbave, ali im ni to nismo dozvolili. Predveče je Radosav dopuzao do Švabe i skinuo sa njega oružje i ostalu vojničku opremu.

U toku noći malo smo se povukli nazad. Od Nijemaca nas dijeli dolina.

6. jun 1943. — pokret za Vrbnicu. — Naređeno nam je da krenemo za Vrbnicu. Ne znamo put, a nemamo ni vodiča ni sekcije. Drugovi iz 2. proleterske nam pokazaše put. Oni su se i prošle i ove godine kretali preko Vrbnice i poznaju teren. Uz put naiđosmo na leševe Nijemaca. Ćerić je u jednoj proleterskoj četi sreo poznanika iz Mostara, koji s nama podijeli parče konjetine. Drugi borac iz te patrole Starović, rodom je iz Alipašina Mosta, kod Sarajeva. On ima i brata blizanca u istoj brigadi.

Bili smo već prilično odmakli kada nas stiže kurir štaba brigade sa naređenjem da se vratimo. Imali smo sreće. Tek što smo se makli sa čistine i zašli u šumu, naiđoše avioni. Oko 3 sata je trajalo bombardovanje, sa malim prekidima. Oko 20 časova »štuke« su istresle zadnji tovar. U bataljonu niko nije bio ranjen. Vraćamo se na Košur.

7. jun 1943. Košur. — Treći dan je kako smo na Košuru. Na našem lijevom krilu, prema Milinkladama, nalaze se još bataljoni 2. proleterske brigade.

Jutarnja magla se podiže kao zavjesa sa zakrvavljenе Sutjeske. Od Foče nam se približava zvuk avionskih motora. »Špjun« se žuri da nam izruči svoj jutarnji »pozdrav«. Leti nisko. Noćas naložene vatre još uvek tinjaju. Dim koji se diže omogućiće »Špjunu« da brzo pronađe kuhinje i komore.

— Skloni konja, druže! Dovešćeš nam ih čitavo jato — govore drugovi našeg bataljona borcima 2. proleterske brigade koje prolaze kroz naše položaje.

— Alaj ti je dobro kljuse, kad tako nisko drži glavu! Sigurno ti češće čita novine — dodaje Zečević koji je, zavučenih ruku u svoj ruksak, gledao u »prolaznike«.

— Neće dugo čitati! Intendanti su bacili oko na njega — šali se Vaso Radić.

— Stani pod drvo! Zar ne vidiš kako se »špijun« sav iskrivio i kako mu svijetli mitraljez — dobacuje Desa Todić.

Sa desnog krila javlja se »šarac.«

— Evo ti odgovor — kaže Marijan, izručivši čitav rafal iz »zbrojovke«.

Dolaze »štuke«.

— Čija će kljusad sad da strada? — pita Karan.

— Biće dobar gulaš — smijući se kaže.

»Štuke« napraviše krug oko naših položaja. Tuku položaje 2. proleterske. Bombe padaju niže, prema našim položajima. Zemlja se trese od eksplozija, a iverje od pocijepanih stabala i geleri zuje po zraku i lete na sve strane.

Lica drugova su ukočena, a pogled im je usmjeren, preko doline, na njemačke položaje. Paze na Nijemce da ne bi ovaj momenat iskoristili za juriš. Kratak zastoj, tišina koju prekidaju rafali avionskih mitraljeza, negdje sa Vučeva. Uslijed napregnutosti živaca nastupa brzo zamor — čovjeku se spava.

— Švabe su jutros doručkovale negdje u Sarajevu — kaže Ćerić.

— Sada će opet natrag; prošetaće sarajevskim ulicama, uhvatiće sarajevske »hafe«, i pričaće o »ogromnim« gubicima koje su nanijeli partizanima, — sa osmijehom konstataje Balorda.

— Je li došao Mirza sa hranom? — pita neko od drugova.

— Možda mu je koja pala u kazan — dodaje drugi?

— Znači, vranac bi po drugi put poginuo, kao kuhan — šali se »pop« Blagoje Pejanović!

— Biće dobrih bataka, ima i novih potkova.

— Sigurno ti se sviđaju Marijane, dok o njima pričaš.

Svi se nasmijaše.

Opet se javi »šarac« sa desnog krila. Lišće cvrči pod udarcima metaka, kao kap vode kad padne na vrelu mast u tavi.

— Druže, u zaklon! Ne oklijevaj, lezi! — komanduje desetar.

— Šta mi može, ne bojim ga se!

— Ne budali, odmah lezi! — ponovo će desetar.

Borba u Africi je završena. Na istočnom frontu vlada zatišje. Mi jedini ratujemo.

Od Bara se čuje pucnjava. Neprijatelj opkoljava naše snage. Uslijed velikih napora, borbi, gladi i žđi, kod drugova se javlja potištenost.

Dolina Sutjeske je potpuno pusta. Kuće su spaljene, ljudi i zvijeri su pobegli od pucnjave. U svijesti se mijesaju pojmovi: drugi front, istočna Bosna, pržena zob i konjetina.

Prođe divizijska bolnica 1. proleterske divizije. Sigurno ćemo i mi uskoro za njom, ali bez Radovana Vukovića, Parića i ostalih koji su pali.

8. jun 1943. — Košur. — Danas je na Košuru vladalo zatišje. Nijemci nešto krupnije pripremaju. Iznad Sutjeske stalno kruže izviđači, mitraljirajući uz put komore i naše položaje. Prolazeći kraj nas, 2. proleterska je ostavila iznemogle konje koje je Mirza brzo sklonio u zaklon kod Staneka. On je mislio da ga nisu primijetili. Međutim, kad su konji već bili oderani, dođe jedan intendant sa desetinom 2. proleterske i oduzme mu sve što je bilo od boljeg mesa. Mirza je došao skoro plačući.

— Jesu li odnijeli — pita ga Karan.

— Jesu — odgovori Mirza.

— Drugi put, ili se sporazumi sa njima ili kolji dalje od puta!

Mirza se snuždio. On osjeća kolika odgovornost leži na njemu. Predveče nam je došao radosna lica. Zaklao je prilično debela konja, skuvao meso i podijelio bataljonu. Nešto je povjerljivo pričao Karanu, sigurno se snašao na tuđi račun.

— Snašao se, ulovio je dobrog konja, a krv je poslao ranjenicima — kroz smijeh je govorio Karan.

Video sam Mitra Minića. On je po kazni otiašao za borca u 2. bataljon. Sada je puškomitraljezac.

9. jun 1943, Košur — Hrčavka — Ozren — Milinklade. — Danas se razvedrilo. Oko jedan sat poslije podne Nijemci su bombardovanjem iz aviona, artiljerijskom i bacaćkom vatrom rastrojili položaje 7. krajiške brigade na liniji Ozren — Hrčavka, a na našem lijevom krilu. Krajišnici su se povukli, a da nas o tome nisu obavijestili. Milinklade, kao i dolinu ispred nje, gdje je štab brigade, stalno tuku avioni. Patrola koju smo uputili, vratila se ne pronašavši štab brigade. Druga patrola, upućena do 7. krajiške, vratila se obavještavajući da je položaj napušten. Situacija je ozbiljna. Ako mi ne zaposjednemo taj položaj, to će učiniti Nijemci i tada ćemo biti odsječeni.

Odlučili smo da se sastanu: Karan, komandant 1, Franjo Herljević, komandant 2. i Akif Bešlić, komandant trećeg ba-

taljona i da donesu odluku o daljem dejstvu, jer nema veze sa štabom brigade. Jutros je javljeno da ćemo držati položaj do dolaska 10. hercegovačke brigade, kada ćemo joj se priključiti i krenuti na njenom začelju.

Složili smo se da napustimo Košur i da zaposjednemo položaje koje je držala 7. krajiška. Došli smo u pravi čas, jer su i Nijemci bili krenuli. Dočekale su ih mitraljeske cijevi naših četa. Iznenadili su se i ustukli. Vrijeme je sporo prolazilo. Ako se održimo još dva sata na ovom položaju, dobili smo bitku. Treba uhvatiti vezu sa štabom brigade, a noć je naša. Takav je naš zaključak.

Na stazi pod Milinkladama zatekosmo Radu Marijanca, komandanta 7. brigade. To je visok čovjek, u žandarskom šinjelu. Vraćao je puškomitraljesce na položaj, sa koga su se povukli.

Navukli smo na sebe »Štuke«. Neprijatelj želi da nas zbaci sa položaja. 3. bataljon se povukao. Ne preostaje nam ništa drugo nego da razvučemo naš bataljon i da se zaposjedne položaj koji su oni držali. Pozvali smo komandira 1. čete Raguša Džindu i komesara Vasu Radića. Naredismo im da sa četom krenu odmah tamo. Primiše zadatak kao vojnici, svjesni toga što treba da čine sa četom od 14 ljudi. Karan se zabavio rasporedom puškomitraljeza. Položaj je dobro organizovan, Nijemci ne mogu naprijed. Udaljismo od položaja borce 3. bataljona, kod kojih je zavladala apatičnost.

»Štuke« tuku po Milinkladama. Odozgo se kotrljaju kazani. Jao si ga nečijoj komori!

Na Marijanca je naišao neki kurir Vrhovnog štaba, traži Velimira Terzića, zamjenika načelnika Vrhovnog štaba. On priča da je drug Tito ranjen.

Poslije jednog sata od odlaska 1. čete dovedoše ranjenog Vasu Radića. Metak mu je prosvirao butinu i ozlijedio kost. Blijed je, bez brade, izgleda kao dječak, što u stvari i jeste. Naredismo da se rastovari i zakopa teški mitraljez, a na konja natovari ranjeni komesar Mitar Šučur i Neđa Lučić. Iz 1. čete poginula su još dva druga.

Nijemci su odbijeni. Sunce zalazi za kose obrasle šumom. Njemački transportni avioni kruže iznad svojih položaja i izbacuju padobrane sa paketima municije i hrane. Nijemci večeras verovatno neće dalje.

Karan je uhvatio vezu sa štabom brigade na Milinkladama. Naređeno mi je da idemo k njima. Kolona se teškom mukom penje uz brdo. Borci uz put beru srijemušu, što nas prilično zadržava.

Marjan Paunić, puškomitrailjezac, ljuti se na svog pomoćnika koji je zastao. Kaže da neće nositi mitraljez. Uzehe ga od njega, dajući mu svoju pušku.

— Ajdemo Marijane! Sjeti se Konjuha prije godinu dana, zar nije bilo teže?

On se složi. Koračamo jedno vrijeme, jedan pored drugog, posrćući preko granja i panjeva. Marijan zaostaje, bere srijemušu i nudi mi je.

— Uzmi, ko zna hoće li biti i nje sutra.

Primim ponuđeno. Miriše na bijeli luk.

Uz put naiđosmo na jednog druga Majevčana, koji je sjeo i kao da se skamenio, ne može dalje.

— Ajde, zaspacheš, pa si gotov, uhvatiće te Nijemci — kaže mu Marijan.

— Ne mogu dalje.

— Da mu pomognemo? — pita Marijan. Predadoh Marijanu mitraljez i rekoh drugu da mi se drži za opasač. Suve grančice pucketaju nam pod nogama. Sa krajnjim naporom pomogoh drugu da izide uz brdo.

Na Milinkladama zatekosmo Hercegovce iz 10. brigade. Naložili su vatru i galame. Sve same brkajlige. Uskoro se povezamosmo sa Milošem Zekićem, obaveštavajući ga o stanju bataljona. Uz put smo našli mrtvog Đuru Kozomoru iz 1. čete, rodom Krajišnika, kome je avionska bomba odbila obadvije noge.

10. jun 1943. Milinklade — Zelengora. — Svanulo je. Prikupismo bataljon koji se noćas bio izmiješao sa Dalmatincima i Hercegovcima i odvojismo se pod stabla, očekujući pokret. Oko 10 sati krenusmo dalje.

Na Zelengori se sretoh sa Vasom Miskinom, zamjenikom političkog komesara 10. hercegovačke brigade. Nisam ga video od juna 1941. godine, kada je bio uhapšen. Rukovali smo se srdačno i kratko porazgovarali, jer je morao da se žuri za kolonom. Iza njega je naišla Olga Marsović Okrugla. Bili smo 8 mjeseci zajedno članovi Mjesnog komiteta Sarajevo. Aprila prošle godine, poslije provale Save Bogdanovića, ja sam po odluci KP odmah izišao iz grada, a ona je trebalo da izađe 2 dana kasnije. Olga je raspoložena i srdačna, kao i u Sarajevu. Hercegovci se uputiše prema zapadu, tamo odakle dolijeću meci.

Nailaze avioni. Bombarduju nas. Iznad jedne vododerine, gdje se nalazi štab brigade, bacali su više bombi, a zatim i mitraljirali. Ranjen je intendant 3. bataljona Pero Kršić.

Pred noć smo dobili naređenje da suvišno oružje zakopamo, da nas ne bi opterećivalo u pokretu. Majinog vranca je ubila avionska bomba. Svi borci našeg bataljona dobili su po parče mesa. Prilikom raspodjele mesa meni i Čeriću je za-

pao zadnji mozak, jer niko ispred nas nije htio da ga primi. Borci su naložili vatre i na brzinu peku meso. Čeriću se zgadoilo kad je video mozak i odbija da ga primi i jede. Otkinuo sam list neke travurine i u njega zavio sljedovanje. Uskoro stiže naređenje da se spremimo za pokret.

— Čeriću, da podijelimo sljedovanje.

— Ostavi me — odvrati mi.

Zamolih od jednog druga malo soli.

— Hoćeš li friško — pita me dajući so.

Peći ga ne mogu, nemam vremena, a ni nositi, usmrdiće se u torbi ako ostane preko noći. Bolje ga je posoliti i pokušati jesti. Hranljivije je od srijemuše. Posolih masu i progutah prvo parče. Dobro je, može se jesti.

— Čerkane uzmi, kajaćeš se. Noćas se mora izdržati.

On šuti i gleda me ne trepčući. Uzimam zalogaj po zalogaj i polako nestaje beličaste mase. Ostalo je još malo. Čerića nadvlada glad.

— Daj da probam — reče tiho.

Pružih mu ono što je ostalo. On okusi i reče da se može jesti. Trebalо je da to učini ranije. Pojeo sam više od tri četvrtine.

11. jun 1943. Vrbničke kolibe. — Noć smo proveli u pokretu, idući kroz bespuće po šumi. U zoru smo se spustili blizu jednog potoka i od štaba 2. divizije dobili naređenje da zbacimo Nijemce sa jednog brežuljka, odakle nam onemogućavaju prolaz.

Položaj koga je neprijatelj posjeo vrlo je pogodan za odbranu; — rijetka bukova i jelova stabla, a između njih krupno kamenje. Umoran i pospan bataljon je odmah jurnuo na Nijemce. Sa 60 ljudi zbacili smo ih sa većeg dijela položaja. Oko 10 sati Nijemcima je stiglo pojačanje, zasuli su nas ručnim granatama, tromblonima i bacačkom vatrom. Odbili smo ih i počeli goniti. Zarobili smo im kazan sa kaurmom. Međutim, naš položaj u obliku potkove teško održavamo. Malo nas je, a ispred nas su guste šume iz kojih stalno dolaze Nijemci. Dva puta smo morali pregrupisavati bataljon, da bismo odbijali napade, čas na jednom čas na drugom krilu. Vatra sa našeg položaja upozorila je štab divizije na ozbiljnost situacije. Uskoro nam je stiglo pojačanje od dva bataljona 2. proleterske brigade. Pojačanje je došlo blagovremeno, baš u momentu kada je neprijatelj napao položaj sa mnogo većim snagama. Odbili smo ga.

Teško je ranjen Marijan Paunić. Metak mu je ozledio kičmu i bubrege. Umrijeće. Donijeli su ga u čebetu. Rodom je

sa Sokoca, a jedno vrijeme je živio na Malom Polju. On je najbrži partizan istočne Bosne. U takmičenju, koje je bilo organizovano prošle godine u našoj brigadi, on je u trčanju pod ratnom spremom daleko ostavio ostale drugove. Nije htio da uči pisati.

— Zašto da se mučim — odgovorio je kad smo ga kritikovali. — Jesam li slab nišandžija ili mitraljezac? Mrzim Nijemce, volim slobodu, šta hoćete više? Ako ostanem živ učiću. Sada me pustite.

Vrlo često se šalio sa Klašnjom, Ličaninom, rudarom sa Kosova, koji je po prirodi bio grub čovjek. Danas su se posljednji put šalili, ali je ispalо surovo jer nije znao težinu Marijanovog ranjavanja. U ruksacima ubijenih Nijemaca našlo se bijelog hljeba. Naredio sam da se da i Marijanu koji je ponavljao više puta da je gladan. Naglo je počeo da jede. Klašnja ga je primjetio i dodao:

— Polako, Marijane, brini se za žive, za nas koji moramo nositi mitraljez i municiju. Izgleda, dok tako jedeš, kao da ćeš umrijeti.

— Ne brini Čorkane — odgovori Marijan — kad ti budeš umirao, tražiceš zobi.

Nasmijali smo se ovoj šali. Klašnja je još jednom pogledao druga, uzeo mitraljez i tiho, kao da se pokajao, reče mu posljednje zdravo.

Marijan je živio još oko pola sata.

Nijemci opet napadaju. Poginuo je i Mato Marić, rodom iz Fojnice. Bio je sluga kod Jokanovića, u sarajevskom polju. Došao je kod nas prije tri dana sa Grujom Soknićem, radnikom iz Željezničke radionice, koji je bio kurir Vrhovnog štaba. Granata ga je pogodila u grudi. Počeo je buncati; spominjao je oca i Sarajevo, a zatim je umro. Kod zarobljenog kazana teško je ranjen od mine Fehim Zečević. On se sa nekoliko drugova zabavio oko kaurme. Nijemci su to primijetili i osuli bacačkom vatrom. Rana je vrlo teška. I on će sigurno umrijeti. Zeko je bio hrabar i visoka morala, naročito sada u neprijateljskoj ofanzivi.

Bataljoni 2. proleterske obuhvatili su neprijatelja s lijevog krila, što je ubrzalo njihovo razbijanje. Protjerali smo ih duboko u šumu. Pada kiša. Magla pokriva naše položaje. Pokisli smo do kože.

Predveče, kad se razvedrilo, naređeno nam je da krenemo sa položaja. Preskačući preko telefonskih žica i šina šumske pruge, dospjeli smo na jedan proplanak na kome su se izmješale komore, bolnice i neke prateće jedinice. Kurir nam je donio

naređenje da se javimo Muratu! Dogovorili smo se da bataljon što prije izvedemo iz ove gužve koju mogu lako primjetiti avioni, koji nadlijeću položaje iza nas. Sa Karanom na čelu borci su se u koloni kretali na propisnom odstojanju. Neko od pratnje Vrhovnog štaba je fotografisao čelo bataljona.

— Karane, fotografiše nas.

— Ajde bolan, odakle mu film. Prazan mu je aparat.

— Tebi je kapa na tri frtalja — nasmijali smo se.

Javismo se Muratu, koji nas uputi na jedan položaj, obezbeđujući pravac odakle su pucali Nijemci. Blizu nas su pasli nečiji volovi. Neko iz intendanture našeg bataljona je pokušao da ih povede, ali je neko iz štaba Banijske divizije brzo intervenisao.

Pred noć smo dobili nešto hrane i krenuli dalje. Kod nas su došli Miloš Zekić i Zarije Škerović, koji je ranjen od gelera prilikom bombardovanja. Pozvali smo ih našoj vatri, na kojoj smo pržili dobiveno meso.

Ponudili smo ih da jedu. Zarije odbija, bolestan mu je stomak.

Po padu mraka krećemo dalje.

12. jun 1943. — Danas nije bilo borbe. Išli smo krajem u kome prevladava krš. Noćas krećemo dalje.

13. jun 1943. Trebična. — Jutros je trebalo zauzeti jednu kosu koja je dominirala prolazom. Svanjivalo je kad smo posli na izvršenje zadatka. Na kosi primjetisemo Švabe koje su kopale rovove i pravile zaklone od kamenja. Štab brigade je naredio da pređemo dolinu ispod njih i da napadnemo njihovo desno krilo.

Pretrčali smo brisani prostor i napali ih. Tom prilikom je u stomak ranjen jedan borac iz Srema. Sadejstvo 2. bataljona je slabo, te nas neprijatelj tuče sa lijevog krila. Bili smo došli do vrha kose, ali se dalje nije moglo. Neprijatelju je u pomoć prištigla avijacija. Izdržali smo bombardovanje. Čerić je od lјutine ispalio metak na »junkersa«.

Poslije podne dobili smo nekoliko suprotnih naređenja od štaba brigade, po kojima je trebalo da se povlačimo i vraćamo na položaje. To nas je koštalo žrtava. Poginuo je Meho Ćurković, puškomitrailjezac, krojač, rodom iz Visokog, i borac od 1941. godine. Andrija Stanek mu je pritrčao da ga izvuče, ali je i njega pokosio mitraljeski rafal.¹

¹ Stanek je rodom iz Varaždina. Bio je mesarski radnik u Zagrebu. Kao domobran poslat je u Rogaticu 1941. godine. Kada su naše snage napadale Rogaticu, Stanek je pobegao iz domobrana i stupio u Romanjski odred.

Sada pored nas prolaze bataljoni Majevičke i Banijske brigade. Njemački avioni padobranima bacaju hranu i municiju svojim trupama.

Povukli smo se da bismo večerali. Mirza je ispekao prasad, nabavio mladog luka, a iz nekih pećina izvukao vrlo ukusne suhe kruške. On tvrdi da je to hotelska hrana. Putem upozorismo borce bataljona da se manje jede, jer poslije gladovanja može doći do oboljenja stomaka.

Učo, politički komesar 3. čete, je pred pokret, na svoju komesarsku torbu, objesio pečenu svinjsku glavu. On je iscrpljen, boji se gladi i ovo je spremio kao rezervu. Nasmijasmo se njegovoj »ratnoj spremi« i naredisemo da je skine sa torbe ili da je podijeli borcima.

Nijemci bombarduju Miljevinu.

U prolazu neko reče da je poginuo Neđo Sarajčić, komandir čete u 2. bataljonu. Zaspao je na položaju i Nijemci su ga na spavanju ubili.

Krećemo dalje na začelju kolone koja prolazi mimo nas. Spušta se noć.

~~14.~~ 14. jun 1943. Miljevine. — Noćas smo išli kroz šumu, spustajući se strmom stazom do Bistrice, koja je ispod nas žuborila. Čitavu noć mi se činilo da čujem zujanje bombi i granata.

Nalazeći se u zaštitnici, uz put smo budili Banjce, neke iscrpljene žene, radi kojih smo nekoliko puta prekidali vezu. Pri izlasku iz šume, desno od nas, razvila se žestoka borba koja je trajala desetak minuta. To je bataljon 3. krajiške razbio Nijemce koji su onemogućavali prolazak koloni.

U zoru pređosmo cestu Kalinovik — Foča. Ovdje je probijen obruč. Vidjeli smo uništeni neprijateljski tenk.

Već nekoliko noći ne spavamo. Drugovi su umorni, a osjećaju se sigurnije kada su prešli cestu pa svaki čas traže odmor. Održali smo kratak sastanak bataljonskog biroa i upozorili da se vodi računa o ljudima koji mogu sada lako zaspati i tako ostati.

Izišli smo na kose i legli kraj seoskog puta. Zaspali smo čvrstim snom iz koga su nas probudile eksplozije granata. Na dva metra od nas eksplodirala je granata i dobro nas potresla. Sadika Kadrušića okrznuo je geler po čelu. To nas gađa artillerija, koja nas je tukla i na Vučevu. Samo su okrenuti cijevi za 180 stepeni. Pokrenusmo bataljon dalje. Istočno od nas vode se borbe. Neprijatelj hoće da zatvorí otvor kuda prolaze jedinice. Lijevo ispod nas avioni žestoko bombarduju neke komore u selu.

Uz put naiđosmo na ranjenu drugaricu iz 2. proleterske brigade i Nauma Abinuma, borca iz naše brigade. Ležali su pod grmom i upitaše nas:

— Hoćete li nas ostaviti, drugovi?

Prišli smo im. Ispričaše nam da su im drugovi bili dali konje koje su vodili mobilisani seljaci iz ovih sela. Malo po malo i seljaci su izostajali iza kolone i u pogodnom momentu skinuli ih sa konja i onda s konjima pobegli. Dali smo im naše konje i poveli ih sa sobom. Mitraljeze, koje su nosili konji predasmo u čete.

15. jun 1943 — Jabuka. — Dušan Blagojević, obaveštajac brigade, zatražio je od nas dvojicu smelih drugova da idu u izviđanje ceste Sarajevo — Goražde. Odredismo zamjenike komesara četa; Asima Hodžića i Jusufa Džonlića, najizdržljivijeg i najhladnokrvnijeg druga u bataljonu.

16. i 17. jun 1943 — Jabuka. — Bataljon se odmara. Selo je napušteno. Mirza je ipak uspjeo da nađe hranu. Odmorićemo se još danas.

Sjetih se da sam juče navršio 24 godine. To sam bio skoro zaboravio. Ovaj datum sigurno neće zaboraviti moji roditelji. Otac će ga se sjetiti negdje u Kanadi, a majka negdje u Lici, ako je živa.

18. i 19. jun 1943 — borbe sa Nijemcima na Čalmici, Hranjenu i Bukovici. — U noći između 18. i 19. trebalo je da predemo cestu Sarajevo — Goražde. Krenuli smo i došli skoro do ceste, ali nam je štab brigade naredio da se vratimo, jer je cesta blokirana tenkovima. Sačekali smo dalje naređenje. Međutim, drugi bataljoni su se nekud izgubili te s njima nemamo veze. Pošto se tu zatekao štab 16. brigade sa dva Majevička bataljona, to smo došli pod njihovu komandu.

Rano ujutro Majevčani su napali Nijemce. Međutim, pregladjnjeni Majevčani su se zabavili zarobljenom hranom pa su Nijemci osujetili njihov dalji napad. Poslije toga nam je naređeno da zaposjednemo položaj. Razvila se borba bombama za jedan čuvik.

Ovdje su poginuli drug Kićan — rodom sa Majevice, naš najveštiji bombaš. (Poginuo je od metka u času kad se pripremao da baci bombu. Pošto je pao, bomba mu je eksplodirala u ruci i ranila još jednog druga.) Zatim Konforti — puškomitraljezac, rodom iz Sarajeva, član Partije, borac od 1941. i Jovan Restovanjuk iz Kovačića, koji je u brigadu stupio zajedno sa Zorom Kindibal u decembru 1942. godine

Nijemce smo ipak zadržali. Lijevo od nas 3. krajiška brigada je vodila žestoke borbe oko njemačkih bunkera koji su prelazili nekoliko puta iz ruke u ruku. Imali smo priliku da, kao na vježbi, posmatramo kako i jedni i drugi napadaju i branе bunkere. 3. krajiška brigada je odavno prava vojna jedinica. Njeni borci na položaju kopaju rovove i organizovano i vješto napadaju.

Opet smo u zaštitnici bolnice 1. proleterske divizije.

Ova noć je tražila izuzetne fizičke napore. Nekoliko puta morali smo sa začelja ići do čela bataljona i uspostavljati vezu koju su prekidali pospani ranjenici ili pojedini borci.

Citavu noć je padala kiša. Po mraku predosmo cestu Sarajevo — Višegrad, zatim prugu i pregazismo rijeku Praču.

Iserpljeni do krajnjih granica, teturamo po blatu. Evo nas u istočnoj Bosni, nepobijedeni, obogaćeni ratnim iskustvom. Evo nas na prostoru koji nam je prirastao za srce. Čekaju nas majke, očevi, braća i sestre boraca sa Romanije, Birča, Majevice, Semberije. Tu smo, stići ćemo, donijet ćemo im radost i tugu.

Dane OLBINA

OD ČELEBIĆA DO MILJEVINE

očetak ofanzive zatekao me je u 1. crnogorskom bataljonu, 1. proleterske brigade. Kada smo 18. maja krenuli sa položaja u blizini Bijelog Polja prema Čelebiću, ja kao borac, nisam znao da je to pokret u neprekidne marševe po besputnim planinama, da nas očekuju iz dana u dan borbe bez predaha, da će nas u stopu pratiti glad i iscrpljenost, kakvu nisam doživeo ni pre ni kasnije.

Na marš, dugačak preko 80 kilometara, krenuli smo noću. Trebalo je što pre stići na Čelebić i pomoći naše jedinice koje su vodile borbu sa nadmoćnjim snagama neprijatelja, pa smo imali samo dva kratka odmora, koliko da primimo hranu. Predveče 21. maja, stigli smo kod crkve na Čelebiću. Delovi 6. bosanske i 1. majevičke brigade bili su u povlačenju. Naš bataljon se još prikupljaо kod crkve, kada smo videli kako se od Borja i Hočeva prema nama spušta široki stroj neprijatelja, a iza stroja još dve kolone. Naš bataljon je bio na čelu brigadne kolone. Morali smo odmah krenuti u napad. Savo Burić, komandant bataljona, naredio je kratko:

— U strelce, juriš 1. crnogorski!

I mi smo pošli u susret Nemcima, kroz streljački stroj naših jedinica koje su bile u povlačenju. Naletali smo jedni na druge, prsa u prsa. Levo od nas, pristizali su i ostali bataljoni naše brigade i odmah prelazili u napad, kao i mi. Potpomagala nas je i precizna vatra minobacača i mitraljeza. Neprijatelj nije mogao izdržati. Brzo smo ga potpuno rastrojili. Iznenaden i zbunjen neprijatelj je počeo da se bezglavo povlači uz strme padine Čelebića. Sve do mraka, Nemci se nisu mogli

srediti i pružiti organizovan otpor. Zaustavili smo njihovo nadiranje i odbacili ih od Borja.

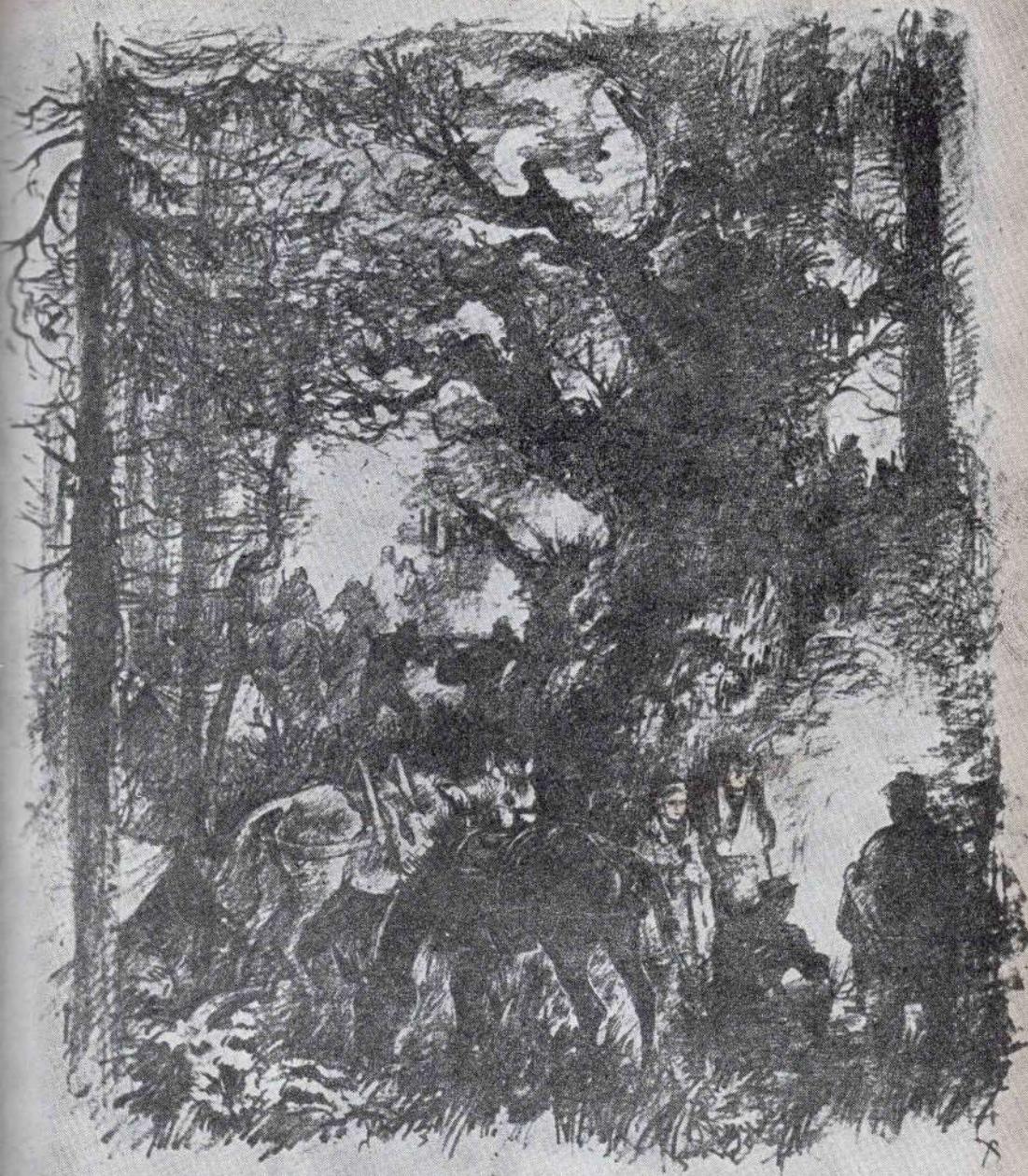
U toku noći produžili smo napad istim pravcem. Desno od nas, napadale su jedinice 6. bosanske brigade, a levo ostali bataljoni naše brigade. Naša 2. četa uputila je vod prema Zlatnom boru, da obezbedi otkriveni bok našeg bataljona. Komandir voda je Milan Bigović, čuveni puškomitraljezac 1. proleteriske brigade, pa smo bili sigurni da nas sa tog pravca neprijatelj ne može iznenaditi.

Borbe su vođene sa slabijim snagama neprijatelja. Sve do 23 časa mesečina nam je omogućila dobru preglednost njihovih utvrđenih položaja. Nemci su se brzo i vešto ukopavali. Te noći nismo jurišali, već smo polako podilazili neprijateljskim položajima, tukli smo ga sa bliskog odstojanja i postepeno odbacivali. Pred sam zalazak meseca, iz neposredne blizine ispred 1. čete počeo je da dejstvuje usamljeni neprijateljski mitraljez. Utvrđio se na jednom uzdignutom brežuljku i svojom preciznom vatrom prikovaо nas za zemlju.

— Idem da vidim odakle tuče Švaba, pa da ga ušutkamo — predložio je komandir 1. čete Jovi Raduloviću, njegov zamnik Joko Boreta.

Vešto puzeći po zemlji Joko Boreta i Đuro Vojvodić, politički delegat voda, izgubili su se prema uzdignutom brežuljku. Malo kasnije, ispred nas, čuli smo Jokov glas i ugledali crvene plamenove mitraljeskog rafala kako sukljaju prema neprijatelju. Neprijateljski mitraljez i oficir bili su u sigurnim rukama ovih hrabrih i veštih boraca. I četa je odmah produžila napad. Gonili smo Nemce preko Borja, Hrida i kroz gustu, visoku, skoro neprohodnu šumu Korlata. Noć je bila mračna, a šuma isprepletena šibljem i kupinom pa smo se morali zaustaviti. Sve do svanuća, nismo mogli videti da se nalazimo usred narušene komore neprijatelja, velikog broja njegovih leševa i na sve strane razbacane opreme, od kape do minobacača.

Prikupljali smo se ispod Zavajita, od jutra pa sve do deset časova. Joko Boreta je došao poslednji, noseći na ledima zaplenjen mitraljez. Pojeli smo neku supu i odmah krenuli ka Zlatnom boru, koga su Nemci zauzeli, pa hoće da nam onemogüće prelaz preko Tare i Pive. Išli smo dobrim kolskim putem kroz šumu. Ispred Zlatnog bora, Savo Burić je primetio kolonu koja se sa leve strane kretala paralelno sa našim bataljonom. Burić je pokušao da dozna koja je to jedinica pa ih je dozivao, ali niko nije odgovarao. Pojačali smo opreznost i nastavili pokret dok se nepoznata kolona izgubila u šumi. Kasnije smo saznali da su to bili Nemci. Imali su zadatak da što pre izbjiju na Zlatni bor i pojačaju svoje snage pa se za to nisu upuštali

Franc Mihalič: TABOR

u borbu s nama. Zaustavili smo se ispod Zlatnog bora, na jednom malom, udubljenom proplanku. Na rubovima proplanka bilo je desetak nosila sa teškim ranjenicima. Saznao sam da su Krajišnici i obilazeći ih počeo sam se raspitivati za poznate. Jedan ranjenik mi je, ne ljuteći se, odgovorio:

— Svi se mi druže, ovde pozajemo.

Shvatio sam to kao prekor, što se u ovako teškoj situaciji raspitujem za poznate. Na svakom koraku ginu borci, a ja, uznemiravam teške ranjenike, pitanjima gde je ko. Bio sam postiđen pa sam ih brže bolje napustio i pomešao se sa borcima moje čete.

Urnebesna grmljavina nije prestajala. Iznad naših glava fijukali su mitraljeski rafali, ali nam je udubljeni proplanak pružao dobru zaštitu. Odmor od pola časa je brzo prošao i mi smo krenuli bliže ka vrhu Zlatnog bora. Na desnom krilu bataljona 1. čete je na juriš zauzela jedan mali, pošumljeni brežuljak koji je služio Nemcima kao predstraža za obezbeđenje glavnih snaga, utvrđenih na uzvišenom platou. Potpuno ravan i čist prilaz ka uzvišenom platou, Nemci su tukli preciznom vatrom iz svih oružja, tako da mu se nije moglo prići.

Spustila se noć, opet bez sna. Kako nije došlo do pokreta i borbi iskoristili smo da dobro predahnemo. Celi noć je tutnjalo od borbi na Čelebiću. Tišinu na našim položajima Nemci su remetili ispaljivanjem serija raznobojnih raketa, i tako kontrolisali prilaze uzvišenom platou. Gladni smo... Čim je svanulo Nemci su izvršili snažni napad i zauzeli pošumljeni brežuljak, a mi ga jurišem povratili. Tako je brežuljak nekoliko puta u toku dana menjao gospodara. Pred samo veče je opet bio u našim rukama. Kada je smrklo, Jovo Radulović, komandir 1. čete, sakupio nas je i izdao naređenje za predstojeći napad, sutra u zoru:

— Bez obzira na žrtve, Zlatni bor mora sutra biti zauzet. To zahtevaju interesi celokupne naše vojske. Ako ne proteramo Nemce, izbiće na Taru i ugroziti nam jedini sloboden prolaz za povlačenje kod Uzlupa. Ovo je, drugovi, Titova poruka nama, njegovim borcima.

Slušali smo komandira čete pažljivo, u tišini, a njega nije zabrinula reč: iscrpljen sam, gladan, neispavan. Morali smo ginuti, to sam znao, ali nisam bio sposoban da shvatim, kako prolaz kod Uzlupa branimo ako držimo Čelebić i zauzmemo Zlatni bor? Gde su sve Nemci, a gde mi i otkuda ta isprepletanost nas i njih?

— Ako sutra treba ginuti, daj mi zadatak, druže komandire, da budem prvi — rekao je, istupajući iz stroja, omladinski rukovodilac bataljona Jagoš Srdanović.

Za Jagošom su iz stroja istupili Božo Orlondić, Mitar Dabanović, Milan Kovačević, Ivan Krilić i Milan Đombić, dajući obećanje da će sutra Zlatni bor biti zauzet. Do tada sam se od umora i gladi osećao kao isprebijan. A kada je, za primerom ovih 6 boraca pošla cela četa, od prijatnog uzbuđenja čini mi se da bih mogao poleteti.

Celu noć smo vatrom i prepadima uz nemiravali neprijatelja. Pucali su i Nemci, ali nisu napadali. U zoru smo otvorili vatru iz svih oružja, mi sa jedne, a ostali bataljoni naše 3. krajiške brigade sa druge strane. Mali uzvišeni plato našao se pod unakrsnom vatrom. Naišlo je i nekoliko talasa razređene magle, koja nam je omogućila da se neprijatelju približimo na jurišno odstojanje. Prvi položaji ispred platoa su brzo pali. Ušao sam u veliki, otkriveni bunker, obložen prućem. Bajat i ljut kruh izvađen iz zobnice minobacačem natovarenog konja, podelio sam sa Stevom Drageljom, Milanom Đombićem i Živkom Laništaninom. Žvakali smo punim ustima, kada je naišao komandir čete Radulović. Odlomio sam mu jedno parče i pružio. U to je on iz sve snage viknuo:

— Nemci!

Istovremeno, čuo sam dugačak rafal mašinke, pad konja natovarenog minobacačem, lom samara i jauke ljudi. Stajao sam kao ukopan, ne toliko od straha, zbog opasnosti koja nam je pretila od dva Nemca, skrivena pod ceradom iza konja, koliko od prodornog glasa Radulovića.

— Ne boj se — rekao je Radulović i potapšao me po obrazu, — opasnost je već prošla.

Dok smo prevrtali po rančevima ubijenih Nemaca naišao je Božo Prlja. Tri svezana Nemca sprovodio je u štab brigade. Štab našeg bataljona nema vremena da ih saslušava. Štab bataljona (Savo Burić, Krsto Bajić, Mirko Novović i Vojko Abramović) lično predvodi juriš, i na čelu su sa rukovodicima iz ostalih četa.

Potpuno opkoljeni i sabijeni na platou, Nemci se nisu imali kuda povlačiti. Naišao je još jedan talas razređene magle. Jovo Radulović je opet komandovao »juriš«, istrčao iz nemačkog bunkera na čistinu i pao izrešetan rafalom »šarca«. Mi smo nastavili juriš bez komandira i izvršili naređenje, kao da je i on bio s nama. Dok smo jurišali, tukla nas je precizna vatra i zasipala zemlja, razrovana mitraljeskim rafalima i granatama minobacača. Sav se Zlatni bor tresao od zaglušne pucnjave, eksplozija i proleterskih poklika. Plato je obavio sumrak nešto od magle a nešto od dima. Jedva sam čuo reči Marka Vujačića, puškomitraljesca:

— Brže, brže puni te đavolje šaržere!

Napunim šaržer i dodam mu, a Marko već traži drugi. Nišanio je precizno. Nemci su to osetili i zasuli nas sa nekoliko ručnih bombi i tromblona. Počeo sam pogledom da tražim mesto gde bi se bolje zaštитio. Nisam mogao ništa učiniti, jer je plato ispred nas bio opasan nekim prirodnim bedemom, a svuda okolo samo niska, zakrjljala trava. Uz rub platoa, puzao je Momo Đuričić. Prenosio je naređenje komandanta bataljona:

— Nema povlačenja dok ne uništimo Nemce.

Nalazio sam se na ivici snage i potpuno iscrpljen. Bio sam mokar i blatnjav. Grlo me je peklo od žeđi, da sam jedva disao, uši brucale, a uz sve to nesvestica od gladi i nesanice me je sve više hvatala. Trgla me je blatnjava ruka na vratu.

— Čuješ li ti komandu za juriš, rekao je Marko Vujačić.

Digao sam se, izašao na uzvišen plato, zateturao se i pao. Noge kao da su mi odsečene, pa ne mogu ni koraka napred. Marko teško ranjen, skotrljao se niz bedem, i dok mu je mlaz krvi navirao iz pluća, kroz poderanu bluzu, jedva je izgovorio:

— Uzmi taj đavolji puškomitrailjez, druže, brže, brže...

Pritrčala je Stanka Milutinović, naša četna bolničarka i previla ga. Svest mu se nije povratila, ni kada su ga borci poneli prema onome malom, u zemlju udubljenom proplanku, a mi produžili napad. Tri sata je trajao juriš nesmanjenom žestinom sa svih strana. Mi smo imali velike gubitke i u mrtvima i u ranjenim, ali niko od preko 250 Nemaca nije preživeo juriš na Zlatni bor.

Usiljenim maršem, vratili smo se odmah ponovo na Čelebić, istoga dana, bez odmora, gladni, neispavani. Po Čelebiću, ostaci naše pobede. Osim municije, odeće i obuće drugo ništa nije uzeto, ni sklonjeno. 28. maja našli smo se u selu Borje. Prethodna tri dana je stalno padala kiša i često smo napadali čas jedan čas drugi položaj neprijatelja. Sada su uloge bile izmenjene: oni napadaju, a mi se uporno branimo kako bismo dobili u vremenu. Kasno popodne Nemci su uz jaku artiljerijsku vatru i bombardovanje izvršili i poslednji napad. Više od pola sata je sedam »štuka« kružilo iznad naših položaja. Dok su eksplodirale avionske bombe, i stravično pištale sirene, nastupale su dugačke kolone Nemaca. Nije me bilo strah od Nemaca i bombi što su, padale u velikom broju, ali prodorno zavijanje sirena nisam mogao da podnesem. Pritisakao me nekakav čudan, težak osećaj i praznina u grudima. Kao da će me te sive ptičurine zgrabiti i živoga odneti. Letele su sasvim nisko, a kada pikiraju činilo mi se da će se zariti u mene. Ni smo ih gađali da nam ne bi otkrili položaje. Liniju na kojoj će naša četa dočekati Nemce, odredio je komesar Krsto Bajić.

— Vatru otvarati po komandi, i to samo onda kada je pogodak siguran. Kada otpočne juriš, zasuti ih ručnim bombama — glasilo je naređenje.

Branili smo odstupnicu našim jedinicama, koje su kod Uzlupa prelazile Taru, pa je Nemci trebalo zadržati do mraka. Naši su se položaji protezali grebenastom kotlinom, između sela Borja i Hoćeva. Male vrtače i udubljenja u kamenu pružale su dobru zaštitu, pa nas neprijatelj nije mogao lako zbaciti. Po odlasku »štuka« Nemci su otpočeli juriš za jurišem. Dočekivali smo ih preciznom vatrom i ručnim bombama i svaki put vraćali nazad. U poslednji juriš su krenuli pod razvijenom zastavom i uz pratnju muzike, koju nije bilo priyatno slušati. Nemci su išli sređeno kao da će na paradu.

Našim streljačkim strojem prenosilo se nekoliko puta isto naređenje: »Zabranjeno je pucati bez komande«. Kada je odbijen četvrti i poslednji juriš, počelo se smrkavati, a mi smo dobili naređenje za povlačenje. Nemci su pod borbom oprezno nastupali, pa nam se činilo kao da se boje. Sunce je bilo zašlo kada smo sa visokog grebena, što se diže iznad sela Hoćeva, zauzeli poslednji položaj i, pre nego što ćemo se povući, zasuli neprijatelja rafalima i ručnim bombama.

Noć se spustila nad Zlatnim borom i Čelebićem. Kolona 1. crnogorskog bataljona počela je da se spušta u duboki kanjon Tare. Rano ujutro 29. maja prešli smo i Pivu i polako, iznurenim koracima, produžili za Vučevu. Ispred nas se isprečio Maglić na kome je uvek hladno, jer su mu vrhovi obavijeni snegom i maglom. Uskom, krivudavom stazicom, kojom smo se više vukli nego išli, bile su već prošle hiljade naših boraca. Potpuna fizička iscrpljenost zahvatila je i njih. Prizori viđeni na ovoj stazici bili su potresni i nezaboravno mi se urezali u pamćenje. Nailazili smo na borce, koji nisu mogli dalje i koji su umirali u položaju kako je ko seo ili legao da se odmori. Neki su još držali bukovu koru u ustima. Veliki broj bukovih grančica bilo je polomljeno i oguljeno, jer se samo tako mogla ublažiti glad i žed. Jedna kosa smenjivala je drugu, a ista se slika ponavljala neprekidno. Marš se otegao u nedogled, a horizont iznad Vučeva nije se mogao nazreti. Išao sam, ne znam ni sam kako, i slomljen iscrpljenošću ostao na stazi iza bataljona sa Živkom Laništaninom, Dragom Konjevodom i Stevom Drageljom. Kada smo bili negde na sredini Vučeva, Nemci su sa kosa iznad desne obale Pive i Drine počeli tući stazu iz topova i minobacača. Kao rukom spuštene, eksplodirale su granate po stazi. Vučevu se treslo od eksplozije, a na sve strane su leteli komadi zemlje, kamenje i pokidane grane. Da bismo izbegli smrt sklonili smo se sa staze. U travi na

nosilima naišli smo na teškog ranjenika, borca 7. banijske brigade. Celo telo, osim lica, bilo mu je umotano zavojima. Kapi sveže krvi probijale su kroz debele namotaje gaze. Svi smo čutali kao nemi. Ranjenik je progovorio:

— Ubite me, drugovi, molim vas, pa požurite za jedinicama. Trebaćete im na Vučevu, a meni nema spasa.

Nismo znali šta da mu odgovorimo. Čutali smo, praveći se da ga nismo razumeli. On je nastavio da moli:

— Ako to nećete ostavite mi bar jednu bombu, a vi požurite u napad. Čujete li, gore na Vučevu se vodi borba!

Tražio je bombu, kao da nije bio svestan da su mu obe ruke uz telo vezane zavojima. Udarile su mi suze, prvi put u ratu. Taj borac je umirao i u poslednjim časovima svoga života mislio je na jedinice koje su, gore na Vučevu, vodile borbu. Nisam više mogao izdržati. Osećao sam kao da se to ja mučim. Zgrabio sam puškomitrailjez i prosto se skotrljaо niz padinu do staze i produžio dalje. Kasno po podne izašao sam na Vučevu. Naše jedinice su odbacile Nemce prema Sutjesci i Drini. Na platou Vučeva u vrtačama je bilo na mnogo mesta debelih naslaga snega, brižljivo skupljenog od pastira. Taj sneg nas je dobro osvežio. Nigde na manjem prostoru nisam video toliko vojske. Dugačke kolone raznih jedinica i ranjenici kretali su se u raznim pravcima. Naš bataljon nastavio je pokret ka Sutjesci u pravcu Čureva. Kretanje je bilo otežano oštrim strminama i usponima. Odmor smo dobili tek u sumrak. Dva dana i dve noći ništa nismo jeli, a i do vode se teško dolazilo. Ne vodeći borbu, držali smo položaje prema Čurevu a zatim se preko platoa Vučeva prebacili na vrh Maglića. I ovde smo bili neprekidno u pokretu, stalno menjajući položaje. Svakim danom je bilo sve teže. Jeli smo samo korenje, srijemušu, a svu hranu, skupljenu na terenu i otetu od Nemaca, davali smo za ranjene drugove. Ponekad je bilo i konjskog mesa skuvanog u neslanoj vodi. Nemci su nas bombardovali i pritiskivali neprekidnim napadima, sužavajući obruč. Na vrhu Maglića, borci 1. čete su pucali i ubili jednu zalutalu ovcu. A šta je bila jedna ovca za gladnu četu? Sećam se oštro izmenjanih reči između komesara bataljona Krste Bajića i intendantata, koji je htio da zakolje konja, a komesar nije dozvolio.

— Čoveče, ostala su nam ova četiri konja, pa ako ih zakoljemo, ko će nam onda municiju nositi — upitao ga je Krsto.

— Ja nešto moram kuvati, a municiju neka borci nose, i tako je otimamo od neprijatelja — odgovorio je intendant.

Nekoliko dana pred probor obruča dobili smo odmor i razmestili se u bukovoj šumi Perućice, na Mrkalj-Kladama. Bilo je hladno i padala je kiša. Ponekad smo ložili vatre da

zagrejemo mokra i ozebla tela. Čim bi kiša prestala, nastalo bi razvedravanje pa su vatre gašene, kako nas ne bi otkrili neprijateljski avioni. Bilo je nas nekoliko bosih, pa nam je dodeljena sirova koža i oputa da sami napravimo opanke, a mi smo je ispekli i pojeli. Želja za hranom je jača od bolova ispučalih i skorelih tabana.

Nemci su suzili obruč. Jedini prolaz je ostao na stazi, što od Tjentišta i Sutjeske vodi preko Ozrena kroz Zelengoru. Svuda okolo, na linijama obruča, slušali smo borbu i dan i noć. Nemci su sve jačim i svežijim snagama pritiskivali sa obe strane staze, kako bi zatvorili i jedini slobodan prolaz.

Osmog juna popodne, preneto je naređenje za pokret. Pred strojem bataljona Savo Burić je dužnost komandanta predao Savi Maškoviću, a Vojo Abramović dužnost zamenika Spiru Špadijera. Govorio nam je Danilo Lekić, komandant brigade. Kritičnu situaciju u kojoj se nalazimo, Lekić je prikazao opširno, ali tako smireno i sigurno, kao da drži neko predavanje. Sećam se dobro njegovih poslednjih reči:

— Znajte, drugovi, mi ćemo probiti obruč, neprijatelj će izgubiti bitku u ovoj ofanzivi, a sa nama su drug Tito i CK naše Partije. Ja sam siguran da će 1. crnogorski bataljon izvršiti svoj zadatak.

Komora i sve što bi smetalo predstojećoj borbi, ostalo je tu na Mrkalj-Kladama. Zaklana su i poslednja dva konja, a sirovo meso podeljeno kao hrana za sledeća tri dana. Predveče, obasjani suncem posle nekoliko hladnih i kišovitih dana, krenuli smo prema Sutjesci. Kod Dragoš-Sedla, u nekoliko pojata bila je smeštena bolnica naše brigade. Tu je komesar Bajić zaustavio bataljon i naredio Milanu Bigoviću da mora ostati u brigadnom sanitetu. Milan je bio teže ranjen u borbi na Zlatnom boru. Rana se širila i gnojenjem zahvatila celu plećku, ali se Milan nije htio odvojiti od bataljona, već je i dalje komandovao vodom. Opet se nečkao, a Bajić je ovoga puta bio neumoljiv:

— Moraš ostati Milane, nepokretan si. Ranu treba odmah očistiti i previti, jer može nastupiti trovanje. Ostaviću ti desetinu sa Penjom Sekulićem, neka te štiti.

— Sam ću ja ostati, Krsto, jer Penjo sa svojom desetinom mnogo više vredi od mene nepokretnog, odgovorio je Bigović.

Pored staze ispod Dragoš-Sedla ugledao sam konjski kostur. Bio je sav ogladan, ne znam da li je ljudskim rukama ili kljunovima ptica i čeljustima zveradi. Nekoliko nas se nismo obazirali na zabranu Stanke Milutinović, naše četne bolničarke. Zavukao sam se do pojasa u kostur, čeprkao rukama i izvukao

neke ostatke. Stanka me dočekala rečima: »I ti si mi neki kandidat za člana Partije«. Stanka je bila zadužena za rad sa kandidatima, i kada smo se kasnije skupili na Javor-planinu, na prvi sastanak, strahovao sam od kritike, jer svojim držanjem nisam dao primer drugima. Stanka mi to nikada nije pomenula.

Nalazili smo se na čelu kolone naše brigade i Sutjesku smo prešli noću. Neko je stajao pored mosta i stalno ponavljaо: »Tišina, tišina, tišina«. S desne strane staze, Nemci nisu bili dalje od dvesta metara. Zaliha sirove konjetine od dva kilograma i puna torbica srijemuše, brzo se smanjivala u pokretu kroz Zelengoru. Išli smo celu noć i dan, bez odmora, spuštajući se i penjući preko strmih grebena. Manje snage Nemaca dočekale su nas negde oko Vrbničkih koliba. Bile su razbijene iz pokreta 9. juna i naterane u povlačenje. U sumrak toga dana, bataljon se i ovde postrojio. Komesar Bajić održao je kratak govor i upoznao nas sa zadatkom koji treba da izvršimo u proboru obruča na Balinovcu:

— Još noćas, drugovi, treba prikupiti svu snagu za pokret i borbu. Ko ne može izdržati neka izade iz stroja, pa ćemo ga priključiti brigadnom sanitetu. Moramo žuriti što pre napred.

Svi borci ostali su u stroju i bataljon je krenuo u probor obruča, kada je rumena traka sunca nestajala na zapadu, a nad Zelengorom se spuštao mrak. Svega nekoliko kilometara delilo nas je od linije obruča i mi smo tu strmu razdaljinu sa vladivali celu noć, bez ijedne reči, držeći se jedan drugoga rukama ili za opasače da se kolona ne prekine. Gazeći mokru, raskaljanu zemlju, survavali smo se zajedno sa odvaljenim kamenjem u provalije duboke po nekoliko metara. Kolona se često prekidala. Pipajući rukama oko sebe borci su ponovo uspostavljadi vezu. Ni reč se nije smela čuti. U jednom prekidu izgubio se i zalutao borac 2. čete Karamba. Kolona se spojila, a Karamba se vičući na sav glas udaljavao od nas. Ispalio je nekoliko metaka iz puške i bacio jednu ručnu bombu. Karamba se kasnije priključio nekoj našoj jedinici. Kada je svitalo jutro 10. juna izbili smo u podnožje Balinovca. Umorna i iscrpljena kolona je zastala i polegala po mekoj travi ovlaženoj rosom. Patrole su počele izviđati obale presušenog potoka i proplanak koji se pružao ispred Balinovca. Video sam nekoliko pojata na proplanaku, osamarene konje gde pasu i Nemce kako se kreću po kosi, a zatim sam savladan snom zaspao. Probudio me je rafal »šarca«. Trgao sam se i digao. Dučačka i krupna ruka Joka Borote povukla me u stranu. Gladan, umoran i sanjiv, saslušao sam reči komandira čete:

— Iza one stene štiticeš napad čete. Mi odosmo na juriš, a kada probijemo obruč i ovladamo Balinovcem, pozuri za nama.

Prolomile su se komande: »Juriš Prvi crnogorski! »Juriš Prva proleterska! Sa obala presušenog potočića bataljon se digao i kao bujica jurnuo na iznenađenog neprijatelja. Ja sam ostao u zaštitnici, sa pomoćnicima Dragom Konjovodom i Živkom Laništaninom i gledao kako bataljon uništava Nemce brzim i snažnim jurišem, kao da smo mi bili nadmoćni po broju i naoružanju, odmorni i siti. Na čelu juriša je štab bataljona. U sredini je Marko Stanišić jednom rukom držao razvijenu crvenu zastavu, a drugom praznio mašinku. Oko zastave i Marka su komandant Savo Mašković i komesar Krsto Bajić i njihovi zamenici Špiro Špadijer i Mirko Novović. Oko 100 boraca 1. crnogorskog bataljona, sa 27 puškomitrailjeza, 3 »šarca« i nekoliko stotina ručnih bombi, lomilo je obruč neprijatelja na frontu širokom 100 metara.

Dvadesetak minuta nakon izvršenog juriša, kada je bataljon savladao prve linije rovova i zašao u šumu goneći Nemce, u jednom trenutku borba je prestala i meni se učinilo da su Nemci uspeli da zaustave naš napad. Tišina je bila potpuna i nas trojica smo očekivali da će neprijatelj izvršiti protivnapad. Levo od nas, grupa razbijenih Nemaca se kretala otkrivenom kosom u istom pravcu kuda je naš 3. bataljon izvršio juriš. Pokazujući na razbijene Nemce, predložio sam Konjovodi i Laništaninu da odmah krenemo za bataljonom.

— Blizu su, pročešljaj jednu grupu, pre nego što krenemo — rekao mi je Konjovoda.

Nisam to učinio. Sumnjiva, neizvesna tišina, primorala me na opreznost. Želeo sam da se što pre nađem u jedinici, gde sam osećao neizmernu drugarsku pažnju i toplinu, a iznad svega sigurnost. Krenuli smo kada je Konjovoda primetio da iza jedne klade neko previja ranjenika. Otišao je da pomogne, a iza njega se pojaviše dva Nemca. Nisu nas primetili, ali su krenuli u pravcu ranjenika. Nisam smeо da pucam bez opasnosti po ranjenika, a ni vikati da nas ne otkriju. Preostalo mi je samo da strepim i čekam. Spas je došao sa one druge strane. Videli smo crvenkast sjaj munje i čuli kako eksplozija prolomi vazduh. Oba Nemca padoše kao pokošeni. Pozvao nas je ženski glas. Bila je to Dara Barac, bolničarka 3. čete, koja je previjala ranjenog Đoku Ivkovića. Idući, okrepljivali smo se kruhom i konzervama koje smo dobili od Dare, prvi put posle mesec dana. Sva u radosti, Dara je povikala:

»Eno naše zastave, vije se na Balinovcu.«

Gonili smo preostale Nemce prema Jelaču i Rataju. Celu jednu noć i dan pratila nas je kiša, koja je padala kao iz kabla. Jedanaestog juna naveče, neprijatelj nas je dočekao novim obručem kod Miljevine. Utvrđio se na cesti Foča — Kalinovik i obala reke Bistrice, a jedini most je štitio jakom vatrom i tenkovima. 1. četa je pošla u napad noću, stazicom kroz klasalu pšeniku. Na cesti ispod nas, odjekivale su strahovito jake eksplozije, zapaljene municije i granata koju je neprijatelj sam uništavao. To nas je iznenadilo, ali to je znak da je neprijatelj prisiljen na povlačenje. Kurir iz štaba bataljona je sustigao četu koja se već bila spuštal u ravnicu, i vratio je nazad na polazni položaj. Kada je svanulo, ceo bataljon je krenuo u napad. Kolonom, na velikom rastojanju između boraca, prebacivali smo se preko brisanog prostora i mosta, tučenog jakom vatrom pešadijskog naoružanja, minobacača i iz tenkova. Miljevina je brzo zauzeta, a neprijatelj odbačen prema Foči i Kalinoviku. Nemci su se povukli, ali su došle »štuke« koje po 9 u naizmeničnim naletima nisu prestajale da bombarduju selo i stazu kojom su prolazile ostale naše jedinice kroz probijeni obruč.

Dvanaestog juna, oko podne kada se bataljon odmarao, a na položajima imao samo manja obezbeđenja, iznenadili su nas Nemci. Jedna izvidnica sa desetak motocikla, tri tenka i nekoliko kamiona izbila je u selo gde smo se odmarali. Ceo bataljon se sručio na neprijatelja, okružio ga i počeo uništavati. Nemci se nisu predavali i do poslednjeg su davali otpor. Na Miljevini je poginulo dosta naših boraca, među kojima i omladinski rukovodilac bataljona Jagoš Srdanović. Dok su iz zapaljenih kamiona još sukljali crni kolutovi dima, a Miljevina se tresla od zaglušne grmljavine avionskih bombi, neprijatelj nas je napao sa jakim snagama, ali više nije bilo te snage koja bi slomljeni obruč mogla ponovo uspostaviti.

Miloš ČIČIĆ

PRATEĆA ČETA 2. PROLETERSKE BRIGADE

predahu između četvrte i pete ofanzive uspeli smo u Rudinama u Crnoj Gori da sredimo i popunimo četu tako da je imala 128 boraca, a od naoružanja: 6 minobacača, 81 mm, 4 teška mitraljeza (2 »švarcloze« 7,9 mm i 2 »brede« 8 mm), 1 brdski top 75 mm i 1 protivtenkovski top »škoda« M—28 37 mm. Prateća četa* je imala zadatak da podržava i prati 2. proletersku brigadu u borbama koje ona vodi, a više puta su njeni delovi kao podrška bili pridodavani i drugim brigadama u sastavu divizije.

Druga proleterska brigada je dobila zadatak da ovlada Vučevom i omogući dalja uspešna dejstva u pravcu Sutjeske i Tjentišta. Njen 2. bataljon, iza koga se kretala Prateća četa, napao je na Vučevu Nemce odmah iz pokreta i odbacio ih u s. Curevo.

Za to vreme su jedinice 6. bosanske, Majevičke, 3. i 7. krajiske brigade vodile ogorčene borbe sa neprijateljem na liniji Čelebić — Humić — Bakić. Neprijatelj je na ovim položajima imao jake snaže podržavane avijacijom koja se po eskadrilama smenjivala bombardujući naše položaje. Pored ovoga, neprijatelj je sa tri haubička diviziona sa položaja iz sela Bastasi, snažnom vatrom podržavao napad svojih jedinica.

Kako je Vučeve dominiralo položajima neprijateljske artiljerije, to smo samoinicijativno, a u saglasnosti sa štabom 2.

* Komandu čete sačinjavali su: komandir Dragojlo Stojić, politički komesar Ljuba Mijatović, zamenik komandira Mikan Pavićević, zamenik političkog komesara Duško Đurić.

bataljona (Mišom Lukićem i Milanom Rakićem), postavili dva minobacača i osuli brzu paljbu po neprijateljskom artiljeriskom položaju. Zahvaljujući našoj preciznoj vatri minobacača uspeli smo da neutrališemo vatru neprijateljskih oruđa i rastremo njihove posade na sve strane, tako da je toj artiljeriji onemogućeno dejstvo u toku celoga dana.

Po izbijanju cele brigade na Vučeve, 2. proleterska je krenula prema Tjentištu na Sutjesci i na ovom pravcu razbila sve neprijateljske snage. Prateća četa je, izvršavajući zadatke na pravcu dejstva 2. brigade, svojim oruđima razbijala jača uporišta sve do Košura.

U napadu na Košur Prateća četa je dejstvovala po vodovima koji su pridati bataljonima za njihovu podršku odmah po prelasku Sutjeske. Nemci su na jugozapadnim padinama Košura imali grupu mitraljeza u pokrivenim rovovima. Zbog šume i nemogućnosti osmatranja neposredno dejstvo artiljerije se nije moglo izvršiti. Videći da je Košur jako utvrđena tačka, izdato je naređenje da sva naša artiljerija i minobacači usred-srede vatru na Košur. Nama je naređeno da ispalimo sve granate i mine na Košur, a potom da teška oruđa zakopamo, dobro maskiramo i napravimo precizne šeme mesta zakopanih oruđa kako bismo ih kasnije mogli lako pronaći.

Takođe je naređeno da se, posle zakopavanja oruđa, celokupno ljudstvo i konji predaju Centralnoj bolnici za nošenje ranjenika.

Naredbu o zakopavanju oruđa primili smo 11. juna u rejonu Milinklada.

Za komandu Prateće čete je nastao težak trenutak, a za mene najteži u toku rata, jer nisam mogao zamisliti da ostavimo top. Komanda čete se sastala da se dogovori kako da što potpunije sproveđe naređenje. Pošto su u komandi čete bila podvojena mišljenja o ovom pitanju sazvali smo četnu konferenciju. Najzad odlučili smo da zakopamo četiri bacača, dva teška mitraljeza i brdski top, dok smo poneli dva bacača, dva mitraljeza i protivtenkovski top. Gde nisu mogli konji da nose oružje, nosili smo ga mi.

U toku noći 11. i 12. juna Mikan Pavićević, moj zamenik, na putu za Hrčavku je poginuo. Celu noć smo išli do Milinklada i tek smo ujutro stigli na Lučke kolibe. Tu sam našao komadanta naše divizije kome sam referisao da smo izneli nešto oruđa, ali nisam rekao ništa za top. Odmah mi je naredio da bacačima i mitraljezima podržim četu 4. crnogorske brigade na Ljubin-grobu, koja je izginula braneći ovu važnu tačku. U toku dana neprijatelj je u talasima jurišao na Ljubin-grob i Košutu, kako na četu Crnogoraca, tako i na 1. četu 2. proleterske brigade.

ske koja ju je smenila. Mi smo bacačima i mitraljezima tukli sve do noći tako da su se cevi usijale. Neprijateljska avijacija se smenjivala u talasima i spuštajući se vrlo nisko mitraljirala naše položaje. Ali, proleteri su izdržali.

Negde posle podne u našu neposrednu blizinu stigla je 2. dalmatinska brigada, koja je nekoliko dana imala žestoke okršaje sa Nemcima na Gornjim Barama gde je imala teške gubitke. I sam komandant brigade Ljubo Vučković bio je ranjen. Pred mrak neprijateljska avijacija je u talasima nadletala položaje 1. čete nanoseći joj strahovite gubitke. Kada sam video da od čete na položaju osta svega nekoliko ljudi, okrenuo sam »bredu« i oborio jedan avion. Posle toga, neprijatelj se nije usudivao da se spusti nisko, a dejstvo avijacije je bilo neprecizno i neefikasno. Borcima na Goloj čuki, Košuti i Ljubin-grobu bilo je znatno lakše i uspeli su da do noći zadrže ove položaje.

Uveče je usledilo prikupljanje jedinica iz Vrbničkih koliba za proboj na Zelengori prema Miljevini.

Dok je 2. divizija bila u pokretu, načelnik štaba divizije Jovo Vukotić je naredio da 4. bataljon 2. dalmatinske brigade iz zaštitnice pređe napred ispred naše čete. Tako smo mi sa teškim oruđima, praktično, ostali u zaštitnici. Otpočela je borba na padinama Zelengore, ali kako se ona prenosila sve dalje u pozadinu neprijatelja, mi nismo mogli da pratimo operativne jedinice zbog sporosti komore i bolnica ispred nas. Počelo je da svanjava, a mi tek što smo krenuli. Kolona je nešto zastala. Nemci su bili u Vrbnici, vrlo blizu. Prelaz preko potoka Vrbnice ka Zelengori bio je dosta težak, a situacija tog jutra je to samo pogoršala. Prelazilo se preko jedne visoke gole stene. Morao se savladati i jedan proplanak. Preostali Nemci su iz rovova mitraljezima tukli ovaj prelaz tako da je bilo više mrtvih i ranjenih. Prolazeći napred naišao sam na doktora Dulića, lekara Centralne bolnice, i Dragog Đurića, intendanta 2. proleterske brigade, koji su me zamolili da nešto preduzmem, jer je situacija na prelazu Vrbničkog potoka bila teška. Napomenuli su mi da se od vatre ne može prići ranjenicima koji su se otkotrljali niz stenu prilikom ranjavanja i sada jauču od bojava. Videvši da je situacija vrlo ozbiljna, naredio sam komandiru mitraljeskog voda Miletiju Lukiću da sa teškim mitraljezom »švarcloze« ode iznad prelaza i da ga tako postavi kako bi uspešno neutralisao neprijateljsku vatru iz rova, a ja sam uzeo »bredu« i postavio se pored samog prelaza. Na smenu smo tukli neprijatelja čitava tri sata, sve dok se preostali delovi jedinica sa komorom i bolnicom nisu prebacili prema Zelengori. Na ovom prelazu smo konopcima prenosili oruđa i izvlačili

konje, čak su i ranjenici nosili delove oruđa. Tako smo tek oko 16 časova posle podne stigli u Zelengoru u štab 2. divizije. Drugovi u štabu divizije bili su se ozbiljno zabrinuli za Prateću četu, jer su čuli borbu u Vrbničkom potoku. Pošto sam ih upoznao zašto je četa zakasnila, Peko se čudio kako smo uspeli da iz Vrbničkog potoka izvučemo sva oruđa, a da pri tom imamo samo tri ranjena borca.

Na pravcu Miljevine čula se jaka borba. 1. proleterska je u prvom naletu razbila Nemce, zapalila most u s. Miljevini i uspela da se sa dva bataljona prebaci preko ceste Foča — Kalinovik i time obezbedi prelaz ostalim jedinicama. Posle probaja ova dva bataljona, Nemci su, u nedostatku pešadije, sa pravca Foče uputili četu od sedam tenkova koja je zatvorila prolaz u dolinu reke Miljevine i otežala dalje prebacivanje naših jedinica. Pred sam mrak 12. juna tenkovi su se povukli i rasporedili na cesti, tako da su pomoću svetlećih raketa mogli dobro da kontrolisu međuprostor i da ga tuku. Pre toga naše jedinice su bile teško bombardovane u rejonu Miljevine i zaseoka Rataj. Celu noć su tenkovi osvetljivali teren i tukli naše borce koji su uporno jurišali da se prebace preko ceste.

Tako je dočekana zora 13. juna. Rano ujutro i naša četa je stigla do zaseoka Rataj. Tada se na prostoru između Foče i Kalinovika u Miljevini nalazila sva naša vojska, svi ranjenici, tifusari, komore i zbeg sa Banije. Neprijateljska izviđačka avijacija je već kružila iznad nas, ali od niske guste magle ništa nisu mogli da vide. Artiljerija je iz Foče i Kalinovika sa dva haubička diviziona neprestano tukla Miljevinu.

U štabu sam prvo sreo Krcuna. Podneo sam mu izveštaj i napomenuo da top nismo ostavili i pored naređenja koje smo dobili. Članovi štaba su me upoznali sa situacijom i rekli da uspeh probaja zavisi od minuta, jer ako se razide magla, avijacija će nas zasuti kišom bombi. Predložio sam da upotrebimo protivkolac i odmah je izdata komanda:

»Protivkolac 2. proleterske napred!«

Mnogi borci i starešine nisu ovo ozbiljno shvatili pa nisu ni prenosili komandu, jer su znali da je još ranije naređeno da se teška oruđa zakopaju. Stoga smo poslali kurira da prenese naređenje. Prilikom prolaska topa pored kolone borci i starešine su klicali: »Živila 2. proleterska i njen rukovodilac!« Kod mosta na pruzi skinuli smo top i po delovima ga preneli do zapaljenog mosta na cesti. U šipražju, pored samog mosta, spremili smo top za paljbu. Prema nama je jurišao teški tenk sa kukastim krstovima. Verovatno su mislili da postavljamo mitraljez a kako su posade bile obaveštene da ne raspolažemo protivtenkovskim naoružanjem, to nisu ni upotrebljavale svoja

oruđa, već su želete da nas gusenicama gaze. Nismo uspeli da potpuno sklopimo top, a već smo morali da gađamo. Pošto je tenk prišao na petnaestak metara, planula je prva topovska granata, a čelična neman od udara menja kurs, svoj top nabija u reku i ostaje nepomična. Komandir ovoga tenka, poreklom Poljak, koga smo zarobili prilikom iskakanja kaže:

»Sinoć smo došli, a rečeno nam je da se sa Sutjeske probila jedna mala grupa sa Titom i da od naoružanja imaju samo po neku pušku i pištolj. Naređeno nam je da se zatvori ovaj prolaz dok se ne prebaci pešadija sa drugih položaja.«

Poljaka smo poslali sa kurirom u štab brigade, ali i on i mali kurir Stipe bili su direktno pogodjeni granatom iz drugog tenka. Imali smo tri granate, pa je zbog toga trebalo sigurno gađati. Kod boraca se odmah pronela vest da se tenk puši! Preko ceste su pohrlili borci i ranjenici da se što pre izvuku iz zone, koja svakog trenutka može da se nađe u plamenu od avionskih bombi. Ovo masovno prebacivanje preko ceste su primetili drugi tenkovi, pa su počeli da mitraljeskom i topovskom vatrom kose naše borce. Prvi je zastao na krivini puta da bi dejstvo tenkovskog naoružanja bilo preciznije. Tako nam je izložio bok i jedna granata je bila dovoljna da ga probije i zapali. Posada je pobegla prema Foči. Sa ovog pravca tenkovi se više nisu pojavljivali, jer su bili obavešteni o pojavi protivkovskog naoružanja. Dok smo osmatrali cestu, iza mojih leđa se prołomio snažan pucanj. To je bio treći tenk koji je došao sa pravca Kalinovika. Bilo ga je teško gađati, jer je stajao na okuci puta visoko iznad nas. Trebalo je brzo menjati položaj, jer se magla skoro digla. Sredoje Urošević, koji se nalazio u blizini, pomogao je da se top prevuče malo dalje i postavi na položaj koji je omogućio siguran i treći pogodak. I ovaj je tenk ostao nepomičan, a posada je pobegla. Ova nagla promena situacije u našu korist, zahvaljujući jednom topu koji je sa svega tri granate napravio takvu zabunu kod Nemaca, učinila je da su se preostala četiri tenka povukla.

Prolazili su borci i rukovodioci i radovali se našem uspehu. U prolazu pored tenka član savezničke misije kapetan Diken nas pohvali: »Dobro je! Odlično ste gađali! Vi ste zaista nepobedivi narod!« Tako je neprijateljska avijacija svoj poslednji tovar izručila na prazan prostor Miljevine i zaseoka Rataj.

Dragojlo STOJIĆ

U 7. KRAJIŠKOJ BRIGADI

edma krajiška brigada formirana je polovinom decembra mjeseca 1942. god. u selu Orahovljanim kod Mrkonjića od boraca sa teritorije Pljeve, Janja, Bugojna, D. Vakufa, Jajca, Mrkonjića, Ključa i Manjače. Do formiranja je postajala polubrigada, od dva bataljona, na prostoriji Mrkonjić, Šipovo, Mujdžići, Janj, orijentisana za dejstvo prema Jajcu i D. Vakufu, a druga dva bataljona, koja su ušla u sastav brigade, bila su na prostoriji Ključ,

Ratkovo, Manjača, i dejstvovala prema Sanskom Mostu. Sastavljena od ljudstva sa područja nekoliko ondašnjih srezova, a uz to pretežno od omladine, predstavljala je značajan ne samo vojnički nego još više politički faktor u borbi protiv četničke izdaje u svim ovim krajevima.

U početku formiranja u brigadi je bio veliki broj nepismenih, više od trećine u bataljonima, od preko 200 boraca. Vezanost ljudstva za svoj kraj bila je naročito izražena. Pojedinci su samovoljno odlazili kućama i vraćali se u jedinicu. Prije jela čitala se molitva. Samovoljno su se snabdijevali u hrani i odjeći od seljaka. Patrole su se susretale sa četnicima Trive Krivokuće i drugih četničkih starješina i da nijesu ništa preduzimali protiv njih. To je bilo samo u početku formiranja brigade.

Zbog malog broja članova Partije nije bilo moguće da se po četama formiraju čelije, kako su zahtjevali tadašnji organizacioni principi, nego samo u okviru bataljona.

Brigadi je trebalo pružiti pomoć u idejno-političkom, kulturno-prosvjetnom i kadrovskom pogledu. Štab Prvog bosanskog korpusa uputio je u brigadu nekoliko boraca i ruko-

vodilaca iz prvog bosanskog proleterskog bataljona »Zdravko Čelar«. Za zamjenika komesara brigade CK KPJ uputio je Mijuška Šibalića i istovremeno imenovao politodjel brigade od tri člana; za organizaciono-partijski rad Milisav Raičević, za kulturno-prosvjetni Dušanku Kovačević i za rad sa omladinom Dušana Dozeta, a nešto kasnije, u toku četvrte i pete neprijateljske ofanzive, i Mila Perkovića i Anđelika Velića Branu. Brigadom je komandovao Rade Marijanac, rodom iz Janja, koji je svojom umješnošću u rukovođenju i komandovanju, svojom hrabrošću i odvažnošću uživao veliku popularnost i imao ogromni uticaj i autoritet u brigadi. Politički komesar brigade bio je iskusni partijsko-politički rukovodilac Ljubo Babić.

Dolaskom u brigadu određenih drugova i primanjem u Partiju odanih i kroz borbu provjerenih boraca, omogućeno je da se formiraju partijske čelije po četama. Rad partijske organizacije osjetno je pojačan dolaskom oko 20 političkih i vojnih rukovodilaca iz Prve proleterske brigade, aprila 1943. godine, kada je 7. brigada bila u sastavu 1. proleterske divizije.

Partijski sastanci održavani su načelno dva puta nedeljno, i to jedan radni, na kome su tretirana aktuelna pitanja, radni problemi i pojave u brigadi, organizaciono-partijska pitanja, i jedan teoretski, na kome je prorađivan materijal. Održavani su sastanci i konferencije prije i poslije gotovo svake akcije i na tim sastancima proučavan je značaj zadatka, analizirani nedostaci, držanje jedinice i boraca u borbi i izvlačena iskustva.

U četama su oformljeni kulturno-prosvjetni odbori od tri do pet članova, čiji je zadatak bio da organizuju kulturno-zabavni život i kulturno-prosvjetni rad a naročito rad sa ne-pismenim, dok su bataljonski kulturno-prosvjetni odbori objedinjavali rad odbora po četama, davali im uputstva i pomoći u radu. Ali zbog čestih pokreta u borbi partijsko-politički i kulturno-prosvjetni rad najčešće se odvijao u vodovima, po grupama kroz razgovore sa pojedincima, a ređe u okviru čitave čete ili bataljona. Za vrijeme predaha organizovan je kulturno-zabavni život sa vojskom i narodom. Držana su predavanja: o oslobođilačkoj borbi kod nas i u drugim zemljama, o nacionalnom pitanju uopšte i u svjetlosti narodnooslobodilačke borbe, o seljačkom pitanju i učešću seljaka u borbi, o razvitku društva, o klasnoj borbi, o ustancima i revolucijama kroz istoriju, o religiji i prirodnim pojavama i dr. Čitani su i prorađivani članci iz »Borbe«, »Biltena«, »Proletera« i dr. i Istorija SKP(b) do četvrte glave. Gotovo svaki rukovodilac imao je nešto partijsko-političkog materijala, koju knjigu, brošuru ili časopis. Radio-vjesti, sa potrebnim komentarom, umnožavane su i rasturane u brigadi i selima kroz koja je brigada prolazila.

Politkomesari bataljona i četa držali su političke i radne konferencije na kojima su iznosili vojno-političku situaciju kod nas i u svijetu, odnos prema narodu, držanje u borbi i dr. Poslije uvodne reči razvijala se diskusija u kojoj su pojedinci iznosili svoja zapažanja, kritičke primjedbe i slabosti pojedinaca. Bilo je teškoća i ustručavanja dok su se ljudi navikli i oslobodili da učestvuju u diskusiji, a neki su govorili da bi radije išli na bunkere. Život i rad u brigadi bio je vrlo intenzivan. Rukovodioci su stalno bili sa borcima, i u borbi i za vrijeme odmora, na spavanju i kod deobe hrane. Hrana se za sve kuvala u istom kazanu. Kroz ovakav kolektivni život, rad i borbu, razvilo se i učvrstilo drugarstvo do najvišeg stepena. Cementiralo se jedinstvo i bratstvo i neograničena ljubav borca prema borcu i prema rukovodiocu. U jednoj borbi protiv Nijemaca i ustaša kod Jajca poginuo je jedan neznani borac-kurir 2. čete 4. bataljona štiteći svog komandira.

Prisustvo proleterskih brigada u ovim krajevima, odnos boraca prema narodu, međusobno drugarstvo u časovima odmora, žestoke borbe i junački podvizi u borbi protiv okupatora, ustaša i četnika podsticali su i ove krajiške ratnike, koji su zajedno sa ostalim krajiškim brigadama proučili slavu Bosanske krajine širom Jugoslavije.

Sedma brigada bila je u organskom sastavu 5. krajiške divizije koja je, na početku četvrte neprijateljske ofanzive, zatvarala pravac Sanski Most — Ključ — Bosanski Petrovac. Sedma brigada je vodila odbrambene borbe na pravcima — Sitnica — Mrkonjić — Ključ i Mlinište dok nije nabačena preko Čardaka, Vitoroge i Malovana k osnovnoj grupaciji proleterskih jedinica koje su vodile odlučujuću bitku u prozorskoj kotlini i na Neretvi. Tako se brigada sticajem nepredviđenih okolnosti našla sa glavninom naših jedinica u četvrtoj i petoj neprijateljskoj ofanzivi, osim 2. bataljona koji je odsječen ostao sa 5. divizijom na planini Šatoru. Brigada je u početku formiranja imala u svom sastavu oko 1.100 dok je u četvrtu i petu neprijateljsku ofanzivu ušla sa oko 750 boraca.

Gotovo do završetka četvrte neprijateljske ofanzive 7. brigada je bila u sastavu 1. proleterske divizije. Cio sastav brigade je bio ispunjen željom da im se dodeljuju što teži zadaci kako bi stekli povjerenje i pravo da na svojim titovkama nose proleterski znak. Štab divizije ipak je brigadi dodeljivao lakše zadatke što su borci i rukovodioci osjećali pa su jednom prilikom prigovarali politkomesaru divizije Filipu Kljajiću-Fiću kada je obilazio brigadu u Miljevini.

— Ne radi se o povjerenju već o tome da brigadu treba postepeno uvoditi iz teže u težu borbu — odgovorio je drug Fića.

Neposredno prisustvo proletera u borbi i za vrijeme predaha imalo je velikog uticaja i značaja u sticanju iskustva i podizanju morala kod drugih jedinica. Teško je bilo postići kvalitet partijskih sastanaka, konferencija, kulturno-prosvjetnog zabavnog života i rada kao što je to bilo moguće u proleterskim jedinicama, ali zato su nam one služile za primjer i u borbi i u radu.

Poslije prelaska naših jedinica preko Drine, neprijateljski garnizon u Foči bio je opkoljen sa svih strana i nalazio se pred likvidacijom kada su četničke snage Pavla Đurišića napale naše jedinice s leđa. Tada je 7. brigada dobila zadatku da se usiljenim maršem zabaci u pozadinu neprijatelja, da se razbije i omogući likvidaciju neprijateljskog garnizona u Foči. Brigada je potpuno iznenadila četničke snage i u borbi na Čelebiću ih razbila tako, da od tada nisu davali organizovan otpor. Time je bio omogućen još brži prodor naših jedinica u Crnu Goru.

Sedma brigada je prešla Taru kod sela Tepca i ušla u Žabljak a da nije naišla na otpor. Prije ulaska brigade u Žabljak održani su po bataljonima i četama kratki sastanci na kojima su politički komesarji govorili Krajišnicima o Crnoj Gori, njenom narodu, tradiciji i običajima. Susret krajiških boraca sa crnogorskim narodom ovoga kraja bio je izvanredno dirljiv. Održan je narodni zbor na kome je govorio komandant 2. proleterske divizije Peko Dapčević i neki politički radnici iz ovoga kraja.

Nastao je kratak predah između dvije neprijateljske ofanzive. Brigada se nalazila na planini Sinjajevini. Ranjenici i bolesnici su razmješteni po selima oko Žabljaka. Sa manjim snagama brigada je držala položaje prema Vratlu dok je veći dio razmješten u Timaru i Krnjoj Jeli radi odmora i oporavka. Razvio se intenzivan partijsko-politički život. Borci su se upoznavali sa oružjem otetim od neprijatelja u četvrtoj ofanzivi. Kulturno-prosvjetni odbori po bataljonima i četama održavali su priredbe, predavanja i sijela sa narodom. Izašao je i brigadni list u kome su borci i rukovodioci pisali o borbama 7. brigade protiv okupatora i domaćih izdajnika Drenovića i Tešanovića i drugih. Pisali su o narodu ispod Kozare i Grmeča, Šipova i Janja, Vitoroga i Malovana, o svom komandantu Šolaji, o svojoj Krajinji i njenoj borbi za slobodu. Borci su znali sa mještanima da pričaju o Crnoj Gori i njenom narodu, o crnogorskim partizanima, 5. brigadi i njenom komandantu Savi. Znali su oni 5. brigadu iz borbi na Jajcu, Bugojnu, G. Vakufu, Prozoru i iz drugih bojeva u Krajinji. Tamo se kao i ovde kovalo bratstvo i jedinstvo između krajiških i crnogorskih boraca i naroda za slobodu.

Za vrijeme prvomajskih praznika 1943. godine održana su po bataljonima i u selima predavanja o značaju praznika rada. Zametnulo se kozaračko i crnogorsko kolo, čula se pjesma: »U Bosni se podignula raja, podigo je komandant Šolaja«. To se prenosilo od čete do čete, iz sela u selo, i tako bi trajalo još dugo, ali brigada je morala da pode na nove zadatke, u nove borbe. Prilikom odlaska meštani su pozdravljali borce: »Srećan vam put, vi morate pobijediti«, a jedan starac dodade: »Vala ljudi video sam mnoge vojske i preživio dosta ratova ali ovakve vojske nijesam zapazio«. Ne mora da bude u svakoj prilici tačna ona stara krilatica »teško zemlji kuda vojska prođe«.

Tada je brigada bila u sastavu 2. proleterske divizije orijentisane prema Kolašinu, za produženje započete naše dalje ofanzive. Međutim, situacija se izmjenila, jer je neprijatelj otpočeo novu ofanzivu protiv naših snaga u Crnoj Gori. Time je prekinut onaj intenzivni partijsko-politički i kulturno-prosvjetni život i rad u brigadi. Više nije bilo moguće da se na partijskim i skojevskim sastancima postavlja prebogat dnevni red ili da se održavaju skupne konferencije. Rad je bio sveden na kratke sastanke grupe komunista i pojedinačne razgovore, tako reći, između juriša i topovskih kanonada. Najčešće je postavljeno pitanje držanja jedinice u borbi, odnos prema narodu, briga za ranjenika, a najkritičnije je bilo pitanje ishrane.

Rukovodioci snabdjevačke službe brigade Mirko Graonić i Abdurahman Tupara bili su dobri organizatori, uvijek su se dobro i pravilno snalazili, pa i u najtežoj situaciji koja je uslijedila na ovom dijelu Crne Gore, dosta oskudnom u namirnicama, gdje se odvijala peta neprijateljska ofanziva. Zapamtio sam neke momente iz tih teških dana. Dvadesetog maja 1943. godine Vrhovni štab je naredio 2. diviziji da 7. krajšku brigadu uputi pravcem Vratlo — Šavnik — Goransko — Ravno i da sa 10. hercegovačkom brigadom odbaci neprijatelja i zatvoriti pravac prema Gacku i Avtovcu, otkuda su Nijemci ispoljavali aktivna dejstva i ugrožavali dolinu r. Pive i prelaze preko nje. Prije početka marša održane su konferencije po bataljonima i partijski sastanci. Borcima je objašnjena novo-nastala situacija i zadatak brigade. Usiljenim maršem brigada je pošla na svoj zadatak po bataljonima. Kada su dijelovi brigade prolazili kroz sela, borci su pitali da li ima šta da se pojede i popije, kada im je u jednoj kući kraj Šavnika odgovoren da nema »đavolje kaplje«, raspitali su se čija je kuća, pa kada su saznali da je to kuća četničkog komandanta Ivana Ružića, dobro su se najeli i napili mljeka. Odgovorni rukovodioci, koji su čuvali političku liniju u narodu, nijesu im zamjerili. O ovom slučaju dugo se pričavalo, jer je borcima ostao u sjećanju onaj izgovor:

»Nema đavolje kaplje«. Kao da im je bilo krivo što nijesu našli na još koji takav slučaj.

Dok su jedinice brigade žurile na izvršenje dobijenog zadatka intendantura je prolazeći kroz sela prikupila priličan broj stoke.

— Odakle vam tolika stoka i kako ste je dobili — upitao je politkomesar brigade intendantra Graonića.

— Dao narod za svoju vojsku — odgovorio je Graonić.

— E, dobro, dobro, vidjećemo.

Određena su tri druga da ispitaju kakav je bio postupak i da li je narod dobrovoljno dao. Utvrđeno je da je postupak bio pravilan. Istina, situacija je tih dana bila veoma teška i u pogledu ishrane vojske pa ne bi bilo nepravilno da se hrana pribavila i putem rekvizicije ili drukčije. Sanitet 2. divizije bio je veoma zahvalan snabdjevačkoj službi 7. brigade što im se pomoglo u ishrani ranjenika, bolesnika i iznemoglih, jer je u toj teškoj situaciji komad mesa ili parče hljeba predstavljalo veliku vrijednost.

Poslije izvršenog zadatka na Mratinjskom Javorku, brigada je upućena pravcem Javorak — Mrkalj-Klade — Tjentište. Jedan dan prije pokreta tim pravcem pozvani su u Vrhovni štab rukovodilac Politodjela i načelnik štaba brigade Milan Lah. Javili smo se Aleksandru Rankoviću Marku koji nam je prediočio da je Vrhovni štab odlučio da zbog situacije na frontu ojača 3. diviziju koja treba da se probije u suprotnom pravcu, tj. preko r. Tare u Sandžak. Pitao nas je za stanje u brigadi. Mi smo mu odgovorili da je moral i raspoloženje za proboj prema Bosni i Krajini dobro, i pored osjetnih gubitaka. Kad smo ga zamolili da se brigada prebaci u prvu liniju za proboj, on je pitao vrhovnog komandanta za odobrenje, koji se sa našim predlogom složio. I tako je 7. krajiška brigada uvedena za proboj prema Zelengori, a drug Marko odustao od namjere da s njom ojača 3. diviziju.

U rejonom Mrkalj-Klade stiglo je naređenje od Vrhovnog štaba, da se jedinice rasterete teškog naoružanja na taj način što će se zakopati, a rezerva municije, od pješadijskog naoružanja da se raspodjeli borcima. Brigada je imala dva teška mitraljeza i jedan minobacač. Teško se bilo odvojiti od tog oružja, jer nam je ono bilo jedino »dalekometno«. Održan je kratak savjetodavni sastanak u štabu brigade i odlučeno je da se samo minobacač zakopa. Kasnije su mitraljezi odigrali značajnu ulogu kada je brigada držala položaje prema Košuru na Sutjesci, gdje su gotovo sve naše jedinice teško iskrvarile. 1. bataljon 7. brigade pod komandom Jova Medića, a posebno 1. četa tog bataljona pod komandom Stipe Bilana, odbio je više uza-

stopnih njemačkih juriša u toku jednog dana uz efikasnu podršku dva teška mitraljeza koji bi bili postavljeni na pogodnim položajima prema Košaru. Borcima i rukovodiocima je bio predočen značaj odbrane i držanja tih položaja — po svaku cijenu, jer toga dana ili noći, Sutjesku treba da pređe Vrhovni štab.

Na tim položajima ostalo je nekoliko boraca i rukovodilaca. Među teško ranjenim drugovima bili su zamjenik kome-sara bataljona Miladin Vujošević Šego i zamjenik komandanta bataljona Štefik Talić. Borci su se osjećali ponosni što su izdržali i izvršili povjereni im zadatak. Oni su o tome razmišljali i komentarisali na sastancima za vrijeme kratkih predaha.

Sva rezervna hrana bila je potrošena za vrijeme borbi na Sutjesci i Zelengori, pa je došao red na konje iako nam je to bila jedina »motorizacija« i transportno sredstvo koje nas je odlično služilo. U nedostatku konjskog mesa hrana je bila planinska trava srijemuša. Od napora u svakodnevnim borbama i od gladi iscrpljenost boraca je bila velika. Bilo je čudnih prizora. Već oglodane konjske kosti čovjek prži na vatri i viče: »Pričekaj malo, druže, dok ovo pojedem«. »Na kostima nema mesa, ne loži vatru, ne otkrivaj položaj, sad ćemo u selo, dobićemo hrane, hajdemo naprijed«, dovikivao je drug drugu u ovim časovima iscrpljenosti.

Jedinice u prvoj liniji probija bile su na domaku komunikacije Kalinovnik — Foča. Prva i 2. divizija vodile su žestoke borbe. Na komunikaciji je nekoliko tenkova bilo u plamenu. Poslednji obruč pete neprijateljske ofanzive je bio probijen. Trebalo je još nekoliko dana izdržati napade Nijemaca od Kalinovika i Foče i ne dozvoliti im da ponovo zatvore obruč. 7. brigada je dobila zadatak da sa dva bataljona pojača bočno osiguranje prema Kalinoviku a jedan bataljon da rasporedi na položajima s. Jeleč — s. Rataj. Nijemci su uz podršku avijacije i artiljerije vršili neprestane juriše na položaje s. Rataj — s. Jeleč, ali je 1. bataljon izdržao i izvršio svoj zadatak iako su i ovdje potekli potoci Sutjeske, ali od krvi, kao što su potekli na mnogim drugim mjestima gdje su se borili ovi Krajišnici: Ilija Galić, nišandžija na »šarcu«, sam je jednom prilikom štitio odstupnicu svojoj četi; Tomo Brkljača, puškomitraljezac, izbio je prvi na jedan položaj i omogućio izlazak ostalim borcima; Nikola Vujasin, zamjenik komesara čete u 3. bataljonu, prešao je obje ofanzive neprekidno ispoljavajući veliku hrabrost da bi na kraju poginuo u borbama kod Bugojna; Niko Vještica, komesar čete u 4. bataljonu, veliki junak, poginuo je pred svojom četom krajem pete ofanzive prelazeći prugu Sarajevo — Višegrad kod Prače; Kosta Todorić, politdelegat voda u 1. četi

1. bataljona, kao dobrovoljac — bombaš, uskočio je u bunker, likvidirao posadu na topu, bio ranjen i produžio borbu; Mitar Čućuz, zamjenik komandira 3. čete 1. bataljona, sa grupom boraca uskočio je u neprijateljske rovove i likvidirao ih; Pero Milišić, vodnik 1. voda 3. čete 1. bataljona, probio se sa vodom u grad i omogućio četi da u potpunosti izvrši zadatak. Slavni komandant brigade Rade Marjanac poginuo je 4. jula 1943. godine kod Živinica.

Eto, ovi obični ljudi iz Krajine često nijesu umjeli riječima iskazati ono što osjećaju, ali su zato djelom to pokazali. Njihova brigada je dobila priznanje — Orden narodnog heroja.

Sedma brigada vratila se u Krajinu poslije četvrte i pete neprijateljske ofanzive bez jednog dobrog broja drugova. Prema nepotpunim podacima, samo u ovim dvjema ofanzivama, poginulo je 115 boraca i to: 11 iz okoline Bugojna, 18 iz D. Vakufa, 61 iz Mrkonjić-Grada, 19 iz Jajca i 6 iz Šipova. U jedinicama iz kojih je formirana 7. brigada borili su se narodni heroji Simo Šolaja, Dušan Rakita, Rade Marjanac, Stipe Bilan i dr.

Preživjeli borci vratili su se prekaljeni i stekli veliko iskustvo za nove borbe. Brigada je prihvatile veliki broj novoprdošlih drugova koji su od svojih starih boraca i rukovodilaca primljeni sa drugarskom pažnjom. Glavni nosilac života i rada, drugarskih odnosa i borbenog morala bila je partiskska i skojevska organizacija brigade. Ponovo je oživio partijsko-politički i kulturno-prosvjetni život i rad. Brigada se pripremila za nove borbe po Bosni, Hrvatskoj i Sloveniji, oslobođajući svoju zemlju od okupatora.

Milisav RAIČEVIĆ

M I L J E V I N A

gustom streljačkom stroju, u kome su bili izmešani borci i rukovodioci, puškomitraljesci i komordžije, brigada se uz gromoglasne uzvike, kao nezadrživa lavina, sručila na neprijateljski bataljon na Balinovcu. Goli visovi i tamne dubodoline gustih četinarskih šuma Zelengore, okupane zracima junske sunca, prolamali su se od grmljavine i od tutnja. Iznenađen brzinom, silinom i snagom udara, neprijatelj nije bio u stanju da izdrži nalet brigade već je počeo bežati. Rano ujutro 10. juna put glavnini naših snaga ka Miljevini bio je otvoren. Dominantne tačke bile su čvrsto u rukama proletera. Kroz napravljenu brešu potekla je bujica naših snaga na sever.

Naš Treći bataljon je obezbeđivao prolazak jedinica preko Balinovca sa jugozapadne strane. Neprijateljske »štuke« su nas tukle mitraljezima i bombama, ali mi smo se rasturili po jarugama i dobro maskirali. Umorni smo, jer danima maršujemo, a od Borovna smo neprekidno u borbama. Noćas smo se »dobro« naspavali. Dva sata smo spavali, a celu noć smo marševali po nekakvim gustišima i kamenjarima. Mislili smo da smo ko zna koliki put prevalili, a osvanuli smo svega dva kilometra dalje od mesta polaska i to u jednoj dubokoj uvali, pred nosem neprijatelja. Istina na položajima prema neprijatelju je bila naša omladinska četa. Tu nas je u zoru i zatekao komandant brigade Danilo Lekić Španac. Začudio se zašto mi tu spavamo. Objasnio nam je da se nalazimo u najtežoj situaciji od formiranja brigada. »Ako se u roku od pola sata ne probijemo, nas će ovde Švaba poklati kao jaganjce«. To je bila i sva politička priprema za proboj na Balinovcu.

Danas nas užasno muči glad. Sa one strane Sutjeske dobijali smo komadić mesa i tople čorbe. Hleb nismo videli još od Čelebića. Jeli smo lišće, srijemuš i strugali bukovu koru. Od gladi nam se vrti u glavi. Osećamo da nemamo snage ni da se krećemo. Kod ubijenih neprijateljskih vojnika ne nalazimo ništa za hranu. Juče smo u šumi uhvatili neprijateljskog mitraljesca, koji je bežao ni sam ne znajući kud. Kao zec je uleteo među nas. Uhvatili smo ga živog i oteli mu »šarac«, ali za jelo ni on nije ništa imao.

Pronose se priče da u drugim jedinicama ubijaju i jedu konje. Jedna delegacija boraca odlazi u štab bataljona i zahteva da i mi ubijemo jednog konja. Štab bataljona to odobrava. Svaki borac je dobio po jedan oveći komad presnog konjorskog mesa. Zgledamo se, jer do sada niko od nas nije jeo konjsko meso. Hteli bismo bar da ga ispečemo, ali se vatre ne smeju ložiti zbog avijacije. Poneki jedu neslano i presno meso. Drugi pokušavaju, mršte se i ponovo ga vraćaju u porcije. Niko ga ne baca. Ne znamo gde ćemo i kad dobiti nešto drugo te ga čuvamo za svaki slučaj. Mi, koji nismo mogli da jedemo presno meso sa nestrljenjem smo očekivali noć. Verujući da ćemo imati bar malo vremena da ga na žaru ispržimo. Pripremili smo i suvo granje.

Najzad, kao na kraju večnosti, počeo je da se spušta spasenosni mrak. Izmileli smo iz svojih zaklona i počeli da se slobodnije krećemo po položajima. Naša grupa se sjatila u uvalu kraj vatre, koja je tek počela da se razgoreva. Očima smo jeli konjetinu, koja je cvrčala na vatri i širila opojni miris prženog mesa. Verovali smo da ćemo uspeti da ispečemo meso pre pokreta. Tome smo se radovali i naši pogledi su bili usred-sređeni samo na vatru. Ninašta drugo nismo obraćali pažnju. U jednom trenutku ugledasmo crne čizme sa visokim sarama i žustre pokrete nečijih nogu koje su hitro gazile vatru, razbacujući granje i komade mesa na sve strane. Od zaprepašćenja nismo uspeli ni da dodemo sebi, kad začusmo oštar glas:

»Zar ne znate da je zabranjeno loženje vatre.«

Dalje nismo ni slušali, jer ugledasmo našeg komandanta Koču, narogušenog zbog našeg kršenja discipline. S njim je bila i drugarica Julka Mešterović, referent saniteta naše divizije koja samo promrmlja:

»Sramota, drugovi proleteri!«

Razmakosmo se od vatre pognutih glava. Niko nije pokušao ni usta da otvori. Koča ljutito ode, a mi postiđeni uzesmo svaki svoje parče presne konjetine i sami ugasismo ostatak vatre. Posramljeni počesmo da se zgledamo.

— Baš moramo presno da jedemo! Da bar imamo soli...?

Ima Drndalo — reče neko.

Da sve Drndalo, daj duvan, daj so. Bez mene bi propali ugursuzi jedni... Evo, frajeri...» — prosikta narogušen Vlado!

— Jaoj, Kume, što je dobro — reče mali Đokica...

— Znam da je dobro, ali ako ti ne možeš, daj meni... Crko žedan i gladan...» — promumla Kum!

Ni ja se nisam više dugo predomišljao. Uzeh od Đokice malo soli i zagrizoh, žilavo i kravavo meso... Prvi zalogaji mi se učiniše nekako kiseli i odvratni, vilice me zboleše, a onda nisam više prestajao da uporno žvaćem sve dok nisam pojeo i poslednji zalogaj.

*

Sledeće noći brigada se strmim i uskim puteljcima spustila sa Balinovca i uputila prema Miljevini, gde je trebalo da izvrši napad, razbije neprijatelja i probije i treći obruč. Bilo je potpuno mračno. Kiša je povremeno lila kao iz kabla.

Naš bataljon je te noći ostao u rezervi brigade i zanoćio u selu Govza. Iako smo bili premoreni i iscrpljeni nismo se mnogo obradovali što smo ostali u rezervi. Jer, rezerva se obično upotrebljava tamo gde je najteže, gde napad ne uspe ili gde se neprijatelj probija.

Skoro posle mesec dana smo ponovo u kućama, pa nam je to nekako neobično. Poslednji put smo u kućama bili po selima oko Bijelog Polja. A od polaska prema Čelebiću noći smo provodili pod vedrim nebom na položaju, po šumama, kamenjarima i jarugama, često i pod kišom. Naši vredni intendanti su prikupili i pre spavanja nam podelili po dve šake kukuruza. Slatko smo to pojeli i napili se vode i ubrzo zaspali. Za to vreme u Miljevini je ključalo kao u kazanu. Brigada je nekoliko puta jurišala. U zoru su nas probudili. Krenuli smo kroz pomrčinu ka Miljevini. Susretali smo usput čutljive i umorne borce naše brigade, koji su se vraćali iz neuspelog juriša. Naši nisu mogli da zauzmu Miljevinu. Mi smo imali da zamenimo brigadu.

Naša četa je bila u prethodnici. U svitanje smo stigli do Ratalj-Kule gde smo se mimošli sa poslednjim borcima brigade. Od njih smo čuli da neprijatelja na drumu ima mnogo, da se dobro utvrdio i da se žestoko brani. Očekivali smo teške okršaje i jedan težak dan. Znali smo da se od tog napada ne može odustati i da ćemo noćas ponovo na juriš, ako ne još i u

toku dana, a nismo isključivali ni mogućnost da neprijatelj dovede i nova pojačanja. To je u ovoj situaciji izgledalo kao najverovatnije. Međutim, ono što se dogodilo veoma nas je iznenadilo.

Patrole su javile da se u Miljevini u zaseoku Ocrkavlje Nemci i ne vide, a da se na putu uočava neko komešanje manjih grupa. Izgleda kao da se neprijatelj povlači. Stoga je komandant bataljona Jovan Pejković — Kez, umesto da zauzme položaje na visinama južno od Miljevina, naredio da se što pre izbije na put. Ceo bataljon je potrčao. Rastojanje od oko dva kilometra savladali smo za desetak minuta. Pošto smo prešli drveni most na reci Bistrici, brzo smo se kroz gustu i visoku travu i vrbake, u streljačkom stroju, približili Ocrkavlju. Očekivali smo otpor, a pomicljali smo i na neprijateljsko lukavstvo i na iznenadnu i blisku vatru. Međutim iz Ocrkavlja se nije javio nijedan neprijateljski pucanj. Prešli smo drum i našli se na njegovoj severnoj strani. Neposredno pred nama bila je visoka i prilično strma kosa. Verovali smo da je neprijatelj na njoj pa smo se bez zadržavanja peli uz nju. Kad smo se ispeli, nigde nikog nije bilo. Patrole su nam javile da je neprijatelj ostavio veliki broj bicikla i da se u svitanje izvukao prema Foči. Time je prolaz preko druma bio obezbeđen. Nije mi bilo jasno kakvi su razlozi neprijatelja naterali na iznenadno povlačenje. Da li je tome razlog bilo dejstvo nekih naših jedinica ili je to ipak bila posledica noćnog napada naše brigade?

Pošto je u toku noći, prema obaveštenjima kojima smo raspolagali, na komunikaciji prema s. Boriji napadala 3. krajiška brigada mi smo dejstvo našeg bataljona usmerili prema Foči i to severno od komunikacije, u nameri da što brže i više proširimo stvorenu brešu. Jurili smo u streljačkom stroju kroz sela G. i D. Budanj i Debelo Brdo, bez zadržavanja i bez traženja hrane, iako smo bili gladni. Prolazili smo pored seoskih kuća i kroz dvorišta i ne obazirući se na njih. Od Debelog Brda smo počeli da se spuštamo kroz neke dubodoline u pravcu Foče. Pred nama nigde nije bilo Nemaca, kao da ih je veter odneo. Samo bi poneka manja četnička grupa, sa okolnih visova i iz šumaraka iznenadno pripucala i brže bolje se bez traga izgubila.

U traženju neprijatelja bataljon se udaljio desetak kilometara od Ocrkavlja. Tad nas stiže kurir sa naređenjem da se najhitnije vratimo i da posednemo položaje za odbranu na Debelom Brdu. Oko podne smo poseli položaje u gustoj i debeloj

hrastovoju šumi. Desno od nas na drumu su se već nalazili borci 1. crnogorskog bataljona. Uskoro su otpočeli napadi neprijatelja od Foče. Prvo su to bile slabije snage, a onda su se pojavili i tenkovi. Odmah zatim je otpočela snažna artiljerijska vatrica, a i bombardovanje položaja od strane avijacije. Naročito su žestoki napadi bili duž druma na Crnogorce. Ključalo je kao u kotlu, ali se 1. bataljon herojski držao, tako da je neprijatelj veoma sporo napredovao, skupo plaćajući svaki pedalj osvojene zemlje. Povremeno bi se, prilikom protivnapada, čuli glasni i isprekidani uzvici Crnogoraca: »Naprijed proletari!«

Neprijatelj je pokušavao nekoliko puta da preko Debelog Brda obide Crnogorce sa severa, ali smo ih mi uvek odbijali. Silazili smo i prema komunikaciji i bočno tukli neprijatelja. Artiljerija i avijacija nam ništa nisu mogli i mi smo se u šumi osećali potpuno bezbedni. Bili smo samo umorni i gladni, ali za vreme borbe na to nismo mogli da mislimo.

Naše jedinice su već otpočele da prelaze preko Miljevine ka Jabuci.

Sa manjim prekidima neprijateljski napadi od Foče trajali su u toku celog dana, ali bez nekih vidljivih rezultata.

Predveče je na položaje naše čete stigao komandant bataljona. Pošto se raspitao o situaciji, naredio mi je da u toku noći sa četom izvršim napad na neprijatelja koji na drumu neprekidno napada na 1. bataljon.

Bio sam iznenađen ovim naređenjem, jer je četa od ranog jutra vodila borbe, borci ništa nisu jeli u toku celog dana pa smo se nadali da će nas druge jedinice smeniti. Osim toga četa je bila malobrojna — svega oko dvadesetak boraca. Pokušao sam da objasnim komandantu, da mi nećemo biti u stanju da izvršimo taj zadatak. Kad objašnjenje nije dalo nikakve rezultate, onda je došlo do ljutnje i veoma oštih reči između nas dvojice.

— Zašto ne ide u napad 2. četa, koja ceo dan leži u selu i koja je mnogo brojnija od naše? — pitao sam van sebe.

— Ja naređujem vašoj četi — glasio je odgovor.

— Ali, naša četa ne može, premorena je, a i gde mi je četa? — navaljivao sam. — Ja neću..., nastavljao sam povišenim glasom.

U gustoj hrastovojoj šumi u prisustvu kurira i nekoliko začuđenih boraca gledali smo se nekoliko trenutaka bez reči. Onda se komandant okrenuo i sa kurirom napustio položaj. Ostao sam čuteći, ljut i neraspoložen.

Noću sam sa četom ipak išao u napad. Još dva dana smo na istim položajima vodili tešku borbu sa neprijateljem, sa promenljivom srećom, ali mu nismo dozvolili da preseče odstupnicu našim snagama. Pošto su nas na ovim položajima smenile druge jedinice, krenuli smo preko Jabuke ka Renovici u nove borbe. Tu smo bili izloženi teškom bombardovanju nemackih »štuka« i pretrpeli osetne gubitke.

Nakon desetak dana u s. Han-Pogled kod Han-Pijeska zbog otkazivanja poslušnosti i svađe sa komandantom bataljona, kažnjen sam strogim partijskim ukorom i smenjivanjem sa dužnosti komandira 3. čete.

Teodosije PAREZANOVIĆ

R A T A J

oslije borbe na Barama prepolovljena 2. dalmatinska brigada maršuje od Suhe dalje. Iza nje četiri hiljade ranjenika i tifusara. Neprijateljskim naletima na Barama odoljevali su hrabi Dalmatinci. Vanda Žuljan, Ankica i mnoge mlade Ižanke ginu. Đuro Bošković, politkomesar 2. bataljona, javlja štabu brigade: »Ima nas još trideset u bataljonu, a borićemo se kao da smo svi«. Svu noć, u jednoj brvnari Biserka Bukić, ranjena u stomak, koluta očima i pokatkad prošapuće: »Ajme boli... no hvala bogu!... Shvatila sam je, jer je njen drug Slobodan Bonde Macura poginuo nešto ranije na Kalinoviku. Ujutro je snose u Suhu, gde i umire. Petra Žunića, jednog od najboljih puškomitraljezaca — Ličanina, previja Čedo Iličković i tu nam na rukama umire.

Noć je opet došla. Maršujemo, bolje reći jedva mičemo do prvog sumraka. No, čudno, kad god se neprijatelj pojavi ili nas iznenadi u ljudima se pojavi nova snaga i želja da na vatru odgovori vatrom.

Svanulo je i opet smo stali. Nedaleko od nas je Vrhovni štab i kulturna grupa. Privuče nam pažnju harmonika. Jedan drug je svirao. Razmišljala sam kako može i otkuda ta želja za pjesmom.

*

Ponovo marš do svanuća. Krajnje iznemogla i izgladnjela kolona 2. dalmatinske primiče se Rataju. Miješaju se usko zbijene kolone 10. hercegovačke, 2. dalmatinske i 2. proleterske. Opuštene glave boraca nijemo se okreću i podižu oružje na

oslabljenim ramenima. Stižemo u selo Rataj negdje je oko četiri sata posle podne. Žurimo u gotovo zaboravljene kolibe, kojih odavno ne vidjesmo. Nikoga! Samo jedna krava, začuđeno gleda krupnim očima kolonu koja umorno sjeda, kao jedini svjedok predstojeće tragedije.

Prenosi se naređenje da kolona 4. bataljona Druge Dalmatinske brigade ostane na mjestu. Zgledamo se. Zar na otvorenom prostoru — bez šume. Pred nama Miljevina. Maleno selo Rataj, na uskoj pruzi Foča — Kalinovik, mali zasejani kvadrat jedva može da primi bataljon. Sjedimo i nijemo se gledamo. Čekamo nestrpljivo naređenje za pokret. No, uzak je prolaz da pređu sve brigade. Crnimo se gusto zbijeni u malom zelenom polju.

Sjedim sa Tasketom i Maricom Žuanić ispod same strehe od staje.

Kažem drugu pred mnom: »Ako nađu avioni, mi smo gotovi!«

Nekoliko minuta kasnije čuje se zvuk aviona. Primijećuju nas i spuštaju se nisko. Jasno se vide uokvirena lica avijatičara. Preostalim mitraljeskim zrnima, poslije skoro negdje obavljenog bombardovanja, mitraljiraju malu zasejanu njivu punu boraca. Niko se ne miče, mada se uobičajeno »lezi ne mrdaj«, čuje sa svih strana.

U jednom trenutku Mirko Šćepanović komanduje: »Pucaj!« Diže se nekoliko boraca i iz pušaka opali pokoji metak. Opet grozničavo ponavljanje: »Lezi ne mrdaj, pucaću!« Jedna drugarica se vrti oko drveta i traži zaklon. Avioni odleteše, pošto su se brzo ispraznili. Uzdah olakšanja prostruja gomilom. Samo je nekoliko drugova lakše ranjeno.

Još nema naređenja za pokret. Ubrzo se ponovo ču ujednačeni huk aviona. Uhvatih druga pred mnom za ruku i prošaptah: »Gotovo je snama!« Pa ipak tinja nada, proći će nas avioni. Svi pogledi uprti gore, bespomično se okrenuše jedan drugome. Opet grozničovo ponavljanje, kao naučeni stih: »Lezi ne mrdaj!«, Pokoji protrči i pada po zbijenoj, isto takvoj gomili, misleći da je tu sigurniji. Ponovo lete komande koje se mješaju sa hukom »štuka«: »Lezi ne mrdaj, pucaću!«

Napraviše dva precizna kruga oko livade. Sav moj život i likovi iz porodice brzo mi prođoše kroz glavu. Prvo pikiranje »štuka« uz jezivo zavijanje, pomiješa se sa jaukom i dozivanjem prvih ranjenika. Bombe slijeću i nemilosrdno grabe živote. Sa svih strana dozivi: »Drugarice, pomozi!« Bomba pade pored, sasvim blizu i ukopa se u meku proljećnu zemlju. Iz staje, jauk. Na samom uglu staje, jedna mlada dalmatinka — bolni-

čarka, sa gotovo otkinutom nogom doziva: »Drugarice, pomozi!« A ja ponavljam: »Lezi, ne mrdaj! Sada će proći! Čekaj!« Stalno držeći druga pred mnom za ruku, okrećem glavu ka gomilama boraca uvučenih u klupko. Gornji mrtvi, pritisli žive. »Štuke« neumorno pikiraju. I koliko puta... A dolje, komande, jauk i dozivanje. Koliko je to trajalo ne znam?

Ostala je neobična tišina prekidana povicima i jaucima. Blijed, star, kao drhtava sjenka, s rukama daleko od sebe, Đuro Tiljak, slikar iz Zagreba, sa šest mrtvih oko sebe, drhtavim glasom je dozivao: »Drugovi, Boriša Kovačević je mrtav!«. Marica Žuanić i ja, pritrčale smo odmah k njemu. Uzele smo dokumenta i pištolj i poslije trčale od jednog do drugog. Nijesmo znale kome prije priteći. Svega smo nas dvije. Izvlače se živi ispod mrtvih. Između pruge i njive jarak pun drugova. Zapomažu: »Previj, ne ostavi! Na samoj pruzi mlad Dalmatinac bez noge pita: »Drugarice, može li se ovo moje previti?« Opipala sam puls, dok sam se okrenula bio je mrtav.

Noć je već pala, i kao da je pojačala dozivanje. Još smo na istom mjestu, dok dva teška bombardera nad nama baciše još nekoliko bombi.

Nedaleko od livade, čujem da su mrtvi jedna starija žena, mladić i konj. Bila je to jedna Bosanka sa sinom.

Iza nas bolnica. Čuje se da je poginuo i Gojko Tomić, brat Veljka Tomića.

Noć je utrostručila jasnoću dozivanja i jauke. Pred nama Miljevina, na cesti tenkovi, nad nama teški bombarderi. Odnekuda naiđoše dijelovi štaba 2. dalmatinske, Druge i 4. proleterske brigade. Bez riječi, pogledom predoše oko sebe i narediše napad na cestu.

Mila KAPIČIĆ ĆETKOVIĆ

NA RAZMEĐI ŽIVOTA¹

rigadama je saopštena zapovest da će odmah posle večere biti zbor za pokret. Ljudi su od jednom oživeli, kao da su dobili trodnevno sledovanje. Planula je mršava i oskudna konjetina za tren oka. U postrojenim bataljonima prošaptaла je kurirska konspiracija da je na oborenom stablu kraj Hrčavke održano savetovanje štabova. I svi su već počeli kombinovati i nagađati šta će biti s one strane obruča. Smišljani su i došaptavani svakakvi strateški planovi:

»U Srbiju«. »U Sandžak«. »U Dalmaciju«... Jedva je poneko izgovorio »u Bosnu«. I dobio siguran odgovor: »Baš mi ti znaš, a sad smo otud došli!« Neko se šalio, nekome je godilo da nagađa. Ljudima je izgledalo kao da je samo stvar izbora, a da nemački obruč, jedan ili tri svejedno, i ne postoji.

— Kolona po jedan, pravac Lučke kolibe — prenesena je komanda kroz bataljone.

— A naši umni stratezi su mislili da će moja baba Janja da se penje uz Lučke kolibe, sulja i puže iz Vrbničke reke — komentarisao je neko.

Teško se kretala kolona uz strmi i raskaljani put, a izgledalo je — što se više uzlazi — sve je svetlijе, kao da tek sviće, a da noć i ne pada. U koloni su morale vladati potpuna tišina i opreznost. Svakom je ostalo vremena da razmišlja o čemu god želi, da se sa sobom prepire, da sanja i da se zanosi ili »blagosilja« faštiste najodabranijim psovkama. Kolona je išla umorno, ali kao da se vraća iz već dobijene bitke, a ne da tek ide u nju. »Kako malo ljudima treba da ožive« — mislio je Rade.

¹ Ovaj članak je odlomak iz knjige »U bukovima«.

Nikolaj Pirnat: SIROTA

Bila je mračna noć. Za partizanski napad i pogodna i teška. Prilazi se sporo i nesigurno, nikad kraja. Kod ljudi se razvija neka čudna sposobnost, možda prestava oživi, kao kod oslepelih koji ne vide, a čuju i osećaju. Koliko više slepi poznaju upoznati put, osećaju zapamćeni i opipani zid, zid sa odbijenim sluhom, toliko je kod partizana više razvijena opreznost jer gotovo uvek idu nepoznatim putem. Dan, noć, kiša, sneg, oluja, pomrčina ili mesečina uvek idu. Unutrašnje čulo. Hod senki — nečujni, lagani, iznenadni. Neprimećen neprijatelju pravo pod nos — tajna uspeha. Nagaziti na prednju ivicu njegovog bunkera — tvoj je zauvek. Pretvore se ljudi u risove, nečujno hode, nevidljivo čekaju i kao grom prasnu na tuđe rovove. Ni slepi miši nisu tako hitri i osetljivi. Svejedno gde, kad, u koje godišnje doba, po kakvoj oluji i pomrčini. Kad je noć vedra, u njoj je sve originalno — travka, kamen, žbun, drvo, brdo, ljudska senka. Ako te ne izda šum, senku ne možeš nigde sakriti.

Danima i mesecima smišljaju ljudi kako će postati nevidljivi i nečujni za neprijatelja, pa im se strašno izoštare čula — postaju lukaviji, okretniji, snalažljiviji, brži, hitriji i tajanstveniji. Nemoguće razmere! Bombaš je siguran — ako savlada sve veštine smelog, nevidljivog, nečujnog i lakog kao dah. Majstori. Ljudi radari. Partizanska artiljerija, bombarderi i tenkovi. Dok njihove bombe ne prsnu, svi imaju uzdržan dah, strepe, čekaju, pretvore se u ogromno uho, a kad prasne, svi su spremni za skok.

U ratu ima svačega — i trenutaka kad svi postaju bombaši. Noćas nema mnogo vremena za čekanje. Iznenadenje, napred — panika kod neprijatelja, odabranih alpinista, bekstvo i smrt na rovovima, nema zaklona, napred svom brzinom ljudskog trka. Napred — sad i gotovo.

Ceo dan pre toga svaki je borac bio osmatrač. Oskudno vojničko, bogato praktično znanje, oštro oko i mera bez merila, jedan-pet-jedanaest minuta pa usred hitlerovskog rova. A udoljice — vide li se one sve? Možda jaruge i vododerine, oštar kamen kao nož? Ako dobro skočiš-preskočiš reku kao leptir, ako se spetljaš — buć u vodu! Jedna dužina skoka — jedan trk, poklič, bomba, rafal i prazan rov, mrtav rov. Kako je to fino — stići na mrtav rov! Mrtav hitlerovski, elitni, alpinistički rov sa hrastovom grančicom! Nikome se nije spavalо. Hiljadu provera — iz zabave, da se ubije dugo vreme, a svejedno — noge sve račune mogu da isprave. Primakli su se u noć na usta rova,

na desetine metara i pritajili, pretvoreni u oko i grč, spreman za skok, kao nategnuta opruga. Tako je ovde fino — zavetrina od hitlerovskih bombi. Ceo dan prašte i oru šumu i proplanke od Lučkih koliba do iza njih. Kad bi se moglo, na sav bi se glas smejali. Pred njima, kao na dlanu leže alpinisti na oprezi, pa ipak komotno — između njih i »bande« ima čitav zid bombardovanog pojasa. Nikad tako nisu bili sigurni partizani, ali нико nije ni pomiclao da spava. Nikad toliko ljudi nije stajalo na mrtvoj straži. Situacija jasna — jedinstveni rezultat svih napora — kolektivna pobeda. Niko ne sme ostati bez pobede, a na putu šta koga bude čekalo.

U stvari — gledali su se napremase, a delila ih je tesna i oštra suvorečina. Strana nadole, strana nagore. Gore — venac nemoćnih rovova. Proleteri, u streljački stroj! Nečujno, uz liticu, da ništa ne šušne, da se kamen ne kotrljne, porcija ne zvecne, kundak ne udari, otkočena puška ne plane, nadole, nadole, nadole. Predah, kao lahor. Nečujno, da kamen ne klizne, klinac sa cokule ne škrgutne, psovka sa jezika ne sklizne, nagore, nagore, nagore. Pren, kapica za bombe dole, kuc o kundak, luk plavog svitka, jedan-dva-pet, tresak eksplozije-ura, napred, napred, napred. Mrtav rov, mrtav, mrtav, mrtav.

Plan napada je konac na oštrici. Potegni-rez, kidoljci. Ako otkriju i počnu pre, šta im možeš, natrag, a kuda? Ako ostanu, rovovi su živi. Plan probaja je na dlanu, providan kao patrvica u moru zasutom svežinom jutra. Proboj ne sme propasti, ne sme. Jer — šta onda? Dan, stisnuti obruč, glad, gore, sve gore. Juriš na uperenu cev, u kišu kuršuma, meta za siguran pogodak, po danu, čekanje — iduća noć, ako oni budu čekali, sad sve znaju, novi plan — kuda? Kad se proigra iznenadenje, rodi se skepsa u uspeh, a ona grize, i mršava i kržljava, grize, ceo dan, svaki sat-godinu, svaki minut-dan, svaki sekund-sat. Komandant — nema igre slučajnosti. Tesan je prostor za celu brigadu kad pasivno стоји ili по danu journe. Rafali su gusti, redovi su zbijeni — nijedan promašaj. Zar sad? Ne. Koncentracija na kritičnoj tački. Nikad ne deluje jedino oružje. Nikad ne ubija jedino tane. Sad je preoštren i sluh, i vid i osetljivost. Napon-tačka ključanja. I umora više nema — ljudi su bodri. Samo nekoliko skokova i čelični obruč će prsnuti. Napon ljudske snage i očekivanja dosegao je nivo vere, sigurnosti. Napred! Sad — napred! Umoran i mršav, izgladneo i nesan čovek kroči pred stroj. Suton je tek padao. Zakri ga senka do polovine. Samo još grudi i glavu natapa zalazak sunca. Govor je tih, neprijatelj može čuti. Njemu — ništa.

— Mogao bih, drugovi borci, da vam kažem samo dve reči — srećna pobeda! Uveren sam u vašu nesalomljivu snagu, odlučnost, brzinu i borbenost, u iskustvo sakupljeno za dve godine borbe, u mržnju kojom ćete zasuti ove osvajačke rovove, ovo zversko pokolenje, ove sluge zločina, ubice čoveka, ovu sramotu naše epohe. Ali moram da vam sve kažem. Svesno i sigurno pobeđuje samo onaj ko zna kolike i kakve teškoće mora da savlada, kolike i kakve prepreke da smrvi. Naš položaj nikad nije bio teži. Otkad smo pošli u borbu, naša odgovornost nikad nije bila veća. I nikad nam zadatak nije bio naporniji i časniji. Oko nas je stegnut gvozdeni i vatreni fašistički obruč. Jedan ili više — svejedno. Nabacili su nam omču na vrat pa stežu, stežu, stežu — da nas zadave. Oni već osećaju bljutavi i strašni ukus krvi naših ranjenih i bolesnih drugova. Znaju da su tu. Misle — ovde je grobnica naše vojske. Ponestalo im snage da nam unište vojsku širom zemlje, da odnesu vojničku pobedu, hoće moralnu pobedu nad njenim proleterskim jezgrom. I ako mi svi, drugovi, izginemo, kasno je da oni našu borbu uguše i pobedu ubiju. Ovu bitku vodi narod, ovde, u Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Srbiji, Hrvatskoj, Sloveniji, Makedoniji — svuda. Svaka je stopa ratnička. Oni hoće moralnu pobedu. Narod i Vrhovni štab očekuju njihov najteži moralni i vojnički poraz. Neka pukne »kolan svečevoj kobili«. Noćas polažemo najteži ispit svoje odanosti narodu, Partiji, Vrhovnom štabu, Vrhovnom komandantu, sebi, svojoj zakletvi, svojoj proleterskoj zastavi, svojim drugovima za koje otvaramo put u slobodu, u ofanzivu, u borbu do konačne pobeđe. Neka je srećna pobeda! Po bataljonima streljački stroj — pokret!

Sredina — štab. Streljački stroj — brigada. Umor, glad, dve godine juriša, mladost bez mladosti. Život na bridu smrti, vera, pobeda, snaga što trošenjem raste — napred! Milena je imala samo pištolj i bombu. Stala je u stroj pokraj Radeta. I krenula. Kao iznikla živa šuma stroj se spušta nečujno, naniže. Kao živi oganj što će svaki čas buknuti, stroj se penje uz strminu, naviše. Pucati — ne. Bombe u rovove! Pucati — ne! Juriš — brigada — bombaš. U rov, na glavu ako im živa bude. Na rov — mrtav ili živ! Napred, napred, napred!

Nije to isto, nije, nije, nije. Vulkanska lava se valja vodena stihija rije, davi, ruši, odnosi, požar liže, krcka, bukti, beži! Sve što je živo — beži! I ruši sve što životu smeta! Ne — nije! Idu ljudi, poplava snage, život u stroju, napred, na stihiju, na požar, na vulkan robovanja, na poplavu uništenja, na zločin, na smrt, na ubijanje — napred, napred, napred! Sve napred — i gnev i čovečnost, i snaga, i brzina, i odlučnost,

i rešenost, i sloboda, i život — napred! Niko ne sme ostati bez pobeđe! »Srećna pobeda!«

Gde naći meru nevarljivu? Nikad tako lako i brzo tolika udaljenost nije savladana. I uspon — strm naniže — strm naviše. I tako tiho, kao čempresovi hladovi, i nečujno kao kiša svetla. Sto znojeva — neka! Napor volje i svesti — neka! I svakog vlakanca — neka. Krš se nije odronio, šum se nije otkinuo, jek nije prhnuo. Znoj — to nije šum. Zapekla usta od žedi — to nije glas. Unutrašnja vatra — tamna je. Drhtave noge od pažljivog hoda — to nije znak uzbune. Bojazan od uspeha — na mrtvom rovu malaksava. Neopreznost — nema je. Nepažnja — nema je. Glupi slučaj — nema ga. Nervi ne tonu u ponor naprezanja. Strune su spremne za zvuk radosti. Elektrizirano srce više ne tuče. Ni dah više nije usijan i napregnut do gušenja, do usahlosti. Sekundi više nisu večnost. Samo jedan je bio kratak — kad su sevnule i grmnule bombe. Prekratak za juriš i poklič pobede. Koliko ga treba čekati!

Jeziva sudbonosna, beskonačna tišina. Usijavanje svake niti života i kopnjenje sve do saznanja šta će biti. Ples smrти nad ambisima i provalijama. Koncentracija snaga do razaranja. Jezičak vase na lahor osetljiv. Kad ne bi bilo te svirepe tištine! Nasred stroja — svitac bombe. I glas »Udri! Napred, proleteri!«

Stravična grmljavina i odjeci. Svitkanje bombi, pušaka i mitraljeza. Štropot udaraca kundakom. Krkljanje i gušenje. Grmljavina uzvika i pokliča. Sve odjekuje odozdo iz dubina kao stopljen tutanj vulkana i gromova. Koliko je to trajalo! Pamćenje je varljiva mera. Neosetljiva na brzine. I brzine su nedovoljne. Vreme — hiljaditi delići sekunde dovoljni za refleks i misao. Sve je sunovrato i prolazno sem delića za odluku. Jedino prvi zraci letnje zore zapisali su istinu o trajanju, naporu, skrhanoj energiji i moći ljudske snage.

»Ako dan osvoji, hoće li biti rezultata?« — Sažiže misao komandanta. »Hvataj žive, beže!« — blesnula je misao i poklik. »Ura — beže!« — stokratni odjek i povik. Stroj juri napred, gazi, ostaju mrtvi rovovi i leševi. Trk bez zastoja, bez predaha. Ceo stroj i glas u trku »Srećna pobeda!« i odjek iz provalija — »pobeda, pobeda, da — da — da.«

Stroj je išao dalje, sve dalje. Zastao je tek na položaju koji je obezbeđivao prolaz ostavljen jedinicama. Zastanak. Previjanje rana i brojanje praznih mesta u brigadi, nepopunjene mesta po stroju. Svi su bili borci — samo deo stroja u jurišu. Ljudima treba kap odmora, kap vode i zrnce tištine. Više i nisu tako gladni — činilo im se. Samo po ranama se moglo znati kako je ko prošao. Bilo ih je od parčića bombi,

zrna, udaraca nožem i kundakom, od gušanja i kidanja, od opeklina pri otimanju usijane cevi mitraljeza. Rezultati — šta je ko izneo. Koga je brinulo kad je ko stigao da pronađe i poneše otetu mašinku, mitraljez, municiju, hranu iz ruksaka i otkuda snaga da se to iznese! To i svoje oružje.

Za odmaranje nije bilo vremena. Nemci su očas posla mogli da dovuku slobodnom cestom pojačanja i zatvore novi — snažan obruč. Probijen obruč nije jedini, ali sledeći uvek brže pucaju. Od ranjenika — niko nije htio van stroja. Nikad toliko bolničara nije bilo u brigadi. Svako nudi pomoć — kako zna i ume. Za radost pobjede — premalo vremena. Svako prazno mesto u stroju brigade popunio je tužan pogled živih. A tako bi ljudski bilo da se raduju očuvanoj svojoj proleterskoj časti.

Razlomljeni obruč je prolaz za jedinice i bolnice. Ako im presek put ovde, bilo gde, koliko će snage i vremena da se surva. Koliko krvi — praznih mesta u stroju! Ne, novi obruč — ne. Krhati, krhati, krhati. Prokleti vedri dan. Položaj go kao dlan. Drum neporušen. Opet sa bombom na tenk. Avioni — šta im možeš? Čovek i zemlja, čovek i kamen sve mogu. Sad — puni poraz, vojnički i moralni, za zvera u čoveku, za ubicu, za najamnika zločina, za guju u komade raskidanu. Sad. Ipak u ratu ima prekretnica. Možda je ovo najveća? Najveća je pobjeda nad krvnikom, umorom, glađu, na granici snage. Granica snage — ima li granice snage?

— Drugovi, danas ih je dosta manje. Vidi kolika smo sila — na svakoga po šest, ala su mi i oni vitezi! — mrnori nečiji glas.

— A da se nismo probili — šta onda? — opire mu se neko.

— Nije — nego, da se nismo! Jesmo, jesmo! — ispravlja ga neko.

— Odlučila je jedna strašna noć — pozdravio je Rade Milenu kad se sva umorna od borbe i previjanja ranjenika sručila na zemlju.

— Užasno je to kad prestane napregnutost. Čovek se prosto sroza — rekla je, duboko uzdahnula i zažmurila da bi otela bar pet minuta mira i odmora.

*

Radeta i Milenu pozvali su u štab čim su se sustigle divizije posle proboga u prvom naletu. Slutili su: nova dužnost. Odlazak iz brigade. »Negde je proboj pokosio« — razmišljao je svako za sebe. Išli su tužni. I onda se otelo Mileni.

— Kad bismo bar bili zajedno. Teško je u nepoznatoj jedinici. — I svakome su kroz sećanje proletele munjevitom brzinom prohujale dve godine.

— Koliko je već prošlo! Čoveku se čini da je ono poslednje najteže. Prvih dvadeset dana, dan i noć, na Čehotini, Trovruhu, Zlatnom boru, Tari, Vučevu, Sutjesci, Zelengori! Lomi se naša izmoždena snaga od Save do Lima, od Lima do Bistrice, po kanjonima i grebenima, niz urvine, uz urvine. Ovako nam više ne mogu pripremiti — uveren sam — gleda Rade Milenu u oči.

— A ja gledam ove ljude i nad svakim razmišljam — oda-kle je pošao i šta je u pamćenju poneo. I tako mi je teško sve to razumeti. Beograd — mauzolej bombama raznešene dece, žena, staraca — niko kriv. Kragujevac — streljani grad, od-mazda nemoći. Kraljevo — pokošeni radnici, strah od poraza. Užice — leševi po trezorima, gadovi špijuni. Kadinjača — do poslednjeg pогинули. Zlatibor — ranjenici postreljani. Pljevlja — desetkovani bez pobeđe. Glina — crkva za klanje. Kozara — grob do groba. Foča — vratolomejska noć nedužnih. Pjenovac — izdaja domaćeg izroda. Igman — bataljon osaka-ćenih. Neretva — pobeda, s nosilima u koloni. Otkuda ljudima ta ljudska sila da uguše zver u sebi, da slamaju zver u njima? Da li je uvek tako na bridu dve epohe? Jesmo li već zakoračili u onu novu?

— Branili smo je noćas, čini mi se, odgovorio je Rade.

Produžili su u štab čuteći. I svako je u sebi mislio: »Jesmo li?«

Dragi MILENKOVIĆ

SPISAK POGINULIH BORACA U BICI NA SUTJESCI*

---

* Spisak poginulih boraca u bici na Sutjesci dobili smo od Centralnog odbora Saveza boračkih organizacija, koji je sastavljen na osnovu sećanja preživelih učesnika povodom proslave petnaestogodišnjice bitke. Iako su podaci u Spisku proveravani i dopunjavani za vreme same proslave, spisak nije potpun, a nisu isključene ni greške u imenima i prezimениma, godini i mjestu rođenja, kao i funkciji ili mjestu pogibije. Međutim, ceneći značaj ovog spiska i uzimajući u obzir činjenicu da će imena poginulih biti uklesana na spomenik »Prodora i pobjede« na Tjentištu, redakcija ga objavljuje u ovom tomu, s tim što je izvršila proveru geografskih pojmova i naziva mesta i otklonila očigledne greške koje su nastale prilikom prekucavanja. Želja je redakcije da na ovaj način još jednom omogući preživelim učesnicima i porodicama poginulih da svojim primedbama nadopune spisak podacima i imenima ili unesu ispravke u postojeće činjenice.

VRHOVNI ŠTAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

- ALEKSIĆ RELJA, Ub, član Ekonomskog odseka VS
BURIĆ JOVANA VIDO, 1887, Zagreda, Danilovgrad, član AVNOJ-a, Miljevina
CRNJAK NIKOLA, Foča
CARIČIĆ VOJA, Ivangrad
DIVIĆ IKE ANTE, 1921, Drvenik, Ma-karska, kurir
DODIG ANTE MARINKO, 1923, Zaton, Sibenik
DRAGIČEVIĆ FRANA DUŠAN, 1915, Vrgorac
DRAGIČEVIĆ VELJKO
DRAGIČEVIĆ ZORA, telegrafist
DUČIĆ BOŽE FRANE, 1926, Seget, Tro-gir, Split
DUBLJEVIĆ LUKE ŠČEPAN, 1899, Iz-garo, Gacko, odbornik NOO, Sutjeska
DAJEVIĆ RADE, Pljevlja, šofer, na Pivi
DRAGIČEVIĆ MILAN, Ub
DARONJSKI GOJKO, iz Uba
DOKOVIĆ, iz Čačka, radiomehaničar
GARABANTIN BOGDAN, 1922, N. Sad, politkomesar čete, na Tjentištu
GRUBOR
GRBIĆ ILIJE ILIJA, 1913, Veliki Cvet-nič, Bihać, Miljevina
GRUJIČIĆ BOGDAN, Lazarevac
JANJAEFENDIĆ AZIRA AHMO, 1909, Livno
JELIČIĆ DRAGO, Smoljn, B. Petrovac
JOVIĆ MILAN, Drvar
KARAN JOVO, Drvar, Miljevina
KARANOVIC DUŠAN, iz okoline Drva-ra, komandir voda, Miljevina
KNEŽEVIĆ SEKULE BATRIĆ, Rudam-ca, Negobuda, Durmitorski, pozadin-ski radnik, Sutjeska
KUHA MIME HASE, 1910, Livno
MARELIĆ AUGUSTIN KRSTE, 1913, IZ Mali, Zadar na pruzi Sarajevo — Vi-šegrad
MARJANOVIC ANDRIJE BOGDAN, 1907, Planina, Krupanj, Šabac, Milje-vina
MARJANOVIC BOGDAN, Planina, Kru-panj, Sutjeska
MIHAJLOVIĆ MIHAJLO, Maglić
MIJIC PERO — KOZARČANIN
MARČETA GOJKO
MAVRINJAC VOZME, Svilno, Rijeka, borac, Miljevina
NOVAKOVIĆ SRDAN
NUMIĆ RADE, Prozor
NOVKOVIĆ GOJKO, od Sanskog Mosta
OSMIĆ OMERA SALKO, 1924, Mostar, borac, na Tjentištu
PAPEŠA IVE MIHA, 1923, Murter, bo-rac
POPOVIĆ JAKOVA DUŠAN, 1925, Bi-skupija, Šibenik, borac, na Zelengori
POZDERAC NURIJA, član AVNOJ-a, na Dragoš Sedlo

RADIC ILIJE MIJO, 1902, Provo, Livno, borac, Miljevina
 EMANUEL TALER (Thaller), zam. komandira 1. baterije, umro ispred Sutjeske
 SAMARDŽIĆ RADE, Sjetlina
 SEKULIĆ BLAŽO, nastavnik oficirske škole pri VŠ
 SOVILJ, borac
 SPOJA SLAVKO, 1923, Bribir, Crikvenica, borac, kod Lučkih Koliba
 STIPICA BLAŽA ANTE, 1913, Zrnovnica

STEJIĆ SPASOJE — ĆIKA BAĆA, ekonom
 SUBOTIĆ VOJA (ili MIŠA), ekonom
 TRŠIĆ MILE STEVO, 1924, Orlić, Knin, borac
 VUKAJLOVIĆ MIHAJLO, Maglić
 VESELINOVIC GOJKO, iz Sanskog Mosta
 VUJOVIĆ ĐURO, Ljubotinj, Cetinje, na Zelengori
 VUKIĆ MATE IVAN, 1923, Zvečane, kuvar
 ZINDOVIĆ, iz Crne Gore

1. PROLETERSKA DIVIZIJA — ŠTAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

GRBIC ILIJA, 19. VI Zelengora
 JOVANOVIĆ BORA, 1921, okolina Srem, Mitrovice, pol. delegat voda
 JOKOVIĆ VOJO, 10. VI Zelengora
 KADIJEVIĆ MARKO, Zelengora, Sutjeska
 KNEŽEVIĆ SAVE MILKA, 1923, Skakavac, Sutjeska
 MILORADOVIĆ MLAĐEN, 1915, V. Gra-

dište, politički komesar, Sutjeska
 NIKOLIĆ MILAN, 1918, Beograd, Sutjeska
 PLENČA SIMUNA DUME, Vrpolje, Šibenik
 PEOVIĆ,
 ŽIVKOVIĆ LJUBICA, 1918, Bjelopavlići, Danilovgrad, zam. upravnika divizijske bolnice, kod Miljevine

1. PROLETERSKA DIVIZIJA — NEUTVRDENE BRIGADE

BOJCIĆ IVANA MILE, 1925, Knin, Šibenik, Sutjeska
 JURČEVIĆ FILIPA SLAVKA, Studenti, Makarska, borac

JURČEVIĆ JOSIPA JAKOV, 1922, Studenci, Imotsko, borac, Sutjeska
 JURČEVIĆ ANTE MILANA, 1918, Studenci, Imotski, borac

1. PROLETERSKA BRIGADA — ŠTAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

✓ BEDEVA IVO, Sapina Doca, Šibenik
 ✓ ĐUKOVIĆ VELIMIR, Šavnik, Piva
 ✓ DURAN L. BOZO, B. Grahovo
 ✓ GONJANIN PERO, 11. VI Miljevina
 ✓ GORČINOVIC JANKA DRAGOLJUB, 1925, Sutivan, Bijelo Polje
 ✓ GRBOVIĆ NIKO, 1912, Virak, Šavnik, desetar, Piva
 ✓ GRUJIĆ GRUJICA, Bratonožići, Titograd, vodnik, Balinovac
 ✓ GVERO JOVA SAVA, B. Grahovo, Livno

✓ KOSTIĆ DRAGA ĐOKO, 1914, Rvaši, Cetinje, Mratinje
 ✓ LJAKOVIĆ VOJISLAV, s. Medun, Titograd, pol. delegat voda prateće čete
 ✓ LJUMOVIĆ VLADO, Stijena, Titograd, komandir čete
 ✓ NOVAKOVIĆ KOSTE RATKA, 1914, Nikšić, daktilograf štaba, Tjentište
 ✓ PLENČA ŠIME DUME, 1913, Vrpolje, Šibenik, Sutjeska
 ✓ TRAMBUSTIN SIME MILAN, 1923, Du-

brava, Šibenik, komandir odeljenja,
Zelengora
•POPIVODA PERO, 1920, s. Bjelice, Ce-
tinje, kurir, na Pivi

1. BATALJON

•BEBIĆ ŠCHIPANA IVO, Desne, Metko-
vić, borac
•CEKO JOZE, Šibenik
•CEKO NIKO, Šibenik
CVIJANOVIC DANE, 1922, Potočani,
Prnjavor, borac, Miljevina
•CATOVIĆ SULJE SABRIJA, 1925, Ku-
kulje, Bijelo Polje, borac
•CEKO ANTE, Konjevrate, Šibenik
•CEKO MILE, Šibenik
ČVRLJAK JURE VICE, Čvrljevo, Ši-
benik
•DŽOMBIĆ MILAN, 1926, Čelinac, Ba-
nja Luka, borac
•FRANOVIĆ MILOŠ, 1907, okolina Bud-
ve, Zelengora
•FRANIČEVIĆ JURE ANTE, Živogošće,
Makarska
•JEŠIĆ MILAN, Umka, Beograd, borac,
Foča
•JURAGA SLAVKO MARKO, 1925, Mur-
ter, Tjesno, borac, na Drini
•JOVIČEVIĆ VLADO, Rijeka Crnoje-
vića
•KADIJEVIĆ MILOŠA GOJKO, Kren-
ica, Metković, Sutjeska
•KADIJEVIĆ MILOŠA VOJIN, 1920,
Krenica, Metković, Zelengora
•KOLAT PETRA OLGA, 1922, Kninsko
Polje, Knin, bolničarka, Zelengora
•KOLAT SIME ZORKA, 1922, Kninsko
Polje, bolničar, Zelengora
•KATNIĆ DUŠAN, Danilovgrad
KONJEVODA DINKO, Konjevrate, Ši-
benik, Sutjeska
•KONJEVODA NIKE PESO, Konjevrate,
Šibenik, nestao, Sutjeska
•KONJEVODA NIKE PETAR, 1920, Ko-
njevrate, Šibenik, Rudine
•KATIĆ JURE NIKOLA, Makarska
•MAČUKAT MARTINA VILSON, 1919,
Vodice, Šibenik, Zelengora
MALEŠEVIĆ MILANA RADIVOJE,
1925, Pečenegovci, Ilova, kod Žab-
ljaka
MARKOVIĆ VOJISLAV, Vrgorac, Ba-
linovac
•MAROVIC LUKA, Kula, Knin, Milje-
vina
•MASUN JOZO, Metković

*MILIČEVIĆ KROŠE STJEPAN, 1913,
Metković, Zelengora
•PRLJA MILO, 14. VI Miljevina
RADOMAN MARKO, Ljubotinj, Ceti-
nje, borac
RIPNA ANTONIĆ ĐOVANI, Italija,
borac, kod Viteza
•RONCEVIĆ IVAN, Šibenik
•SEKULIĆ PETAR — PENJO, 1922, Se-
kulić, Danilovgrad, desetar, Milje-
vina
•SOPIĆ PANTELIJA, 1915, borac, Bali-
novac
•SRDANOVIC JAGOŠ, Šavnik, Foča
SEGRT ĐURE STEVAN, 1922, okolina
B. Grahova
•UJDUR IVA
•VEPO MILJAN, Miljevina
•VUJIČIĆ MATO
VUJOVIĆ ĐURO, Ljubotinj, Cetinje,
pratilac druge Tita, Zelengora

2. BATALJON

•BOZOVIĆ JANICA SPASO, Zagreda,
Titograd, komesar, Borovna
•BOŽIĆ MIJE ANTE, 1925, Dubrava,
borac
•BOBAN MARIJA, Solin, Split
BOBAN MATE, Solin, Split
BOBAN MIRKO, Solin, Split
BOBAN SRECKO, Solin, Split
BRAŠKIN DUJE IVO — MARJAN
BRDEŠA NIKOLA, Lepenica, Šibenik
CVITAN JANE IZIDOR, Zaton, Šibe-
nik
•CARAPIĆ VUCETA, Ubalac, Titograd,
desetar
•CATLAK PAŠKO
CETOJEVIĆ LJUBO, Bradina
DRAŽIN ANTE
•DEAN STANKA ZVONKO, 1923, Pod-
gora, Makarska, borac, Tjentište
•DESPONIĆ LUKE STEVO, 1914, Gr-
kovci, Livno
DOSKOVIĆ RADOVAN, okolina Pljev-
lja, Miljevina
DRAŠKOVIĆ MARIJA, umrla od tifu-
sa na Sutjesci
•DZANKIĆ MATE VELIMIR, 1923,
Crnci, Titograd, borac, na Limu
•GAJIĆ ILIJA
GASIĆ STOJAN, 1917, Peulje, Livno,
Tjentište
GRUBIŠIĆ DUJO, Solin, Split
IVANOVIC MILJAKA VOJIN, Doljani,
Titograd, borac

- * IVANOVIC VOJISLAV, Doljani, Titograd, vodnik
 JURIC NIKOLE MIĆO, Zaton, Sibenik
 KODONIĆ KRŠO, Sutjeska
 KITOROVIĆ JOSIPA ANTE, 1920, Sibenik
 KORLAT DUŠANA MILE, 1920, Kistancje, Sibenik, Sutjeska
 KUTLAČA MARKA OBRAD, 1926, Radučić, Knin
 KVRZIĆ MILANA DUŠAN, 1925, D. Radnja, Tešanj,
 LAKOVIĆ RADE VOJISLAV, D. Medun, Titograd, zam. komandira, Rataj
 LUKIĆ PERE DESA, na Zelengori
 LABOR MATE ANTE, 1922, Goriš, Sibenik, mitraljezac
 LJUMOVIĆ VLADO, Piperi, komandir čete
 MAJSTOROVIĆ KOSTE MARKO, 1920, Grkovci, B. Grahovo, Livno
 MALENICA JERKE MILE, 1923, Danilo Biranj, Sibenik, na Vučevu
 MARKOVIĆ NOVICA, Ustibar, Rudine
 MIKIĆ VESELJKO, Orašje, Prnjavor, Balinovac
 MILOŠEVIĆ PETRA ILIJA, 1921, D. Mravica, Derventa
 MRDEŠA MATE, Lepenice, Sibenik
 NOVAKOVIĆ GAVRE LJUBOMIR, Lišnja, Prnjavor, borac, Zelengora
 PAVLOV MARTINA STIPE, Kaštel Gomilica, Split
 POKRAJAC RADE, Donji Muć
 POPOVIĆ VELIŠA, Doljani, Titograd
 POPOVIĆ ĐORDIJA BOŠKO, 1922, Blizna, Titograd, borac
 POPOVIĆ MILETA, Kuči, Titograd, desetar, Sutjeska
 POPOVIC M. RADOVAN, s. Rijeka, Titograd
 POPOVIĆ RADOVANA VELIŠA — LJJKO, Masline, Titograd
 PRELEVIĆ BOJO, Ubli, NRCG, zam. komandira čete
 PRELEVIC VOJO, Stravče, Titograd
 PRGOVIĆ SLAVKO
 RADOVIĆ NIKOLE VELIMIR, 1918, Rogami, Titograd, borac
 RADULOVIĆ VID, Prnjavor
 RUPIĆ MARKA MARIJA, 1924, Sibenik, bolničarka, na Vučevu
 SIMIĆ MILAN, više Foče
 STAJIĆ MIJO, Split
 STANIĆ DRAGO, puškomitraljezac
 SARČEVIC DURED, Sarinci, Prnjavor
- ŠIMERIN MILOŠ, umro od tifusa na Sutjesci
 VIDOVIC LUKA, Borje
 VIŠNJEVAC TIHOMIR, Gacko, borac, kod Balinovca
 VUKMANOVIĆ DRAGOMIR
 VUKOREPA LUKE LJUBO, Dubrava, Sibenik, na Zelengori
 VAVAN NIKE JOVAN, 1926, Kupres, Bugojno
 ŽIVKOVIĆ MILAN
 ZIZIĆ FRANE, Split

3. BATALJON

- BABIĆ MILAN, Foča, borac, Balinovac
 BABIĆ NEBOJŠA, Foča, borac, Zelengora
 BIROŠEVIĆ PETAR — SREMAC, St. Pazova, borac
 BJELOBRK ANTE
 BOĆINA IVAN
 BOGUNOVIĆ PETAR, Skripa, Brač, borac
 BULATOVIĆ MILORAD, B. Polje, borac, Miljevina
 ČULAR MARKO JOSO, 1920, Danilo, Sibenik, borac, Miljevina
 ELEZ VLADO — CRNI, 1924, Miljevina, Foča, komandir voda
 HADŽI-MEŠIĆ RAŠID, Foča, desetar
 HADŽIVUKOVIĆ DIMITRIJA BLAŽO, Foča, Goražde, Miljevina
 HADŽIVUKOVIĆ BOŽO, Foča, borac, Borovno
 IVANIŠEVIĆ MIRKO
 KLISOVIĆ KRSTO, Danilo, Sibenik, Miljevina
 KOVAČEVIĆ SAVKE NINKO, 1915, Sitneš, Srbac, na Zelengori
 MARINKOVIĆ ANDRA — MALI, Kragujevac, poginuo u sastavu bolnice
 MARKOTIĆ MATE VOJSAVA, 1923, Vrgorac, Makarska, ref. saniteta, Balinovac
 MILJKOVIĆ MIODRAG — ZEKINAC, 1920, Kragujevac
 MARTINAC RAJKO
 MILETIĆ DRAGAN, Mostar
 NOVAKOVIĆ SLOBODAN, Sitneš, Srbac, borac, Miljevina
 OBRADOVIC MILOŠ — MIŠO, 1923, Koričani, Kragujevac, borac, Zelengora
 PEJOVIĆ BOŽO, Foča, Sutjeska
 POPOVIĆ MILOŠ, Sitneš, Srbac

- POPOVIĆ VASA, Sitneš, Srbac
 RACKOV ANTON
 RAKOTIĆ MILAN, Kragujevac, komandir odeljenja, Hrčavka
 RUSTAN MEHO, Foča, borac
 RADOMIR JOVO, Prnjavor, borac, Jabuka
 SPAR JOZO, Muć, Split, kod Milinklada
 ŠUPE STANA, Konjevrate
 ŠARIĆ MILEVA, Foča, bolničarka, na Vučevu
 ŠERIF LOJO, Foča, komandir voda, Borovno
 VARGOVIĆ STIPE TONČI, Novska, komandir čete
4. BATALJON
- ARAS KRSTE BOŽO, Mandaline, Šibenik, na Zelengori
 PAVLOVIĆ JAROSLAV ČASLAV-ŠUCO, 1919, Čačak, vodnik, kod Balinovca
 ČATLAK PAŠLAK, Šibenik, borac
 COSOVIĆ VUKOLA — VUKO, Kozja Luka, zam. komandira 1. čete, Zelengora
 IMAMOVIĆ FADIL, Lišanj, Prnjavor, na Borovnu
 JANKOVIĆ SLOBODAN, Tabak, Ilova, Prnjavor, borac, kod Balinovca
 JURAGA MARKO, 1925, Murter, Šibenik, borac, kod Balinovca
 KADIJEVIĆ LUKE ĐURO — ŠOJAC, 1920, Krenica, Metkovići, borac, Zelengora
 KOSTIĆ BOŠKO, Foča, pol. delegat, Sutjeska
 KRILIĆ VICKA NIKO, Baćina, Makarska
 LAZIĆ MILORAD — ŠUCA, komandir čete
 MILETIĆ BOŽO — KOSOVAC, 1914, Kos. Mitrovica, komesar čete, Popov Most
 *MIHAJLOVIĆ PREDRAG — PEGO, N. Pazar, Sutjeska
 NUJIĆ MILE — BRICO, o. Brač
 PAJTIĆ PETAR, 1922, Kraljevo, vodnik, Popov Most
 PETROVIĆ ŽIKE SLAVKO — ZAVRZAN, 1923, Kraljevo, mitraljezac, Balinovac
 ROKIĆ RADOŠ, Radevići, Miljevina
 SPASOJEVIĆ BRANKA MILOSAV — DEVA, Trstenik, vodnik
- SUŠA GOJKO
 STRUGAR MITAR, Cetinje, desetar, Miljevina
 TRIFUNOVIĆ JOVE MILORAD — MIDA, 1919, Baška, Kraljevo, zam. komesara čete, Popov Most
 TUTNJILOVIĆ ĐORDA MILO, 1923, Srbac, Derventa, Borovno
 VISOCKI ALEKSANDAR, Foča, desetar, Borovno
 BEGOVIĆ JAKOVA DAMLJAN, 1921, Baćina, Makarska
 BORJANOVIĆ SIME ŽIVORAD, 1910, Zvečka, Obrenovac, desetar
 VLAŠKOVIĆ IVANA MLADEN, 1924, Ploče, Makarska, Miljevina
6. b.
- CORGULJA ŠIME
 GRUJIĆ GLIGO, Prnjavor, Zelengora
 HRNJAK BRANKO, 1920, Đurđenovac, Hrvatska, borac
 JOVANOVIĆ HRISTIVOJ, 1923, Orašac, Obrenovac, pol. delegat voda
 JURKOVIĆ PAŠKA JOVO, Mandolina, Šibenik, borac
 KOSANOVICI NIKOLA, 1921, Lika, u kanjonu Sutjeske
 KOSIĆ VASE DUŠAN, 1924, Orašje, Prnjavor, Zelengora
 KOVAC MITAR, 1923, Ostružnica, kod Balinovca
 KRNIĆ MATE IVO, 1925, Konjevrate, Šibenik, Miljevina
 LUKANOVICI VIDA STANISLAV, 1919, Prnjavor, desetar
 MARINKOVIĆ ŽIVORAD, Baćevac, Barajevo, između Miljevine i Prače
 MILETIĆ DRAGAN, Livno
 NIKOLIĆ MARKO, 1919, Beograd, vodnik, kod Suhe
 NIKOLAJEVIĆ ALJOŠA, SSSR, borac, na Hrčavki
 PLJEVALJCIĆ, Čajniče, Miljevina
 RUŽIĆ NIKOLA, 1921, Beograd, kod Suhe
 STEFANOVIĆ ŽIVKA ŽIKICA, 1921, Barajevo, borac
 SARAC MILAN, 1921, Ozervići, Glinac, Sarajevo, komandant bataljona, kod Suhe
- NEUTVRĐENI BATALJONI
- ATLAGIĆ MIĆA, Šibenik, Borovno
 BARBIR TOME MATE, 1924, Draževići, Metković, mitraljezac, Miljevina
 BOBIĆ NIKOLA, 1922, Livno

- * BOGDANOVIĆ MILORAD, Gruža, borac, Zelengora
- * BOBIĆ STJEPANA ANDA, 1923, Desne, Metković, Miljevina
- * CVITIĆ PERE RUŽA, 1927, Šujice, Livno
- ČUDINA JAKOV IVO, 1920, Trogir, borac
- * DIVIĆ IVANA ANTE, Zavojane
- * GIZDIĆ IVANA KAJA, 1914, Klis, Split
- IGNJATOVIĆ NOVAK, Moravica, Prnjavor, borac, kod Ustikoline
- INJAC TODIN BOGDAN, B. Grahovo, borac
- * IVETIĆ NIKOLE SIMO, B. Grahovo, borac
- JAKIĆ IVAN, Podgora, Makarska, borac, Miljevina
- JERKOVIĆ JAKOVA PETAR, 1903, Žrnovnica, vodnik
- JURISIĆ ANTE, Čehotina
- * JUKIĆ MIJE NIKOLA, Zavojano, Makarska
- KADIJEVIĆ MIJE MIRKO, 1911, Krenica, Metković, kod Miljevine
- KAKIĆ LJUBO, Sitneš, Derventa
- * KALIFATOVIĆ MATE, Dalmacija
- * KARABIC DMITROV JOVO, B. Grahovo, Livno
- * KARAGIĆ OBRADA MILE, B. Grahovo, Livno
- KLJAJIĆ NEDELJKO, Sokolovići, Miljevina
- * KOLARIĆ HAIN, Prnjavor, 8. VI kod Lučkih Koliba
- * KOŠTAN JOCE MARKO, 1922, Konjevrate, Šibenik, na Zelengori
- KOSTAN MARKA PETAR, 1921, Konjevrate, Šibenik
- * KREZLIĆ MATEJA, 1922, Ostružnica, Beograd, na Zelengori
- * KRILIĆ LUKE LJUBOMIR, 1925, Bačina, Makarska, na Zelengori
- LALIĆ NIKOLE RANKO, Čista Mala, Šibenik
- * LAPOZ MILAN, Prnjavor, na Zelengori
- * LIČANIN MILE
- LUKIĆ MIHAJLO, Otok Vis, Miljevina
- MACURA SAVE MILAN, 1911, Drvenik, Knin, na Zelengori
- * MILOŠEVIĆ KREŠO, Makarska
- * MILOŠEVIĆ TOMICA, Brist, Makarska, Miljevina
- MARJANOVIC ĐURO, 1924, Lalinci, B. Gradiška
- MIŠE IVANA BLAŽ, 1923, G. Okrug
- MLADENOVIĆ MILORAD
- NINKOVIĆ SIME JOVO, B. Grahovo, Livno, borac
- NOVAKOVIĆ JOVANA MIKO, Lješkovac
- OSTOJIĆ MIHAJLO, Kosanica, Pljevlja, borac
- * PERIĆ MATE ANTE, 1913, Živogošće, Makarska
- * PAVLOVIĆ JOVE ANĐELKO, 1921, Donje Vukovsko, Livno
- PADANIN BRANKO
- * PAPIĆ RADE, poginuo kod Čureva
- * POPOVIĆ IBRAHIM, Goražde, Balinovac
- PRODANOVIĆ MILAN, Ub, desetar, kod Balinovca
- * PRODAN NIKOLA, V. Brdo, Makarska, na Zelengori
- * RADOVIĆ VELJKO, mitraljezac
- * RAK DRAGICA, Šibenik
- * RAKIĆ LJUBO, borac, na Zelengori
- * RAKIĆ MIHAJLO, borac, Miljevina
- * RADIĆ ŠPIRA NIKOLA, 1921, Ohrid, borac, na Zelengori
- ROK JANJA, Dubrava, Šibenik, borac, na Zelengori
- ROK MATO, Šibenik, borac, na Zelengori
- RUBELJ JOZE MIJO, Split
- * RUTIĆ MARIJA, Šibenik, na Zelengori
- * SABOTA ANDRIJA, Prnjavor, borac
- * SAMAC MARIJA, Trilj, Miljevina
- * SIMIĆ MILOSAV, Sremčica, Umka, borac, kod Foče
- * SIMIĆ ŽIVOJIN, borac
- * STANKOVIĆ SLOBODAN, Prnjavor, borac, Balinovac
- SORMAR ILIJE MILAN, B. Grahovo, Livno
- SUNDRE MILIVOJE, Podgora, Makarska, Miljevina
- ŠĆEPANOVIĆ PERKE KOSA, 1922, Ravna Rijeka, četna bolničarka
- SEVIĆ MATE JURE, 1924, Pribude
- TABAKOVIĆ ŽIVOJIN, M. Moštanica, Obrenovac, borac, kod Foče
- * TOMIĆ CIRE VUKOLA, 1921, Vrulja, Pljevlja, borac
- * UJEVIĆ MATE MILA, 1922, Imotski, na Zelengori
- VOJIĆ LUKE BOŽO, Trogir
- * VOZOGOVIĆ TOMO, Virovitica, borac, Sutjeska
- * VELJIĆ MIJO, 1919, Dolac, borac

VUČETIĆ SIMA JOVAN, 1887, Graho-
vo, Nikšić, borac
VULETA PERE NIKOLA, 1919, Dolac,
Glamoč

ZEČEVIĆ STEVA VOJIN, 1921, Banj-
sko, Nikšić, borac
ŽABICA PETRA MILE, 1923, Vela Lu-
ka, Korčula

3 PROLETERSKA SANDŽAČKA BRIGADA — STAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

ĐUKOVIĆ BOŠKO, Loda, Peć
KARAMATIJEVIĆ VLAJKO
MARINOVIC MARIN
MINČEVIĆ MARIN, 1920, Split
PERUNIĆ MILENA, Krupica, Pljevlja, Sutjeska
PULJAS JOZE ANTE, 1920, Kaštela Stafilic, Split, kod Jabuke
PERUNIĆ TOMO, Krupica, Pljevlja, Sutjeska
SKRACIĆ MARKA DUME, Murter, Šibenik
STANOJLOVIĆ MOMČILO, Kragujevac, zam. komandanta
SOKOVIĆ TIJOSLAV, Bobovo, Pljevlja
SKRACIĆ IVO, 1923, Murter, Šibenik
STARČEVIĆ NIKOLA, vodnik

1. BATALJON

BAČANOVIC DOBRILA, borac
BLAGOJEVIĆ RADOSLAV, borac
BUČEVAC LJUBIŠA, borac
ČUČO DŽEMAIL
DROBNJAKOVIC GLIŠA, borac
ĐURIŠIĆ BRANKO, borac
ĐOKOVIĆ ILIJE IVAN, 1895, Nova Varoš
ĐURIŠIĆ MIRKO, Vrbljani, Konjic
ĐURIŠIĆ BRANKO, 1915, Nova Varoš
GRBIC DUŠAN, Kočevje, borac
GROBAREVIĆ IVAN, borac
GUJANIĆ BOGDAN, borac
GUJANIĆ LJUBOMIR
GLIŠIĆ DRAGO, Nova Varoš, borac
GRBIC DUŠAN, 1920, Nova Varoš, de-setar
GUJANIĆ MARINKO, 1916, Nova Varoš, vodnik
GUJANIĆ RADOVAN, Nova Varoš, borac
GUJANIĆ SVETA, Nova Varoš, borac
IBIŠBEGOVIC VEHBO, borac
KARAMATIJEVIĆ KAJA, 1927, Nova Varoš, borac

KUKOLJ SLAVKO, 1919, Nova Varoš, borac
KULJANIN MARKO, borac
MALKIĆ HALIL, borac
MARINKOVIĆ DESIMIR — KALAJDŽIJA
MATIJEVIĆ KAJA
MILOŠEVIĆ STRAJO — ŠUCO, borac
MIRKOVIĆ VELISAV, borac
MLAĐENOVIC MILOSAV, borac
MRKAĆ MILAN, borac
MRKAĆ RELJA, borac
MUSIĆ AVDO, borac
MUČEVIĆ RADOJICA, 1917, Teševio, Visoko
MILOŠEVIĆ IVAN, 1927, Nova Varoš
MILOŠEVIĆ UROŠA STRAJO, 1925, Draževići, Sjenica
MILOŠEVIĆ VUK, 1926, Nova Varoš
MIRKOVIĆ VELISAV, 1918, Nova Varoš
MLAĐENOVIC JAŠO, s. Bistrica, Nova Varoš, Sutjeska
PURIĆ MILE, borac
PUŠČICA GLEDO, borac
PAVLoviĆ RISTAN, Sutjeska
PERUNIĆ ANDELJIA
PERUNIĆ RADOŠA TOMO, 1921, Krupica, Pljevlja
PERUNIĆ RADOŠA MILOVAN, 1923, Maoče, Pljevlja, vodnik
PETRIĆ RADOJICA SRETO, 1924, Kosatica, Prijepolje
PISARIĆ SIME MIRKO, 1924, Medna, Mrkonjić Grad
PUCAREVIĆ UGLJEŠA
PUŠICA GLEDO, 1925, Nova Varoš
RADIŠIĆ RADE, borac
RAJIĆ RISTO, borac
RAJIĆ VOJKO, borac
RAJIĆ VUKO, borac
RISTIĆ DAMJAN, Stitkovo, N. Varoš, borac
RADIĆ MITAR, Pecka, Mrkonjić Grad
RADIŠIĆ RADE, 1890, Nova Varoš
RADOJEVIĆ KRSTO, Sahovići, Bijelo Polje

RAJIĆ RISTO, 1920, N. Varoš
 RAJIĆ VOJKO, 1926, N. Varoš
 RAJIC VUK, 1916, Bistrica, Nova Varoš
 RAJIC VUK, 1914, N. Varoš
 RAKOČEVIĆ RADOMIR, komandant bataljona
 RELIĆ RISTE VUK, 1916, Bistrica, Prijeopolje
 SRETENOVIĆ DUŠANA DULE, Kragevac, pom. komesara bataljona, Stitkovo
 STEVOVIĆ NATAŠA, N. Varoš, referent saniteta bataljona, Sutjeska
 STEVOVIĆ RADOMIR, N. Varoš, borac, kod Tikve
 SUBOTIĆ VERA, borac
 SUBOTIĆ VOJO, borac
 SUBOTIĆ MIŠA, borac
 ŠAPONJIĆ IVKO, borac
 ŠAPONJIĆ VLADO, zam. komesara čete
 SALIPUROVIĆ MIRKO
 TANOVIC DANA, borac
 TUZLIĆ SLOBODAN — BATUM, pom. komesara čete
 TRIPKOVIĆ LJUBO, 1920, N. Varoš, borac
 VRANIĆ MILOSAV, borac
 VRANIĆ MIŠO, borac
 VULETIĆ BLAGOJE, borac
 VASIĆ PERICE ROSA, Jaskovi Potoci, Mrkonjić Grad
 VIDEKANIĆ TODE, Medna, Mrkonjić Grad
 VRANIĆ MIŠO, 1926, N. Varoš
 ZEKAVČIĆ MINE, borac
 ZEJAK GAVRA MILIJANA, 1910, Tomašev
 ZEKAVČIĆ DRAGICA, 1922, Nova Varoš, bolničarka
 ZEKAVČIĆ MILOJE — MINE, 1914, Nova Varoš, vodnik
 ZEKAVČIĆ DRAGICA, Nova Varoš, bolničarka

2. BATALJON

ANĐELIĆ MARINKA RADIVOJE, 1924, Varine, Pljevlja
 BERONJA MIRKO, 1922, V. Radić, B. Krupa, borac
 BERONJA SAVE PERO, 1923, V. Radić, B. Krupa, puškomitrailjezac
 BERONJA SIME PERO, 1925, V. Radić, B. Krupa, borac
 BOJOVIĆ TRIPKO, 1925, Varine,

Pljevlja, borac
 DAJOVIĆ ILIJE RADE
 DROBNJAK VOJIN, 1917, Vrbica, Pljevlja, zam. kom. čete
 JOVIĆ MILOV NIKOLA, 1886, Borovica, Pljevlja
 JURIŠIĆ JERE NADA (SARIĆ), 1927, Šibenik, bolničarka, Sutjeska
 KECMAN DUŠANA CVETKO, 1925, Drinić, B. Petrovac
 KNEŽEVIĆ TRPKA MILIJA, 1909, Vaškovo, Pljevlja, borac
 LEKOVIĆ RADISAVA DUŠAN, 1922, Varine, Pljevlja
 LUCIĆ PERKA MILOŠ, 1919, Meljak, Pljevlja
 MARTINOVIC SIMON ROKO, Zaton, Šibenik
 MRDAK MILIVOJE MILINKO, 1920, Maoče, Pljevlja
 MRDAK RADOVAN, Kosanica, Pljevlja, vodnik
 MARIČEVIĆ RADA, Pljevlja, Sutjeska
 STANKOVIĆ JOVAN, Meljak, Pljevlja
 ŠLJIVANČANIN JOVAN, Potpeće, Pljevlja, vodnik
 ZARUBICA MILJAN, Prenčani, Pljevlja, borac
 ZEČEVIĆ RADOVANA ĐOKO, 1909, Meljak, Pljevlja
 ZORIĆ MATIJE GOJKO, 1924, Maoče, Pljevlja, borac

4. BATALJON

AJDER KRSTAN
 BAKOĆ LJUBOMIRA KSENIJA, 1926, Mojkovac
 BAKOVIĆ NIKOLE DUŠAN, 1912, Babići, Tomašev
 BAKOVIĆ DUŠANA SIN, Babići, Tomašev
 BARAC VOJIN, 1912, Lepenac
 BULATOVIĆ MILOVANA MILOŠ, 1924, Pavino Polje, Tomašev
 BULATOVIĆ JOKSIMA MILORAD, 1921, Potrk, Tomašev
 BULATOVIĆ NOVICE VOJISLAV-STRUNJO, Bijelo Polje
 BAJROVIĆ ZAIRA MOMIN, 1915, Krušev, Pljevlja, borac
 BLAGOJEVIĆ RADISAV, Radoinja, N. Varoš, borac
 BOŽITKOVIC STOJE JURAJ, 1918, Hvar, mitraljezac
 BOŽITKOVIC JURE STJEPAN, Hvar
 BOŽITKOVIC JURE TOMA, Hvar

BUČEVAC LJUBICA, Bistrica, N. Varoš
 BUČEVIĆ LJUBIŠA, N. Varoš, vodnik
 BULATOVIĆ MILOVAN, 1908, Mojkovac, komandant diviziona
 BUTUN-TUZLIĆ SLOBODA, Tuzla, kom. čete
 BAKOVIĆ NIKOLE DUŠAN, 1912, Nikšić, borac
 BAKOVIĆ DUŠANA MIHAJLO, 1926, Bijelo Polje, borac
 ĆEĆOVIĆ JOVANA LJUBOMIR, 1924, Pavino Polje, Tomaševo, Sutjeska
 COVIĆ MLAĐEN
 CETKOVIĆ DRAGICA
 CETKOVIĆ MILINKO, 1924, Tomaševo
 DAMJANOVIĆ SRETKO, 1925, Tomaševo
 DOBRIČANIN VUKIĆ, Bijelo Polje
 DAIĆ STRAHINJE STAJO, Radojinja, N. Varoš
 FUSTIĆ ĐORDIJA STEVAN, 1887, Mojkovac
 IVOVIĆ NEDA, Pljevlja
 JELIĆ BOGOMILA MIRO, Murter, Šibenik
 JOVIĆ MILJE BOŽO, 1923, Tepča, Žabljak
 JURAGA SLAVKO MARKO, Murter, Šibenik
 JANJUSEVIĆ BRANKO, 1923, Morača, Kolašin
 JEKNIĆ STANIŠE MILAN, 1920, Morača, Kolašin
 JEKNIĆ RAJKO
 JURAGA JAKOVA VELO, 1920, Murter, Šibenik, na Pivi
 JURIĆ STANA, Mojkovac
 JURIĆ VASO, Mojkovac
 JUSKOVIC RADISAV, Mojkovac, zam. komandira čete
 JANKEVIĆ MILOŠA VOJIN, 1912, Lipovo, politički rukovodilac
 KASTRATOVICI VUKADIN, 1922, Ivangrad, delegat voda
 KLJAJEVIĆ NIKOLE FILIP, 1919, Bliskovo, Tomaševo
 KOĆEVIĆ ĐORDIJE, Kičevo
 KOĆEVIĆ MILOŠ, Pavino Polje, Bijelo Polje
 KONJEVIĆ NIKOLE MIRKO, Stanković, Šibenik, kod Žabljaka
 KOVIJANIĆ MILIVOJE VUK, 1924, Podbišće, Mojkovac
 KUJOVIĆ KRSTE DRAGOJE, 1913, Morača, komesar čete
 KUJOVIĆ KRSTE VASO, 1922, Ravna, Rijeka
 KUJOVIĆ DRAGOSLAV
 KLJAJEVIĆ OGNJENA MILOJICA, 1920, Tomaševo
 KOĆOVIĆ VUKA MILOVAN, 1898, Kičava, Tomaševo
 KUJOVIĆ KRSTE DRAGOJE, 1920, Ravna Rijeka, Bijelo Polje
 KUVELJIĆ DANILA RADOMIR, 1924, Grab, Tomaševo (Šahović)
 LUČIĆ MILINKA JAŠA, 1920, s. Muslići, Tomaševo (Šahović)
 LUČIĆ MILINKA JASNA, 1924, Muslići, Tomaševo, poginula na Vučevu
 LASICA PULEVE DRAGICA, 1910, Nikšić
 LATINOVIĆ VLADA, 1920, Bara, Bihać, vodnik
 MILOJIĆ JOVANA NIKO, Stožer, Pavino Polje, Bijelo Polje
 MRĐEN MILORAD
 OPANČINA JAĆIMA BRANKO, 1924, Pavino Polje
 PALJEVIĆ MILIVOJA VELIMIR, 1916, Mojkovac
 PAPEŠA KREŠE PERO, 1921, Murter, Šibenik
 PEJOVIĆ MILINKE PETAR, 1921, Grančarevo, Tomaševo (Šahovići)
 PEKOVIĆ MILOVAN, Župa, Nikšić, komandant bataljona, poginuo 13. VI na Sutjesci
 PERIŠ BOŽO, Betina, Šibenik
 PADANIN BRANKO, 1918, okolina Ivangrada, pom. komesara čete, poginuo 13. VI
 POPOVIĆ VELIŠE MILUN, 1888, Morača, Kolašin
 PEKOVIĆ DAMJANA MILOVAN, 1912, Liverovići, Nikšić, komandant bataljona
 RADOJEVIĆ MILADINA MILIĆ, Čokrlje, Bijelo Polje
 ROKVIĆ NIKOLA, 1920, Trubar, Bos. Petrovac, poginuo na Šćepan-Polju
 RAŠČANIN MILOSAVA BOŽIDAR, 1926, Tomaševo, poginuo na Pivi
 RAŠČANIN MILOSAVA BOŽIDAR-JUNAK, 1923, Lipovo, Kolašin, na Vučevu
 RMANIĆ MLAĐENA RADE, 1922, Tomaševo (Šahović), Bijelo Polje
 RAKOĆEVIĆ SAVICE LJUBO, 1915, Morača
 RADICEVIĆ BRANKO
 SEKULIĆ LAZAR, Kovren, Pavino Polje, borac, poginuo na Vučevu
 SEKULIĆ RADA LAZAR, 1922, Kovren, Tomaševo

SEKULIĆ, desetar
STANIĆ TODORA MIJAILO, 1924, Stevanovac, Ravna Rijeka, Bijelo Polje, Sutjeska
STIPIŠIĆ JULIJA, Vrban, Split
ŠČEKIĆ MILENTIJA VASILIJE-VASO, 1921, Pribišći, Cajniče
VLAHOVIĆ MILOJA MILORAD, 1912, Kolašin
VUKAŠINOVIĆ LJUBOJA BLAŽO, 1924, Pavino Polje, Tomaševo
VUKOTIĆ MILO, Bojišta, Bijelo Polje
VUKSANOVIC LALE, Bijelo Polje
ZEKOVIĆ MILIJE MILISAV, 1921, Zabljak, borac
ZEKOVIĆ, Varine, Pljevlja
ŽERAVICA JAVOHIMA IVO, Murter, Šibenik
ZURIĆ NOVA PETAR, 1892, Lijeva Rijeka
ZURIĆ VUČKA STANA, 1910, Mojkovac, bolničarka, Sutjeska
ZIŽIĆ VELJKO, Sutjeska
ŽURIĆ MILORAD, Sutjeska
ZURIĆ PETAR-BEG, Ravna Rijeka, Sutjeska
ZIVANOVİĆ LAZE MIRKO, 1920, Buvovica, Pljevlja, Sutjeska

5. BATALJON

BAJČETIĆ BRANKO, 1920, Brvenica, Pljevlja, vodnik, Sutjeska
ČOSOVIĆ JAKOV MILUN, 1910, Potpeće, Plevlja, Sutjeska
ČOSOVIĆ MILUN, Potpeće, Pljevlja, borac, Sutjeska
ČOSOVIĆ JAKOVA MILAN, 1910, Potpeće, Pljevlja, Sutjeska
DERETA MARKA STANKO, 1923, Hasanbegovci, Glamoč, Sutjeska
DUJMOVIĆ JAKOVA ANTON, Sutjeska
DANILOVIĆ MARINKA MILE, 1922, Buvovica, Pljevlja, desetar, Sutjeska
DERKOVIC IVANA DRAGO, 1923, Buvovica, Pljevlja, Sutjeska
IVIĆ ŠPIRE ĐURAĐ, 1925, Popovići, Glamoč, borac, Sutjeska

3. PROLETERSKA SANDŽAČKA BRIGADA — NEUTVRDENI BATALJONI

KARDIĆ VEHRIJA, Nova Varoš, borac, Sutjeska
KNEZEVIC MILISAVA NIKOLA, 1892, Vaškovo, Pljevlja, borac, Sutjeska
POLIĆ, Sutjeska

JANJUŠEVIĆ RADOMIR, 1923, Mataruge, Pljevlja, pom. komesara čete, zapad. od Tjentišta
JANUŠEVIĆ MITRA RADOMIR, 1922, Vukovo Brdo, Pljevlja, prelazak Tjentišta
JAKNIC NIKA VIDEOJE, 1921, Boljanići, Pljevlja, Sutjeska
KONTIĆ BOŽO, 1905, Tihova, Pljevlja, Sutjeska
KONTIĆ ANDRIJE RADOJE, 1919, Tičkova, Pljevlja, Sutjeska
KRSTAJIĆ DUSAN, 1943, Sutjeska
MRDAK RADOVAN, zam. komandanta bataljona, Sutjeska
MALBAŠIĆ JURA, Šibenik, oko Sutjeske
MILOJIĆIĆ JOVANA NIKO, Stožer, Bijelo Polje, Sutjeska
MRDEN MILORAD, Sutjeska
MEDAK MILAN, Buvovica, Sutjeska
MILIŠIĆ ŽIVKO, Prijepolje, Sutjeska
OSTOJIĆ UROŠA MIHAIRO, 1925, Pušanski Do, Pljevlja, borac, Sutjeska
OSTOJIĆ VOJISLAV, Kosanica, borac, Sutjeska
OSTOJIĆ BOŠKO, Kosanica, borac, Sutjeska
OSTOJIĆ BOŠKA VOJISLAV, 1923, Pušanski Do, puškomitrailjezac, Sutjeska
PLANIĆ MILOVAN, komandant bataljona, Sutjeska
SUBAŠIĆ MIĆE MIRKO, 1920, Glamoč, mitraljezac, Sutjeska
TOMIC ČIRE VUK, 1910, Vrulja, Pljevlja, vodnik, Sutjeska
TRIFKOVIC MILADIN, Sjetlina, Rogatica, borac, Sutjeska
VASILJEVIĆ JOVANA MILOVAN, 1923, Kakomuže, Pljevlja, Sutjeska
LATINOVIC VLADA, 1920, Bare, Bihać, komandir voda, Sutjeska
PETROVIĆ RADOSAV, Kotor, na Pivi
ROCA ANTE, Crna Gora, Sutjeska
BOSNA FRANE, Bétina, Šibenik, Sutjeska

TRIPKOVIC MILADIN, Rogobica, Sutjeska
VLAHOVIĆ MILIJE VELJKO, 1928, Ravna Rijeka, Sutjeska

VRANIĆ MILOSAV, Radojna, N. Varaš, vodnik, Sutjeska
VUKOVIĆ BOJA MILE, 1918, Ravna Rijeka, Bijelo Polje, Sutjeska
VUKOVIĆ MILE, Cokrlje, Bijelo Polje, Sutjeska

VULATIĆ BLAGOJE, Radojna, N. Varaš, Sutjeska
ZURIĆ STANE, Mojkovac, Bijelo Polje, Sutjeska
ZURIĆ NOVA PETAR, 1880, Bjelovjevići, Sutjeska

3. NOU KRAJIŠKA BRIGADA — ŠTAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

BULAJIĆ MILE, 1920, Vođenica, Bos. Petrovac, komandant brigade
KOVAČEVIĆ NIKOLA, na Sutjesci
SRDIC GAVRE MILKA, 1927, Zaglavica, Bihać, bolničarka, poginula u sastavu Centralne bolnice
ŠOBOT NIKOLE JANDRIJA, 1920, Drvar, Miljevina
ŠOBOT MÍLANA SAVKA, 1925, Bastasi, Drvar, bolničarka
TOMAZOVIĆ PANA MARA, 1923, Šipovljani, Drvar
VEKIĆ DRAGAN, Boboljušci, Drvar, kod Čelebića.

1. BATALJON

BABIĆ JOVE MILE, 1925, Vrtoče, Bihać, borac
BABIĆ MILA MILKA, 1925, Vrtoče, Bihać, bolničarka
BAJIC DRAGINJA, 1923, Šipovljani, Drvar
BALABAN SIME DUŠAN, 1921, Bastasi, Bihać, puškomitrailjezak, poginuo na koti »Jabuka«
BATANICA JOVANA BRANKO, Drvar, Bihać, desetar, poginuo na Zelengori
BIJELIĆ VUČENA SAVA, 1906, Vrtoče, Bihać, borac
BRKLJAČ NIKOLE JOVO, Skakavci, Bosanski Petrovac, borac
BALTIĆ ANDA, 1915, Trubar, Bihać, borac, Miljevina
BANJAC STEVANA DUŠAN, 1924, Trninića Brijeg, borac, kod Lučkih Koliba
ČURGUZ MARKA RADE, 1925, Vrtoče, Bihać
ČILIBERA STANKA STEVO, Bravski Vaganjac, Bos. Petrovac
DRAGAS STEVANA PERO, 1919, Drvar ili Bihać, poginuo kod Lučkih Koliba
DRONJAK LAZO, Šipovljani, Drvar
GLUŠICA PAJO, 1922, B. Petrovac, desetar
IVETIĆ JOVICA, Drvar

IVANČEVIĆ DANE, 1912 ili 1913, Vrtoče, Bihać, komandir voda, utopio se u Tari
JELIĆIĆ DMITAR, 1920, Vrtoče, Bihać, borac
JOVIĆ RADE, Krnjeuša, B. Petrovac, borac, na koti Vis kod Foće
KECMAN BLAŽE JANIKA, B. Petrovac, borac, poginuo na kosi Vis kod Foće
KECMAN LAZARA MIĆO, 1910, Trninića Brijeg, Drvar, borac
KECMAN M. VIDA, bolničarka, na Zelengori
KNEŽEVIĆ MÍLE JOVO, Trubar, Bihać, na Zelengori
LATINOVIĆ BOŠKO, Vrtoče, Bihać, Ustiprača
MAJKIĆ NIKOLE DUŠAN, 1923, Kršlje, B. Novi, Ustiprača
MEDIĆ MARKA RADE, 1916, Bastasi, Bihać, na Zelengori
MRKIĆ DARE SLAVKO, 1922, Kolunić, B. Petrovac, Miljevina
MEDAREVIĆ NIKOLE MILAN, 1927, borac, Sutjeska
PILIPović PILIPA LUKICA, 1923, Vrtoče, Bihać, borac, Miljevina
PERIŠIĆ NIKOLA, Čigrije, B. Petrovac, desetar, na Zelengori
RADOŠEVIĆ NIKOLE MILOŠ, Vrtoče, Bihać
RADOŠEVIĆ BLAŽO, Vrtoče, Bihać
RADOŠEVIĆ PETAR, 1925, Krnjeuša, Bihać, poginuo u sastavu CB
RODIĆ NIKOLE STEVAN, 1910, Kamenica, Drvar, na Zelengori
ŠKORIĆ MILAN, Bos. Petrovac
SURLA P. MILADIN, Vrtoče, borac, kod Foće
ŠEVO PERE BOGDAN, puškomitrailjezak, Miljevina
ŠEVO STEVANA JELKA, 1917, B. Petrovac, borac, na Zelengori
TRIKIĆ NIKOLA, borac
TRIKIĆ LAZE DOBRE, 1921, Kamenica, Drvar, desetar, na Zelengori

UZELJAC JOVE ILIJA, B. Petrovac,
borac
ZORIĆ VUČENA MIRKO, 1916, Bobo-
ljušci, Drvar, na Zelengori

2. BATALJON

BORSAC SIME NEBOJŠA, Dobro Selo,
B. Petrovac, borac, na Zelengori
BABIĆ MILAN, Trubar, Drvar, borac,
kod Lučkih Koliba
CIĆA DANE, Oraško Brdo, B. Petro-
vac, na Zelengori
CICA PERA, Oraško Brdo, B. Petro-
vac, na Zelengori
DEŠIĆ LAZARA JOVO, 1923, Trninića
Brijeg, borac, na Zelengori
DROBAC DUŠAN, Rajinovci, Kulen-
-Vakuf, borac, kod Miljevine
DAKOVIĆ MILE DAVID, B. Petrovac
DILAS MOMČILO, 1923, Donji Lapac
DILAS MANOJLO, borac, Jabuka
GLUŠICA PAJE SPASO, Buševići,
Gospic, desetar
GRAHOVAC TODORA VOJA
GRUJIĆ STEVANA PERO, 1924, Vrtoče,
Bihać, borac, na Šćepan-Polju
GRBIĆ ILIJE ILIJA, Cvjetnić, Drvar
KEĆMAN DAVIDA BRANKO, 1922,
Rajinovci, Kulen-Vakuf, borac na Ze-
lengori
KEĆA NIKOLE DRAGAN, 1922, V.
Stenjani, Bihać, Zelengora
KERKEZ LAZE KOJO, 1910, Prkos, Bihać, na Zelengori
KNEŽEVIĆ SIMA, Skakavci, B. Petrovac, borac
KOVACEVIĆ PERE NIKOLA, borac
LUGONJA LAZE MILO, 1914, Stolac, Bugojno
NIKIĆ TRIVUNA UROŠ, Bare, B. Pe-
trovac, borac
RAKİĆ JOVICE SUZANA, B. Petrovac
RODIĆ KRNE MILAN, 1922, Martin
Brod, Bihać, na Zelengori
RODIĆ MILAN, Kestenovac, Bihać
VEKIĆ BRANKO, 1913, M. Stenjani, Bihać, desetar
ZEC MILAN, Volinja, Dvor na Uni,
Miljevina
ZORIĆ LAZE ĐURO - ŠLJIVAR, Prkos, Bihać, borac
ZEC SVETOZAR, borac, kod Jabuke

3. BATALJON

ANIĆIĆ DANE, Ramići, Ključ, borac,
kod Popova Mosta

ATLAGIĆ STEVANA VUKOSAV,
Krnjeuša, Bihać, borac, na pruzi
Višegrad — Sarajevo
AVRAMOVIĆ DUŠAN, 1918, Ramići,
Ključ, borac, kod Popova Mosta
BABIĆ JOVE STEVO, Kopljena, Ključ
BOSIOČIĆ ILIJE MILKA, 1926, okolina
Bihaća, na Zelengori
BANJAC MIĆO, Janjila, B. Petrovac,
borac, na Zelengori
BUBIĆ GOSTIMIRA FANIKA, Maslo-
vare, Kotor Varoš, bolničarka, pogl-
nula u sastavu CB
BUDIMIR JANDRE PAJO, Bare, B.
Petrovac, borac, na Zelengori
BULAJIĆ MILE, Brestovac, Bos. Pe-
trovac
BULAJIĆ MILE NIKOLA, 1920, Bresto-
vac, B. Petrovac, na Zelengori
BULAJIĆ MILOŠA RADE, Brestovac,
borac, kod Lučkih Koliba
CULIBRK PERE MILE, 1921, Bravsko,
B. Petrovac, borac, na Sutjesci
CULIBRK STANKA SVETO, 1922,
Bravsko, B. Petrovac, puškomitra-
ljezac, između Tare i Pive
CULIBERAK STOJAN PANE, 1919, B.
Petrovac, desetar
DRAGIĆ SIME PERO, 1919, Lastva,
Krnjeuša, borac
JEVIĆ JANKA RADE, 1921, Vrhovina,
Krnjeuša, Bihać
KEĆMAN BOGDANA DARA, 1926,
Drinić, B. Petrovac, borac, kod
Ustiprače
KEĆMAN OBRADA BLAŽO, 1919, Ja-
njila, B. Petrovac, borac, na Zelen-
gori
KEĆMAN GNJATIJE MILOŠ, 1910,
Bravsko, B. Petrovac, borac, kod
Čelebića
KEĆMAN NIKOLE SMILJA, 1922, Dri-
nić, Bihać, borac, kod Jabuke
KNEŽEVIĆ SIME RADE, 1921, Skakavci,
B. Petrovac, borac, kod Popova
Mosta
KOVAČEVIĆ MILKANA MILOŠ, 1922,
Bravsko, Ključ, borac
KUKOLJ MILANA MARKO, 1924,
Krnjeuša, Bihać, borac, kod Podgraba
KUKOLJ MILANA ACO, 1930, Krnjeuša,
Bihać, borac, kod Podgraba
LATINOVIĆ MIĆE MARKO, 1915, Ja-
njila, Bihać, desetar, kod Popova
Mosta

LATINOVIC DAVIDA MIHAJLO, 1907,
Bravsko, Bihać, borac, na Zelengori
MANDIĆ PETAR MILE BOZO, 1919,
Risavac, borac, na Zelengori
MARJANOVIC JOVANA DRAGO, Skakavci, B. Petrovac
REPIJA DRAGO, 1923, Rašinovac, Bos.
Petrovac, borac
ANIČIĆ DANE, 1917, Ramići, Ključ,
borac, kod Popova Mosta
STUPAR MILE BRANKO, Skakavci,
B. Petrovac, borac
STUPAR BOŽE ILIJA, 1915, Skakavci,
B. Petrovac, desetar, na Tari
STUPAR MILE NIKOLA, Skakavci, B.
Petrovac, borac
STUPAR PERE NIKOLA-NINO, 1910,
Vodenica, Bihać, borac
SEVO STEVANA KOVILJKO-KRIVIC,
1916, Bukovača, Bihać, intendant ba-
taljona, na Zelengori
TEŠIĆ RADE DANE, 1925, Vodenica,
Bihać, borac, na Zelengori

4. BATALJON

DROBAC DUŠAN, Miljevina
DEVIĆ MIĆO, 1922, V. Radić, borac,
na Pivu
HODŽIĆ MUHE MAHMUD, 1921, Bjelaj,
Bihać, komesar čete, kod Miljevine

IVANIĆ MILE, B. Petrovac
KARAKAS TRIVUN, s. Oraško Brdo,
Kulen-Vakuf, u sastavu CB poginuo
KECMAN ILIJE OBRAD, 1921, s. Dri-
nići, Bihać, borac, kod Ustiprače
KESIĆ ĐORĐE, 1922, Bjelaj, B. Petro-
vac, borac
KOKOT MILE, Vrtoče, Bihać, koman-
dir voda, na Zelengori
MILOJIĆIĆ RADE
MIRKOVIĆ NIKOLE PETAR, 1924, Me-
deno Polje, B. Petrovac, na Zelengori
MAJSTOROVIĆ PETAR, kod Popovog
Dola
PETKOVIĆ RADE, vodnik
PETRUŠIĆ MILORAD
PLEČAS NIKOLA, 1911, Cimeše, B.
Petrovac, vodnik, kod Miljevine
RADOŠEVIĆ MIĆO NIKOLA, 1923,
Vrtoče, borac, kod Šćepan Polja
RADULOVIC MIHAJLA PETAR, 1923,
Vrtoče, na Zelengori
RADULOVIC ĐURE TOMO, 1920, Vrtoče,
Miljevina
RAĐENOVIC JOVO JOVICA, 1921, Bre-
stovac, borac, kod Popovog Dola
ROKVIĆ SIME NIKOLA, 1914, Vaganj,
Drvar, kod Mratinja
ZOVIKIĆ M. SAVICA, borac
ZEC SVETOZAR, Dobriljin, borac, kod
Jabuke

3. NOU KRAJIŠKA BRIGADA — NEUTVRDENI BATALJONI

ALAVANJA VASILIJA PAVAO, Lišane,
Zadar, borac, na Zelengori
BAČKONJA NIKOLE ĐUJA, 1919, Ka-
menica, Drvar, poginuo u sastavu CB
BRKLJAĆ ĐURE PERO
BRONŽA PAVKA, Bjelajci, Bos. Dubica
CARIĆIĆ VOJO, 1915, Ivangrad, borac,
na Vučevu
CEROVIĆ KOSA, Pljevlja
CIPALO MILOŠ, 1914, Solin, Split,
borac
CRNICA ANTE KRSTO, 1911, Zaton,
Šibenik, borac
CRNICA DUNKE STIPE, 1899, Zaton,
Šibenik, borac, na Barama
CETIĆ KOĆA IVANA IVAN, 1912,
Blato, Korčula
CULIBRK PANE, Vodenica, B. Petro-
vac, borac, kod Popovog Mosta
DRONJAK SIMEUNA KOSTA, 1920,
Šipovljani, Drvar, borac

DRONJAK JANDRIJE LAZO, 1924, Si-
povljani, Drvar, borac
DERIĆ MILANA MIĆA, 1924, V. Radić
DUNIC MIRKO, Kapljenica, Ključ, na
Zelengori
DAGATOVIĆ DUŠAN, Kruševice, kod
Jabuke
GLUŠICA PAJO, Kestenovac, Lapac,
desetar, na Zelengori
GRUBOR SIME DUŠAN
KESIĆ BOZO, B. Petrovac, Miljevina
KOVAČEVIĆ ĐURO, 1925, Prkos, Su-
tjeska
KOVAČEVIĆ MILOŠA MILAN, 1918,
V. Cvjetnić, Drvar
KUBURIĆ LAZO
LASICA FRANCA, bolničarka
LATINOVIC KOSTE DESA, 1925, Bare,
Bihać, bolničarka, na Zelengori
PETKOVIĆ ACA, Priboj, komandir čete
PILIPović MARKA TANE, 1918, Cvi-
jetnić, Bihać

PLEČAS MILANA NIKOLA, 1910, Bje-
la, B. Petrovac, Kod Miljevine
RODIĆ JOVIŠE ĐURO, 1916, Kamenica,
na Zelengori
RADIC LAZE PETAR, B. Osreci

RADIĆ MILOSA SLAVKO, Bos. Osredci
RADIĆ MILOŠA VLADO, Bos. Osredci
STANIĆ MIJATA NOVICA, 1916, Hoče-
vina, Pljevlja
ŠUNKIĆ JOVE ĐORDO, obućar

2. PROLETERSKA DIVIZIJA — STAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

ABRAMOVIĆ VASILIJA RUŽA, 1922,
Veletovo, Višegrad, borac u hirur-
škoj ekipi divizije, na Zelengori
BRČIĆ LJUDEVIT, Istra, Sutjeska
DEDIJEV dr OLGA, 1914, Zemun, le-
kar, Sutjeska
DUKIĆ MILAN, Bara, Bos. Petrovac,
Sutjeska
GRUBISIĆ MAJANA MARA, 1927, Bi-
lice, Šibenik, bolničarka, Sutjeska
GRUBIŠIĆ TOME STANA, 1926, Bilice,
Šibenik, bolničarka, Sutjeska
JERKOVIĆ IVANA MARTIN, Žrnov-
nica, Jabuka
LACMANOVIĆ MARKA MARINKO,
1923, Dubrava, Šibenik, delegat divi-
zijske bolnice, Sutjeska
MARTINOVIC ŠIME DINKO, 1925, Mali
Iž, Zadar, borac, Zelengora — Bare

MASTILOVIĆ DESA, 1924, Mostar, bo-
rac, Sutjeska
MIŠA PILE MILE, 1908, Zaton, Šibenik,
Zelengora
NONKOVIC TODE DUŠAN, 1922, Za-
grović, Knin, borac, Zelengora
NONKOVIĆ SIME ILIJA, Zagrović,
Knin, borac, Sutjeska
ZELENBABA SIME SIMO, 1912, Zagro-
vić, Knin, borac, Sutjeska
ZELENBABA NIKOLE DUŠAN, 1922,
Zagrović, Knin, borac, Sutjeska
ŠORMAR NIKOLE ILIJA, 1915, Crni
Lug, Bos. Grahovo, artiljerac, Sut-
jeska
ŠOLE JAKOVA ANTE, 1923, Žrnovo,
Korčula, kurir pri štabu, između Fo-
će i Pive

2. PROLETERSKA DIVIZIJA — NEUTVRĐENE BRIGADE

BURIĆ GRGO, Muć, Sutjeska
BURIĆ STIPE, Muć, Sutjeska
IVETIĆ STANKA MARKO, 1920, Boj-
munte, Livno, Sutjeska
JAHIĆ MIRKA JOVICA, 1891, Boan,
Nikšić, Sutjeska

KECMAN MILUTIN, Bukovača, Bihać,
Sutjeska
KOVAČEVIĆ ANĐELKO, Sutjeska
MARKOVIĆ MILANKO, Sutjeska
PLAVŠA JURE, Muć, Sutjeska
TOPIĆ JAKOV, Muć, Sutjeska
VULIĆ JAKOV, Muć, Sutjeska

2. PROLETERSKA (SRPSKA) BRIGADA — STAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

CAČIĆ ĐURE JOVO, 1914, Peulje, Mi-
ljevine
CASO MIĆA MARKO, 1924, okolina
Zadra, borac, Miljevine
GULIN ZORA,
JURILJ A. STIPE, 1912, Zavojane, Ma-
karska, borac
JURILJ M. MILJENKO, 1925, Lovojane,
Makarska, borac, na Vučevu
KAVORBAŠIĆ LJUBAN, 1912, Dreno-
vac Banski, Glina, Foča

KRNIĆ IVAN, 1921, borac, na Vitezu
LAZIĆ OBRAD, 1922, Obrenovac, borac
MAČAR ILIJA, Romanija, ekonom
NEDELJKOVIĆ RAJA, Draževac, Beo-
grad, borac, na Vitezu
PAVIČEVIĆ MILAN, 1910, Ivanjica,
komandir čete, Sutjeska
PETROVIĆ GVOZDEN, kod Lučkih
Koliba
RAJEVIĆ PERSA, 1926, Ivanjica, bol-
ničarka, iznad Košura

- REBIĆ MILIVOJE, 1921, Užice
 ŠEGRT SIMO, 1910, Bastasi, komora,
     Miljevina
 SARMAZ MILAN, 1923, Crni Lug, ko-
     mora, u bici na Sutjesci
 VUKOTIĆ TOME TOMO-GARKO, 1915,
     Bastasi, Miljevina
 ZELIĆ SIME, 1905, Imotski, komora,
     Sokolac
 ZIVIĆ MATE IVAN, 1915, na Miljevini
1. BATALJON
- ABRAMOVIĆ JOVO, Banija, borac,
 BEKIĆ PERO, Banija, mitraljezac
 BOJIĆ SLAVKO, B. Bojna, V. Kladuša
 BOJOVIĆ RADOŠ, zam. komandira
     čete, Košur
 BAČANOVIC MILANA DOBRILA, 1925,
     Jajce, Selića Vis (ili Jelića)
 CRLJENICA SIMO, Banija, borac, na
     Sutjesci
 ĆULIN MARKO, borac, Sutjeska
 ČORIĆ ILIJE ILE, Bos. Grahovo, Sut-
     jeska
 GAVRILOVIĆ SREĆKO, Brezova, vod-
     nik, Zelengora
 GRBOVIĆ MAKSIMA GOJKO, 1927,
     M. Gaj, Zabljak, borac, Sutjeska
 GLIŠIĆ MILOŠ, učitelj iz Arilja, pol.
     komesar čete, Sutjeska
 IVANOVIC IVANA MILUN, 1910, Trna-
     va, Kraljevo, zam. kom. čete, Milin-
     klade
 JURAS MILKA, od Šibenika, Sutjeska
 JOVIĆ RADE, Vrbica, Livno, Sutjeska
 JELOVIĆ MARKA MATE, 1922, Ravča,
     Metković, borac,
 LABAR MALE ANTE, 1925, Goriš, Si-
     benik, borac, kod Foče
 MARINKOVIĆ VITOMIR-MIRO, kom.
     čete, Sutjeska
 MILUTINOVIĆ MILANA MILOMIR,
     1920, Rečice, Požega, borac, kod Foče
 MARJANOVIC KRSTE NAUM, 1912,
     Godovik, Požega, desetar, Sutjeska
 MANDIĆ KOSTE ANDRIJA, 1914, Goriš,
     Šibenik, Sutjeska
 MARKO MILOŠA ČASO, 1925, Jagod-
     nja, Zadar, borac, kod Viteza
 NIKOLIC TIHOMIR, borac, Zelengora
 NOVAKOVIĆ MIRKO, na Sutjesci
 NIKOLIC BLAGOJE, Leskovac, borac,
     na Sutjesci
 NIKOLIĆ MILOŠ-ČELIK, Požega, Ko-
     šur
- OSTOJIĆ MILANA LJUBAN, 1922, Ko-
     biljak, Glina, borac, na Rudinama
 OSTOJIĆ SVETOZARA BOGDAN, UŽ.
     Požega, vodnik, Košur
 PEKAŠ IVANA ANTE, 1918, okolina
     Sibenika, borac, na Sutjesci
 PETROVIĆ VASO, na Sutjesci
 SAVIĆ ALEKSIJA, bolničarka, Vitez —
     Stambolčić
 RADOMILJAC MATE IVAN, 1914, Rav-
     ča, Metković, umro od tifusa u Vrb-
     nici
 RAKIĆ IVANA ANTE, 1924, Bačva, Met-
     ković, na Curevu
 ROSIĆ PETRA PETAR, 1924, Vrbica,
     Čelebić, borac, Košur
 RADIČEVIĆ BOŠKO, St. Selo, Petrinja,
     na Curevu
 RAĐEN ILIJE NIKOLA, 1925, Otošić,
     Split, borac, Sutjeska
 SIMIĆ BOGDAN-BOLE, Ivanjica, de-
     setar, Sutjeska
 STANIĆ LUKA, 1923, Gorobilje, T. U-
     žice, komandir čete, Košur
 SAMALUK JERKO, 1924, Gornje Dani-
     lo, Šibenik, borac, Sutjeska
 SUNJKIĆ OSTOJA, Vrbica, Livno, Sut-
     jeska
 SORMAZ PERO, Crni Lug, Livno, Sut-
     jeska
 SARMAZ MILAN, Sutjeska
 SENDO JURE IVAN, 1906, Ravča, Met-
     ković, Vitez
 TOMIĆ JOVANA ILIJA, 1922, Gradci,
     Ključ, borac, Sutjeska
 VUJIČIĆ KOSTE MILOŠ, Sirig, Bačka,
     borac, Sutjeska
 VUKŠIĆ MARKA MATO, 1922, Gornje
     Danilo, Šibenik, borac,
 VUKŠA MATE, Šibenik
 VELIMIROVIĆ MILINKO-ŠARAC, uči-
     telj iz Ivanjice, Sutjeska
 VUJOVIĆ MILE, Seča Reka, Sutjeska
 ZAGORAC GOJKO, Vrlike, Split, Sut-
     jeska
 ZEČEVIĆ MILUN, 1917, Gorobilje, T.
     Užice, zam. komesara čete, Miljevina
 ZLATANOVIĆ MOMČILO, borac, Ca-
     tići
2. BATALJON
- ARSENJIEVIĆ BORISAVA MILAN,
     1899, Valjevo
 BELAN MILANA PETAR, 1919, Orlić,
     Knin, borac, Zelengora

BUKLJAŠ IVAN, 1925, Zavojane, Ma-
karska, borac, Miljevina
BOŠNJAKOVIĆ MILAN, 1925, Gubin,
Livno, borac, Zelengora
BUBUŠIĆ MIJE NIKOLA, 1922, Sajko-
vić, Livno, borac, Zelengora
BOZOVIĆ MILOŠ, Preljine, borac, Sut-
jeska
CVIJAN RADA MIJO, 1906, Bastasi, Li-
vno, borac, Vrbnica
CVIJAN JANKA MIRKO, 1912, Bastasi,
Livno, Sutjeska
ČOVIĆ STANKA PETAR, 1922, Crni
Lug, Livno, borac, Zelengora
ČUK BOZO, komandir voda, Sutjeska
GRUBOR MILANA ĐURO, 1910, Plav-
no, Knin, borac 3. čete, Zelengora
IVETIĆ NIKOLE NIKOLA, 1924, Bas-
tasi, Livno, borac 1. čete, Vrbničke
Kolibe
JOVAŠEVIĆ VOJINA OSTOJA, Vrbnica
JELAVIĆ MATE IVAN, 1905, Ravča,
Metković, 2. četa, Sutjeska
JELAVIĆ PETRA JOZE, 1924, Ravča,
Metković, 2. četa, G. Bare
JELAVIĆ ANTE MATA, 1924, Ravča,
Metković, 1. četa, kod Vrbnice
JELAVIĆ MATE IVAN, 1921, Ravča,
Metković, 1. četa.
JOVANOVIĆ LUKA, 3. četa, na Zelen-
gori
KOJDIĆ ĐURAĐ, 1924, Popovići, Va-
ganj, Livno, 3. četa, Zelengora
KONSTANTINOV ANTONA IVICA, 1923,
Bugarska, Urednik bataljonskog om-
ladinskog lista, Sutjeska
MEDANIN PAVLA ILIJA, 1907, Ruje-
vac, Dvor na Uni, borac, Lučke Kolibe
1943.
MEDANIN TOME ILIJA, Rujevac, Dvor
na Uni, borac, Lučke Kolibe
MACANOVIC BOŽIDAR, Ljubić, Ca-
čak, Šekovići
NINKOVIĆ JOVANA PETAR, 1926, Po-
pović, Livno, borac, Miljevina
PAVLOVIĆ MIHAJLO-DODIN, Prislo-
nica, Cačak, borac, Rudine
PERIĆ JOVANA ILIJA, 1920, Očestovo,
—Knin, vodnik, Sutjeska
PETROVIĆ MITRA BRANKO, Glamoč,
borac, Sutjeska
PETROVIĆ JOVE MIRKO, G. Lug, Liv-
no, borac, na Vrbnici
ROŠIĆ BRANKA ILIJA, 1924, C. Lug,
Livno, borac, Vrbnica
RADIVOJŠA LAZE LJUBAN, 1921, Liv-
no, na Zelengori

RADIVOJŠA NIKOLE DUŠAN, 1913,
C. Lug, Livno, borac, Sutjeska
SAVIĆ UROŠA VASA, 1922, Medna, Ze-
lengora
SLAVKOVIĆ DRAGOMIRA DUŠAN,
1923, Preljina, Čačak, vodnik 1. voda
1. čete, Vučev
SVRACAC IVE DANE, 1913, Danilo,
Šibenik, borac, 3 čete, Lučke Kolibe
ŠUNJKA SAVE STOJAN, 1912, Vrbice,
Livno, borac, Zelengora
SEGRT STANKA ILIJA, 1909, Bastasi,
Livno, borac, Zelengora
TRKULJA DANIN DUŠAN, Bos. Gra-
hovo, borac, Sutjeska
TRIFUNOVIĆ JOVE DUŠAN, 1922, Pe-
ulje, Livno, 2. četa, Miljevina
VAJABIĆ LUKA, borac, 1. čete mitra-
ljezac, Zelengora
VULETA RISTE PANE, 1912, Dolac,
Glamoč, zam. komandira, Sutjeska
ZORIĆ ILIJE MILAN, 1923, Hrgar, Ri-
pač, borac, puškomitrailjezac, Suha
MENIČANIN ĐURA, Dvor na Uni, bo-
rac, Donje Bare
ŽIVKOVIĆ DRAGOSLAVA RADIŠA,
Prislonica, Čačak, borac

3. BATALJON

ALEKSIĆ DUŠAN, 1923, Svetozarevo,
Šćepan Polje
BUNČIĆ R. LJUBAN, 1924, Bihać
BOGUNOVIĆ DUŠKO, Udbina, koman-
dir čete
BRLJEVIĆ GRGE MILENKO, 1924, O-
rah, Metković, borac, Sutjeska
BURSAĆ JOVANA OBRAD, 1900, Plav-
na, Knin, borac, Miljevina
BENS NEDO, 1925, Makarska, borac,
Sutjeska
BUKLIJAŠ IVAN, Zavojane, borac,
Sutjeska
CVIJAN STEVANA NEDO, 1926, Basta-
si, Grahovo, kurir, Sutjeska
ČOSIĆ ŽIVORAD, 1910, Azanja, borac,
ČOSIĆ ŽIVADIN, 1915, Azanja, borac,
kod Jabuke
ČAKAR LUKE SIMO, 1912, Crni Lug,
Bos. Grahovo, Pliješ
DONDUR ĐURE NIKOLA, 1924, Zagro-
vić, Knin, Sutjeska
DOTLIĆ RADA VID, 1924, Račići, Bi-
hać, borac, Košur
DROBAC DRAGANA GOJKO, 1922, de-
setar, Košur

- ĐORDEVIĆ STANIMIR, 1912, Rekovac, intendant, Sćepan Polje
 GRBA M. ILIJA, 1907, Ličke Jesenice, borac, Sutjeska
 GRUBIŠA RADE, Drvar, borac, nestao kod Kalinovika
 IVAČIĆ VJEKOSLAV, Trogir, borac, 1. čete, Sćepan Polje
 JANJIĆ ŽIKA, Sepci, Kragujevac, Stambolčić
 JERKOVIĆ NIKOLE PAJA, 1920, Pljevlja
 JOVIĆ BOŠKO, 1923, Svetozarevo, borac 3. čete
 JELAVIĆ OZREN, 1923, Makarska, Šekovići
 JOVANOVIĆ AVO, - 1923, Kragujevac, Sutjeska
 KORUGA ĐUKAN, 1909, Ličke Jesenice, Sutjeska
 KLAUZ RUDOLF, 1913, Lazovac kod Splita, borac, Košur
 KRNIĆ ŠIME IVE, Konjevrat, Šibenik, borac, Vitez
 KRNIĆ PAVA, 1924, Šibenik
 KUZMANOVIĆ BOŽO, 1917, Kragujevac, Zelengora
 LABOR JURE MARKO, 1919, Goriš, Šibenik, borac, Miljevina
 LAZAREVIĆ ROBERT, 1911, Beograd, borac, Zelengora
 MIRKOVIĆ MIODRAG-BELI, Rakinac, Smederevo, desetar
 MITROVIĆ ĐORDE, Rača, borac
 MAKSIĆ DAMNJAN, Parcane, Kruševac, komesar čete, Foča
 MILOSAVLJEVIĆ MILORAD, 1926, Kruševac
 MASIĆ RADISAV, nestao
 MANJEGLOVA DAMNJANA MILOŠ, 1921, Kinjačka Petrinja, Sutjeska
 MAŠIĆ BOGOLJUB, Rača, borac
 MAGAVAC, Lika, borac
 MILOJEVIĆ MITA, 1912, Parcane, Kruševac, vodnik
 MLAĐENOVIC SVETOLIK-SELJA, pomoćnik komandira čete, Košur
 PETROVIĆ JEZDIMIR, Đurđevo, Rača
 RODIC MILAN, 1924, Svetozarevo, nišandžija minobacača, Zelengora
 STUPAR NIKOLE STANA, 1920, Bos. Novi, borac, Košur
 STANOJEVIĆ STANOJE, 1910, Svetozarevo
 STAMENIĆ MILOJKO, 1920, Svetozarevo
- STANKOVIĆ ĆEDOMIR, Rakinac, Smederevo, borac,
 SCOĆIĆ IVAN, Capljina, Košur
 SCEKIĆ IVAN, Tešić, Rekovac, Foča
 STRBAC DUŠAN, 1923, Bihać
 ŠCEPANOVIĆ ŠEPMAN, 1910, Capljina, borac, Čurevo
 VUJČIĆ IVANA ANTE, Orah, Makarska, borac
 VUKOVIĆ BOŽE NIKOLA, 1922, Bastasi, Bos. Grahovo, borac, Košur
 VUKOVIĆ TOME GOJKO, Bastasi, Bos. Grahovo, borac, Sutjeska
 ZARIĆ DRAGOSLAV, 1921, Rekovac, zam. komandira
 ZORIĆ VAJE ĐURO, 1925, Radići, Bihać, kurir, Miljevina

4. BATALJON

- BALAC VASE VLADÓ, Bos. Grahovo, borac, Sutjeska
 BANDIĆ STEVO, Rudopolje, Gračac, Zelengora
 BIKIĆ ILIJA, Radanovci, Livno, borac
 BOROVIĆ MILORADA MILIVOJE, Mačkat, T. Užice, intendant
 CVIJETIĆANIN JANKA RADE, 1922, Visuć, Gospic, desetar, Sutjeska
 CIROVIĆ VLADAN, T. Užice, delegat voda, Sćepan Polje
 DAKIĆ VELJKO, Glamoč, nestao na Košuru
 DENIROVIĆ SULJO, Bihać, nestao na Sutjesci
 DRENIĆANIN GRUJO, Ivanjica, Čačak, desetar, Gacko
 Dr DANIELO, lekar, ostao kao tifusar kod Vrbničkih Koliba
 ĐURIĆ JOVE MILOŠ, 1913, Bos. Grahovo, Peulje, kuvar čete, Zelengora
 DUKIĆ MIRKO, D. Suvaja, Gospic, Košur
 GAŠIĆ N. OBRAD, Peulje, Bos. Grahovo, Miljevina
 GLAVIĆAR JANKO, Varaždin, borac, Zelengora
 GRUBIĆ ANTE, Miljevina
 GVERO S. MILOŠ, Peulje, B. Grahovo, Smiljanic Brdo
 GVERO V. VUJO, Peulje, Bos. Grahovo, Zelengora
 IVANIĆ ILIJE NIKOLA, Peulje, Bos. Grahovo, borac, Sćepan Polje
 JELOVIĆ ANDRIJE PETAR, 1903, Rača, Makarska, Miljevina

KAMKIN SAMUEL, 1920, Sarajevo, borac, Sutjeska
KARAMAR IVE, okolina, Ub, Sutjeska
KLARENĐIĆ PETRA MILE, 1925, Danilo, Šibenik, Miljevina
KAZANOVA ANTUN IVAN, Hvar, borac, Sutjeska
KRNIĆ IVAN, Konjevrat, Šibenik, Miljevina
LUBORA NEDO, Hrasno, Sarajevo, između Kalinovika i Foče
MAKSIC LJUBIŠA, 1918, okolina T. Užica, vodnik 3. čete, Košur
MILANOVIĆ VITOMIRA MIRKO, 1922, okolina, Kragujevac, Sutjeska
MLADENOVIC SVETOLIK, Kotraže, pom. komandira čete, Vrbnica
NIKOLIĆ JOZE EUGEN, 1924, Ravač, Makarska, borac, posle Miljevine
PEROVIĆ MILUTIN, Sevojno, komandir 3. čete, kod Vrbničke Reke
PAVLOVIĆ STANOJE, Kosjerić, Užice, borac
POLIMČEVIĆ MILOMIR, 1922, Buar, T. Užice
SLAVICA IVAN, Lozovac, Šibenik, Košur
SAKOVIC MILKA, G. Vukovića, Šavnik, Sutjeska
TADIĆ MILUN, Kačer, Užice, desetar, na Šćepan-Polju
TIKVIĆ MITO, okolina Tuzle, borac
TRKULJA PETAR, 1923, okolina Gospića, borac, Košur
TRLIN PETRA MILAN, 1913, okolina Makarske, borac, Košur
TRIVUNOVIĆ JOVE DUŠAN, 1922, Peulje, Bos. Grahovo
VUJANOVIĆ MILOŠ, 1910, Radanovci, Livno, na Jabuci
VIKIC PERE SAVO, 1943, Radanovici, Livno, Sutjeska
ZIVCIĆ DUŠAN, Sutjeska

5. BATALJON

BLAĆE NIKOLE ANTE, 1917, Danilo, Šibenik, borac, Zelengora
GONGOLA ANTUNA DRAGO, 1924, Blato, Korčula, Zelengora
CETINIĆ KAJA SVETOZAR, 1925, Otišić, Sutjeska
COSIĆ PETRA STEVAN, 1907, Markovac, Knin, Sutjeska
CAKAR LUKE MILAN, B. Grahovo, Sutjeska
CALIĆ ĐURE JOVO, B. Grahovo, Sutjeska
ERCEG MILAN, borac, Sutjeska
GRKINIĆ JAKOVA ILIJA, 1910, Ramljane, Knin, borac, Sutjeska
GVERO MILAN, B. Grahovo, borac, Miljevina
GRKINIĆ PAVLA JOVAN, Ramljane, Knin, borac, Sutjeska
IVETIĆ PANIN JOVO, Crni Lug, Bos. Grahovo, Livno, borac, Sutjeska
KRSTANOVIC PETRA NIKOLA, Ramljane, Knin, Sutjeska
LIPOVINA NIKOLE SAVO, 1915, Orlić, Knin, Miljevina
LEVI DRENKA, Bihać, Zelengora
ROSIĆ NIKOLE JOVO, Bos. Grahovo, Sutjeska
SIMIĆ JOVANA DRAGO, Orlić, Knin, Sutjeska
SIMIĆ MARKA PAVAO, 1909, Orlić, Knin, borac, Sutjeska
STOJANOVIC PETRA STEVO, 1920, Škare, Otočac, borac, Zelengora
TRIFUNOVIĆ LAZE DRAGUTIN, B. Grahovo, borac, Sutjeska
URUKALO SAVE ŠPIRO, 1920, Orlić, Knin, Sutjeska
VUČEKOVIĆ ŠPIRO, Ramljane, Knin, Sutjeska
VUJIČIĆ SIMO, 1943. Sutjeska

2. PROLETERSKA (SRPSKA) BRIGADA — NEUTVRDENI BATALJONI

ANDRIJEVIĆ-MALANDIN ANTUN, 1924, Blato na Korčuli, Zelengora
BAROŠ SIME MARKO, B. Grahovo, Livno, borac, Sutjeska
BIKIĆ SAVA, Sutjeska
BARANIN PETRA LAZAR, 1916, Pitomine, Žabljak, borac, Sutjeska
CIRIĆ MARKA NENAD, B. Grahovo, Sutjeska

DAĆIĆ JOVANA MIHAJLO, 1920, Višrak, Žabljak, 1943, Sutjeska
DESPONJIĆ LUKE STEVO, B. Grahovo, Sutjeska
DVOKIĆ JOVANA JOVAN, 1927, Plavno, Knin, Sutjeska
ĐURĐIĆ ROSA, 1921, Žabljak, borac, Žabljak
ĐURIĆ NEDELJKO, Livno, Meljak

ĐUKIĆ JOVE MILOŠ, Livno, Miljevina
ĐUKIĆ DUSANA MILAN, Livno, Miljevina
DŽABASAN JOVE GOJKO, 1918, Tepca-Žabljak, Sutjeska
CRLJENICA PETRA SIMO, 1910, Krajnjača, Sunja, Sutjeska
JURILJ MILJENKO, 1924, Zavojane, Makarska, Sutjeska
JURILJ STIPE, Zavojane, Makarska, Miljevina
JELAVIĆ MIRKO, Sutjeska
KLARIĆ MARKA MILAN, 1920, Arbanija, Split, CB
KNEŽEVIĆ SEKULE BATRIĆ, 1923, Rudinica, Žabljak, Sutjeska
KOSOLIĆ NIKOLA, Sokolac, Bogatica, KURSBASA VASIN JOVO, Bos. Grahovo, Livno
KOVAČEVIĆ PRIMUNA JOSIP, 1924, Žrnovnica, vodnik
KOVAČEVIĆ MILOVANA VOJISLAV, 1923, Kovačka Dolina, Žabljak, 1943, Sutjeska
KRNIĆ IVAN, Konjevrate, Šibenik, Vitez

MAČUKANT STANKO, Rupe, Skradin, Sutjeska
MARIĆIĆ BORO, Lepenica, Šibenik, Sutjeska
MARJANOVIĆ MIKAN, zam. kom. čete, Miljevina
MIHANOVIĆ JOZE ŠPIRO, 1922, Žrnovnica, Sutjeska
OBRADOVIĆ MILUTINA JOVAN, 1920, Tepca, borac, Sutjeska
PAVIČEVIĆ MILAN, Sutjeska
POPOVIĆ OBRADA LAZAR-LAKA 1918, Žabljak, borac, Sutjeska
RADILOVIĆ STIPE MARIN, 1921, Tugare, mitraljezac, Miljevina
ROGANOVIC SPASOJA LJUBO-VISOKI CRNOGORAC, 1922, Vranja, Skradin, Sutjeska
STANIŠIĆ RATKO, Miljevina
STEVOVIĆ VUČICE MIHAJLO, 1912, Podgora, Žabljak, borac, Sutjeska
SUBOTIĆ NIKOLE STEVAN, Lišane, Zadar, delegat voda, Zelengora
TOMAS MATE, Bare

2. NOU DALMATINSKA BRIGADA — STAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

BULIĆIĆ ANTONA MARIN, 1916, Trogir, Sutjeska
BUJAS JAKOVA NIKICA, 1912, Šibenik, krojač u intendanturi, Zelengora
CIKOTIĆ LOVRE MARIN, 1902, Solin, Split, intendant, Bare
CIKOTIĆ LOVRE NIKOLA, 1904, Solin, Split, Bare
DUMIĆ JOSIPA MLADENKO, 1925, Mali Iž, Zadar, borac, Miljevina
GULIN IVE JOSO, 1916, Šibenik, prateća četa, Sutjeska
JERKOVIĆ MARTINA IVAN, Jabuka — Miljevina
JURIN ANTE MARKO, pri proboru Sutjeske
JELIĆ SIME MILA, Mali Iž, Zadar, bolničarka, Bare
KLARIĆ PETAR, 1923, Šibenik, Sutjeska
KOVAČEVIĆ VOJO, član politodela, Rataj
KRIWOŠIĆ MILE DUŠANKA, 1919, Vrlika, Sinj, Sutjeska
KUKIĆ MIHAJLA NIKOLA, 1900, Cetinje, Gospic, intendant brigade, Miljevina

KURIR JOSO, na Zelengori
KOVAČEVIĆ BORIŠA, Miljevina
MIŠIĆIN ANDRIJA, Kaštel, na Zelen-gori
PEZO MARKA IVAN, 1913, Imotski, delegat pri štabu brigade, Sutjeska
POPADIĆ LAZINA MILICA, bolničarka, Zelengora
PUJIĆ ILIJE PETAR, 1924, Imotski, Makarska, kurir brigade, Bare
PJANOVIC JAKOVA MILA, Bare
POLIĆ MARJAN, Šibenik, Miljevina
RADILOVIĆ IVANA MILJENKO, 1919, Tugare, komandir voda, Miljevina
UZELAC MILOŠA DUŠAN, Lišane, Zadar, Sutjeska
VUJOVIĆ MATO, lekarski pomoćnik brigade, Sutjeska
VUKMAN TOMICA, Seget, Trogir, kurir, na Zelengori
ZENIC KRSTE MATE, 1919, Šibenik, borac, Bare

1. BATALJON

ALFIROVIĆ JANDRIJA, Plavno, Knin, Šibenik, borac, Sutjeska

ALFIROVIĆ STEVANA MIRKO, Plavno, Knin, Sibenik, borac, Zelengora
BARIĆ IVAN, Gornje Bare
BASIĆ ANTE MIRKO, Bare
BILJAKOVIĆ SVETINA FRANE — MRKI, 1923, Šibenik, delegat voda, Bare
BOGUNOVIĆ MIŠE DUŠAN, 1925, Zrmanja, Gračac, borac, Miljevina
BREŠAN CVITKO, Trogir, Split, borac, Sutjeska
BRKIC NIKOLE DANE, 1912, Zrmanja, Gračac, vodnik, Sutjeska
BUDIMIR MILAN, Pribudić, Gračac, Lika, Sutjeska
BURSAČ MIRKA ĐURO, 1920, Plavno, Knin, borac, Sutjeska
BRKIC NIKOLE VOJISLAV, 1919, Zrmanja, Gračac, zam. komesara, Drina
BEZBRADICA RASO, 1922, Kistanje, Šibenik, Sutjeska
BABIĆ PEJA, Bare
CECIC PETRA NIKOLA, Grohote, Split, Sutjeska
CRLJENAK IVANA JERKO, 1923, Vodice, Šibenik, borac, Zelengora
CVIJANOVIC GLIŠO, Plavno, Knin, Sutjeska
CVITKOVAC NIKOLE GOJKO, 1914, Kistanje, Šibenik, borac, Sutjeska
ČEKARMIŠ NIKOLA, 1916, Tiškovac, Knin, borac, Sutjeska
ČUK PERE BOŠKO, 1912, Zrmanja, Gračac, zam. komandira čete, Gornje Bare
DIVIĆ ZUMA, 1920, Imotski na Barama
DRAGOJEVIĆ MLAĐEN, Bare
GRUBELIC NIKOLE ANTE, 1912, Prvić, Šibenik, borac, Bare
GRUBOR ĐURO, Plavno, Knin, borac, Sutjeska
ILIĆ PETRA MILOŠ, 1920, Zrmanja, Gračac, borac, Zelengora
ILIĆ LAZE STEVO, Pađeni, Šibenik, Sutjeska
IVANDA MATE DRAGO, Zaton, Šibenik, borac, Sutjeska
JANIĆ PETAR, Rnjišta, Gračac, Sutjeska
JARIĆ TRIVUN BOGDAN, 1923, Rnjišta, Zrmanja, G. Bare
JARIĆ JOSEV JOVO, 1917, Zrmanja, Gračac, Zelengora
JARIĆ PETAR, Zrmanja, Gračac, desetar, Gornje Bare
JOVIČIĆ NIKOLE NIKOLA, Plavno, Knin, Sutjeska
JARIĆ JOVAN, 1914, Rujišta, Gračac, borac, Sutjeska
KADIJEVIĆ ILIJE LUKA, 1921, Imotski, Sutjeska
KADIJEVIĆ LUKA, 1914, Glavina, Imotski, Gornje Bare
KLARIĆ ANTE, 1921, Bare
KNEŽEVIĆ MILOŠ, Bare
LUCIN ŠPIRE, Sutjeska
LUKIĆ MAKSIMA JOVO, 1921, Cеровач, Gračac, Gospic, Miljevina
LUKIĆ MILE JOVO, Bare
MACURA BISERKA, D. Bare
MACURA MILAN, Mokro Polje, Knin, Miljevina
MARČETIĆ MILAN, 1927, Mala Popina, Gračac, Bare
MARČETIĆ MILAN JOVE, 1924, Mala Popina, Zrmanja, Gračac, Bare
MARTIĆ ANICA, Kistanje, Benkovac, Šibenik, kod Foče
MARTINOVIC JERE MATE, 1923, Zaton, Šibenik, Bare
MATULIĆ ZORAN, 1921, Klis, Split, Sutjeska
MRDA GOJKO, Zrmanja, Gračac, Zelengora
MRDA MANE, Zrmanja, Gračac, Sutjeska
MRDA NIKOLA, Zrmanja, Gospic, Sutjeska
MRSA PETRA MATE, 1910, Zaton, Šibenik, Bare
MANOJLOVIĆ MARKO, Bare
MARTIĆ MARTA, Foča
NOVAKOVIĆ SIMONA JOVAN, 1914, Pribudić, Gračac, Bare
OPAČIĆ DANE LUKA, Plavno, Knin, borac, Sutjeska
ORUĆ NIKOLE NIKOLA, 1920, Plavno, Knin, borac, Miljevina
OSMAKROVIĆ PAVLA NIKOLA, 1915, Zrmanja, Gračac, borac, Zelengora
PIJANOVIC JAKOVA MILA, 1911, Imotski, bojničar, Zelengora
PELICANIĆ ANTUNA VICE, 1921, Biograd na moru, Miljevina
PRODANOVIC MILETA GOJKO, 1920, Cerovac, Gračac, Miljevina
PUPAVAC GOJKO, Zrmanja, Gračac, zam. političkog komesara čete, Donje Bare
PERKOV NIKOLA, 1919, Tribunj, Šibenik, borac, Sutjeska
RADOVIĆ LOVRE ANTE, 1912, Prvić, Šibenik, Sutjeska
RALIJAC MORINA JAKOV, Bare

- SINOBAD MILE, Knin, Sutjeska
 STUPIN JOSE SMILJAN, 1924, Prvić
     Luka, Šibenik, borac, Miljevina
 ŠKORIĆ MILAN, 1915, Zrmanja, Gračac, Sutjeska
 ŠKUNDRIĆ MARTA, Zrmanja, Gračac, Sutjeska
 ŠKUNDRIĆ MILOŠA NIKOLA, 1920, okolina Gospića, Miljevina
 ŠKUNDRIĆ STEVAN MARIJA, 1919, Palanka, Gračac, borac, na Drini
 TORBICA ILIJA, Plavno, Knin, Sutjeska
 TORBICA JEKA, Plavno, Knin, Sutjeska
 TORBICA STEVE JOVO, Plavno, Knin, borac, Gornje Bare
 TORBICA MILOŠA LUKA, 1922, Plavno, Knin, borac, Zelegora
 TRAŽIVUK BOŽICE RUŽA, 1925, Ivoševci, Knin, bolničarka, Sutjeska
 VESTIĆ RADOV ILIJA, 1905, Pribudić, Gračac, Miljevina
 VISKOVIĆ JURE NIKOLA, 1903, Drašnice, Makarska, intendant, Sutjeska
 VUJINOVIĆ NIKOLA, Oton, Benkovac, Sutjeska
 VUJINOVIĆ MILOŠ, 1911, Oton, Knin, Šibenik, Sutjeska
 VUNDUK ILIJA, Plavno, Knin, Šibenik, Sutjeska
 VUNDUK SAVA, Plavno, Šibenik, Sutjeska
 NOVAKOVIĆ JOVO, Zrmanja, Gračac, Sutjeska
 ZELEMBABA STEVO, Golubić, Knin, Sutjeska
2. BATALJON
- ACIMOVIĆ NIKOLE ĐURO, Glavina, Imotski, borac, Bare
 AJDUK DANE, borac, Bare
 ALFIREV MARKO, Vodice, Šibenik, Sutjeska
 ALFIREVIĆ DANJANA NIKOLA, 1922, Plavno, Knin, borac, Bare
 BAJIĆ JOVANA NIKOLA, Oton, Šibenik, borac, Bare
 BLAĆE STJEPANA ANTE, 1924, Šibenik, borac, Zelengora
 BLAŽEVIĆ ANTE, borac, Sutjeska
 BOGDANOVIĆ MIRKO, 1920, Šibenik, borac, Bare
 BOGDANOVIĆ MILE, 1921, Šibenik, borac, Bare
 BOGDANOVIĆ LJUBO, 1913, Komiža, Hvar, borac, Bare
- BOGDANOVIĆ IVANA JOSIP, 1913, Komiža, borac, Zelengora
 BOKAN DRAGO, Betina, Šibenik, borac, Zelengora
 BORJAN ZORKA, kuvarica, Sutjeska
 BOSNIĆ MILAN, borac, Bare
 BRKLJAČA ANTE, Klis, Split, Zelengora
 BARIŠIĆ LJUBO, Solin, borac, Sutjeska
 CVITAN GRGE MARKO, 1902, Zaton, Šibenik, borac, Bare
 CURKOV ANTE ANDELO, 1924, Prvić, Šibenik, borac, Zelengora
 CALETA BLAŽO TOMA, 1925, Bilice, Šibenik, borac, Zelengora
 CALETA FRANE, Bilice, Šibenik, borac, Bare
 DRAGOJEVIĆ MIRKO, Korčula, borac, Miljevina
 DUNATOV ANTE JEROLIM, 1922, Mali Iž, Zadar, borac, Zelengora
 DUNATOV IVE STRANKO, 1921, Mali Iž, Zadar, borac, Zelengora
 DUNIĆ J. MARJAN, Bare
 DELIĆ MARKA JOSIP, 1917, Split, borac, Sutjeska
 DIVIĆ MARKA LUKA, Zavojane, Makarska, borac, Zelengora
 FABIJAN ANTE, Solin, borac, Bare
 GALIĆ RADE, 1922, Split, komesar, Bare
 GOVORČIN VILMA, Mali Iž, borac, na Zelengori
 GRGURINOVIC ANTE, borac, Bare
 GUJEG JOZO, borac, Bare
 GULIN IVE VINKO, Konjevrate, Šibenik, Zelengora
 GOVORČIN P. SIME, borac, Bare
 JAKUS BLAŽ, okolina Splita, borac, Zelengora
 JURAGA DRAGUTIN, 1912, Murter, Tijesno, Šibenik, borac, Bare
 JELIĆ JOZE, Mali Iž, borac, Bare
 JELIĆ MARIJANA MATE, 1924, Mali Iž, Zadar, Bare
 JELIĆ IVE SREĆKO, 1905, Mali Iž, Zadar, desetar, Zelengora
 JELIĆ SIME VILMO, 1924, Mali Iž, Zadar, borac, Bare
 JONČIĆ JURE, Komiža, Split, Bare
 JONČIĆ IVAN, Komiža, Split, borac, Bare
 JURIĆ MIĆA, Zaton, Šibenik, borac, Bare
 KLARIĆ MARIJA, 1923, Kaštel Štafilić, Bare

KANTA ANTE, Bare
KONJEVODA ANTE DEJČA, Konjevrate, Šibenik, Bare
KOVAC JOSIP, borac, Bare
KUSURIN PETAR, borac, Bare
KUTLAČA DUŠANA RADE, 1925, Ivoševci, Šibenik, Bare
KUKOĆ IVICA, borac, Zelengora
LESKUR NIKOLA, borac, Bare
LONČAR BOŽO, 1917, Split, Gornje Bare
MARELIĆ JOSE IVAN, 1919, Mali Iž, Zadar, Bare
MARELIĆ JOSE MARIJAN, 1921, Mali Iž, Zadar, desetar, Zelengora — Bare
MAREVIĆ JURE JOZO, Žrnovice, Split, Bare
MARELIĆ MARJAN, Mali Iž, Bare
MIRKOVIĆ MIRKA ĐORĐE, Kninsko Polje, Knin, iza Miljevine
MARKOĆ DRAGI, Vodice, Šibenik, Bare
MARELIĆ PETROV IVO, Mali Iž, G. Bare
MARTINOVIC ANTE ANĐELKO, 1909, Mali Iž, Zadar, Miljevina
MARTINOVIC LUKE MIRO, 1912, Mali Iž, Zadar, borac kuvar, Zelengora, Rataj
MEDANOVIĆ KRSTE ROMANO, 1910, Mali Iž, Zadar, Bare
MEDANIĆ SIME VINKO, 1924, Mali Iž, Zadar, Bare
METOD SARTA ROKO, Mali Iž, Bare
MILANOVIĆ MILAN, Kninsko Polje, Knin, Bare
MIRKOVIĆ SIME MILAN, Kninsko Polje, Miljevina
NONKOVIĆ STEVANA ŠIMO, 1925, Zagrović, Šibenik, borac, Sutjeska
POPOVIĆ PILE, Biskupija, Knin, kom. čete, Bare
PAŠKOV JAKOVA MIRO, 1920, Prvić, Šapurina, Šibenik, Sutjeska
PERKOV BOŽO, Tribunj, Šibenik, Bare
PETROV MIŠO, Vodice, Šibenik, Sutjeska
FILIŽOTA NIKOLA STIPE, 1917, Šibenik, Donje Bare
POPOVIĆ FILIPA PILE, Biskupija, Knin, kom. čete, Gornje Bare
POPOVIĆ TODORA JOVO, 1910, Biskupija, Šibenik, Zelengora
PITINKOVIC MIRO, 1919, Murter, Šibenik, Sutjeska
PETROVIĆ JOSIP, Mali Iž, Zelengora

RAVKIN ŠIME VELJKO, 1907, Mali Iž, Zadar, Zelengora
SARIĆ JURE, 1924, D. Seget, Split, Zelengora
SARIĆ STIPE, 1921, Omiš, Split, borac, Rataj
STANIĆ DUŠAN, Imotski, Bare
STIPANIĆEV ADAMA MARKO, 1921, Tribunj, Šibenik, delegat voda, Bare
ŠAIN TOME, Vodice, Šibenik, Bare
SAMARDŽIĆ MARA, 1919, Proložac, Imotski, Tjentište
SIKIRIĆ JOSIP, Pasičina, Ploče, Metković, borac, Bare
SKRACIĆ NIKOLE IVAN, 1921, Murter, Tijesno, Šibenik, borac, Zelengora
SLADIĆ STIPE, Šibenik, borac, Miljevina
SLADALJEV ANTE, Vodice, Šibenik, Zelengora
SLAVICA MILE, borac, Zelengora
STAMPALIJA ANTE, Tribunj, Šibenik, Zelengora
SUČIĆ STIPE DARKO, 1923, Livno, borac, Sutjeska
SANTIĆ FABIJAN, Bare
SARIĆ JAKOVA ANTE, Zelengora
SPANIĆ JERKO, Sutjeska
TADIN PETRA KAZIMIR, 1920, Kambelovac, Split, Bare
TICA PILIPA LAZAR, 1909, Polača, Knin, borac, Sutjeska
TROSKOT SIME, Benkovac, desetar 2. čete, Bare
UDOVIĆIĆ ANTE, Vodice, Šibenik, borac, Bare
USORAC JURE ANTE, 1915, Staševica, Metković, borac, Zelengora
ŽUNIĆ SIME BOŠKO, Kninsko Polje, Knin, komandir 1. čete, Bare
ŽIVKOVIĆ STIPIN ANTE, 1923, Zečevo, Šibenik, puškomitrailjerac, Bare
ŽIVKOVIĆ MARTINA GAJO, Zečevo, Šibenik, borac, Bare
ŽIVKOVIĆ MLADEN, Primošten, Šibenik, borac, Zelengora

3. BATALJON

ANDRIJAŠEVIĆ PETAR PEPIĆ, Građac, Makarska, borac, D. Bare
ANUŠIĆ MATO, Podgora, Makarska, borac, Sutjeska
BELAS VICKA MARIN, 1923, Arbanija, borac Zelengora
BEĆIR ANTE IVAN, Donji Seget, borac, Sutjeska

- BARADA TOME, 1916, G. Seget, Split,
 kod Foče
 BRACULJ JAKOV, Bitelić, Sinj, borac,
 Zelengora
 BULJEVIĆ BRUNO, Foča
 CVETIĆ ĐORDE, 1910, Šujica, Livno,
 komandir 3. čete, D. Bare
 CVITKOVIĆ FRANE — ADAM, 1917,
 Korčula, zam. komandira čete, Ze-
 lengora
 CALETA (FRANJO) STIPE, 1923, Lo-
 kva, Rogoznica, Split, Zelengora
 CARIJA IVE VINKO, Trogir, Split, Ze-
 lengora
 DELALA NIKOLA, 1922, Solin, Split,
 borac, Bare
 DURMANIĆ JANKA RAFAEL, 1921,
 Tribunj, Šibenik, borac, D. Bare
 ERAKOVIC MILIVOJ, Šibenik, borac,
 Bare
 ERCEGOVIC ANDRIJE ANTE, Šibenik,
 Primošten, Sutjeska
 ERCEGOVIC STIPE ANTE, Krilo, Je-
 senice, Split, Zelengora
 ERCEGOVIC JURE, okolina Splita, bo-
 rac, Bare
 ERCEGOVIC IVANA JOSIP, Primoš-
 ten, Šibenik, borac, Sutjeska
 GOLES JOSIPA IVAN, Primošten, Ši-
 benik, Sutjeska
 GASPIĆ MARIN, borac, Zelengora
 GRABOVAC IVAN, Zelengora
 GRABOVAC PETAR, Zelengora
 GRGA IVANA STANKO, Seget, Split,
 borac, Zelengora
 GRGURINOVIC JOSIPA JURE, 1914,
 Brista, Makarska, borac, Bare
 JADRIC JERKA VICE, Donji Seget,
 Trogir, borac, Zelengora
 JAKOVLJEVIĆ JAKOV, 1923, D. Bare
 JADRIJEVIĆ PETAR, Glavice, Sinj,
 Zelengora
 KLARIĆ ANTE, Sutjeska
 KLARIĆ ŠIME NIKICA, 1925, Šibenik,
 Bare
 KLARIĆ ŠIME PERO, 1920, Šibenik,
 Bare
 KLIŠMANIĆ MARINA MARKO, 1918,
 Kaštel, vodnik, D. Bare
 KOTARAŠ LAZE ILIJA, 1919, Kovačić,
 Knin, Sutjeska
 LALAS PJERA MILAN, 1924, okolina
 Splita, Sutjeska
 LELAS TOMO, Zelengora
 MARELIĆ BERKOV IVE, Mali Iž, Gor-
 ne Bare
- MARELIĆ PAŠKO, 1921, Mali Iž, Zelen-
 gora — Bare
 MAROŠEVIĆ ANTE, Krilo, Omiš, mi-
 traljezac, Zelengora
 MARUŠIĆ JERKO, Solin, Split, Zelen-
 gora
 MUDRONJA SLAVO, Sutjeska
 MUSIC MATE ANTE, 1920, Zaton, Ši-
 benik, referent saniteta, D. Bare
 MUSIC PETAR, Vodice, Šibenik, Su-
 tjeska
 MRŠA TOME FRANE, 1924, Zaton, Ši-
 benik, Miljevina
 MASNIĆ JAKOV, 1916, Glavice, Sinj,
 kuvlar, Jabuka
 MARUŠIĆ IVAN, borac, Sutjeska
 MILAT MIJIN JERKO, Gornji Seget,
 borac, Zelengora
 NINČEVIĆ VLADO, Solin, borac, G.
 Bare
 NINČEVIĆ JOZO, Muć, Sinj, D. Bare
 PERIĆ IVAN, 1923, Solin, kod Žabljaka
 PLEŠAĆ SREĆKO, Brista, Metković,
 desetar, Zelengora
 ROCA FRANE MATIJA, Vodice, Šibe-
 nik, Sutjeska
 SINOBAD DUŠAN DURO, 1924, Knin,
 Šibenik, borac, D. Bare
 SORIĆ JAKOVA ANTE, Seget, Trogir,
 borac, D. Bare
 SKROZA EDUARD, 1914, Prvić, Šibe-
 nik, komesari čete, Sutjeska
 SIKIRIĆ JURE IVAN, Pasičina, Makar-
 ska, borac, Milinklade
 SESARDIĆ MARIN, Solin, Split, borac,
 Zelengora
 SKRACIĆ NIKOLE STANKO, 1921,
 Murter, Šibenik, borac, D. Bare
 SARIC JAKOVA JURE, 1925, Tugare,
 Split, borac, G. Bare
 SIMOVIĆ MARINA ANTE, Žrnovni-
 ca, borac, Sutjeska
 ŠIPKA IVANA MARINKO, 1920, D. Se-
 get, Split, borac, Sutjeska
 SUŠAK MIRKO, borac, Sutjeska
 SUŠAK PERO, G. Bare
 TADIC NIKOLE MILAN, 1914, Imotski,
 Makarska, desetar, Bare
 TADIJIĆ MILAN, 1914, Glavina, Imot-
 ski, desetar, Bare
 TOMAS MARINA DINE, Gornji Seget,
 Split, G. Bare
 TOMAS MARINA SVETIN, Seget,
 Split, Sutjeska
 TOMIĆ BRANKO, Miljevina
 TOMAS MATE, Glavice, Sinj, borac.
 pruga Višegrad — Sarajevo

TROŠKOT ŠIME ANTE, 1920, Kašić,
Šibenik, borac, Sutjeska
UGRINA ANTE PAŠKO, 1919, Rastovac, Split, borac, Bare
UKIĆ MATE KARMALO, 1918, Prvić,
Šibenik, komesar 2. čete, Zelengora
VRGOC KRUNO, Solin, Sutjeska
ZIVKOVIC DANILO — TARLAJA, Šibenik, komesar čete, D. Bare

4. BATALJON

ARULA DURE ILIJA, 1924, Golubić,
Knin, borac, Zelengora
ARULA SIME MILAN, 1924, Golubić,
Knin, borac, Miljevina
BANIĆ SREĆKO, 1917, Zlarin, Šibenik,
v. d. komandanta 4. bataljona, L.
Kolibe
BELAMOVIĆ JERINA ANKA, 1923, Šibenik,
bolničarka, G. Bare
BEUS MATE IVAN, 1920, Zavojane,
Makarska, borac, Sutjeska
BARIĆ BOSKO, Šibenik, Sutjeska
BALJKAS GRGE GRGO, 1922, Šibenik,
borac, Bare
BARANOVIĆ KRSTE FRANE, 1920, Šibenik,
vodnik, Balinovac
BARANOVIĆ JOSE SIME — MIME,
1889, Šibenik, borac, Zelengora
BAKIĆ ČEDOMIR SREĆKO, 1919, Šibenik,
zamenik komandanta bataljona,
Sutjeska
BASIC MIROSLAV, 1925, Murter, Šibenik,
Sutjeska
BELAMARIĆ ANKA, 1922, Šibenik, ref.
saniteta, Bare
BELAMARIĆ SIME JERE — BARBARA
RIJA, 1898, Šibenik, borac, Sutjeska
BELAMARIĆ JERE MARICA, 1903, Šibenik,
kuvarica, Sutjeska
BELAMARIĆ ŠIME MARKO, 1926, Šibenik,
komandir voda, Bare
BELAMARIĆ VICE PETAR, 1923, Šibenik,
borac, D. Bare
BOGDANoviĆ MATE STIPE — BU
BIĆ, 1922, Šibenik, borac, G. Bare
BAIĆ FRANE IVO, Šibenik, borac, na
Vučevu
BUČE MATE MIJE, 1914, Imotski,
borac, Sutjeska
BUJAS JAKOVA VICE, 1907, Šibenik,
ekonom čete, Zelengora
BURIĆ JURE NIKO, 1913, Drvenik,
Makarska, borac, Piva
BAIĆ MARLJA, Sutjeska
CERANIĆ SIME KRSTO, 1900, Zagro
vići, Šibenik, borac, Bare

CRNOGORAC ILIJE ĐURO, 1921, Pola
ča, Knin, Sutjeska
CRNOGORAC LAZE NIKOLA, 1922, Po
lača, Knin, Sutjeska
ČILIN MIJE ANDREJA, Sutjeska
DUMIĆ BOŽO, Sutjeska
DMITROVIĆ USTE GLIŠA, Biskupija,
Knin, Zelengora
DMITROVIĆ JOVAN GLIŠO, 1915, Bi
skupija, Šibenik, Sutjeska
DOKIĆ ILIJE MILAN, 1907, Masline,
Sutjeska
DRAGAŠ MAKSIMA MILAN, 1913, Go
lubići, Knin, desetar, Sutjeska
DUKIĆ MARINA IVE, 1920, Sušak, Su
tjeska
DUMIĆ PAŠKA SIME — ŠIMETO, 1924,
Mali Iž, borac, Zelengora
DUMIĆ JOSE VILMA, 1914, Mali Iž,
Zadar, desetar, G. Bare
DUNATOV BOŽE MIRO (Banjić), 1920,
Mali Iž, borac, Zelengora
GAMBIROŽA SAVE MILAN, 1922, Ko
vačić, Knin, borac, Zelengora
GJUKA ANTE MILAN, 1925, Imotski,
borac, Zelengora
GOJANOVIC ANTE, 1910, Šibenik, bo
rac, Zelengora
GOJANOVIC IVO, 1922, Šibenik, bo
rac, Zelengora
GOJANOVIC JOZO, Drniš, Šibenik,
Sutjeska
GOJANOVIC MATE NIKICA, 1922, Ši
benik, borac, Zelengora
GOLES ROKA ANTE, 1919, Šibenik,
vodnik voda, Miljevina
GOLES ROKA NEDILJKA, 1925, Šibenik,
bolničarka, Sutjeska
GOLES PAŠKA ROKA, 1886, Šibenik,
borac, Sutjeska
GOVORČIN LUKE PAŠKO, 1904, Mali
Iž, Zadar, borac, Zelengora
GRGUREV KRSTE ANTE, 1911, Vodi
će, Šibenik, delegat, Zelengora
GRUBIŠA BARIŠE MILAN, 1926, Drve
nik, Makarska, oko Tare
GRUBIŠIĆ FRANE SIME, 1922, Šibenik,
borac, Zelengora
GUBERINA ANDRIJE FRANE — PE
RISKULE, 1923, Šibenik, borac, Bare
GUBERINA MARKO, 1921, Šibenik, bo
rac, Zelengora
GUBERINA STIPE, 1924, Šibenik, bo
rac, Donje Bare
GUBERINA FRANE, 1923, Šibenik, bo
rac, Sutjeska
JOVANOVIĆ OLIJEN, borac, Sutjeska

JELIĆ IVE ŠIME, 1924, Mali Iž, Zelengora
JELIĆ IVE ZORKA, 1922, Mali Iž, Zadar, bolničarka, Zelengora
JOZO SLAVICA, Lozovac, Šibenik, Košur
JURAS ANTE GORINKA (MARTIEL), 1920, Šibenik, bolničarka, Zelengora
JURČIĆ IVO, 1924, Šibenik, Bare
JURKOVIĆ JOSO, Sutjeska
JURKOVIĆ KREŠO, Sutjeska
KARADOLE STIPE IVAN, 1927, Šibenik, Sutjeska
KARAMATIĆ MATE NEDELJKO, 1925, Plina, Metković, Tara
KLARIĆ IVA NIKOLA, Stankovci, Šibenik, Sutjeska
KOLUNDŽIJA ĐURO, Knin, Šibenik, Sutjeska
KOLUVIJA JOVANA BRANKO, 1915, Kninsko Polje, Knin, desetar, Sutjeska
KORDULUK SAVE LUKA, 1905, Golubić, Knin, desetar, Popov Do
KOSTANIĆ IVANA JANKO, 1920, Drvenik, Makarska, borac, Sutjeska
KOSTANIĆ IVANA NEDELJKO, 1924, Drvenik, Makarska, Bare
KOTARAS TODE ĐURO, 1911, Kovačić, Knin, Kalinovik
KOTARAS JOŽE, komandir čete, Sutjeska
KOTARAŠ ĐURE NIKO, 1922, Kovačić, Knin, Zelengora
KOTARAŠ ĐURE STEVO, 1909, Kovačić, Knin, Zelengora
KOVAČIĆ MARKO, Imotski, Zelen-gora
KRONJA ANTE, 1924, Šibenik, Milinklade
KRONJA PAŠKE ANTE, 1920, Šibenik, Sutjeska
KRONJA FRANJE, 1908, Šibenik, ekonom čete, Zelengora
KUKOLJ SAVE BRANKO, 1925, Vrpolje, Knin, Sutjeska
KUKOLJ TODE JANDE, 1913, Vrpolje, Knin, Sutjeska
KUKOLJ PETRA NIKOLA, 1921, Vrpolje, Knin, Popov Do
LUKAC STIPE LUKA, 1921, Raslina, Šibenik, borac, G. Bare
LOVRIC JAKOVA JOSIP — BEPO, 1912, Šibenik, komesar čete, Zelengora
LOVRIN MATE BRANIMIR, 1923, Mali Iž, Zadar, Zelengora

MARTINOVIC ŠIME DINKO, 1925, Mali Iž, borac, Sutjeska
MARTINOVIC ŠIME MARJAN, 1921, Mali Iž, zamenik komesara čete, G. Bare
MAGLOV BOŠKO, Polača, Šibenik, Sutjeska
MAGLOV PETRA SAVA, 1923, Polača, Šibenik, bolničarka, Zelengora
MAGLOV ILIJE SPAŠE, 1917, Polača, Šibenik, borac, Popov do
MARELIC JOSE STANKO, 1924, Mali Iž, Zadar, borac, Zelengora
MARKOĆ VIDA DRAGUTIN, 1924, Vodice, Šibenik, borac, Zelengora
MARTINOVIC LUKE MIRO, Mali Iž, Zadar, kuvdar, Bare
MARUŠIĆ IVAN, borac, Zelengora
MASANOVIC MATE MILAN, Sutjeska
MATIĆ MARKA NIKOLA, 1924, Stanković, Šibenik, borac, Bare
MATIĆ ILIJE PETAR, 1925, Stanković, Šibenik, borac, Sutjeska
MEDIC MILANA BRANKO, 1920, Kovačić, Šibenik, borac, Sutjeska
MEIĆ ŠIME ŠIME, 1908, Tijesno, Šibenik, desetar, Sutjeska
MESIĆ ŠIME JOSIP, 1924, Mali Iž, Zadar, Zelengora
MEZIĆ MATE JOŽE, 1905, Mali Iž, Zadar, Zelengora
MILETIĆ MILAN, Kamenmost, Imotski, borac, Sutjeska
MILIVOJEVIĆ SAVE JOVAN, 1923, Polača, Šibenik, borac, na Zelengori
MILOC ILIJA, 1922, Vrbnik, Knin, vodnik, kraj Pive
MILJKOVIĆ ANTE, Šibenik, borac, kod Foče
MIRKOVIĆ GLISE DUSAN, 1921, Polača, Šibenik, borac, na Sutjesci
MIRKOVIĆ SAVE JAKOV, 1919, Polača, Šibenik, borac, Zelengora
MIRKOVIĆ GLIŠE JOVAN, 1914, Polača, Šibenik, borac, na Zelengori
MIRKOVIĆ SAVE MILAN, Kninsko Polje, Šibenik, borac, Miljevina
MIRKOVIĆ MIĆO, Kninsko Polje, Sutjeska
MITROVIĆ ILIJA, Knin, borac, Sutjeska
MLINAREVIĆ ĐURE PAJO, Kovačić, Šibenik, borac, Zelengora
MLINAR DUŠANA BORO, 1919, Šibenik borac, Zelengora
NAZOR MIRKO, Krilo, Jasenice, Omiš, borac, Zelengora

NINIC KRSTE JOSO, 1920, Šibenik,
borac, Balinovac
NINIC PERO, Drniš, Šibenik, Sutjeska
NINIC TOME KREŠIMIR, 1922, Šibenik,
komandir voda, Zelengora
NOVAKOVIĆ ILIJA, Kninsko Polje,
Sutjeska
NOVAKOVIĆ JOVANA MOMIR, 1921,
Kninsko Polje, sekretar SKOJ-a čete,
Popov Do
NOVAKOVIĆ JOVANA PERO, 1909,
Kninsko Polje, borac, Miljevina
PANJKOTA-BOGDANOVIĆ JOSE MIRKO, 1921, Šibenik, Sutjeska
PANOVIĆ LUKE MILAN, 1921, Mali Iž,
Zadar, borac, Zelengora
PAŠKVALIN MATE FRANE, 1900, Šibenik,
borac, Zelengora
PERIŠIĆ MATE, 1925, Dugopolje, Split,
Sutjeska
PETRICIĆ SANTA MILOJKO, 1923, Mali Iž,
Zadar, borac, Gornje Bare
PETRICA TOME MARINKO, 1924, Mali Iž,
Zadar, borac, Zelengora
PETRIČIĆ BERNARDA BOŽO, 1924,
Mali Iž, borac, Zelengora
PETRIČIĆ MARTINA STANISLAV,
1908, Mali Iž, Zadar, Sutjeska
PETRIČIĆ MARIJA, 1922, Živogošće,
Makarska, bolničarka, Sutjeska
PILOZOTA NIKOLE ANTE, 1920, Šibenik,
desetar, Zelengora
POPADIĆ STIPINA ANICA, 1926, Imotski,
Zelengora
POPOVIĆ JOVANA JOVAN, 1920, Biskupija,
Šibenik, Zelengora
POPOVIC LAZE LAZO, 1912, Biskupija,
Šibenik, Sutjeska
POPOVIC ONISIM, Biskupija, Knin,
Sutjeska
POPOVIĆ ĐURE STEVAN, 1912, Biskupija,
Šibenik, na Zelengori
PRIJIĆ SPIRE NIKOLA, 1913, Biskupija,
Šibenik, Sutjeska
PRIJIĆ NIKOLE SPIRA, Biskupija,
Knin, u kanjonu Pive
PRIJIĆ MILOŠA ONISIM, 1919, Biskupija,
Šibenik, komandir voda, Sutjeska
RADOĆ JANDRIJE MILKA, 1926, Strmica,
Knin, Sutjeska
RADULOVIC KRSTANA ĐURO, 1924,
Polača, Benkovac, Sutjeska
RADULOVIC MILANA MIJO, 1921, Polača,
Benkovac, na Zelengori
RADULOVIC ILIJE SAVA, 1914, Polača,
Benkovac, Zelengora

RADULOVIC PETRA NIKOLA, 1920,
Polača, Benkovac, Zelengora
RAŠAN JAKOV, Varaždin, na Vitez
RNJAKA TODORA, Orlić, Knin, Sutjeska
RAĐELOVIĆ ANTE SLAVA, 1919, Imotski,
kuvarica u bataljonu, Zelengora
ROŠKO MARKA IVAN, 1920, Sutjeska
RUPIĆ MARKA DANE, 1921, Dubrava,
Šibenik, Zelengora
RUŽIĆ NIKOLE PETAR, 1906, Imotski,
vodnik, kod Žabljaka
SEKULOVIĆ RISTE ANICA, 1924,
Imotski, borac, Zelengora
SINEVČIĆ ANTE, borac, Zelengora
SINOBAD MILE, Knin, Šibenik, Sutjeska
SLADIĆ ANTE, 1923, Stanković, Šibenik,
Sutjeska
STANCIĆ ANTE, 1922, Šibenik, borac,
Donje Bare
STANCIĆ NIKE ANTE, 1922, Šibenik,
borac, Gornje Bare
ŠUNJEVARIĆ LJUBIŠA, okolina Čačka,
Zelengora
SUPE IVO, Konjevrat, Šibenik, Zelengora
ŠVORINIĆ TOME JEROLIM, 1922, Mali Iž,
borac, Zelengora
ŠVORINIĆ JOSIPA MIRO, 1920, Mali Iž,
Zadar, borac, Zelengora
TEŽULAT NIKOLE PAVAO, 1921,
Imotski, borac, Zelengora
TICA PETRA NIKOLA, 1909, Polača,
Knin, borac, Zelengora
TICA VASE TODOR, 1903, Polača,
Knin, borac, Sutjeska
TOMIĆ GOJKO, 1910, Timar, Šavnik,
komesar bataljona, Rataj
VANDA ZULJAN, 1926, Maribor, zamenik
ref. saniteta bataljona, Gornje Bare
VIDOVIĆ LUKE ANDRIJA, 1924, Šibenik,
borac, Zelengora
VIDOVIĆ NIKŠIN JERE, Šibenik, borac,
Sutjeska
VITASOVIĆ NIKE VICE, 1905, Drvenik,
Makarska, na Tari
VLAHOV LUCIANA ANTE, 1920, Vodice,
Šibenik, borac, Gornje Bare
VLAJČIĆ SIME MARIJA, 1919, Imotski,
borac, Zelengora
VOJINOVIC SIME ILIJA, Golubić, Šibenik,
desetar, Sutjeska
VUČKOVIĆ JOVANA PETAR, 1919, Polača,
Šibenik, puškomitrailjezec, Zelengora

VUKIĆ ANTE, 1924, Šibenik, borac, na Miljevinskom mostu
ZELENBABA STEVO, Golubići, Šibenik, komandir voda, Sutjeska
ZENIĆ KRSTE MATE, Šibenik, Sutjeska

ZJAČIĆ PAŠKE ANTE, 1926, Šibenik, borac, Sutjeska
ZELENBABA SIMO, Zagrović, Knin, Sutjeska
SEGIĆ dr IVE MARIJAN (STIPE), Mali Iž, Zadar, borac, Miljevina
ZUKIĆ GOJKO, 1914, Šibenik, Miljevina

2. NOU DALMATINSKA BRIGADA — NEUTVRDENI BATALJONI

ALJINOVIC VICKA IVANKA, Žrnovnica, bolničarka, Sutjeska
ALJINOVIC ANTE MATE, 1921, borac, Sutjeska
ALJINOVIC NIKOLE ŠPIRO, 1925, borac, Sutjeska
ALFIREVIĆ LUKE ANDRA, Zelengora
BABUN NIKE SIME, 1923, Tribunj, Šibenik, intendant, Bare
BAĆKOVIĆ ILIJE ALEKSA, 1924, Vrlika, borac, Sutjeska
BANČEVIĆ-MAKAL FRANJE FRANJO, 1928, Smokvica, Korčula, Sutjeska
BANIČEVIĆ ANTONA STANKO, 1920, Smokvica, Korčula, mitraljez, Sutjeska
BARBARIĆ ANTE IVAN, 1924, Žrnovnica, borac, Gacko
BARBARIĆ ŠPIRE MILKA, Žrnovnica, borac, Sutjeska
BARČOK ANTE ANTA-CANGLE, 1923, Vela Luka, Dubrovnik, Sutjeska
BARIĆ MARINKA LUKA, 1914, Kaštel Novi, zamenik komandira čete, Sutjeska
BAŠIĆ JURE MILKO, 1925, Dubrava, borac, Zelengora
BAŠIĆ STEVANA PETAR, Baljci, Šibenik, Sutjeska
BAŠIĆ SIME ŠPIRA, Baljci, Šibenik, Sutjeska
BAŠIĆ ILIJE VASA, Baljci, Šibenik, Sutjeska
BAUČIĆ JOZE EVRIN-RINO, 1911, komandir čete, Miljevina
BAUČIĆ IVANA RINOSLAV - TONI, 1892, Omiš, borac, Bare
BEARA MARKA MARKO, 1922, Zelovo, Sutjeska
BECIĆ NEDELJKO, Makarska, Sutjeska
BILOBRK KATE JAKOV, 1924, borac, Foča
BJELIĆ DUŠAN, 1918, Bribir, Šibenik, Sutjeska
BEJLOBRK PAVE MILAN, 1919, Cijljane, Knin, borac, Zelengora

BOGDANOVIC ILIJA, Sutjeska
BOGDAN ANDRIJE PAVE, Žrnovnica, Sutjeska
BOGDAN ANDRIJE MILA, Žrnovnica, Zelengora
BOŽIĆ ANTE IVAN, 1925, Zvečanje, Split, borac, Foča
BOŽIĆ MILE MARKO, 1920, Pisak, Split, puškomitrailjezac
BOŽIKOVIĆ JURE BOGOMIR, 1928, Podstrana, Split, Sutjeska
BAJTO ANTE MIRKO, Zavojane, Makarska, borac, Sutjeska
BASIĆ MARINA BLAŽ, 1911, Klis, Split, borac, Sutjeska
BEUS IVANA MARKO, Zavojane, Makarska, Sutjeska
BOBAN BARIŠE MARIJA, 1925, Solin, borac, Bare
BOBAN JURE MATE, 1902, Klis, Split, komandir čete, Zelengora
BOBAN MARINA VICA, 1925, Solin, Split, borac, Bare
BOJIĆ NIKOLA, Bare
BUKLJAS IVANA PETAR, Zavojane, Makarska, borac, Sutjeska
BUKLJAS IVANA STIPE, Zavojane, Makarska, Sutjeska
BRAŠKIN DUJE IVAN, Kaštel Gomilice, Sutjeska
BRKIĆ BRANKO, 1923, Konjevrate, Šibenik, borac, Piva
BRKOVIĆ IVANA ZVONKO, 1921, Kašić, Benkovač, borac, Sutjeska
BULIĆ MATE ANTE, 1922, Tugare, Split, borac, Zelengora
BULIĆ JOSIPA FILE, 1924, Tugare, Split, bolničarka, Miljevina
BULOVIĆ JOVANA DURO, 1909, Bitelić, Sinj, vodnik, Sutjeska
BULOVIĆ PETRA NIKOLA, 1915, Bitelić, Sinj, borac, Miljevina
BULJEVIĆ STIPE MARIN, 1907, Lokva, borac, Miljevina
BURSAC DUŠANA DURO, 1914, Plavno, Knin, borac, Šćepan Polje

- BUŠKAIN JURE MIJO, 1915, Smolonje, Split, borac, Zelengora
 CECIĆ JOSIPA MILAN, 1923, Grohote, mitraljezac, Sutjeska
 COKARIĆ ANTE KAŽIMIR, 1914, Stobreć, Sinj, borac, Sutjeska
 CRNOGORAC LJUBO, Polača, Knin, Sutjeska
 CRNOGORAC MIĆO, Polača, Knin, Sutjeska
 CVITAKOVIC LAZE PETAR, 1919, Maovice, Zelengora
 CVITAN STIPE NIKO, 1901, Zaton, Šibenik, borac, Sutjeska
 CVITKOVAC DUŠANA BOŽO, 1925, Maovice, Zelengora
 CVITKOVAC LAZE MARKO, 1920, Maovice, borac, Zelengora
 ĆUK BOGDAN, Sutjeska
 CURUVIJA MILAN, Foča
 CALETA NIKE NIKOLA, 1908, Zaton, Šibenik, borac, Sutjeska
 ČEĆIĆ LUKE ANTE, 1925, Podstrana, borac, Sutjeska
 ĆUK PETRA JOVAN, 1917, Rujiste, Gračac, borac, Miljevina
 ČUKUŠIĆ MATE MARIJAN, 1926, Dicmo, borac, Sutjeska
 CURUVIJA MILANA MILAN, Knin, Sutjeska
 ĐURIĆ KRSTE ĐORĐE, 1920, Maovice, kom. čete, Sutjeska
 ERCEGOVIĆ STIPE IVAN, 1925, Jesenice, borac, Zelengora
 ERICA MARIN ANTE, 1924, Jesenice, borac, Zelengora
 FERIC IVO, Split, borac, Piva
 FISTANIĆ MIJE MILAN, 1920, Pisak, borac, Sutjeska
 FORLIĆ ILIJE FRANE, 1924, Garjak, Sinj, borac, Sutjeska
 FRANKOVIĆ IVAN, borac, Sutjeska
 GOTVOVIĆ IVANA MARKO, 1914, Virovo, Sutjeska
 GRGAS LEOPOLDA VLADIMIR, 1923, Zablaće, Šibenik, na Sutjesci
 GRUBIŠA IVANA STIPE, 1921, Jesenice, Sutjeska
 GRUBIŠIĆ MATE JOSO-GUDAC, 1904, Šibenik, ekonom, Sutjeska
 GULIĆ RISTE BRANKO, Gornja Jagodnja, Zadar, Miljevina
 GIZDIĆ IVANA MILIVOJ, 1922, Klis, Split, Bare
 GULIN, Sutjeska
 HAJDUK DANE, borac, Bare
- HARASIĆ IVANA JURAJ, 1916, Narežišće, borac, Sutjeska
 HRŽIĆ JURAJA BOŽO, 1923, Supetar, borac, Sutjeska
 IVKOVIĆ MARIJA, Split, Sutjeska
 IVANČEV IVANA JURE, 1920, Gustirna, Split, borac, Zelengora
 ILAK IVAN NIKICA, 1921, borac, Zelengora
 JURIN ANTE, Hrčavka
 JADRIČEVIĆ IVANA MATE, 1900, Glavice, Piva
 JADRIĆ JEDRA VICE, 1914, D. Seget, Piva
 JADRIJEVIĆ LUKE MIRKO, 1910, Sinj, Sutjeska
 JAGODIĆ BOŽE BOGDO, 1920, Podgrob, Sutjeska
 JAKELIĆ ILLJE STIPO, 1923, Podosoje, Sutjeska
 JANIĆ DUŠAN, Sutjeska
 JANKOV ŠIME MIRKO, 1920, Vodice, Šibenik, Zelengora
 JANKOVIĆ PETRA MARKO, Baljci, Šibenik, Miljevine
 JAVORČIĆ ANTE IVO, 1921, Žrnovnica, Sutjeska
 JAVORČIĆ ŠPIRE JOZO, 1922, Žrnovnica, Sutjeska
 JAVORČIĆ ANTE LUKE, 1923, Žrnovnica, Sutjeska
 JAVORČIĆ ANTE VICENSO, 1925, Žrnovnica, Sutjeska
 JELIĆ LUKA, okolina Šibenika, Sutjeska
 JELIĆ BOŽO, Mali Iž, Zadar, Sutjeska
 JERKO LOVRIC, Korčula, Bare
 JERKOVIĆ MARTINA IVAN, Foča — Kalinovik
 JOKOVIĆ GRGE ZORAN, 1912, Vela Luka, Dubrovnik, Sutjeska
 JONCIĆ BLAŽA IVAN, 1920, Komiža, Zelengora
 JONCIĆ PETRA JURAJ, 1924, Komiža, mitraljezac, Bare
 JUDA ANTE, Sutjeska
 JUKIĆ JOZE IVAN, 1923, Bitelić, Miljevina
 JURADIN MARINA MATE, 1915, Posdrana, Sutjeska
 JURIŠIĆ JOZE MILAN, 1924, Tugare, Bare
 KACUNIĆ MARKA MILAN, 1922, Tugare, Sutjeska
 KALEBIĆ IVANA MARICA, 1922, Jesenice, Zelengora
 KALAUZ MATE, Vrbnica

KITAROVIĆ IVE KRSTA, 1908, Sib-
nik, Bare
KLARIĆ ANTE ANTE, 1924, Jesenice,
Sutjeska
KLISURIĆ PETAR LAZE, Baljci, Šibe-
nik, Sutjeska
KNEZOVIĆ ANTE SREĆKO, 1922, Su-
tjeska
KOVAČEVIĆ PETRA KRSTO, 1923,
Podosoje, Sutjeska
KOVACIĆ STIPE JOZO, 1927, Omiš,
Bare.
KRNIĆ JOSE DRAGO, 1922, Konjo-
vrate, Šibenik, Zelengora
KRUŽIČEVIĆ IVANA FILE, 1925, Zve-
čanje, Sutjeska
KUKO MATE ANTE, 1912, Donji Muć,
Sutjeska
KUKOLJ NIKO, Vrpolje, Knin, Su-
tjeska
KLJAKOVIĆ JERKA FABJAN, 1923,
Solin, Split, borac, Sutjeska
KNEŽEVIĆ ĐURO, D. Bare
KOVAČEVIĆ BORIŠA, Miljevina
KULIĆ JOZE DUJO, 1922, Solin, Split,
mitraljezac, Miljevina
KUŠURIN PETAR, Bare
LACMANOVIĆ ŠPIRE SAVA, Lišane,
Zadar, Zabljak
LAKIĆ NIKOLA, Sutjeska
LALIĆ GOJKO, 1920, Čista Male, Ši-
benik, Sutjeska
LALIĆ NIKOLE RANKO, Čista Mala,
Šibenik, Sutjeska
LARIĆ SLOBODAN, Split, Hrčavka
LEVAS GRGE JOZO, 1922, Omiš, Bare
LELAS PETRA MILAN, 1924, Omiš,
Zabljak
LUKIN MILEVA, Jabuka
LUKIN NEDELJKO, Sutjeska
LJUBETIĆ DINKA JUGOSLAV, 1925,
Sutivan, Sutjeska
MARELI SLAVKO, Mali Iž, borac, Ka-
linovik — Foča
Dr MARIJA-MARUŠKA, Sutjeska
MARINOV DINKO, kurir, Sutjeska
MARTINOVIC PETRA OLGA, 1923,
Jesenice, bolničarka, Zelengora
MAŽIBRADA ĐURE MILE, 1923, Ki-
stanje, Šibenik, Dragoš Sedlo
MAŽIBRADA TANASIJE VASILJ, 1922,
Kistanje, Šibenik, borac, Sutjeska
MEDIĆ MIĆE BRANKO, Knin, Sutjeska
MEDIĆ PEHA BRANKO, Knin, Su-
tjeska
NEJIĆ JURE, Vodice, Šibenik, Sutjeska
MEŠTROVIĆ JOSIPA PETAR, 1920.
Kaštel Gomilica, Miljevina
MEZIŠ ANA, Mali Iž, Zadar, Sutjeska
MATIJAŠ FILIPA JOZO, 1920, Ražanac,
borac, Sutjeska
MUŠTRA MARKA KAJA, 1918, Seget,
borac, Zelengora
MUŠTRA IVANA VIKTOR, 1921, Seget,
borac, Zelengora
MARTIĆ MARKA ANTE, 1917, Smolo-
nji, kod Foče
MARTINAC ANTE ANTE, 1912, Vrgo-
rac, Makarska, borac, Zelengora
MARTINOVIC ROKE ANTE, 1922, Za-
ton, Šibenik, delegat voda, Sutjeska
MARUŠIĆ MIJE JURE, 1916, Podgrađe,
borac, Miljevina
MARKIĆ LUKE LUKA, Bare
MANDIĆ, Tugare, Sutjeska
MARČETIĆ MILAN, Sutjeska
MARCIĆ FRANA MARIN, Jesenice.
borac, Sutjeska
MARIĆ MARINA ANTE, 1921, Majdan,
komesar čete, Sutjeska
MAGLOV DAMJAN, Polača, Knin,
Sutjeska
MAGLOV JOZO, Polača, Knin, Sutjeska
MAJCAN STEVO, pom. mitraljesca,
Tjentište
MALJKOVIC BOŽE IVAN, 1920, Trogir,
vodni delegat, Sutjeska
MALJKOVIĆ-BILIĆ JELA, 1927, Trogir,
bolničarka čete, Miljevina
MALJKOVIĆ NIKOLE SAVA, 1927,
Trogir, Zelengora
MANDIĆ PAVE, Kičica, Sutjeska
MAJIĆ JURE ANTE, 1910, Zavojane,
Makarska, borac, Čurevo
MAJIĆ JURE IVAN 1919, Zavojane,
Makarska, borac, Miljevina
MAJIĆ MATE VOJKO, 1918, Zavojane,
borac, Vučević
MAJKOVIĆ PETAR, Zelengora
MAZETIĆ STIPE MIRKO, Solin, Split,
delegat voda, Zelengora
MARINOVIC IVANA MARKO, Zavo-
jane, borac, Sutjeska
MARTINOVIC MATE, Zaton, Šibenik,
Sutjeska
MILOŠEVIĆ, Sinj, Sutjeska
MILOŠEVIĆ EVA, Sinj, Sutjeska
MLINAREVIĆ PAJO, Dragočava, Foča
MRKONJIC JOSIPA JOSIP, 1916, Zmi-
javići, Imotski, borac, Zelengora
MIHOVILOVIĆ JOSIPA IVAN, 1920,
Komiža, borac, Zelengora
MILANOVIĆ SIME JOVO, Sutjeska

- MILAH PANDŽA IVANA MARIN, 1922,
Blato na Korčuli, Miljevina
- MILANKOVIĆ IGNJATA MILAN,
Baljci, Sibenik, Sutjeska
- MILAN ANTE MILE, 1923, Trebinje,
borac, Sutjeska
- MIMICA ANTE ČEDA, 1925, Mimice,
Split, borac, Sutjeska
- MIMICA JOZE MILAN, 1924, Mimice,
Split, puškomitrailjezac, Sutjeska
- MISA DUJE SIME, 1922, borac, Sutjeska
- MIŠE BLAZE VICKO, 1923, Žedna,
borac, Zelengora
- MITAR BLAŽA IVANICA, 1922, G. Se-
get, bolničarka, Sutjeska
- MAČETIĆ DUŠAN, Sutjeska
- MRDEŽA JURE BOŽA, Lepenica, Šibe-
nik, Sutjeska
- MRKIĆ LUKA, Bare
- NENADIĆ ILIJE STEVO, 1914, Dabar,
Sinj, borac, Sutjeska
- NIKOLIĆ LUCE, Solin, Sutjeska
- NINKOVIĆ ĐURE ŠPIRO, Bos. Gra-
hovo, Livno, borac, Sutjeska
- NONKOVIĆ MILOŠA BRANKO, 1924,
Knin, borac, Sutjeska
- NOVAKOVIĆ IVANA JERKO, 1922,
Tugare, Split, na Sutjesci
- NOVAKOVIĆ JOVO, Sutjeska
- NOVAKOVIĆ LUKE JOZO, 1916, Tuga-
re, Split, Sutjeska
- NOVAKOVIĆ BRANKO, Knin, Sutjeska
- NOVAKOVIĆ JOVAN-ZEKAN, Bare
- OBRADOVIĆ SIME BOŽA, Baljci,
Sibenik, Miljevina
- ODOVIĆ JOVANA RUŽA, Crnogorci,
Imotski, Zelengora
- OPAČIĆ DANA LUKA, Plavno, Knin,
borac, Sutjeska
- OPAČIĆ LJUBA, Plavno, Knin, Su-
tjeska
- PALADA JURE KRIŽAN, 1920, Pod-
grade, Zelengora
- PALADA TOME MARIN, 1909, Podgra-
de, Sutjeska
- PALADA PETRA MIJO, 1926, Podgrade,
Zelengora
- PALADA ANTE NIKOLA, 1891, Marine,
Zelengora
- PALADA IVANA PAŠKO, 1919, Pod-
grade, Zelengora
- PALADA JOŽE SVETIN, 1920, Podgra-
de, Sutjeska
- PALADA MARINA VINKO, 1925, Pod-
grade, Sutjeska
- PAVKOVIĆ IVANA CVITA, 1923, Seget,
bolničar, na Pivi
- PAVKOVIĆ MIĆE GRGO, Donji Seget,
Split, Sutjeska
- PAVKOVIĆ IVANA IVAN, Donji Se-
get, Split, Sutjeska
- PAVKOVIĆ MARINA LJUBO, 1920, D.
Seget, Miljevina
- PAVLOV MARTIN STIPE, Kaštel Go-
milica, Sutjeska
- PEREZA JADRE MATE, 1924, Marine,
Sutjeska
- PERVAN IVANA FRANE, Kokorić,
Vrgorac, Sutjeska
- PETRIĆ VERA, Sutjeska
- PETRIĆ JOZICA, Klis, Split, Sutjeska
- PETRIČEVIĆ MATE MILAN, 1921, Du-
girat, komesar čete, Zelengora
- PETROVIĆ BORČIĆ MARINA ANTUN,
1926, Vela Luka, Dubrovnik, puško-
mitraljezac, Sutjeska
- PILIĆ LOVRE LJUBOMIR, 1920, Pod-
strana, Zelengora
- PETROVIĆ NEDELJKO, kurir, Sutjeska
- PIONIC JOSIPA MARKO, 1902, Gomi-
lica, Bare
- PJANOVIC MILA, 1916, Nebriževac,
Imotski, Gor. Bare
- POLDAK ANTE, Sutjeska
- POPOVIĆ FILIP, Biskupija, Knin,
kom. čete, Bare
- PROTIĆ JURJA IVAN, Smokvica, Kor-
čula, Sutjeska
- PROTIĆ-PETRUŠAC ANTUNA MAR-
KO, 1920, Smokvica, Korčula, Sutjeska
- PUHARIĆ IVE ŽIVKO, 1919, Makarska,
Sutjeska
- PUJIĆ ILIJE PETAR, Imotski, Sutjeska
- RUŠIĆ GLISE JANKO, Zelengora
- RACETIN IVANA BARTUL, 1922, Pod-
grade, Sutjeska
- RADELIĆ ANTE STIPE, 1920, Gradac,
Ploče, komandir čete, na Sutjesci
- RADIĆ PEJA, Sutjeska
- RADIVOJŠA NIKOLE DUŠAN, Bos.
Grahovo, Livno, Sutjeska
- RADOVANOVIC JAKOVA PETAR,
1921, Smokvica, Korčula, Sutjeska
- RADAN ILIJE JOVO, 1923, Otišić, Su-
tjeska
- RAFANELI KLEME VOJKO, 1924, Ma-
karska, Sutjeska
- RAK JAKOV MILE, 1921, Dubrava,
Sibenik, Sutjeska
- RILJE IVANA MIJO, 1921, Trogir, Su-
tjeska
- ROŽIĆ MARINA MARIN, 1919, Trogir,
Sutjeska

- RUDAN JAKOVA IVAN, 1917, Solin, komesar čete, Bare
- RUPANOVIĆ VLADE VIKTOR, 1922, Sućuraj, Piva
- RUŽIĆ ILIJE PERA, Imotski, Sutjeska
- SILI NOLA, Podgora, Makarska, Gornje Bare
- SINOVČIĆ TADIJE ŠIMUN, 1924, Žrnovnica, borac, Sutjeska
- SKRACIĆ NIKOLE STANKO, 1922, Murter, Šibenik, Zelengora
- SORIĆ JAKOVA ANTE, Donji Seget, borac, Sutjeska
- SORIĆ MARINA VINKO, 1925, Donji Seget, borac, Zelengora
- SRZIĆ NIKOLE ANTE, 1915, Makarska, borac, Sutjeska
- SRZIĆ ANTINA NADA, Makarska, borac, Sutjeska
- STANIĆ MARINA ANTE, 1927, Zvečanje, borac, Gornje Bare
- STANIĆ DUŠANA MIRO, 1923, Tica, Split, borac, Sutjeska
- STANIĆ MARIJANA MIRO, 1920, Stanici, borac, Vučevac
- STOJAN MATE BLAŽ, 1920, Dograde, Split, borac, Zelengora
- STOJAN JOZE IVAN, 1919, Dograde, borac, Sutjeska
- STOJAN JOZE MATE, 1920, Dograde, borac, Zelengora
- ŠIMIĆ BOŽE JOZO, Zelengora
- ŠIMIĆ DOBRA PETAR, 1912, Komiža, Zelengora
- SKORIĆ MIHAJLO, Sutjeska
- SODA ANTE JOŽE, 1920, Bristivica, Zelengora
- SUMAREVIĆ ANTE VIŠE - BAGIJA, 1923, Šibenik, desetar, Sutjeska
- ŠIPKA IVANA MATE, Donji Seget, Sutjeska
- ŠVORNIĆ JOZE MIRO, 1920, Mali Iž, Zelengora
- ŠABUN ŠIME, Trebinje, Vodice, Sutjeska
- ŠARAC SIME ANTE, Kambelovac, Sutjeska
- ŠARIĆ ILIJE DUJO, 1925, Bajagić, Sutjeska
- SERAROVIĆ IVANA PETAR, 1921, Smokvice, Korčula, Sutjeska
- ŠVORINIĆ LIŠE ROMANO, Mali Iž, Sutjeska
- TADIĆ JOSIPA MILAN, Glasovina, Imotski, borac, Bare
- TALAIN MARINA ANTE-KOLE, 1924, Vela Luka, Dubrovnik, Sutjeska
- TOMASOVIĆ MARINKO, Kitica, Sutjeska
- TISMA PETRA DMITAR, 1919, Ivoševci, Kistanje, borac, Jabuka
- TOMAZOVIĆ NIKOLE ANTON, 1918, Smokvice, Korčula, Sutjeska
- TOMAŠ IVANA MILIVOJ, 1926, Split, borac, Sutjeska
- TOMAŠ TOME, Seget Gornji, Split, Sutjeska
- TOMAŠEVIĆ JOZO MILAN, 1921, Brnaze, Sinj, borac, Zelengora
- TOMAŠEVIĆ STIPE, borac, Sutjeska
- TOMAŠIĆ HUTE - JERA, Smokvice, Korčula, Sutjeska
- TOMIĆ ANDRIJE BRANKO, 1921, Split, borac, Miljevina
- TRGO ANDRIJE ANDRIJA, 1922, Jesenice, borac, Žabljak
- TRGO MARKA MATE, 1914, Jesenice, borac, Zelengora
- TRGO ANTE MATE, 1923, Jesenice, borac, Zelengora
- TRKULJA TODE MARKO, 1923, Šipovo, Jajce, Sutjeska
- TROSKOT TOME IVO, 1919, Kašić, Banjevci, Šibenik, borac, Sutjeska
- TROSKOT JANDRIJE JOSO, 1921, Kašić, Šibenik, borac, Sutjeska
- TROSKOT ŠIME NIKOLA, 1918, Kašić, Šibenik, borac, Sutjeska
- TURBABA MISURA, Sutjeska
- TURBABA STEVO, Sutjeska
- UGRINA IVANA MATE, 1920, Žrnovnica, borac, Sutjeska
- URSIĆ ANTE, 1921, Selun, Brač, Sutjeska
- USTIĆ PETRA GOJKO, 1922, Otišić, borac, Sutjeska
- UZELAC MILOSA UROŠ, Lišane, Zadar, borac, Sutjeska
- VIDOVIĆ TODOR MARKO, 1923, Sevid, Sutjeska
- VJEŠTICA LUKO, Pribudić, Knin, Šibenik, Sutjeska
- VUKIĆ ANDRIJE ANTE, 1924, Zvečanje, Sutjeska
- VUKOVIĆ ROKA MARIN, 1924, Jesenice, mitraljezac, Foča
- VLAHO LUCIJE ANTE, Vodica, Šibenik, Sutjeska
- ZAGORAC PETRA ILIJA, 1921, Otišić, borac, Sutjeska
- ZAGORAC RADE MITAR, 1914, Otišić, borac, Sutjeska

ZAGORAC MIHAILA TODE, 1922, Otišić, borac, Sutjeska
ZEKAN IVANA ANTE, 1910, Donje Postinje, Sutjeska
ZEMUNIK MATE MIRKA, 1921, Jesenice, borac, Sutjeska

ZRNIĆ ILIJA, Sutjeska
ŽIDIĆ MATE IVAN, Zavojane, Makarska, borac, Miljevina
ZUVIĆ IVANA NIKOLA, 1923, Nerezische, Sutjeska

4. PROLETERSKA (CRNOGORSKA) BRIGADA — STAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

CALETA ŠIMA MILENKA, 1922, Bilice, Šibenik, bolničarka, Zelengora
DUROVIĆ VASILIJE-VAKO, 1907, Mominci, Titograd, komandant brigade, Sutjeska
DURAN T. TOMO, Bos. Grahovo, Sutjeska
DURAN NIKOLE PERO, Bos. Grahovo, Sutjeska
DURAN SAVE MIRKO, 1926, Čaprazlije, Livno, Zelengora
DURAN J. LJUBO, Bos. Grahovo, Sutjeska
JELEČ ZINETA — DŽENDRO, Livno, kuvar, Sutjeska
KULJAČA MITAR, 1919, Kuljače, Budva, komandir kurira pri štabu, Sutjeska
LEKIĆ ANDRE RISTO, Virpazar, šef polit. odjela brigade, Miljevina
MIJATOVIĆ JOV. DARINKA, 1925, Kraljica Jela, Nikšić, sanitet brigade, Ljubin Grob
PETROVIĆ MIĆE DRAGO, 1919, Bilice, Šibenik, Zelengora
PETROVIĆ MIĆE STIPE, 1922, Bilice, Šibenik, borac, Zelengora
TRKULJA KRSTANA GOJKO, 1915, Grkovići, Grahovo, Sutjeska
ZARIĆ JOVANA ILIJA, 1922, Orlić, Knin, borac, Zelengora
ZEKAN BOŽE IVAN, Pošćenje, borac, Sutjeska
ZEKAN IVANA MILE, 1925, Pošćenje, borac, Sutjeska
ZEKAN JAKOVA ANTE, 1910, Muć, Split, borac, Sutjeska
ZIROJEVIĆ PAVLA VUKA, 1923, Dobromane, Trebinje, borac, Sutjeska

1. BATALJON

ALEKSIĆ IVOV SAVO, 1914, G. Brčeli, Virpazar, borac, Sutjeska
BARJAMOVIĆ MARKO, 1912, okolina Bara, borac, Sutjeska

ALEKSIĆ PAVLE, 1923, G. Brčela, Bar, Mratinje
BABIĆ JANDRE NIKOLA, 1924, Livno, borac, Sutjeska
BARJANOVIĆ JOVOV MIRAŠ, 1906, Orahovo, Bar, borac
BOKAN LJUBIN BLAŽO, 1922, Bukovik, Virpazar, borac, Sutjeska
CALETA BLAŽE TONA, 1923, Bilice, Šibenik, borac, Sutjeska
CRNČEVIĆ MARKA VELIŠA, 1915, Dupilo, Virpazar, borac, Sutjeska
DOBRKOVİĆ LUKE NIKOLA, 1915, Sotomići, Virpazar, desetar u 3. četi, Sutjeska, sa CB
DRAGIĆ MILAN, 1914, Široka Rijeka, borac, Zelengora
DUROVIĆ MARKA MIŠO, 1923, Dupilo, Virpazar, desetar, Sutjeska, sa CB
DURAŠKOVIĆ MILOŠ, Miljevina
DURANOVİĆ PERE DUŠAN, 1914, Limljani, borac, Sutjeska
DUKANOVİĆ MILA ĐORDE, 1922, Sotomići, Virpazar, Sutjeska, CB
GAZEVIĆ JOVA MARKO, 1922, Sotomići, Virpazar, borac, Sutjeska
GRDINIĆ NOVE ĐORĐIJE, 1913, Polja, Mojkovac, vodnik, Sutjeska
ILIĆ MILOŠA DUŠAN, 1906, Padane, Knin, borac, Sutjeska
IVETIĆ ĐURE MILOŠ, 1925, Kazanci, B. Grahovo, Sutjeska
INJAC RADE MIJO, 1920, Kazanci, B. Grahovo, borac, Sutjeska
IVETIĆ ĐURE MILOŠ, 1925, Kazanci, B. Grahovo, Sutjeska
IVOVIĆ L. NIKOLA, 1921, Seoci, Virpazar, borac, Sutjeska
ILIĆKOVIĆ LJUBO, 1918, okolina Bara, borac, Zelengora
IVETIĆ MARKA NIKOLA, 1924, Kazanci, borac, Sutjeska
JURIĆ-SUDAC NIKOLE IVO, 1923, Vodice, Šibenik, borac, Miljevina

- JURIČEV-MARTINA ANTE MIRKO, 1921, Vodice, Šibenik, borac, Miljevina
- JANKOVIĆ MILAN, Ceklin, Cetinje, Zelengora
- KLISIĆ RADA DRAGICA, 1916, Virpazar, bolničarka, Miljevina
- KLISIĆ MILICA, Miljevina
- KOVACHEVIĆ ŠPIRO, 1924, Gluhi Do, Virpazar, Sutjeska
- LAKOŠ STIPE ANTE, 1912, Vodice, Šibenik, kuvar, Miljevina
- LASAN JOZE JAKOV, 1918, Vodice, Šibenik, borac, Zelengora
- MACURA NIKOLA, Kistanje, Šibenik, Sutjeska
- MARKOVIĆ IVOV DUSAN, 1926, Virpazar, vodni delegat, Jabuka
- MARTINOVIC SIME MARJAN — ČIRO, 1922, M. Iž, zam. komesara čete, Zelengora
- MATULOVIĆ ANTONA ZORE, 1920, Klis, Split, borac, Zelengora
- MIJAĆ BLAŽO, Podgor, Virpazar, Sutjeska
- MITROVIĆ NIKE DUŠAN, Sotomići, Virpazar, Sutjeska
- MIZDRAK NIKOLE VASILJ, 1921, Strmica, Knin, Miljevina
- ORLANDIĆ ĐUROV ZARIJE, 1927, Seoci, Virpazar, borac, Sutjeska
- RABRENOVIĆ IVANA LJUBO, 1918, Bistrica, Mojkovac, Sutjeska
- RABRENOVIĆ MIHAJLA SOFIJA, 1922, Bistrica, Mojkovac, Sutjeska
- RADOMAN ŠPIRE STANKO, 1921, Ljubotin, Cetinje, Sutjeska
- RAĐOVIĆ SAVA JELENA, 1924, Sotomić, Virpazar, Sutjeska
- RAKOVIĆ MAKSIMA BOŠKO, 1909, Bistrica, Mojkovac, Sutjeska
- RAKOVIĆ JOVANA DUŠAN, 1912, Bistrica, Mojkovac, Sutjeska
- RAKOVIĆ MILIVOJA ĐOKO, 1916, Bistrica, Mojkovac, Sutjeska
- RAKOVIĆ RADISAVA PETAR, 1920, Bistrica, Mojkovac, Sutjeska
- RASKOVIĆ TOME MIRKO, 1922, Zagrović, Šibenik, Sutjeska
- RASKOVIĆ DANE TODE, Zagrović, Šibenik, Sutjeska
- RAŠULA ANTE NIKOLA, Zagrović, Šibenik, Sutjeska
- ROLOVIĆ NIKA MILEVA, 1921, Brčeli, Virpazar, Sutjeska
- ROCA STIPE ANTE, 1907, Vodice, Šibenik, Miljevina
- ROSIĆ ŠPIRE SAVA, Kazanci, B. Grahovo, Sutjeska
- ROSIĆ KOSTE SIMA, Kazanci, B. Grahovo, Sutjeska
- SJEKLOĀA MILOV SVETO, 1923, Limljani, Virpazar, borac, Sutjeska
- SJEKLOĀA MARKOV VLADO, 1923, Limljani, Virpazar, borac, Sutjeska
- SLAVICA JERKO ANTE, 1921, Bilice, Šibenik, borac, Sutjeska
- SLAVICA TOME MARINKO, 1924, Bilice, Šibenik, borac, Zelengora
- SMUDA ILIJE ILIJA, 1897, Padane, Knin, borac, Sutjeska
- SRDAREV NIKE ANTE PAŠKO, 1910, Vodice, borac, Zelengora
- STIJEPOVIĆ VASO, 1915, Dujeva, Cetinje, Sutjeska
- SLAVICA BLAŽA DRAGO, 1920, Šibenik, Miljevina
- SLAVICA TOME MARINKO, Šibenik, Miljevina
- SLAVICA ŠPIRE MIRKO, Šibenik, Miljevina
- SLAVICA ANTE RADE, Šibenik, Miljevina
- STOJANOVIĆ BLAŽA NIKOLA, 1923, okolina Bara, Miljevina
- STOJANOVIĆ SAVA SLOBODAN, 1924, okolina Bara, Sutjeska
- TRKULJA MARKA MILADIN, B. Grahovo, borac, Sutjeska
- TOPIĆ PERO, 1920, Drvar, komandir čete, Sutjeska
- POČEK VOJO, 1915, Cetinje, polit. odjel. brigade, Sutjeska
- VUJOVIĆ JOVO, 1924, Ljubotin, Cetinje, bacačlija, Sutjeska

2. BATALJON

- ANTIŠIĆ MATE IVAN, 1922, Jesenice, borac, Sutjeska
- BORKOVIĆ OBRADA JOVO, 1920, Provo, Livno, borac, Sutjeska
- BULATOVIĆ MILIVOJE, 1913, Cerovići. Kolašin, borac, Sutjeska
- BOROZAN DURE ĐOKO, 1922, Bokovo, Cetinje, borac, Sutjeska
- CIROVIĆ ILIJE RADULE, 1896, D. Morića, Zelengora
- COBELJIĆ RADOŠ, 1912, Golja, Kolašin, borac, Sutjeska
- DANILOVIĆ MILOSAVA DUNJA, 1914 Bistrica, Kolašin, Sutjeska

- DENIĆ JOVO, 1926, Sajković, Bosna, puškomitrailjezac, Sutjeska
 BOŽIĆ VASE MILOVAN, 1918, Trebaljevo, Kolašin, Sutjeska
 DOBRKOVIĆ ZARIJA, 1919, Sotonići, Bar, komandir kurira, Milinklade
 DUNAT JAKOVA MIRKO, 1921, Vodice, Šibenik, Zelengora
 ĐURIĆ LABUDA PETAR, 1923, Cetinje, Sutjeska
 GRDINIĆ ĐOKO, 1914, Gilja, Kolašin, borac, Sutjeska
 GRUJIĆ KOMNEN, 1920, Polja, Kolašin, borac, Sutjeska
 GRUJIĆ MIJAILO, od Kolašina, između Foče i Kalinovika
 GRUJIĆ MILOŠ, Rijeka Mušovića, borac, Sutjeska
 JOVANOVIĆ LUKE TOMO, Cetinje, Vučević
 JOVIČEVIĆ MRGUDA MILOSAVA, 1922, Čaprazilje, Livno, Sutjeska
 LAKETIĆ KOSA, 1921, G. Morača, Kolašin, borac, Sutjeska
 LAKIĆEVIĆ VUKOSAVA DUŠAN, 1920, Borov Breg, Kolašin, borac, Sutjeska
 LAKIĆEVIĆ RADOSAV, Rijeka, Kolašin, borac, Sutjeska
 LASAN JOZE LJUBO, 1932, Vodice, Šibenik, borac, Miljevina
 MALJKOVIĆ JOVE PETAR, 1883, Provo, Čelebić, Sutjeska
 MITROVIĆ VELJKO, 1919, Sv. Stefan, Budva, pomoćnik lekara, Sutjeska
 MIŠIĆ RISTE NIKOLA, Mojkovac, borac, Sutjeska
 MIJATOVIĆ GAVRILA ĐORDIJE, 1907, Krnja Jela, Kolašin, Sutjeska
 MIJATOVIĆ DRAGOJA MIJO, 1922, od Kolašina, desetar, Piva
 MIKOVIĆ DARINKA, 1917, Sv. Stefan, Budva, bolničar, Sutjeska
 MIKOVIĆ NIKO, 1923, Čelobrdo, Budva, Sutjeska
 MILJKOVIĆ JAKOVA ANTE, 1920, Vodice, Šibenik, Zelengora
 MILOŠEVIĆ ANDRIJA, 1888, Osredci, Kolašin, Sutjeska
 MITROVIĆ LAZE TOMO, 1915, Budva, Sutjeska
 NENEZIĆ BLAGOTE DRAGUTIN, Veletovo, Cetinje, Vučević
 PEJOVIĆ ŽIVKO, B. Krupa, Sutjeska
- RABRENOVIĆ SOFIJA, 1925, Polja, Kolašin, Sutjeska
 RADOVIĆ VUKE IKONIJA, 1918, Bare, Kolašin, Sutjeska
 RADOVIĆ VUKE MILJA, 1922, Bare, Kolašin, Sutjeska
 RADOVIĆ VUKE STANKA, 1916, Bare, Kolašin, Sutjeska
 RAKOČEVIĆ D. MILOŠ, 1924, Trebaljevo, Kolašin, Sutjeska
 RAKOČEVIĆ MIRKA MILUN, 1911, Štitarica, Mojkovac, Sutjeska
 RAKOČEVIĆ MIRKA MILUTIN, 1916, Sutjeska
 RAKOČEVIĆ RADE, Kolašin, Zelengora
 RAKOČEVIĆ MIRKA VIDO, 1910, Štitarica, Mojkovac, Sutjeska
 RAKOČEVIĆ IVANA BATRIĆ, 1914, Morača, Kolašin, Sutjeska
 RAKOČEVIĆ ILIJE VUČETA, 1907, Štitarica, Kolašin, Sutjeska
 RAKOVIĆ MAKSIMA BOŠKO, 1918, Sutjeska
 SLAVICA GRGE IVE, 1912, Bilice, borac, Zelengora
 SARIĆ ŠPIRE UROŠ, 1918, Bilice, Šibenik, borac, Sutjeska
 ŠĆEPANOVIC OBRADA MILORAD, 1920, Bjelovići, Mojkovac, puškomitrailjezac, Sutjeska
 SIŠOVIĆ MILIKA, borac, kod mosta na Foči
 TRIFUNOVIĆ RISTE NEDELJKO, 1913, Glamoč, Sutjeska
 VUJOVIĆ VLADO, Cetinje, Sutjeska
 VUJISIĆ MILOVANA MILIKA, 1918, okolina Kolašina, Sutjeska
 VELIMIROVIĆ MOMIR, vodnik, Sutjeska
 VUČENOVIC STEVANA NIKOLA, 1920, Markovci, Knin, oko Sutjeske
 VUJOVIĆ DARINKA, Zelengora
 ZAGORAC STIPE JOVO, 1909, Prozor, Livno, borac, Sutjeska

3. BATALJON

- BABIĆ MIRKA JELANA, 1922, bolničarka, Sutjeska
 BANIĆ BOŽE GAČO, Kazanci, B. Gračovo, Sutjeska
 BOŠKOVIC BELO, Sutjeska
 BEGOVIĆ STANKA VLADIMIR — LALE, 1925, Zelengora
 BEGOVIĆ NOVAKA VIDO, 1881, Sutjeska

- BEGOVIĆ STANKA VLASTIMIR**, 1921,
 Kosić, Danilovgrad, borac, Zelengora
BLEČIĆ SPASOJE, Sutjeska
BOBIĆ JOVANA LAZAR, 1905, Vučica, Danilovgrad, zam. komesara čete, Miljevina
BOBIĆ LUKE MASA, 1917, Vučice, Danilovgrad, bolničarka, Sutjeska
BRAJOVIĆ JAKŠE VLASTIMIR — VLAJKO, 1923, Kosić, Danilovgrad, sekretar SKOJ-a, Ljubin Grob
BUJAS LAZAR, 1926, Čipuljić, Bugojno, borac, Zelengora
BUVA ANTE, Sutjeska
DOBROVIĆ NIKOLA, desetar, Sutjeska
DUPLANČIĆ JOVO, Sutjeska
ĐOKIĆ VOJISLAVA JOVO, 1924, Beograd, Bioče
GALETA FRANJA, Sutjeska
GALETA TUNA, Sutjeska
GRANIĆ IVAN, Muć, Sutjeska
GRUJIĆ KOMEN, Sutjeska
ILIKA SLAVICA, Bilice, Šibenik, Sutjeska
INJAC JOVE VOJIN, Kazanci, B. Grahovo, Sutjeska
IVANOVIĆ J. BOJICA, 1915, Lalevići, Danilovgrad, Miljevina
INJAC GAŠO, Kazanci, B. Grahovo, borac, Zelengora
INDIŠIĆ MARJAN, Dubrovnik, puškomitrailjezac, Sutjeska
JOVODIĆ MARKA MACA, 1920, Gostinje, Danilovgrad, bolničarka, Sutjeska
JOVODIĆ MARKA MIROSLAVA, 1920, Vukotići, Danilovgrad, bolničarka, Sutjeska
JOVODIĆ MIRKA NATALIJA, Sutjeska
JOVODIĆ VIDAKA RADOSLAV-PUCO, 1921, Jelenak, Danilovgrad, komesar čete, Sutjeska
JANJEVIĆ JELENA, Sutjeska
JANJEVIĆ PAVLE, Sutjeska
JOVODIĆ PETRA NATALIJA, Kosić, Danilovgrad, Sutjeska
JANJIĆ NIKE DANKA, 1925, Grkovci, Grahovo, Sutjeska
KATNIĆ VOJIN, 1915, Klikovače, Danilovgrad, Ljubin Grob
KAŽIĆ SAVO, 1915, Titograd, komesar čete, Sutjeska
KOVACHEVIĆ MIRKO, Sutjeska
MARUNOVIĆ RADE, 1912, Danilovgrad, desetar, Sutjeska
MILIĆ RADA MILORAD, 1922, Ljusina, Bos. Krupa, Sutjeska
MILJEVIĆ MIROSLAV, 1920, Sutjeska
NIKOLIĆ, Nikšić, Sutjeska
OGRIZOVIĆ ĐURO, 1923, Otočac, Gospić, borac, Zelengora
OGRIZOVIĆ RASTKO, 1927, Otočac, Gospić, borac, Ljubin Grob
PAVLAK ANTE, Vrgorac, Sutjeska
PAVLOVIĆ DANE, Sutjeska
PETROVIĆ STIPE, Sutjeska
PJEVAC DUŠAN, 1922, Šiljevac, Sutjeska
PJEVAC MANE, 1921, Kordun, Ljubin Grob
RADOVIĆ MIRKA MIHAJLO, 1921, Martinići, Danilovgrad, Sutjeska
RADOVIĆ MILADIN, Sutjeska
RAJIĆ PETRA ŽIVKO, Rakinac, Smederevo, Sutjeska
RASPOPOVIĆ TRIPKA MILADIN, 1924, Podglavica, Danilovgrad, Sutjeska
RONČEVIĆ SAVA, Kordun, Zelengora
SAJKOVIĆ SAJA, Sutjeska
SKENDŽIĆ VOJE ILIJA, Škare, Gospić, borac, Zelengora
SKENDŽIĆ ĐURO, Škare, Gospić, borac, Zelengora
SLAVICA FRANJO, Sutjeska
SLAVICA MATE IVE, Sutjeska
STOJOVIĆ DUŠAN, Sutjeska
STOJOVIĆ ŠĆEPANA JAKŠA, 1914, Gostilje, Titograd, borac, Ljubin Grob
STOJOVIĆ RADULA RADE, 1924, Danilovgrad, borac, Sutjeska
SARANOVIĆ FILIPA MILIJA, 1901, Danilovgrad, komesar pri VŠ, Sutjeska
ŠIMIĆ BORE JOZO, Seget, Split, Sutjeska
SARANOVIĆ RAKA MINJA, Kosić, Danilovgrad, Sutjeska
VUJAKOVIĆ JAKOVA NIKOLA, 1922, Sutjeska
VUKOVIĆ JOZO, Bilice, Šibenik, Sutjeska
ZEKOVIĆ JOVANA ZARIJE, 1923, Kovaci Lug, Danilovgrad, borac, Sutjeska
ZEKOVIĆ PAVLA GOJKO, Kosić, Danilovgrad, Sutjeska
ZIVKOVIĆ SAVO, Martinići, Danilovgrad, komesar, Zelengora

4. BATALJON

DRAGOJLO TOME DUŠAN, 1912 Padene, Knin, Sutjeska

DRAGOJLO SAVE OBRAD, 1907, Padene, Knin, Sutjeska
PRASTALO VASE JOVAN, 1924, Smoljane, Bos. Petrovac, Sutjeska

5. BATALJON

BADNJAR MILETA, 1923, Tepca, Crna Gora, borac, Sutjeska
BASARIĆ JANKA MILAN, 1922, G. Petrović, Bihać, borac, Sutjeska
CEROVIĆ TOMISLAV, Tušina, Šavnik, Miljevina
ČETKOVIĆ NIKOLA, Sutjeska
CUROVIĆ KOVILJKA, Tušina, Šavnik, bolničarka, Sutjeska
DRAGUTIN MARKA ALEKSANDAR, 1923, Bilice, Šibenik, Sutjeska
DURAN LJUBO, Žabljak,
DATIĆ MIRKO, 1926, Bitelić, Sinj, borac, Sutjeska
DURAN NIKOLE PERO, Sutjeska
GRBOVIĆ JEVREM, Žabljak, Durmitor, komandir čete, Sutjeska
GVOZDENOVIC BLAGOTA, D. Bijela, Šavnik, borac, Zelengora
INJAC PETAR, Kazanci, Bos. Grahovo, Zelengora
ILIĆ LAZE STEVAN, 1912, Padene, Knin, borac, Sutjeska
INJAC RADE BOŽO, 1914, Kazanci, Bos. Grahovo, Sutjeska
INJAC TODORA BOGDAN, 1911, Kazanci, Bos. Grahovo, Sutjeska
IVETIĆ RAJO, Kazanci, Bos. Grahovo, borac, Sutjeska
IVETIĆ STOJANA MILOŠ, 1925, Kazanci, Bos. Grahovo, Sutjeska
JANJIĆ ILIJE MARKO, 1914, Grkovci, Grahovo, Sutjeska
JANJIĆ DANICA, Grabovica, Šavnik, bolničar, Sutjeska
JANJIĆ SIME SLAVKO, 1924, Grkovci, Grahovo, Sutjeska
JELIĆ PERE ĐORDIJE, 1926, Bare, Šavnik, borac, Sutjeska
JONDŽA LAZE MILOŠ, 1914, Grkovci, Grahovo, Livno, Sutjeska
JURIĆ MIRKO, Gubin, Livno, Mratinje
KARADŽIĆ UROŠA VUKO, Petnjica, Šavnik, Sutjeska
KNEŽEVIĆ NOVIČIN MILAN, Miloševići, Šavnik, Sutjeska

KOVAČEVIĆ SPASOJA STOJAN, 1921, Kovačka Dolina, Žabljak, Sutjeska
KRSTANOVIC LAZE NIKOLA, 1908, Ramljane, Knin, Sutjeska
KRSTANOVIC PETRA, NIKOLA, 1921, Ramljane, Knin, Sutjeska
KOVAČEVIĆ M. VOJSLAV, 1924, Žabljak, Sutjeska
MARTIĆ NIKOLE ILIJA, 1922, Zagrović, Knin, Sutjeska
MIKIĆ SAVETA, Širovac, Šavnik, Sutjeska
NENADIĆ NIKE MILOŠ, 1912, Sutjeska
NENADIĆ JOVE MIRKO, 1914, Grkovci, Bos. Grahovo, Sutjeska
NENADIĆ MITRA PETAR, 1919, Grkovci, Grahovo, Sutjeska (desetar)
ODOVIĆ SVETOZAR, Pašćenje, Šavnik, borac, Vučevvo
PAJČIN NIKOLE BOJANA, kod Žabljaka
RADIĆ MITRA MILAN, 1910, Čaprazlige, Livno, Volujak
RADOVIĆ MILOŠA BLAŽO, 1925, D. Rijeka, Durmitorski, Sutjeska
RADOVIĆ VUKO, Piviš, Durmitorski, Sutjeska
RAŠKOVIĆ NIKOLE LAZO, Miljevine
ROSIĆ SAVO, 1914, Kazanci, Livno, Sutjeska
ROSIĆ SIMO, 1918, Kazanci, Livno, Sutjeska
SLAVICA IVANA MARKO, 1923, Bilice, Šibenik, borac, Zelengora
TRKULJA NIKE DUSAN, 1924, B. Grahovo, borac, Sutjeska
TRKULJA SIME JOVO, 1915, B. Grahovo, Sutjeska
TRKULJA MIRKO, B. Grahovo, Miljevina
TRKULJA DAKE MILOŠ, 1920, Bos. Grahovo, Sutjeska
TRKULJA RADOJA MILOŠ, 1920, B. Grahovo, Sutjeska
VRAČAR VUKO, Bezuje, Župa, desetar, Sutjeska
VRANJEŠ MILAN, Lajkovići, Titograd, kuvar, Sutjeska
VUKOJEVIĆ NIKOLE NIKOLA, 1908, Oćestovo, Knin, Šibenik, Zelengora
ZIŽIĆ VUK, Miloševići, Šavnik, komesar čete, Zelengora

4. PROLETERSKA (CRNOGORSKA) BRIGADA — NEUTVRĐENI BATALJONI

- ALIMAN IBRE MEHO, 1920, Livno, borac, Zelengora
 ALJINOVIC LUKE BLAZ, 1916, Zrnovnica, vodnik, Sutjeska
 ALJINOVIC ANTE STEPAN, 1925, Zrnovnica, borac, Sutjeska
 BRAČULJ JURE JAKOV, Bitelić, Sinj, borac, Sutjeska
 BULOVIĆ JOVE ĐURO, Bitelić, Sinj, borac, Sutjeska
 BULOVIĆ STEVANA ILIJA, Bitelić, Sinj, borac, Sutjeska
 BURATOVIĆ JAKOVA IVAN, Vrbanj, Split, Sutjeska
 BULJUGIĆ IBRE MIRO, 1925, Duvno, Livno, Sutjeska
 CVIJAN ILIJE STANKO, Bos. Grahovo, borac, Sutjeska
 CVITANOVIĆ STJEPANA DINKO, 1914, Bol, Brač, Sutjeska
 CEROVIĆ SAVO, 1896, Tušina, borac, Sutjeska
 CALETA NIKE ANTE, 1920, Bilice, Šibenik, borac, Sutjeska
 CALETA MARKA IVANKA-ČVAKA, 1919, Bilice, Šibenik, borac, Sutjeska
 CALETA JOSE MARA, 1927, Bilice, Šibenik, bolničarka, Zelengora
 CALETA NIKE MARICA, 1927, Bilice, Šibenik, borac, Volujak
 CALETA BLAŽA TONA, 1925, Bilice, Šibenik, bolničarka, Sutjeska
 CERINA NIKOLE IVAN, 1925, Solin, Split, Sutjeska
 ĐURIĆ SV. PEĆO, Cetinje, Sutjeska
 ĐURAN SAVE MIRKO, 1926, Čaprazlije, Zelengora
 FRANIN JAKOVA IVAN, 1926, Jesenice, borac, Sutjeska
 GAĆINA JOSIPA ANTE, 1923, Široke, Primošten, Zelengora
 GAŠIĆ STEVANOV MITAR, Bos. Grahovo, kod Lučkih Koliba
 GRANIĆ IVANA FILIP, 1909, Donji Muć, borac, Sutjeska
 GRDINIĆ VIDA ĐORDIJE, 1912, Pojlice, Mojkovac, borac, Sutjeska
 GRUBICA IVANA ANTE, 1923, Jesenice, borac, Sutjeska
 IVEĆIĆ MIKE MARKO, B. Grahovo, Livno, borac, Sutjeska
 IVEĆIĆ ILIJE BRANKO, B. Grahovo, Livno, borac, Sutjeska
 IVAS VINKO, borac, Sutjeska
 IVANIŠEVIĆ IVANA MIRKO, 1915, Jesenice, borac, Sutjeska
 INJAC STEVANA BRANKO, B. Grahovo, borac, Sutjeska
 ILIĆ IVANA SAVO, 1911, Pađene, Knin, borac, Sutjeska
 ILIĆ SPIRE ĐURO, 1924, Padene, Knin, borac, Sutjeska
 JANJIĆ MIJE MILOŠ, 1919, Grkovci, Grahovo, Sutjeska
 JOVOVIĆ MIRJANA, Zelengora
 JURIĆ ANTE ROKO, 1924, Kn. Novi, puškomitraljezac, Sutjeska
 KALEBIĆ ROKE MIRKO, 1920, Jesenice, Sutjeska
 KANAZIR SAVE VOJIN, 1925, Mokro Polje, Knin, Sutjeska Zelengora
 KAPIC BORISA IVAN, 1922, Jesenice, Žabljak
 KARAMAN MIJE POLDO, 1915, Jesenice, Žabljak
 MATIĆ MARTINA IVAN, 1923, Postiće, Sutjeska
 KLARIĆ JURE FILIP, 1920, Jesenice, Zelengora
 KLJAJIĆ ILIJA MIRKO, 1926, Majdan, Mrkonjićgrad, Sutjeska
 KOLUNDŽIJA NIKOLE NIKOLA, 1921, Zagrović, Knin, Sutjeska
 KOVAČEVIĆ MARINA KVIRIN, 1925, Zrnovnica, Sutjeska
 KRIVAŠIĆ MILE ŽIVKO, 1921, Vrlika, Sutjeska
 LALIĆIĆ SIME VASO, 1927, Bar, borac, Sutjeska
 LATIN STIPE LJUBOMIR, 1915, Vodice, Šibenik, borac, Miljavina
 LOLIĆ MARINA ANTE, 1925, Zrnovnica, Sutjeska
 LUJO PERE STJEPO, 1916, Dubrovnik, borac, Sutjeska
 LJUBOJA OBRADA NIKOLA, Bos. Grahovo, Livno, borac, Sutjeska
 LJUBOJA ILIJE SIMO, Bos. Grahovo, Livno, Sutjeska
 MALEVIĆ MILOSAV, Sutjeska
 MALEVIĆ REDŽO, Sutjeska
 MIHANOVIĆ NIKOLE ANDELKA, 1926, Zrnovnica, Sutjeska
 MIKOVIĆ ANDRIJE DARINKA, 1916, Sv. Stevana, Budva, politički delegat voda, Milinklade
 MILIĆ NIKOLA, Podbišće, Mojkovac, Zelengora

MIŠE VICKO IVO, 1922, Žedno, Trogir, Sutjeska
MALEVIĆ DRAGO, borac, Sutjeska
MALJKOVIĆ PETRA UROŠ, 1910, Čaprazlje, Livno, borac, Sutjeska
NENADIĆ AČIMA MIRKO, B. Grahovo, borac, Sutjeska
PAVLAK IVANA ANTE, 1924, Orah, Makarska, Sutjeska
PALIZETA MILKA, Sutjeska
PARAJČIL JOVE JOVO, Crni Lug, B. Grahovo, Sutjeska
PEJOVIĆ ALEKSANDAR, Sutjeska
PEJOVIĆ ZORKA, Sutjeska
POPARIĆ, Sutjeska
RADIVOJŠA MARKA DUŠAN, B. Grahovo, Livno, Sutjeska
RASPOPOVIĆ P. NIKO, 1911, Martinci, Danilovgrad, Sutjeska
SOČO PETRA MILAN, 1915, Nerežišće, borac, na Pivi

SUBOTIĆ SRBOSLAV-SRBO, Sutjeska
SUDIĆ IVANA MARIN, Jesenice, borac, Žabljak
SVETLICA MIRKO, Donje Vukovsko, Livno, Zelengora
SVIDAN IVANA ANDRIJA, 1921, Žedno, desetar, Sutjeska
SPAR JOSIPA ANTE, 1911, Donji Muć, Sutjeska
SPAR MATE JOSIP, 1909, Donji Muć, Sutjeska
ŠINIK ILIJE JOVO, B. Grahovo, Livno, borac, Sutjeska
VUKOVIĆ ŠIME VICE, 1920, Bilice, Šibenik, Jabuka kraj Miljevine
VULIĆ MATE ANTE, 1911, G. Postinje, Sutjeska
VULIĆ MARKA JURE, 1911, G. Postinje, Sutjeska
VRAČA NEDELJKO, okolina Nikšić, Sutjeska

3. NOU DIVIZIJA — STAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

ANTUNOVIĆ ŠPIRO, Šibenik, borac, Sutjeska
BUBIĆ IVAN, Klis, Vučević
BOJOVIĆ DRAGIŠE DUŠAN, 1921, Kuta, obaveštajni oficir divizije, Nikšić, Sutjeska
BOGOVAC ĐURO, 1912, Bitović, Sinj, borac, Sutjeska
ČARAK MILAN, Crni Lug, Bos. Grahovo, Sutjeska
DESPOT ANTE, Zaostrog, borac, Sutjeska
GLUŠAC SIMO, 1908, Slatina, Sanski Most, borac, Sutjeska
JURIĆ ANTE IVAN, 1932, Kaštel Novi, kurir, Sutjeska
JURIĆ ANTE MILJENKO, 1930, Kaštel Novi, kurir, Sutjeska
JURIN ANTE ANTE — MARKO, 1908, Prvić Luka, Šibenik, politički radnik pri štabu, Sutjeska
JURLIN VICKO — MARKO, komesar čete, nestao na Sutjesci
JURETIĆ MILOŠ, 1906, Split, borac pratećeg bataljona, Sutjeska
JOVIĆ MILAN, Drvar, borac, Sutjeska
KALITERNA GRGA, Split, veterinar, Sutjeska
KITOREVIĆ IVE DUŠKO, 1920, Šibenik, kurir, Sutjeska

KRIČKA PAVLA JANKO, 1912, Vratiskovci, Šibenik, komandir prateće čete, Sutjeska
KOVAČEVIĆ DRAGAN, 1926, Nikšić, kurir, Sutjeska
KURTOVIĆ MATE DRAGICA, 1924, Klis, Split, bolničarka, Sutjeska
KOVAČEVIĆ SAVO, Nudo, Nikšić, komandant divizije, Sutjeska
LUČEV ANTE OSKAR — SAŠA, 1913, Prvić Luka, Šibenik, politodjel, Zelengora
LOZOVINA ANTE IVANKA, 1922, Donji Seget, Split, bolničar, Sutjeska
MILIĆ KRSTA, 1917, Biskupija, Knin, komandir voda, Sutjeska
MUSTAFĀ AVDO, 13. VI 1943, Sutjeska
MARČETA GOJKO, 1909, Kadrovci, Sanski Most, borac, Sutjeska
MARČETA MIĆO, 1920, Potkalinje, Sanski Most, komandir voda, Vučević
MALBAŠIĆ MILAN, Šipovljani, Drvar, kuvar, Sutjeska
NOVOVIĆ BOGDAN, član politodjela brigade, Sutjeska
NINKOVIĆ JOVO, Crni Lug, Bos. Grahovo, borac, Sutjeska
OSTOJIĆ JOSIPA IVKA, 1924, Plina, Makarska, bolničarka, Sutjeska

ROGANOVIC ĐURO, Sutjeska
STIPICA ANTE, Žrnovnica, Split, borac, 13. VI 1943, Sutjeska
ŠIPKA MILAN, 1915, Suvaja, Bos. Petrovac, borac, Sutjeska
SUTIĆ STIPE, Trogir, Sutjeska

ŠORMOZ ILIJA, 1912, Crni Lug, Bos. Grahovo, borac, Sutjeska
TRKULJA DUŠAN, Nuglašica, B. Grahovo, borac, Sutjeska
TOMAŠEVIĆ JURA STIPE, 1907, Baćina, Makarska, zamenik intendant, brigade, Sutjeska

1. NOU DALMATINSKA BRIGADA — STAB I PRIŠAPSKE JEDINICE

TRGO ANDRIJA, Omiš, Split, intendant brigade, Sutjeska
UVODIĆ MILAN, Klis, borac, Sutjeska
UVODIĆ KOJO, Klis, borac, Sutjeska
VALETCIC ANTONA DARKA, 1924, Novi, bolničarka, Sutjeska
VUKIČEVIĆ PAVLE, Sutjeska
VEJRAGIĆ SULEJMAN, Livno, borac, Sutjeska
VLAHOV STIPE, 1923, Privić Luka, Sepurine, Šibenik, barjaktar divizije, nestao na Sutjesci
VUČINIC HILDA JELENA, 1904, Ljubljana, kanjon Pive
VUKIČEVIĆ NIKOLE RADULA, 1918, Cerovo, Nikšić, zamenik političkog komesara bolnice 3. divizije, kod Vučeva

KOTORAS DUŠAN, Sutjeska
KUKOC BERISLAV, pri bolnici, Sutjeska
KUKOĆ VINKA, pri bolnici, Sutjeska
MARASOVIĆ MIRKO, Dugopolje, Sutjeska
MARINKO MILAN, Koljani, borac, Sutjeska
MARASOVIĆ MIRKO, borac, Zelen-gora
MARTINIĆ PETRA PETAR, 1913, Otok Brač, intendant, Sutjeska
MIRIĆ PETAR, Škrip, Brač, Sutjeska
ODAK SLAVKO, Severić, Šibenik, borac, Sutjeska
PAVKOVIĆ JOZO, Sutjeska
ROSANDIĆ PAVAO, Sutjeska
RADOŠEVIC PETAR, Glavice, Sinj, borac, Sutjeska
RADNUKOVIC DAVOR, Split, Zelengora, Lučke Kolibe
SAMARDŽIĆ MIJO, borac, Sutjeska
SIRIŠČEVIĆ TONCI, Sutjeska
SOBIN FRANC, Kaštel Kambelovac, Split, Sutjeska
TOMAS IVANA JURE, Sutjeska
UVODIĆ NIKOLE MARIJA, 1924, Klis, Split, borac, Sutjeska
VIDAK VLADO, Škrip, Split, Sutjeska
VUČIĆIĆ ANTE — ČUCO, Solin, Split, Sutjeska
ZEKARA MILE, borac, Sutjeska
ZMIJAREVIC JOZE MILA, 1923, Plina, Makarska, bolničarka, Sutjeska
ŽUVIĆ FRANE, Škrip, Brač, Split, Sutjeska

1. BATALJON

BARIŠA ANTE MATE, Sutjeska
BARIŠIĆ MATE, 1912, Solin, Split, vodnik, Sutjeska
BEĆKO ANTE IVAN, 1923, Udovičić, vodnik, Sutjeska
BLEĆIĆ MILAN, borac, Sutjeska
BULIĆ JAKOV SIMUN, Sutjeska
CVITAN GRGE TOMO, Sutjeska
DELONGA JAKOVA STIPE, 1927, Sinj, Split, Sutjeska
DUJUŠIĆ MILAN, mitraljezac, Sutjeska
ERCEGOVIĆ MATE ANTE, 1920, Rogoznica, Primošte, Sutjeska
ERNI JURE, Otok Ivan, Sutjeska
MEDIC IVANA, referent saniteta 1. bat., pri prelasku Sutjeske
GRUBIŠA BORIŠE MILKA, 1921, Drvenik, Makarska, bolničarka, Sutjeska
GUERIERI JAKOVA BONE, Škrip, Brač, Split, Sutjeska
JURIČEVIĆ BARTUL, Škrip, Brač, Split, Sutjeska

2. BATALJON

ACALIN KONSTANTIN, 1922, Zlarin, Šibenik, ekonom čete, nestao na Zelengori
ANTUNOVIC IVANOV KAŽIMIR, 1924, Kozica, Makarska, Zelengora

ALOGA AMBROZA SIME, 1914, Tribunj, borac, Sutjeska
BEGO IVE SIME, 1923, Šibenik, komandir voda, Sutjeska
BELAMARIĆ JOZE ANTE — BARE, 1912, Šibenik, kurir, Sutjeska
BJELJAC PETRA NIKOLA, 1913, Kistanje, Šibenik, komandir voda, Sutjeska
BAICA PERE NIKICA, 1922, Šibenik, borac, Sutjeska
BOLIĆ FEHIMA MUHAREM, 1913, Bos. Petrovac, Sutjeska
BORIJAN ZARKO, Sutjeska
BEROVIĆ MATE VINKO, 1924, Šibenik, politički delegat voda, Sutjeska
BOSNIĆ-BAGATELA MATEJE JUGOSLAV, 1925, Blato na Korčuli, borac, Zelengora
BRANICA SREĆKA MLADEN, 1924, Zlarin, Šibenik, borac, Sutjeska
BULJOVCE IVANA MILAN, 1925, Biograd na moru, borac, Sutjeska
BEZBRADICA UROŠ, 1921, Kistanje, Šibenik, borac, Sutjeska
BAJKOVIĆ NIKOLE ANTE, 1912, Makarska, vodnik, Sutjeska
BERAM ANDRIJE MARIN, 1922, Kaštel Novi, borac, Sutjeska
CVITAN ANTE, 1920, Tribunj, borac, Sutjeska
CVITAN STIPE JOZO, 1920, Tribunj, borac, Sutjeska
ČUDINA FILIP, 1920, Filipjakov, Zadar, vodnik, Sutjeska
ČUDINA JOZO, borac, Sutjeska
ČULIĆ STJEPANA LENKO, borac, Sutjeska
DOBROTA BOŽA DRAGO, 1914, borac, Sutjeska
DELALA JERKO, 1924, Rogoznica, Šibenik, Sutjeska
DEVIĆ JOSIP, 1927, Rogoznica, Šibenik, Sutjeska
DIMITROVIĆ GLIŠO, Biskupija, Knin, Sutjeska
ERCEGOVIĆ MARTINA ANTE, 1920, Rogoznica, Šibenik, borac, Sutjeska
EREGLA FERDO FRANE, 1918, Šibenik, Zelengora
ERCEGOVIĆ MATE ANTE, 1923, Rogoznica, Šibenik, borac, Sutjeska
GOLEŠ IVO — GALI, 1918, Rogoznica, Šibenik, referent saniteta, Sutjeska
GRČIĆ NIKOLE ILIJA, 1912, Kistanje, Šibenik, Sutjeska
GRUBIŠA STIPE DARIŠA, 1914, Drve-

nik, Makarska, Sutjeska
GUSIĆ ŠIMUNA ANTE, 1923, Grab, Sutjeska
GOLEŠ IVO, 1923, Rogoznica, Šibenik, borac, Sutjeska
JELIĆ PASKA BOŽO, 1921, Vrpolje, Šibenik, borac, Sutjeska
JUINOVIĆ ANTE LUKA, 1920, Kozica, Makarska, borac, Sutjeska
JUGOR ŠIME, 1920, Tribunj, borac, Sutjeska
JUNAKOVIC IVO — IVELA, Šibenik, komandir čete, Sutjeska
KARAMATIC ANTE NEDA, 1924, Plina, Makarska, bolničarka, Sutjeska
KLARIĆ JAKOVA NIKICA — CAJANO, 1914, Šibenik, borac, reka "Tara"
KRIČKA JANKO, 1919, Šibenik, komandir mitraljeske čete, Sutjeska
KORLAT DUŠANA STEVO, 1923, Kistanje, borac, Sutjeska
KAROLIJA JOVAN — ŠUCO, Kistanje, vodnik, Sutjeska
KOSOVIĆ NIKIN FILIP, 1912, Drvenik, Makarska, Sutjeska
KUTLAČA DUŠANA RADE, 1925, Kistanje, Šibenik, borac, Sutjeska
KURSAR KARMELO, 1922, Sepurine, Šibenik, borac, Sutjeska
MACURA SAVE MILJKAN, Drvenik, Šibenik, Sutjeska
MARAS JURE VICE, 1919, Kozica, Makarska, Tjentište
MARIC MIRO, 1925, Solin, Split, vodni delegat, Sutjeska
MAROTI IVANA HERMAN, 1912, Šibenik, komandir čete, Sutjeska
MAROVIĆ ?, Mravići, borac, Sutjeska
MATIJAS MATE NIKOLA, 1920, Marina, Split, borac, Sutjeska
MAŽIBRADA STEVO, 1914, Kistanje, Šibenik, desetar, Sutjeska
MAŽIBRADA VASO, 1922, Kistanje, Šibenik, desetar, Sutjeska
MATKOVIC RAFAEL, 1923, Kočine, Split, ekonom čete, Sutjeska
PUZIĆ IVO, 1922, Rogoznica, Šibenik, borac, Sutjeska
PAŠALIĆ MARKA JURE, 1923, Tučepi, Makarska, vodnik, Sutjeska
PLENČA IVANA JERKO, 1919, Vrpisce, Šibenik, Zelengora
POPIĆ MILAN, Sutjeska
POPIĆ NIKOLA, Drvenik, Šibenik, Sutjeska
PROJIN IVO, 1923, Rogoznica, Šibenik, Sutjeska

RADIĆ VOJE VUKAŠIN, 1914, Radučić, Knin, vodnik, Sutjeska
RAVLJČ MATE JURE, 1911, Kozica, Makarska, Sutjeska
RAVLJČ MARKA MARKO, 1918, Kozica, Makarska, Sutjeska
RAVLJČ JURINA ŠIMUN, 1922, Kozica, Makarska, Sutjeska
ROMIĆ ĐURO, Ervenik, Knin, Sutjeska
RAVLJČ IVANA ANTE, 1925, Kozica, Makarska, Sutjeska
RAVLJČ JURE JOSO, 1925, Kozica, Makarska, Sutjeska
SKROZA MATE JOSIP, 1912, Prvić, Šibenik, Sutjeska
SKROZA MATE BOGDAN, 1912, Prvić Luka, Šibenik, borac, Sutjeska
SLADIĆ DRAGUTIN, 1922, Betina, Šibenik, borac, Sutjeska
SODA MATE, borac, Sutjeska
STIPANIČEV STIPE ANTE, 1909, Tribunj, borac, Sutjeska
STIPIN FRANE KARMELO, 1922, Prvić Luka, borac, Sutjeska
SAŠIĆ LAZAR, Ervenik, Knin, Sutjeska
SAROVIĆ IVO, Sutjeska
SEKULJICA PAVAO, Ervenik, Knin, Sutjeska
SEKULJKA RADE, Ervenik, Knin, Sutjeska
TRAŽIVUK VUKAŠIN, Vujčina, Kistanje, zamenik komandira čete, Sutjeska
TOLJANČIĆ NIKO, borac, Sutjeska
UGRČIĆ NIKOLE NIKOLA, 1924, Kistanje, Šibenik, borac, Sutjeska
VLAHOV STIPE ANTE, 1915, Prvić Luka, Šibenik, umro u CB na Sutjesci
VLAIC MATE, 1915, Unešić, Knin, vodni delegat, nestao na Zelengori
VUJASINOVIĆ DANILA PAJO, 1917, Ivoševci, Knin, vodni delegat, Zelengora
ZANINović KRSTE IVO, 1924, Šibenik, vodni delegat, Sutjeska

ANTUNović IKIN NEDELJKO, 1925, Drvenik, Makarska, umro od tifusa na Sutjesci
ARTIĆ JOSIP FILIP, 1913, Tugare, mitraljezac, Zelengora
ANIČIĆ IVANA JOZO, 1912, Donji Seget, Trogir, Sutjeska
BAGOTIN JUGO, Split, Sutjeska
BOGUNović MATE DRAGICA, 1922, Baćine, Makarska, bolničarka, Sutjeska
BALETIĆ ANTE JOZE, Zavojane, Makarska, Sutjeska
DECAN ANTE ZORICA, 1920, Biograd na moru, Zadar, Sutjeska
DELIĆ ANTE MATE, 1926, Drvenik, Makarska, Zelengora u bolnići
DIVIĆ STIPE ANTE, 1912, Drvenik, Makarska, Sutjeska
DIVIĆ IKE TOMA, 1909, Drvenik, Makarska, Sutjeska
DIVIĆ MARKA JOZE, Zavojane, Makarska, borac, Sutjeska
GABRIĆ MATE FRANE, 1907, Drvenik, Makarska, Sutjeska
GABRIĆ JOZE IVAN, 1916, Drvenik, Makarska, Sutjeska
GOJUN PETRA IVAN, 1925, Drvenik, Makarska, Sutjeska
GRUBIŠA ANTE SRECKO, 1923, Drvenik, Makarska, Sutjeska
IVIČEVIĆ STIPE MIJO, 1926, Drvenik, Makarska, Sutjeska
IVIČEVIĆ DANKIĆA NIKO, 1926, Drvenik, Makarska, Sutjeska
IVIČEVIĆ STIPE MARIJA, 1926, Drvenik, Makarska, bolničarka, Sutjeska
IVIČEVIĆ MARINA FILIP, 1912, Drvenik, Makarska, Sutjeska
IAVZ PETAR, SUVERIĆ, Sutjeska
JAGLIĆ MATE IKO, 1913, Drvenik, Makarska, Zelengora
JAGLIĆ STIPE IVAN, 1925, Drvenik, Makarska, Zelengora
JAGLIĆ ANTE ZVONKO, 1926, Drvenik, Makarska, Sutjeska
JANKOVIĆ IVO, 1917, Šibenik, k-dir čete, Sutjeska
JELAŠ MATE DOMINKO, 1926, Drvenik, Makarska, kraj Pive
JELAŠ NIKOLE NEDELJKO, 1926, Drvenik, Makarska, puškomitraljezac, Bare
JOVANOVIĆ MARIN, Postranje, Split, Sutjeska
KITANOVIĆ ANTE, 1919, Šibenik, intendant, Sutjeska

3. BATALJON

ALAĆ LUKE MIRA, 1923, Drvenik, Makarska, bolničarka, Piva
AMIŽIĆ SIME, Sutjeska

- KITAROVIC DUŠAN, 1920, Šibenik, borac, Sutjeska
 KOSTANIĆ PAVAO ANDRIJA, 1924, Drvenik, Makarska, Zelengora
 KOSTANIĆ IKE DOBRO, 1926, Drvenik, Makarska, Sutjeska
 KOSTANIC BORIŠE KORE, 1914, Drvenik, Makarska, Zelengora
 KOSTANIĆ IKE MIRO, 1923, Drvenik, Makarska, borac, Sutjeska
 KOSTANIĆ ANTE MILOŠ, 1926, Drvenik, Makarska, borac, Sutjeska
 KOSTANIC BARTULA NIKO, 1912, Drvenik, Makarska, borac, Zelengora
 KOSTANIĆ STIPE NIKO, 1924, Drvenik, Makarska, Sutjeska
 KOSTANIC PAVAO RADOSLAV, 1922, Drvenik, Makarska, Sutjeska
 KOSTANIĆ IVANA STIPE, 1924, Drvenik, Makarska, Sutjeska
 KOVACEVIC ANTE JERKO, 1914, Otišće, zamenik komandanta bataljona, Sutjeska
 KORLJAN JAKOVA MILAN, 1922, Gradac, Makarska, bolesnik, Sutjeska
 MARTINAC ANTE, Sutjeska
 MARKOTIĆ ANTE, Sutjeska
 MATIJAŠEVIĆ SEGET, Sutjeska
 MILAT-PANDA MARINA IVAN, Sutjeska
 MILIĆ DMITRA KRSTAN, 1913, Biskupija, Šibenik, komandir voda, Sutjeska
 MATKOVIC JOZE IVAN, Zavojane, Makarska, borac, Sutjeska
 NAJEV JAKOV, 1919, Marina, Trogir, borac, Sutjeska
 ORDUNJ STANKO, puškomitrailjezak, Sutjeska
 PENCIROV IVANA ANTE, 1922, Primosten, Šibenik, Sutjeska
 PEĆAR BARIŠE MATE, 1924, Drvenik, Makarska, Sutjeska
 PEĆAR BARIŠE STIPE, 1923, Drvenik, Makarska, Sutjeska
 PEĆAR NEDELJKO, Drvenik, Sutjeska
 PEĆORA ANTE NEDELJKO, Brist, Makarska, Sutjeska
 PRNJAK IVAN, Solin, komandir mitraljeskog voda, Sutjeska
 RUPANOVIĆ VIKTOR, mitraljezak, Sutjeska
 SKROZA MARTINA EDVARD-MAKSO, 1914, Prvić Luka, Šibenik, komesar čete, Sutjeska
 SLAKO JOZE MATE, 1912, Drvenik, Sutjeska
 STIPICA ANTE, Sutjeska
 SUCIĆ VLADO, Livno, Sutjeska
 SEVO MATE FRANJO, 1921, Donji Seget, Trogir, desetar, Sutjeska
 TOMASOVIC MILOVAR, Podstrana, Sutjeska
 TRUTA ŽELJKO, 1920, Zlarin, borac, Sutjeska
 UJDUR MATE JURE, Grodve, vodni delegat, Sutjeska
 UJDUROVIĆ MIJE GOJKO, 1918, Gradac, Makarska, zamenik komandanta bataljona, prelaz Tare
 VLATKO ANTE, 1918, Blato, Korčula, borac, Sutjeska

4. BATALJON

- ANIĆIĆ IVAN JOZE, 1921, D. Seget, Split, borac, Sutjeska
 ANTUNOVIC IVANOV ANTE, 1922, Kožica, Makarska, Sutjeska
 ANTUNOVIC NIKOLA JOZE, 1906, Kožica, Makarska, komandant bataljona, Sutjeska
 BELAS GRGO, Zelengora
 BELAS PETAR, Split, Piva
 CVITAN ANTE, 1919, Tribunj, Šibenik, Sutjeska
 ČALETA ANTE SLAVKO, Sutjeska
 DONATOV DINKO, Korčula, borac, Zelengora
 DONATOV IVE, Zelengora
 DRAGOJEVIĆ NIKOLE NIKOLA SILO, 1912, Velika Luka, Dubrovnik, mitraljezak, Sutjeska
 DAPIĆ KATICA, Sutjeska
 DERMO LEMO MEHO (Ago), Livno, Sutjeska
 JAREB SIME FRANE, 1908, Tribunj, Šibenik, Sutjeska
 JADRIJEVIĆ PETAR, Glavice, Sinj, Sutjeska
 JADRIJEVIĆ ROKO, Glavice, Sutjeska
 MARELIĆ MIŠKA KUZMAN, 1912, IŽ Mali, Zadar, Zelengora
 METLIČIĆ IVAN, 1922, Supetar, Brač, vodni delegat, Sutjeska
 PAVKOVIĆ IVANA MARIN, Donji Seget, Sutjeska
 PETRIĆIĆ SANTE ŽARKO, 1922, IŽ Mali, komandir čete, Sutjeska
 PETROVIĆ STIPE, 12/13 VI, Sutjeska
 PERIĆ IVAN, Sinj, Sutjeska

PIROGIC ISKO, Livno, Sutjeska
PAVLIC JOZE GRGO, 1912, Kozica, Makarska, Sutjeska
ROZIC ROZA, Trogir, Zelengora
SUĐIC VLADO, Livno, borac, Sutjeska
SANTIĆ IVAN, Split, Sutjeska (umro)

UVODIĆ NIKOLE MARIJA, 1924, Klis, Split, borac, Sutjeska
UJDRU JURE MATE, 1920, Gradac, Makarska, borac, Sutjeska
ZMIJAREVIC JOZE IVAN, 1924, Plina, Makarska, borac, Sutjeska

1. NOU DALMATINSKA BRIGADA — NEUTVRĐENI BATALJONI

ALJINOVIC MATE ANDRIJA, 1924, Žrnovnica, borac, Sutjeska
AMIŽIC ANTE MARIN, 1925, Žrnovnica, desetar, Sutjeska
ANTULOV ANDRIJE MARKIOL, 1920, Prvić Luka, Sibenik, borac, Sutjeska
ANTUNAC ANTE SPIRO, 1920, Šibenik, pomoćnik intendantu, Miljevina
ANTUNOVIC JURE RATO, 1916, Drvenik, Makarska, rukovodilac bolnice, Sutjeska
ARTIC JOZE MILICA, 1923, Tugare, Sutjeska
ASANOVIĆ IVANKA, (Tara Barišić Ante Bartul), 1925, Vranik, Šibenik, Sutjeska
BARIŠIĆ FELESFORA MATE, 1913, Solin, Split, vodni delegat, Sutjeska
BEGO SIME SIME »CIMPRE«, Šibenik, borac, Zelengora
BENZON BARTILA IVE, 1923, Vranik, Šibenik, Sutjeska
BENZON IVANA MATE, 1921, Vranik, Šibenik, Sutjeska
BOBAN ILIJE KAJA, 1915, Klis, Split, Sutjeska
BOBAN IVANA KARAMELA, 1925, Klis, Split, borac, Sutjeska
BOBAN IVANA SREĆKO, 1920, Klis, Split, borac, Sutjeska
BUČAN ŠPIRE BRANKO, 1920, Mravince, Split, Sutjeska
BUČAN JURE IVAN, 1914, Mravince, Split, Sutjeska
BUČAN VICE IVAN, 1922, Mravince, Split, borac, Sutjeska
BAČKOV FRANE VJEKOSLAV, 1923, Pakoštane, Zadar, borac, Sutjeska
BAKOVIĆ MATE LUKA, 1918, Bajagić, Sinj, borac, Sutjeska
BANOVAC JURE PETAR, 1906, Bračević, Sinj, komandir čete, Sutjeska
BARADA LUKE ANTE, 1919, Seget, borac, Sutjeska
BARADA MIJE IVAN, 1924, G. Seget, borac, Piva

BARADA IVANA TOMA, 1916, G. Seget, borac, Tara
BARIĆ MARKA DRAGO, 1922, Tugare, borac, Zelengora
BARIŠIĆ BARTUL, Vranik, Šibenik, Sutjeska
BARIŠIĆ ĐURE NIKOLA, Cetina, Split, Sutjeska
BARLETO IVAN, Korčula, referent saniteta, Sutjeska
BASKA FRARA ŠIME, 1917, Betina, Šibenik, borac, Sutjeska
BEARA SAVE ĐURO, 1922, Zelovo, Sinj, borac, Sutjeska
BENUSI ZAMARJINA JAKO, 1924, Makarska, borac, Sutjeska
BELAS BLAŽA GRKO, 1920, Arbanija, Split, borac, Zelengora
BELAS TONI PETAR, 1920, Arbanija, Split, borac, Sutjeska
BERAN ANDRIJE MARIN, 1922, Kaštel Novi, Split, Sutjeska
BERETIN ANTE BOZIDAR, 1922, Kaštel Novi, Split, borac, Sutjeska
BEŠLIĆ JOZE STJEPAN, 1921, Dubrava, borac, Sutjeska
BEŠKO IVAN, Sinj, vodnik, Pivski Manastir
BILAN BLAŽO ŽARKO, borac, Sutjeska
BILAS BOŽE CVITAN, 1912, Gradac, Makarska, borac, Sutjeska
BILIC JOSIPA ROZA, 1918, bolničarka, Sutjeska
BILOTA PETRA MARIN, D. Seget, borac, Sutjeska
BLAJIĆ JOKE JOZO, 1909, Dicmo, Sinj, borac, Sutjeska
BOGDAN JURE, Prhovo, Šibenik, Sutjeska
BOŠKOVIĆ IVANA MARKO, 1921, Brativica, Split, borac, Miljevina
BOTUŠIĆ PETRA IVAN, 1921, Kaštel Lukšić, komesar čete, Zelengora
BOZAN MARIJANA ANTE, 1922, Blizna, Split, borac, Miljevina

- BOŽANIĆ ANTE TINA, 1922, Komiža,
 Vis, borac, Miljevina
BOŽIĆKOVIĆ VANĐELA, Hvar, Sutjeska
BRAJKOVIĆ NIKOLE ANTE, 1912, Zivagožde, Split, komandir čete, Sutjeska
BRKLJAČA IVANA JOZA, 1922, Split, borac, Tjentište
BULIĆ JOSIPA MARIN, 1917, Tugare, Split, borac, Sutjeska
CRNOGORAC JOVANA DAMJAN, 1912, Polača, Knin, borac, Zelengora
CRNOGORAC LAZE MICO, 1919, Polača, borac, Sutjeska
CRNOGORAC GLIŠE STEVO, 1920, Polača, borac, Sutjeska
CVITANOVIĆ ANTE, Sutjeska
CARIJA ANTE IVAN, D. Seget, borac, Sutjeska
CARIJA MARKA IVAN, 1921, D. Seget, borac, Sutjeska
COSO LUKE ANDELKO, Udovičić, borac, Sutjeska
ČUKUŠIĆ ANTE IVAN, 1920, Dicmo, Sinj, borac, Sutjeska
ČUKUŠIĆ JOZE MIRKO, 1924, Dicmo, Sinj, borac, Sutjeska
CURKOVIĆ MATE NIKOLA, Dicmo, Sinj, borac, Sutjeska
ERCEGOVIĆ ANTE VICE, Sutjeska
FABIJANOVIĆ ANTE MATE, 1921, Skrip, Brač, Sutjeska
FILINIĆ FILICIJA BRANKO, 1922, Tugare, borac, Zelengora
FRUŠTIN ANTE, Prhovo, Šibenik, Sutjeska
TUSTIN JOSIPA ANTE, 1923, Šibenik, borac, Jabuka
GABELIĆ STEPANA JOZO, 1920, Vrbosko, Hvar, Sutjeska
GILIP ANTE PETAR, 1923, Donji Muć, Sutjeska
GIZDIĆ MIJE BERISLAV, Sutjeska
GILJEVIĆ LUKE JERKO, 1913, Baćina, Makarska, Sutjeska
GIZDIĆ IVANA MILIVOJE, Sutjeska
GIZDIĆ MARKA RUDOLF, Sutjeska
GLUCINA JURE DAVID, 1915, Drešnica, Makarska, Sutjeska
GOSPODNETIĆ FRANKA-SOJKA, Split, Sutjeska
GOŠJEVIĆ IVANA ILIJA, 1920, Dicmo, Sinj, Sutjeska
GRABOVAC PETAR, Sutjeska
GRAHOVAC IVAN, Sutjeska
GRASPAR STEPAN, Sutjeska
GRABOVAC ANDRIJE PETAR, 1914, Sinj, Sutjeska
GRABOVAC ALIJICE PETAR, 1917, Sinj, Sutjeska
GRCIĆ BARIŠE MIRKO, 1921, Vlaka, Makarska, komandir voda, 10. VI. Volujak
GUDIĆ MATE, Rogoznica, Split, Sutjeska
GUINA MARINA TONI, 1921, Trogir, Sutjeska
HAJDIK MATE DINKO, 1921, Gdinj, Sutjeska
ILIĆ KRSTE, Orlić, Knin, Sutjeska
IVACIĆ DUJE AUGUSTIN, 1922, Glavice, Sutjeska
IVICA IVANA IVKOV, D. Seget, Sutjeska
IVIĆEVIĆ ANTE, Sutjeska
IVIĆEVIĆ DARINKA, Drvenik, Sutjeska
IVIĆ DUJE NIKOLA, 1921, Vranik, Šibenik, borac, Sutjeska
JADRIĆ JOZE DUJE, 1923, Dicmo, deštar, Sutjeska
JAJIĆ TOME ANTE, 1926, Bristivica, Tara
JARIĆ JURE IVAN, 1918, Sutjeska
JAKUS JOZE MARKO, 1923, Vrsine, Split, Sutjeska
JENJIĆ ANTE FILIP, 1922, Glavica, Sutjeska
JEKUNICA MATE DRAGO, 1920, K. Sućurac, Miljevina
JOVANOVIĆ MATE MARIN, 1919, Potstrana
JURETIĆ JURE JOZO, 1894, Dicmo, Sutjeska
JURLJIN SPIRE NEDELJKA, Gor. Sitanja, Sutjeska
KATIĆ JOVE IVO, 1923, Solin, Split, borac, Sutjeska
KLJAKOVIĆ JOZE NIKOLA, Solin, Split, borac, Zelengora
KOLIĆ JERKA IVAN, 1921, Klis, Split, borac, Sutjeska
KRUNO ILI BRUNO, Žrnovnica, Split, Zelengora
KAPETANOVIĆ IVANA PERIKA, 1919, D. Seget, borac, Sutjeska
KARAMATIC BARIŠE ANTE, 1926, Plina, Makarska, Sutjeska
KAŠTELJANCIĆ ANTE, Dragan, 1919, Potstrana, komandir čete, Zelengora
KUZMANIĆ ANTE BLAZ, 1916, Kaštel Novi, borac, Sutjeska

- KAŠTELJANIĆ DRAGO**, Potstrana,
 Sutjeska
KUŽIĆ JOSIPA PETAR, 1926, Baranovac, Ploče, Sutjeska
KOCJANCIĆ ANTE ANTE, 1918, Karačića, politički delegat voda, Sutjeska
KOSTANIĆ MILOŠ, Sutjeska
KOVAČEVIĆ IVANKA, Sutjeska
KOVAČEVIĆ JERKO, Makarska, Sutjeska
KOVACIĆ ŠPIRO, Sutjeska
KUZMANIĆ STIPE STIPE, 1910, Pisak, Split, borac, Sutjeska
MAROVIĆ IVANA PETAR, 1922, Kaštel Stari, borac, Foča
MARTIĆ JAKOVA IVAN, 1924, Smoline, Sutjeska
MARTIĆ STJEPANA MICE, 1924, Škrip, Sutjeska
MARTIĆ JAKOVA NIKOLA, 1921, Smoline, Sutjeska
MARTINAC CICO ANTE, Vrgorac, Makarska, Sutjeska
MARTINAC MIRO, Vrgorci, Sutjeska
MARTINOVIC FRANKA MARIJA, Sutjeska
MARTINOVIC PETAR, 1914, Sutivan, Brač, Split, intendant, Sutjeska
MARTINOVIC PERE SIME, M. Iž. Sutjeska
MARUŠIĆ MATE SREĆKO, 1918, Marušići, Sutjeska
MATELJAK STANKO, Sutjeska
MATOŠIN JOSIPA ANDĚLKO, 1922, Primošten, Šibenik, desetar, Miljevina
MUŠTRA NIKOLE BOZO', 1924, D. Seget, Zelengora
MAŽIBRADA JOVANA OBRAD, 1913, Kistanje, Šibenik, Piva
MEDIĆ PETRA JOŽE, 1918, D. Seget, Miljevina
MAROVIĆ ANTE KAŽIMIR, 1920, Mravince, borac, Sutjeska
MAROVIĆ JAKOVA MARIN, 1920, Mravince, Sutjeska
MILIĆ PAVAO, borac, Sutjeska
MALBAŠIĆ MARKA MILAN, 1906, Sipovljani, borac, Sutjeska
MANDIĆ FRANE IVAN, 1921, Dubrava, politički delegat voda, Ustiprača
MANDIĆ ANTE JOZO, 1923, Tugare, borac, Zelengora
MARELIĆ KUZMAN, Mali Iž, Zadar, komandir voda, Sutjeska
MARIĆ ANTE MIJO, 1921, Vinišće, borac, Sutjeska
- MARIĆ MARINA MIRO**, 1925, Majdan, vodnik, Sutjeska
MARIN LUKE VJEKOSLAV, 1916, Žrnovnica, borac, Gacko
MARINIĆ NIKOLA JOSIP, 1925, Sinj, Sutjeska
MARKOTIĆ JOSIPA ANTE, 1911, Vrgorac, Makarska, borac, Sutjeska
MARKOTIĆ MARJANA JOZO, 1918, Dicmo, Sutjeska
MITRANOVIĆ MATE STIPE, 1916, Žrnovnica, Zelengora
MIHOLIVOĆ GRGE ANTE, 1914, Škrip, Sutjeska
MIKROTA PAVA, Stari Grad, Sutjeska
MIKULIĆIĆ TOME ANTE, Potstrana, Split, Sutjeska
MILAT IVANA ANTE, 1918, G. Seget, Sutjeska
MILAT MIJE JERKO, 1914, G. Seget, Piva
MILAT JOŽE ANTE, 1921, G. Seget, Sutjeska
MILAT ANTE MIJO, 1920, G. Seget, Miljevina
MILAT GRGE TOMA, 1919, G. Seget, Zelengora
MILAT LOVRE VINKO, 1921, G. Seget, Miljevina
MLETIĆ JOSIPA FILIP, 1924, Milešina, Sutjeska
MLETIĆ NIKOLE NIKOLA-ŠARE, 1924, Vela Luka, Dubrovnik, Sutjeska
MIMICA MATE FILIP, 1917, Podašpije, Sutjeska
MINIĆ DINKA DINKO, 1924, Škrip, Sutjeska
MINIĆ PETRA PETAR, 1922, Škrip, Sutjeska
MIRIĆ DINKO, Škrip, Sutjeska
NADILO — BEREN PETRA PETAR, 1922, Blato, Korčula, Sutjeska
NUJIĆ JAKOVA MARIO, 1920, Split, borac, Sutjeska
NUJIĆ JOZE MILJENKO, 1920, Split, borac, Sutjeska
PAIĆ STANKO, Sutjeska
PARMAĆ ANTE MATE, Sutjeska
PAUNOVIĆ SUNIN SINIŠA, Makarska, Sutjeska
PAVIĆ LOVRE JOZO, 1914, Sinj, Sutjeska
PAŽANIN FILIPA IVAN, 1921, Vinišće, Miljevina
PAŽANIN ČIRILA STIPE, 1924, Vinišće, Zelengora

PECOTIĆ KUZME IVAN-Maloča, 1912,
Smokvice, Korčula, Sutjeska
PELJA IVANA PAŠKO, 1921, Blizna,
Zelengora
PERČIĆ ANTE, Sutjeska
PERCIĆ JERE MARIN, Žrnovnica, Sut-
jeska
PERIĆ LJUBE MARKO, 1922, Cavtat,
Dubrovnik, pomoćnik komesara čete,
Zelengora
PERKOV KARLA BOŽO, 1904, Tribu-
nje, Šibenik, Sutjeska
PERKOVIĆ FILIPA MIRKO, 1925, Grab,
Sutjeska
PERVAN FRANE ANTE, Kokorić, Vr-
gorac, Sutjeska
PERVAN IVANA ANTE, Kokorić, Vr-
gorac, Sutjeska
PIVCEVIĆ IVANA NEDELJKO, 1924,
Tugare, Zelengora
POLJIČANIN MATE IVAN, 1918, G.
Seget, Zelengora
POLJIČANIN MATE MARKO, 1923, G.
Seget, Miljevina
POVIĆ SIME PETAR, 1921, Kaštel Šta-
filić, Sutjeska
PRELJOČANIN MIRKO KIJO, Cetina,
Split, Sutjeska
PRLAC MATE MARJAN, 1903, Drašni-
ce, Makarska, Sutjeska
PRODAN ANTE, Makarska, Sutjeska
PUŠALIĆ JURE, Tučepi, Makarska,
Zelengora
PUZIN ANTIN IVAN, 1921, Rogoznica,
Šibenik, Sutjeska
PALADA KRIŽAN, Zelengora
PIRAK, Makarska, Sutjeska
RADIVANIKOVIĆ DAVOR, Split, ko-
mandir čete, Zelengora
RADOJKOVIĆ KULE FRANKO, 1922,
Skrip, Split, Sutjeska
RADOJKOVIĆ JULE JERKO, 1914, Sut-
jeska
RADOVNIKOVIĆ FRANE DAVOR, 1922,
Split, kom. čete, Zelengora
RAKULJ MILICA, Dubrava, Glamoč,
1943, Sutjeska sa sinčićem od 5 godina
REŠETAR MATE IVAN, 1915, Sutjeska
RINČIĆ IVANA LUKA, 1922, Vrsine,
vodnik, Zelengora
ROGOLJIĆ MATE, Sutjeska
RUPANOVIĆ VIKTOR, Kaštel Šućurac,
Sutjeska
RUŽIĆ SREĆKA MILAN, 1919, Potstra-
na, nestao na Sutjesci
RACETIN BARTUL, Zelengora

SAMARDŽIĆ FILIPA PETAR, 1912, Ma-
ovice, Drniš, kom. čete, Sutjeska
SARDALIĆ-TANCUNA JANE ANTUN,
1919, Blato, Korčula, Sutjeska
SASA MIJE MIJO, 1916, Blizna, borac,
Sutjeska
SKROZA MATIN BOGDAN, 1922, Pr-
vić Luka, Šibenik, borac, Sutjeska
SMOLJIĆ BOŽE MARJAN, 1923, Blizna,
borac, Miljevina
SOKOLOV NIKOLE IVAN, 1923, Viniš-
će, Sutjeska
SONTAČ ANTONA VIKULA, 1912, Tro-
gir, komesar čete, Tara
SRZIĆ STIPE MARTIN, Makarska, bo-
rac, Sutjeska
STANIĆ MATE PERO, 1920, Stanići, bo-
rac, umro od tifusa
STOLICA BOŽE MARKO, 1921, Makar-
ska, politički radnik, Sutjeska
SUBAŠIĆ TINČI, Sutjeska
SPIKA MARINA IVAN, 1907, D. Seget,
Zelengora
SUŠAK ĐURE MIRKO, 1918, Dicmo,
Sutjeska
SUTIĆ (STIPE), Gradac, Miljevina
SANTIĆ VICENCA IVAN, 1918, Trogir,
Zelengora — Katin Kuk
SANTIC ANTE NIKOLA, 1922, Trogir,
komandir čete, Zelengora
ŠEPAROVIĆ PCORBAN ANTE, Sutje-
ska
SEVO MATE FRANE, 1923, D. Seget,
desetar, Sutjeska
SEVO VICKA IVAN, D. Seget, Sutje-
ska
ŠIMIĆ SVETINA IVAN, 1921, G. Seget,
Zelengora
TABAIN ANTE KOKA, 1919, Vela
Luka, Korčula, borac, Sutjeska
TOMAS DUJE KAJE, 1916, G. Seget,
Zelengora
TOMAŠEVIĆ IVANA DJENE, 1923, Ba-
ćina, Makarska, Miljevina
TOMAŠEVIĆ STIPE JURE, 1905, Baćina,
Makarska, Sutjeska
TRGO IVAN, Jesenice, Split, Zelengora
TURIĆ ANTE, Sutjeska
TURIĆ IVKO, Sutjeska
TOMAŠ, Jesenice, Sutjeska
VIDOVIĆ NIKOLE SVETIN, 1919, Se-
vid, Trogir, Sutjeska
VIDOVIĆ SIME TUROD-TUDE, 1921, Se-
vid, Trogir, Sutjeska
VRANES MILE, Cetina, Split, Sutjeska
VUČIĆIĆ ANTIN MIRKO, Solin, Split,
Tjentište

VUKUCAN IVANOV MIJO, Seget, Sutjeska
VUKMAN ŠIME ANTE, 1920, G. Seget, Zelengora
VUNDUK STEVO, Sutjeska
VELIĆ JOZO, Tugare, Sutjeska
VUŠKOVIĆ, Dicmo, Sutjeska
ZUBAC IVANA ILIJA, 1914, Košute, borac, Sutjeska

ZULIM MARINA IVAN, 1920, G. Seget, borac, Zelengora
ŽANIĆ STIPE ANTE, 1908, Potstrana, Zelengora
ŽUPANOVIĆ BLAŽA IVAN, D. Seget, Sutjeska
ZUVELA MARKO — ANTIŠO, 1900, Vela Luka, Korčula, komesar čete, Sutjeska

5. NOU (CRNOGORSKA) BRIGADA — ŠTAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

ANJATIĆ VERA, okolina Travnika, bolničarka, Sutjeska
ALEKSIĆ DRAGO, 1911, Podvrš, komandir baterije, Sutjeska
BURZAN BAJA MILORAD — Misa, 1919, Titograd, Sutjeska
BILIĆ STIPE, 1916, borac, Sutjeska
BALETIĆ MARKO, referent saniteta, Sutjeska
BILANOVIĆ LUKA, 1925, Duvno, borac, Sutjeska
CEROVIĆ PERA VOJISLAV, 1910, Nikšić, borac, Sutjeska
ČETKOVICI JELENA, Piperi, Titograd, bolničarka, Sutjeska
DRAGOMANOVIC DUŠANA NEDELJKO, 1921, Cetinje, kurir, Sutjeska
DUROVIĆ MIHAJLA VESELIN-AGA, 1926, Veliča, Danilovgrad, kurir, Sutjeska
DUROVIĆ JAKICE ING. LAZAR, 1891, Grbić, Danilovgrad, Sutjeska
DURNIĆ ĐURE KRSTO, 1926, Virpazar, kurir, Sutjeska
ĐURIĆ PAULINA, 1921, Novi Bečeji, bolničarka, Sutjeska
GIZDIĆ MILUTIN, 1918, Solin, Split, omladinski rukovodilac, Sutjeska
GOLOVIĆ IVANA MIRČETA, 1878, Pošćenje, Šavnik, Sutjeska
ILAK IVANA NIKOLA, Split, Sutjeska
JERKOVIĆ PETAR, borac, Sutjeska
KOVAČEVIĆ SPASOJE, Pločnik, borac, Sutjeska
KARAN LJUBO, borac, Sutjeska
KADOVIĆ VELIZAR, Sobojići, Nikšić, bolničar, Sutjeska
KRIVOKAPIĆ RADE, Nikšić, Sutjeska
DR KOMADINA, Mostar, lekar, Sutjeska
KOSTIĆ NOVICE KRSTO, 1914, Dučice, Nikšić, Vučevi

KOVAČEVIĆ MITRA BLAGOJE (otac Save Kovačevića), 1863, Grahovo, Nikšić, Sutjeska
KOVAČEVIĆ DRAGAN, Grahovo, kurir, Sutjeska
KOVAČEVIĆ PERO, Katuni, Makarska, borac, Sutjeska
KUSTUDIĆ VLADO, Glibovac, Nikšić, zamenik komandira, Sutjeska
KOSTIĆ RADONJE KRSTO, 1912, Dučice, Nikšić, intendant, Sutjeska
KOVAČEVIĆ BLAGOJA JANKO, 1903, Nudo, Grahovo, Nikšić, bojna komora, Sutjeska
KOVAČEVIĆ LJUBE ČEDA, Sutjeska
KOVAČEVIĆ ĐORĐE, Sutjeska
KOVAČIĆ MILAN, Sutjeska
KUKA HUME HASO, Livno, Sutjeska
KUNIĆIĆ MARKA TADIJA, 1917, Dol, borac, Sutjeska
KOVAČEVIĆ BLAGOJA JANKO, 1903, Nudo, Grahovo, Sutjeska
LAZAREVIĆ DUŠAN, 1893, Grahovo, bojna komora, Sutjeska
LJANOVIĆ KATA, Gornji Crnci, Pipari, borac, Sutjeska
MARTINOVIC NIKO, načelnik štaba brigade, Sutjeska
MARTINOVIC LJUBICA, oko 1923, Peć, bolničarka, Sutjeska
MARTINOVIC STANA, Peć, bolničarka, Sutjeska
MAJKANIĆ ANTE FRANE, 1918, Svirce, borac, Sutjeska
MANOJLOVIĆ DAVIDA KOVILJKA, Vukovsko, Sutjeska
MARKOVIĆ RADOVAN, Sutjeska
MIĆOVIĆ RADOJICA-Rale, 1924, Peć, Sutjeska
MIĆUNOVIĆ GAVRILA GAJO, 1890, Nikšić, borac, Sutjeska
MIĆUNOVIĆ JANKO, 1910, Rudine, Nikšić, instruktor u bateriji, Sutjeska

MITAR AUGUSTINA ŠPIRO, 1916, G.

Seget, borac, Sutjeska

✓ MARČIĆ MIJO, Sutjeska

✓ MARČIĆ NIKOLA, Sutjeska

✓ MARČIĆ ANTE PARE, Lepenica, Sinj, Sutjeska

MARTINOVIC BOŠKO, Nikšić, Sutjeska

MASLEŠA VESELIN, Banja Luka, Sutjeska

✓ POPOVIC VINKO, Makarska, komandir voda, Sutjeska

PAVIČIĆ ANTE, 1923, Vrbanj, borac, Sutjeska

✓ RAICEVIĆ STANA, 1893, Ozrinići, Nikšić, Sutjeska

✓ RAICKOVIC SAVA VELIMIR, 1922, Tolosi, Titograd, Sutjeska

RAMOVIĆ BLAGOTA, 1883, Sutjeska

✓ REBULA IVAN, Sutjeska

RAJIČEVIĆ MANJA, Laz, kurir, Sutjeska

RAIČEVIĆ D. TOMO, 1884, Rastovac, Nikšić, Sutjeska

SEFEROVIĆ MUJO, 1926, Oplečani, Duvno, borac, Sutjeska

✓ STIPIĆ ANTE, 1920, Split, borac, Sutjeska

STANIŠIĆ JOVE SIMIĆ MARA, 1922, Raščani, Duvno, borac, Sutjeska

ŠARIĆ JURJA MIHAIRO, 1921, Poljica, Hvar, Sutjeska

✓ TOPALOVIĆ JEREMIJE VUKOSAV, 1912, Plužine, Nikšić, Sutjeska

VUŠOVIĆ JANKO, 1918, Gornje Polje, Nikšić, intendant bojne komore, Sutjeska

VELIMIR V. RISTO, 1904, Baljci, Livno, intendant, Sutjeska

VUČINIC RADOVANA BOŽIDAR BOZO, 1920, Nikšić, pri štabu brigade, Sutjeska

VESELICA ANTE-BILI, 1913, Glavice, Sinj, Split, Sutjeska

✓ VUJOŠEVIĆ BOŽO, 1915, Danilovgrad, borac, Sutjeska

VUČINIC MARKO, pratilac ranjenika, Sutjeska

ZLATICANIN JOVA PUNIŠA-VASO, 1911, Titograd, Vučevvo

ŽMIKIĆ TRIPKA MIĆA, 1922, Građovo, Nikšić, intendant bataljona, Zelengora

✓ ŽAKULA IVAN, 1915, ostrvo Iž, borac, Sutjeska

1. BATALJON

BILANOVIĆ BOŽE ILIJA, 1909, Sutjeska

BOJOVIĆ DUŠAN, obaveštajni oficir, Sutjeska

BOŽOVIĆ RISTO, oko 1920, borac, Biće

BOŽITKOVIĆ JURE IVAN, 1924, otok Ivan — Hvar, Sutjeska

BULAJIĆ ĆETKA DANICA, 1922, Građovo, Nikšić, borac, Sutjeska

BRZOVIĆ ANTE IVAN, 1921, Šuica, Livno, kuvar, Tjentište

BALETIĆ MARKO, Broćanac, Nikšić, referent saniteta, Sutjeska

✓ BOŽITKOVIĆ TOMO, otok Ivan, Sutjeska

✓ BOŽITKOVIĆ ZARKO, otok Ivan, Sutjeska

ČVOROVIĆ RADOSAV, Mokro, Šavnik, borac, Sutjeska

DUJMOVIĆ LUKE JURAJ, 1925, Čile, J. Amerika (živeo u Sutivanu), Sutjeska

ĐUKANOVIĆ CVETKA (ĆETKA) ĐUŠAN, 1922, Lukovo, pomoćnik komesara čete, Sutjeska

DUROVIĆ BLAŽO, 1890, Zagrad, Nikšić, borac, Sutjeska

FILIP borac, kuvar 2. čete, Sutjeska

✓ GAGOVIĆ RUŽA, Arandelovo, Trebinje, bolničarka, Miljevina

✓ KOJAŠEVIĆ VOJO, borac, Sutjeska

KLJAJIĆ ĐUŠAN, Sutjeska

KOSTIĆ KRSTO, 1917, Zagrad, Nikšić, politički delegat voda, Vučevvo

KOVAČEVIĆ JANKO, Sutjeska

KRIVOKAPIĆ MARKA BOZO, 1911, Vir, Nikšić, borac, Sutjeska

KOVAČEVIĆ RADOVAN, Građovo, Nikšić, borac, Sutjeska

LAKIĆ GAVRO, borac, Sutjeska

LABUDOVIC BOŠKA BOŽIDAR, 1922, Dragova Luka, Nikšić, borac, Sutjeska

✓ MARKOVIC MILEVA, 1922, Zagorak, Danilovgrad, Vučevvo

MARKOVIC LUKE MITAR, Štendim, borac, Sutjeska

✓ MATIJAŠEVIĆ MIRKA MILIJA — Milijana, 1925, Orah, Nikšić, borac, Sutjeska

MILOSEVIĆ RADOMIR, oko 1910, Šavnik, borac, Tjentište

MIJUŠKOVIĆ VELIŠE VOJO, 1914, Nikšić, borac, Sutjeska

- ✓ MATIJAŠEVIĆ ANDRIJE JURAJ, 1924,
     borac, Sutjeska
 ✓ NIKOLIĆ MILIVOJE, borac, Sutjeska
 ✓ ODAK SLAVKO, Severić, Šibenik
 ✓ PERKOVIC LUKE ANTE, Sutjeska
 ✓ RADOVIĆ BOŠKA MOMČILO, 1925, Lu-
     kovo, Nikšić, politički delegat voda,
     Sutjeska
 ✓ ROGANOVIC ĐURO, Sutjeska
 ✓ RADONJIĆ KRSTE ŠPIRO, borac, Sut-
     jeska
 ✓ ROČENOVIC STANUŠA, Bršno, Nikšić,
     borac, na Pivi
 ✓ VAŽIĆ JOVA DUŠAN, 1920, Raščani,
     Duvno, Sutjeska
 ✓ ZELEN GOJKO, Sutjeska
 ✓ ŽMUKIĆ TRIFKA MIRKO, 1926, Graho-
     vo, Nikšić, borac, Sutjeska

2. BATALJON

- ✓ ALEKSIĆ JEFTE VELJKO, 1912, Banj-
     sko, Nikšić, Sutjeska
 ✓ BACKOVIĆ ĐORDIJE-DOKO, 1920, Dren-
     ovština, Nikšić, Sutjeska
 ✓ BOGDAN MILAN, Zelengora
 ✓ BOJOVIĆ VUKAŠINA MIHAILO, 1889,
     Kuta, Nikšić, Sutjeska
 ✓ BOLJEVIĆ MILICA STEVO, 1918, Pi-
     peri, Titograd, komesar, Sutjeska
 ✓ BARIĆ JUSA, 1920, Odžak, Bugojno,
     Sutjeska
 ✓ CVETIĆ LAZE OBRAD, 1910, Baljci,
     Livno, komandir voda, Sutjeska
 ✓ CVIJANOVIC JOVE MILAN, 1924, O-
     borci, Jajce, borac, Sutjeska
 ✓ CANOVIĆ VLADO, Bršno, Nikšić, bo-
     rac, Tjentište
 ✓ ERCEGOVIĆ MEDO, Šepurine, Šibenik,
     Sutjeska
 ✓ GLIGORIĆ MARKO, Komarnica
 ✓ GLUŠICA MARKO, 1920, Rubeža, Nik-
     šić, zamenik komandira čete, Sutje-
     ska
 ✓ GREGORIĆ MARKO, iz Dalmacije, Ko-
     marnica
 ✓ GURDULIĆ M. NIKOLA, 1922, Vršnik,
     Sutjeska
 ✓ KADIC VELIŠE ĆEDOMIR, oko 1920,
     Nikšić, politički delegat voda, Sutje-
     ska
 ✓ KOLUNDŽIJA JOVANA ĐURO, 1910,
     Zagrović, Knin, desetar, Vučevvo
 ✓ KOTARA NIKOLE LUKA, oko 1919,
     Šavnik, borac, Sutjeska
 ✓ KISKOVIC ŠIMUNA IVO, 1923, Tučepi,
     Makarska, borac, Sutjeska
- ✓ KARAN V. SAVA, 1920, Raščani, Duv-
     no, Sutjeska
 ✓ LABUDOVIC DORDA ZORKA, 1924,
     Dragova Luka, Nikšić, bolničarka,
     Sutjeska
 ✓ MAROJEVIĆ NOVAKA REČKO, 1917,
     Morakovo, Nikšić, borac, Komarnica
 ✓ MARTINOVIC VUKICA, Sutjeska
 ✓ MATIJAŠEVIĆ RAJKO, 1921, Šipačno,
     Nikšić, komesar čete, Tjentište
 ✓ MUSUR SAVE VELIMIR, 1921, Đenović,
     Sutjeska
 ✓ MIJUŠKOVIĆ VOJO, Sutjeska
 ✓ MAGOVČEVIĆ MILICA, 1881, Pješivci,
     kod Gackog
 ✓ MESTRÖVIC DOBRILA, 1922, Prozor,
     Sutjeska
 ✓ NOVAKOVIĆ FRANIN JOZO, Stomor-
     ska, Split, Zelengora
 ✓ NOVAKOVIĆ JOZO, Sutjeska
 ✓ ORLANDINI IVAN, Hvar, Piva
 ✓ PERUNOVIĆ DIMITRIJE-DILE, 1928,
     Drenovština, Nikšić, Sutjeska
 ✓ PRNJAT PETAR, 1922, borac, Bioče
 ✓ PAVIĆIĆ ANTON, 1920, Vrbanj, Vučevvo
 ✓ RADIĆ MILAN, Sutjeska
 ✓ RADONJIĆ RADIVOJA VASILJE-VA-
     SO, 1915, Titograd, Rudine
 ✓ RAMOVIĆ BLAGOTA, 1885, Danilov-
     grad, Sutjeska
 ✓ RAČEVIĆ D. MILKA, Sutjeska
 ✓ STIPICA ANTE, Piva
 ✓ SIMIĆ M. JOKA, 1922, Duvno, Sutjeska
 ✓ SAVIĆ L. SAVO, 1914, Duvno, Eminovo,
     Sutjeska
 ✓ STANIŠIĆ S. JOSO, 1920, Raščani, Duv-
     no, Sutjeska
 ✓ SIRATOVIĆ ANTUN, 1918, Vrbanj, de-
     setar, Sutjeska
 ✓ STOJANOVIC MILORAD, 1920, Štović,
     Goražde, Miljevina
 ✓ SUŠOVIC SAVO, 1919, Titograd, ko-
     mesar čete, Sutjeska
 ✓ SKULETIĆ ĐURE MITAR, 1892, Boge-
     tići, Nikšić, Vučevvo
 ✓ SKULETIĆ MITRA ZORKA, 1931, Bo-
     getići, Nikšić, Vučevvo
 ✓ SLJIVANČANIN JOVAN, komandir če-
     te, Sutjeska
 ✓ ŠARIĆ MIĆA, Poljice, Hvar, Sutjeska
 ✓ TOMAŠEVIĆ DANICA, 1925, Hercegno-
     vi, borac, Suha
 ✓ TOLIĆ TONKO, 1922, Vrgorac, Vučevvo
 ✓ VUJOVIĆ MARKA MILKA, 1903, Luko-
     vo, Nikšić, Sutjeska
 ✓ VUKIČEVIĆ M. RADULE, Sutjeska

VARGOVIĆ STJEPANA JERKA-LELA, 1924, Draganiće, u Foči?
VRANICAN DRAGO, Sutjeska
VUJOVIĆ MARKA NIKOLA, 1903, Lukovo, Nikšić, Sutjeska
VUŠOVIĆ JANKO, Sutjeska
VODANOVIĆ JOSIP »SIBE«, 1918, Vrbanj, prateća četa, Sutjeska
VUČKOVIĆ VLADO, 1920, Glavice, Bugojno, borac, Sutjeska

3. BATALJON

ABRAMOVIĆ NIKOLA, Sutjeska
BASIC ANTE, Sutjeska
✓BOBAN JOZE MIRKO, 1920, Klis, Split, komesar, Sutjeska
✓BOJIĆ PAVE IVAN, Klis, Sutjeska
BULAJIĆ ĆETKA DANICA, 1922, Grahovo, Nikšić, Sutjeska
✓BULAJIĆ DANILO, Maočići, Grahovo, Sutjeska
BULJ JAKOV, Sutjeska
✓BOGOVČIĆ JOZO, Sutjeska
CRNOGORAC RADE, Livno, Sutjeska
ČUPINA SAVE MILAN, 1920, Ravno, Bugojno, Sutjeska
DRAŠKOVIĆ P. MILAN, 1921, Nikšić, politički delegat voda, Sutjeska
GRGIČEVIĆ MATE, Sutjeska
GNJATO JOVAN, Sutjeska
JOKANOVIĆ OBRENA SEKULA, 1920, Travnik, borac, Sutjeska
JOVOVIĆ ĐORDIJE, Štendim, Nikšić, Sutjeska
KOTARAC DINKA, Nikšić, Sutjeska
KILIBARDA PERO, Sutjeska
KOVAČEVIĆ MATE DANICA, 1919, Nudo, Grahovo, borac, Sutjeska
KARAN NIKE PERO, 1922, Raščani, Duvno, Sutjeska
KARAN SAVE RUŽA, 1920, Raščani, Duvno, Sutjeska
KARAN BOŽE SAVO, 1921, Raščani, Duvno, Sutjeska
LAZOVIĆ DUŠA, Grahovo, Sutjeska
LJEŠKOVIĆ NIKOLA, 1921, Cerevo, Nikšić, komesar bataljona, Sutjeska
LIZATOVIĆ MARIJAN ANTE, 1917, Vrbanj, borac, Sutjeska
LIZATOVIĆ MARIJAN JOSIP, 1922, Vrbanj, borac, Sutjeska
MANDIĆ BOŽIDAR, 1914, Mandići, Danilovgrad, divizijska bolnica, Sutjeska
MILOŠEVIĆ GRUJA TODOR, 1917, Breštice, Bileća, borac, Sutjeska
MITAR AUGUSTINA ŠPIRO, Sutjeska

MILAT ZLATIĆ IVANA PETAR, 1917, Blato, Korčula, Zelengora
✓MATIJAS ŠIMUNA JOSIP, 1922, Marine, Split, borac, Sutjeska
NINČEVIĆ KAO, Split, politički delegat voda, Sutjeska
PANTOVIĆ MILETE DUŠAN, 1920, G. Polje, borac, Sutjeska
PLAZBAG MIJO, 1923, Makarska, borac, Sutjeska
PAPIĆ GAVRILA MILAN, 1919, Nikšić, pomoćnik komesara, Sutjeska
POPOVIĆ ĐURO, Kočani, srez Nikšić, Sutjeska

RODIĆ MIRKO, Vukovsko, Sutjeska
RAMOVIĆ BLAGOTE DARINKA-KA-JA, 1925, Ruma, bolničarka, Bioče
SREDANOVIC VIDAKA NEDELJKO, 1919, Vir, Nikšić, borac, Sutjeska
✓SAKOTA ĐURE MILAN, 1916
ŠEŠUN MIRKO, Vukovsko, Sutjeska
PARAC STANKO, Sutjeska
✓SARAC IVAN, Dalmacija, puškomitrailjezac, Komarnica
VUJIČIĆ DUŠAN, 1919, Dolovi, zam. komandira čete, Sutjeska
VUJIČIĆ VASO, referent saniteta, Sutjeska
VUJIČIĆ ZORKA, bolničarka, Sutjeska
VUJIČIĆ RISTA KRSTO, 1919, Grahovo, Nikšić, poginuo na Sutjesci
VUŠOVIĆ V. NIKOLA, 1922, Nikšić, politički delegat voda, Sutjeska
VAŽIĆ MARKA MILICA, 1922, Oplečani, Livno, Sutjeska
ZDILAR MIJE PERICA, 1918, Eminovo selo, Livno, Sutjeska

4. BATALJON

BILANOVIĆ BLAŽO, Sutjeska
BILANOVIĆ LUKA, puškomitrailjezac, Sutjeska
BODIĆ NIKOLA, Bugojno, borac, Sutjeska
✓BONJA BOŠKO-PATAŠON, Sutjeska
BILANOVIĆ RADE, 1923, Mandinovo selo, Duvno, Sutjeska
✓CETINIĆ NIKOLA, Dalmacija, vodnik, Sutjeska
CETKOVIĆ MILOŠA JELENA, 1919, Crnci, Piperi, Titograd, pom. komesara čete, Sutjeska
ČAVIĆ VJEKOSLAV, Zijamet, Bugojno, borac, Sutjeska
DOMOZETOVIĆ MILORAD, Danilovgrad, kurir, Sutjeska

- DUROVIĆ MARKO, 1918, Titograd, zam.
 komandanta, oko Bioča
 ✓ DUROVIĆ OLGA, Danilovgrad, Sutjeska
 ✓ DELMO ĐORĐE, Bugojno, Sutjeska
 ERAK MIME ALEKSA, Bugojno, Sutjeska
 ✓ ERAK MIRJANA, Bugojno, Sutjeska
 ✓ ERAK GOJKA MILE, borac, Sutjeska
 ✓ ERAK DUSAN, Bugojno, borac, Sutjeska
 ✓ ERAK ĐORDE, Bugojno, borac, Sutjeska
 ERAK NIKOLA, Bugojno, borac, Sutjeska
 ✓ GNJATIĆ MARKA VERA, Sutjeska
 ✓ GRGA BORJAN, Tjentište
 GRGA IVANA NIKO, Donji Seget, Sutjeska
 ✓ GROZDANIĆ F. NIKO, obaveštajac bataljona, Sutjeska
 ✓ GRGA ANTE IVAN, D. Seget, Split, Sutjeska
 ✓ GRGA MARIN, Split, Sutjeska
 ✓ GNJATIĆ PERO, Bugojno, borac, Sutjeska
 ✓ IVANLEVIĆ GLIGA JOVAN, Blizna, Titograd, komandir voda, Piva
 JANJIĆ NIKOLA, Bugojno, borac, Sutjeska
 JOVANOVIĆ PETAR, 1921, Jovanovići, Danilovgrad, Sutjeska
 ✓ KADOVIĆ M. JAGOŠ, Danilovgrad, komandir bojne komore, Sutjeska
 ✓ KADOVIĆ Đ. MILUN-MIZA, Šobojić, pom. komesara čete, Sutjeska
 ✓ KADOVIĆ PERKO, Sutjeska
 ✓ KADOVIĆ J. VELIZAR, borac, Sutjeska
 KOVACIĆ LJ. ČEDOMIR, 1923, s. Glavica, Jajce, Sutjeska
 KOVACIĆ Đ. MILAN, 1928, Glavica, Jajce, Sutjeska
 KOVACIĆ M. ĐORĐE, 1910, Glavica, Jajce, Sutjeska
 ✓ KOVACEVIĆ M. BLAŽO, Dolovi, Danilovgrad, borac, Vučevvo
 LJUMOVIĆ P. JAGOŠ, 1912, Kopilje, Titograd, borac, Piva
 MILATOVIĆ BRANKO, politički delegat pratećeg voda, Sutjeska
 MILUTINOVIC DARA, Piperi, Titograd, borac, Sutjeska
 MILUTINOVIC RISTA ČEDOMIR, 1924, Velje Brdo, Titograd, na Pivi
 NILEVIĆ, Titograd, Sutjeska
- PEROVIĆ J. RISTO, 1882, Okolina, Šavnik, borac, Sutjeska
 PERIŠIĆ NIKOLA, Glavica, Jajce, borac, Sutjeska
 ✓ PAVLOVIĆ NEDO, Trnovac, Travnik, borac, Sutjeska
 PERIŠIĆ MILAN JOVO, 1923, Glavice, Jajce, Sutjeska
 RAŠOVIĆ BAŠO, Titograd, vodnik, Sutjeska
 ✓ RAKČEVIĆ PETRA SAVO, 1914, Lješko polje, Titograd, borac, Sutjeska
 ✓ STANIĆ JOVO, Zijamet, Bugojno, borac, Sutjeska
 ✓ STANIĆ TODOR, Zijamet, Bugojno, borac, Sutjeska
 ✓ STOJIĆ SPIRO, Zijamet, Bugojno, borac, Sutjeska
 ✓ SLAVNIĆ JOVANA BRANKO, 1926, okolina Travnik, borac, Sutjeska
 ✓ VUKADINOVIC NEDO, Bugojno, Sutjeska
 ✓ VUJAK MLADENKO, Sutjeska
 ✓ ZAKULA IVE, otok Mali Iž, borac, Sutjeska

5. BATALJON

- BOZOVIĆ TOMANA, SAVIĆ, 1914, Stjena, Piperi, zam. komandira čete, Sutjeska
 BRAJOVIĆ NJEGE PETAR, 1895, okolina, Danilovgrad, Sutjeska
 CETKOVIC MILOŠA NIKOLA, 1923, Crne, Piperi, Titograd, Sutjeska
 ✓ DAKIĆ PAVIĆ, Seoce, Titograd, Sutjeska
 ✓ DOKIĆ MIHAJLO, Bugojno, Sutjeska
 ✓ DUROVIĆ MITRA VLADO, borac, Sutjeska
 ✓ DURANOVIĆ BOŽA, intendant bataljona, Sutjeska
 ✓ DŽANKICA BLAŽO, Crnci, Piperi, Sutjeska
 ✓ DŽENDO ARHIFA SALIH, 1895, Livno, Sutjeska
 ✓ GROZDANIĆ ĐORDE — ĐOLE, Sutjeska
 ✓ GLIGOROVIĆ MIRKO, Sutjeska
 ✓ GLIGOROVIĆ JAGOŠ, Sutjeska
 ✓ GLIGOROVIĆ BAJOV MILE, 1882, Titograd, Sutjeska
 ✓ ILAK IVANA NIKOLA, 1921, Donji Okrug, Split, Sutjeska
 ✓ IVANČEVIĆ GOJKO, 1914, Blizna, Titograd, Sutjeska
 ✓ JELIĆ MILE, Bare, Nikšić, Sutjeska

- KOVAČEVIĆ E. DRAGAN, Sutjeska
✓ KOVAČIĆ RADOSAV, Dolovi, Sutjeska
✓ LJUMOVIĆ V. RADOVAN, Crnci, Piperi, Sutjeska
✓ LJUMOVIĆ VASILIJE, Crnci, Piperi, Sutjeska
✓ MARTINOVIC STANA, lekar, Zelen-gora
✓ POPOVIĆ TICE MILKA, borac, Sutjeska
✓ POPOVIĆ RADOVAN, Sutjeska
✓ PAVLOVIĆ ILIJA — ILLICA, Trnovac, N. Travnik, Sutjeska
✓ PAVLOVIĆ NEDO, Trnovac, Sutjeska
✓ POPOVIĆ MIJAILA BRANKO, 1924, Blizna, Titograd, Sutjeska
✓ PAVIČEVIĆ VLADA, Sutjeska
✓ RACIĆ BOŽIDAR, 1924, Gostilje, borac, Sutjeska
- RASPOPOVIĆ RADOVAN, borac, Sutjeska
✓ RADOVIĆ P. JEVREM, Piperi, Sutjeska
✓ RASPOPOVIĆ VALE, Martinići, Sutjeska
✓ ŠCEPANOVIĆ NIKOLE ĐORDIJE, 1909, Crnci, Piperi, Titograd, vodni delegat, Sutjeska
✓ ŠCEPANOVIĆ NIKOLIN MILE, 1901, Crnci, Titograd, Sutjeska
✓ VUČKOVIĆ VLADO, Bugojno, Sutjeska
✓ VUJAK MLADINKO, Bugojno, intendant, Sutjeska
✓ VUKADINOVIĆ NEDO, Bugojno, Sutjeska
✓ VUKAŠINOVIĆ MARKA PERO, 1883, Radovići, Piperi, Titograd, Sutjeska
✓ VUJOTIĆ MILEVA, Sutjeska

5. NOU (CRNOGORSKA) BRIGADA — NEUTVRDENI BATALJONI

- BAJEVIĆ (sinovac Save Kovačevića), Sutjeska
✓ DRAGIČEVIĆ JOZE BRANKO, Sutjeska, nestao
✓ GRGE ANTE MARIN, Seget Donji, Sutjeska
✓ KOSTIĆ NOVICE KRSTO, 1914, Dušice, Nikšić, komis. za ishr., Vučević
✓ KOVAČEVIĆ LJUBE ĆEDA, Sutjeska
✓ KOVACIĆ ĐORĐE, Sutjeska
✓ KOVACIĆ MILAN, Sutjeska
✓ KUNIĆ MARKA TADIJA, 1917, Dol, Sutjeska
✓ LAZOVIĆ DUŠAN, 1893, Grahovo, Nikšić, bojna komora, Sutjeska
✓ MIJKANIĆ ANTE FRANE, 1918, Svirce, borac, Sutjeska
✓ MANOJLOVIĆ DAVIDA KOVILJKA, 1926, Vukovsko, Kupres, Sutjeska
- MARKOVIĆ RADOVAN, Sutjeska
MIĆOVIĆ RADOJICA — RALE, 1924, Peć, Sutjeska
PIVAN IVAN, Sutjeska
POPOVIĆ MARKA UROŠ, 1924, Sutjeska
POPOVIĆ RADOVANA VELIŠA — LEKO, 1904, Sutjeska
RAIČEVIĆ VELJKA VELIMIR, 1923, Tološi, Titograd, Sutjeska
RODIĆ MILA MILAN, 1920, Banjani, Bihać, Sutjeska
TODOROVIĆ RAŠE ANDRIJA, 1928, Jasenovo Polje, Nikšić, borac, Sutjeska
ZLATIČANIN JOKA — VASO, 1911, Titograd, Sutjeska
BULATOVIĆ MIJAT, 1916, borac, Sutjeska

10. NOU HERCEGOVACKA BRIGADA — STAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

- ANDRIJAŠEVIĆ IVANA BRANKO, 1921, Makarska, intendant, Sutjeska
✓ ČORIČEVIĆ IVANA MARIN, Sutjeska
✓ ČORIČEVIĆ MIJO, Sutjeska
✓ BENDA, Bileće, komesar prateće čete, Sutjeska
✓ DIVIĆ STIPE ANTE, 1913, Drvenik, Ploče, intendant, Zelengora
- JANKOVIĆ NIKOLE SIMO, 1912, Kistane, Šibenik, šef saniteta, Sutjeska
✓ KOVAČEVIĆ SIME BORIŠA — ŠCEPAN, 1918, Duvno, član politodjela brigade, Miljevina
✓ MIODRAGOVIĆ JOVANA NEDA, 1922, Šibenik, referent saniteta, Sutjeska
✓ PAROVIĆ MILAN, 1914, Nevesinje, Zelengora

VUKOJA KUZMANA JOVAN, 1897, Pa-
đani, Trebinje, inženjerac, Sutjeska
ŽDERIĆ JOZINA ANE, 1917, Brist,
Makarska, referent saniteta, Bare

1. BATALJON

ANTUNOVIĆ RADOVAN, 1908, Kazanci,
Gacko, borac, Zelengora

BOJEVIĆ NOVAKA ILIJA, Baljeći, Bi-
leće

DURIĆIĆ PAULINA, 1918, Banat, Sut-
jeska

DŽUBUR MIJE SULJO, 1926, Fazlagić
kula, Gacko, borac, Miljevina

GOBOVIĆ JAKŠE RUZA, 1913, Aranđe-
lovac, Trebinje, bolničarka, Miljevina

GOVEDARICA ĐORĐE, Vrbica, Gacko,
Sutjeska

GOVEDARICA SAVE SPASOJE, 1893,
Miholjače, Gacko, Sutjeska

GRKOVIĆ MARKA MIHAJLO, 1906, Vr-
ba, Gacko, Tjentište

KOSUTIĆ MALETA DEJAN, 1920, Gack-
ko, borac, Sutjeska

KOSUTIĆ MALETE MLADEN, 1922,
Gacko, borac, Sutjeska

KOVACHEVIĆ BOŽO, Zaslap, sanitetski
referent, Rataj

KRČUN PERO, Zubci, Trebinje, Sut-
jeska

KAČAM MINA, bolničarka u četi, Sut-
jeska

MASTILOVIĆ ŽIVKA BORIŠA, 1914,
Izgori, Gacko, Sutjeska

MASTILOVIĆ STANIŠE MILORAD,
Zelengora

NENADIC DANILA VIDA, 1921, Dulići,
Gacko, Sutjeska

NENADIC DAMJANA VIDAK, 1920,
Dulići, Gacko, Sutjeska

OKILJEVIĆ SIME DUŠAN, 1918, Plati-
će, Gacko, borac, Sutjeska

POPADIĆ PAVLE, 17 godina, Milovići,
Sutjeska

PUŠARA RISTA KOSA, 1923, Ulinje,
Gacko, Sutjeska

RADIŠIĆ MILAN, Dobrice, Mostar, Sut-
jeska

RADULOVIĆ RADA LAZAR, 1924, Balj-
ci, Bileće, kod Miholjaca, Gacko

RUPAR MARKO, Rusina, Mostar, Sut-
jeska

RADAN BORO, zam. komandira čete,
Sutjeska

STAROVIĆ PAVLA IVAN, 1904, Samo-
bor, Gacko, Sutjeska

STAROVIĆ PANTE SAVA, 1926, Samo-
bor, Gacko, Sutjeska

TRKULJA DRAGAN, komandir voda,
Sutjeska

VUKOMANOVIĆ TODORA MILUTIN,
1926, Jasenik, Gacko, Sutjeska

VUKOVIĆ RISTE STEVAN, 1895, Uli-
nje, Gacko, Sutjeska

VELIŠA ZVONKO, zamenik komandira
čete, Sutjeska

ZEKOTIĆ KASIN, Boljevac, Jajce, Sut-
jeska

ZELENوفيĆ ĐURE MILIVOJ, 1921, Mi-
holjač, Gacko, borac, Zelengora,

2. BATALJON

DERVIŠKADIĆ HAKIJA, 1920, Nevesi-
nje, delegat voda, Zelengora

DURICA LAZARA GOJKO, 1915, Ha-
telji, Stolac, borac, Milinklade

GVOZDEN HASE MUJO, 1925, Pridvor-
ci, Jajce, Sutjeska

MILANOVIĆ HUSE IBRO, 1929, Bolj-
kovci, Jajce, Sutjeska

PAŠAJLIĆ ŽIVKA MIRKO, 1921, Neve-
sinje, Sutjeska

POPARA RISTE DAMNJEN, 1904, Ku-
kriće, Bileća, Sutjeska

SARAC AHME OMER, 1920, Vitovlje,
Jajce, Sutjeska

TEŠANوفيĆ ŠPIRE PETAR, 1927, Ha-
džići, Bileća, Sutjeska

3. BATALJON

ANDRIJAŠEVIC ANDRIJE NIKO, 1895,
Makarska, intendant brigade, Sutje-
ska

DRVIŠ IVANA LOVRE, 1919, Makarska,
Sutjeska

GAVRA IVANA JOZA, Makarska, Sut-
jeska

JUSUBEGOVIĆ MUSTAFE SALIH, 1924,
Sutjeska

KRPO OSMANA MEHO, Sutjeska

KAPIĆ OSMAN, Sutjeska

KUJUNDŽIĆ MAKSIM, Sutjeska

MILANOVIĆ ĐUJE BOJKA, 1921, Boj-
skac, G. Vakuf, Sutjeska

MILANOVIĆ MEHE PASO, 1922, Sutje-
ska

MASLO ALIJE SMAJO, 1926, D. Jabla-
nica, Mostar, Sutjeska

NIŽETIĆ ANTE, Zelengora

NIŽETIĆ DRAGI, 1922, Selce, Brač, om-
ladinski rukovodilac, Sutjeska

OBAD ŠEVKIJA, 1920, Mostar, kom.
čete, Sutjeska, narodni heroj
PIDRO LUTVE AGAN, Crkvice, G. Vaku-
kuf, Sutjeska
RAFANELI ANDELA VOJNA, 1920, Ma-
karska, Sutjeska
SADIKOVIĆ OMER, 1920, Ljubuški,
komandir mitraljescog voda, Sutje-
ska
TAVRA IVANA JOZO, 1912, Makarska,
borac, Sutjeska
TRKULJA DRAGAN, Maglić
ZEKOTIĆ IBRE ASIM, 1920, Voljevac,
G. Vakuf, Sutjeska
ZEKOTIĆ ASIMA FATIMA, 1922, Volje-
vac, G. Vakuf, Sutjeska

4. BATALJON

ALAČ VLADO, 1920, Drašnice, Makar-
ska, borac, Zelengora
ANDRIJASEVIĆ MILAN, Nevesinje,
borac, Sutjeska
ANTONIJEVIĆ N. PETAR, Brač, bo-
rac, Pivski Most
BATINIK MARKO, Makarska, borac,
kod Ljubinog Groba
BARABAN KUJUNDŽIĆ ANTE, Imot-
ski, borac, Miljevina
BRKIĆ HAMDIJA, 1920, Mostar, zam.
komesara prateće čete, Miljevina
BATOS IVAN, Hvar, borac, Pivski Most
CABRILLO DURO. Fatnica, Trebinje,
Sutjeska
DOMAZET TANASIJA MILAN, 1917,
Vlahovići, Trebinje, zamenik koman-
danta bataljona, Šeepan Polje
DRAGIĆ ZORA, Konjic, zam. komesa-
sara čete, Sutjeska
DRAŠKOVIĆ MILAN, 1922, Nevesinje,
politički delegat voda, Ledenik kod
Gackog
DIVIĆ ANTE, Makarska, kurir, Milje-
vina
DRAŠKOVIĆ SPASOJA MILIMIR, 1920,
Gacko, Zelengora
DURIĆ GOJKO, Sutjeska
GUŠIĆ VOJIN, 1920, Ljubin Grob
GOSPCDNETIĆ ANTE, 1926, Bol, Brač,
borac, Zelengora
KARIN IVANA INVA, 1912, Imotski,
borac, Miljevina
KUJUNDŽIĆ MARIJANA ANTE — BA-
RABAN, 1914, Imotski, borac, Zelengora
LONČAR ZVONKO, Imotski, borac, Mi-
ljevina

LONČAR LJUBO, Imotski, borac, Mi-
ljevina
MASETIĆ HUSE IBRO, 1921, Voljevac,
Jajce, Miljevina
MATKOVIC ANTE, 1917, Imotski, ko-
mandir voda, Zelengora
MIHIĆ RISTO, Dabrica, Stolac, Sutje-
ska
MILOŠEVIĆ B. SIMO, 1921, Nevesinje,
borac, Zeiengora
MIJOŠIĆ BOSILJKA, Makarska, bolni-
čarka, Miljevina
MATKOVIĆ ANTE, Imotski, zam. ko-
mandanta bataljona, Sutjeska
ODAVIC MARKA MILAN, 1914, Imot-
ski, borac, Sutjeska
ODAVIĆ JAKOVA RUŽA, 1921, Imotski,
borac, Zelengora

PAŠAJLIĆ VLADO, 1922, Nevesinje.
Mostar, Ledenik, Gacko
PUTICA VASE NIKOLA, 1921, Imotski,
borac, Zelengora
PUHARIĆ NIKO, Makarska, vodnik,
Zelengora
PERIĆ J. IVAN, Vrbanj, Hvar, Pivski
Most
RADIŠIĆ ANTE, Komiža, Vis, borac,
Miljevina
SEKULOVIC ILIJE MARKO, 1904, Imot-
ski, borac, Zelengora
SABITOVIĆ MUŠE OMER, 1912, Duge-
Prozor, Sutjeska
SOLDO MILKA, 1924, Nevesinje, bolni-
čarka, Krivi Do, Gacko
STANIĆ JOVE MARA, 1923, Imotski,
borac, Miljevina
STANIĆ MARKA MILICA, 1926, Imot-
ski, borac, Miljevina
STANIĆ ĐURE NIKOLA, 1918, Imotski,
borac, Zelengora
SILJEGOVIĆ T. MILAN, intendant,
Miljevina
ŠKARPA IVO, Stari Grad, borac, Sut-
jeska
VLAHOVIĆ NIKOLA, 1920, Postire,
Brač, borac, Zelengora
ZIVODERAC MATO, borac, Zelengora

5. BATALJON

BURIĆ AVDE SALKO, 1915, Prenj, Sto-
lac, borac, Sutjeska
DURIĆ GOJKO, Paprati, Stolac, ko-
mandir čete, Maglić
LJUBOJA NIKOLE MIRA, 1927, Livno,
bolničarka, Miljevina

MIHIĆ MIRKO, Poplat, Stolac, zame-nik komandira čete, Sutjeska
MULIĆ NIME MUJO, 1926, Livno, Ma-glić
MIOC NIKO, 1918, Šujice, Livno, ko-mandir voda, Krvava brda, Maglić
MILOLOŽA JOZE MARKO, 1918, Livno, borac, Maglić
RADIĆ BLAZE ROKO, 1919, Split, bo-rac, Sutjeska
SUČIĆ STIPE NIKO, 1924, Vidoši, Liv-no, borac, Maglić
STANIŠIĆ RATKO, Livno, Miljevina
ŠANTIĆ ANTON, Maglić

SANTIĆ VICKOV IVAN, 1919, Trogir, Split, pom. mitraljesca, Maglić
TEKLIĆ MARKA TOMO, 1917, Zabriše, Livno, zam. komandira čete, Sutjeska
TURAJLIĆ BEGANA SALKO, 1924, Prenj, Stolac, borac, Sutjeska
VIDOVIĆ TOME MIRKO, 1921, mitra-ljezac, Livno, Maglić
VORO VULETA, 1910, Dolac, Livno, Dolovi

6. BATALJON

JAKŠIĆ PERE VLADO, Žakovo, Tre-binje, vodnik, Sutjeska

10. NOU HERCEGOVAČKA BRIGADA — NEUTVRDENI BATALJONI

ANTONIJEVIĆ NIKOLE PETAR, 1921, Novo Selo, borac, Piva
BAŠIĆ NIKOLE FRANE, 1907, Klis, Split, borac, Sutjeska
BRILIĆ AHMET, Kupres, Sutjeska
BRKIĆ MUJO, Jeleć, Jajce, Sutjeska
BELOVIĆ MIKE MILORAD, Kljenak, Mostar, Sutjeska
BEĆIRBEGOVIĆ SAFET, 1923, Kopčići, Prozor, borac, Sutjeska
BILENOVIĆ SALKO, 1920, Zastinje, Jajce, Sutjeska
BILIĆ OSREBA, Boško, 1913, Trogir, Sut-jeska
BORČILC JUSUF, Glamoč, Sutjeska
DRAŠKOVIĆ SPASOJE, 1887, Slivlja, Trebinje, Sutjeska
FAJZIĆ TASIN, Kupres, Sutjeska
FETAHOVIĆ SALKO HASAN, 1920, Kopčići, Prozor, borac, Sutjeska
GILJEVIC STIPANA IVAN, 1909, Baćina, Makarska, Sutjeska
GREBO DERVE OSMAN — OSO, 1919, Mostar, Tjentište
GUINA MARINA ANTE, 1921, Trogir, vodnik, Zelengora
GABELIĆ ANTE ANDRIJA, 1925, Vra-njic, Split, Sutjeska
HAĆAM MINA, Mostar, bolničarka, Sutjeska
HADŽIĆ ĐULAGE ENVER, Prozor, bo-rac, Sutjeska
HLIVANČIĆ REDŽE IBRO, 1915, Lug, Prozor, borac, Sutjeska
HODŽIĆ HUSE ĐULAGA, 1924, Proslap, Prozor, borac, Sutjeska
HUSNIĆ MEHO, Mostar, borac, Sutje-ska

IBRICA ALIJE TALE, 1925, Proslap, Prozor, Sutjeska
JOVIĆ JOZE MATE, 1907, okolina Si-benika, vodnik, umro na Šćepan-polju
LONČAR ĐORDA, okolina Trebinja, Sutjeska
LEMO DERVIŠ, 1919, Livno, Sutjeska
LOZANČIĆ JOZE NIKOLA, 1914, Za-goričani, Livno, Sutjeska
LUČIĆ KRSTO, Ljubinje, Sutjeska
LOKMIĆ MUHAREMA SADIK, 1921, Duvno, Sutjeska
MAKALEK FRANCA VIDO, 1922, Ma-karska, borac, Sutjeska
MATKOVIĆ MATIJE MIHOVIL, 1915, Vrbanj, borac, Sutjeska
MULIĆ ŠEFIKA IBRAHIMA-JEFTIĆ, 1928, Livno, Tjentište
MERKADIC ALFRETA RADE, 1920, Prozor, borac, Sutjeska
MILANOVIĆ MUJE BAJRO, Sutjeska
MILAS JURE JURE, 1923, Proslap, Pro-zor, borac, Sutjeska
MILIDRAGOVIĆ RISTA RADE, Oblo Brdo, Trebinje, Zelengora
NIŽETIĆ DRAGI, omladinski rukovo-dilac, Sutjeska
ODOVIĆ MARKA MILAN, Crnogorci, Imotski, Zelengora
OKUKA VUKO, Predolje, Stolac, bo-rac u pratećoj četi 6. bataljona, Sut-jeska
OSMIĆ HALILA REDZO, 1922, Proslap, Prozor, borac, Sutjeska
PAVIĆIĆ MILAN, D. Lapac, Sutjeska
PEZO IVAN, Zelengora
PEZO SALKO, Mostar, komesar čete, Sutjeska

PILJEVIĆ PETAR, Zelengora
PUHARIĆ IVANA ŽIVKO, Makarska,
Sutjeska
PAROVIĆ MILAN, 1914, Nevesinje, Sut-
jeska
RADIŠIĆ STJEPANA ANTE, 1919, Vis,
vodni delegat, Pivski Manastir
RADIŠIĆ STJEPANA IVAN, 1923, Vis,
vodnik, Pivski Manastir
REMETA MILAN, 1908, Biograd, Neve-
sinje, Volujak
RILJE MIJO, Sutjeska
ROGAN MILAN, Davidovići, Trebinje,
borac-puškomitrailjezak, Jasenovo
Polje
SADINOVIC, Ljubuško, borac, Zelen-
gora
SAMARDŽIĆ GOJKO-KULJE, Bjelušin,
Mostar, Vučevska strana
SEKULIĆ JOVO, Miljevina
SIMIĆ LUKE KARLO, 1918, Podgora,
Makarska, Zelengora
STANOJEVIĆ IVANA FEDRO, 1923,
Jelsa, borac, Sutjeska
STUPARIĆ JOZE TOMA, 1924, Sinj,
borac, Sutjeska
ŠKROBIĆ PREDRAG, Mostar, politič-
ki delegat voda, Sutjeska
ŠUMAN JOZE CVIJETO, Vojno, Mos-
tar, izgoreo u bolnici

SANTIĆ ANTE ANTO, 1914, Makarska
Sutjeska
ŠARIĆ HUSAGE MIJAZ-NIZA, Mostar,
intendant bataljona, Miljevina
ŠEŠKIĆ IBRAHIMA MUHAMED, 1921,
Prozor, Sutjeska
ŠEVELJ ANTE TADIJA, 1924, Dol,
umro u CB
TOMANOVIĆ SPASOJA MIHAISO, 1915,
Trebinje, borac, Tjentište
TURIĆ IVAN-ŠKILJA, Makarska, Ru-
dine
URLIĆ STIPE VID, 1914, Drašnice, Ma-
karska, borac, Sutjeska
VELA MATE HUTE, 1922, Podgora, Ma-
karska, umro u CB od tifusa
VEŽIĆ MILE ANTICA, 1919, Staševica,
Metković, Miljevina
VOJNOVIĆ K. VULE, 1919, Bileće, pom.
komesara čete, Sutjeska
VUGDOHIĆ MUHAMEDA MUHAREM,
1912, Varvara, Prozor, pom. komesara
čete, Sutjeska
VUKOVIĆ STEVANA RISTA, Ulinje,
Gacko, Sutjeska
ZEĆIĆ AVDE MEHO, 1920, Prozor, bo-
rac, Sutjeska
ZARNIĆ MARINA ALEKSANDAR, 1913,
Makarska, borac, Zelengora

3. NOU DIVIZIJA — NEUTVRDENE BRIGADE

MAMBAŠIĆ MARKO, od Drvara, Sut-
jeska
VRANJIČANIN NIKOLE DRAGO, 1919,
Starigrad, Sutjeska

ZELEMBABA NINE, Zagrović, Knin,
Sutjeska
VEJZAGIĆ SULEJMAN, borac u prate-
ćoj četi, Sutjeska

7. NO BANIJSKA DIVIZIJA — STAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

BRAJENOVIC MILE ILIJA, 1922, Ume-
tići, Kostajnica, bolničar, Sutjeska
DJETELIĆ ANTE RATKO, 1918, Kostaj-
nica, Drina
DODOS VASILIJE STOJAN, 1900, Do-
doši, Petrinja, pratilec pri štabu, Sut-
jeska
DRAKULIĆ MILANA MLADEN, 1921,
Kostajnica, diverzant, Drina
GRČIĆ JOVANA ĐURO, 1919, Pedalj,
Rujevac, Dvor, vodnik, Zelengora
IVANIĆ ADAMA JANKO, 1905, Dodoši,
Petrinja, borac, Sutjeska

JANEZOVIĆ LJUBAN, D. Javoranj,
Dvor, Sutjeska
JANCE SIME MILKA, 1920, Majske
Poljane, bolničarka, Sutjeska
JARIĆ NIKOLE SAVA, 1917, Javornik,
Sutjeska
JOVČIĆ CUĆULA MILE, 1918, Dreno-
vac, Glina, Sutjeska
JEKIĆ VASILJ, Grabovac, Sisak, Sut-
jeska
KOMLJENOVIC MILOŠA JOVO, 1909,
Gradac, Glina, Zelengora
KUKOLEČA DAMJANA MILE, 1918,
Bijele Vode, Glina, Miljevina

MARČIĆ JOVANA ŽIVKO, 1928, Drenovac, Glina, pisar, Sutjeska
MENICANIN ĐURO, 1922, Rujevac, Dvor na Uni, Sutjeska
NOVKOVIĆ ADAMA JOCAN, 1908, Kraljevčani, Petrinja, Sutjeska
PAUNOVIĆ VASE DUŠAN, 1922, Joševica, Glina, komesar bolnice, Miljevina
POZNANOVCI JOSIPA RADE, 1922, Žirovac, Dvor, kurir, Sutjeska
ROKSANDIĆ RANKA LJUBICA, 1923, Majske Poljane, Glina, bolničarka, Sutjeska
SLIJEPCHEVIĆ DUŠANA NIKOLA, 1922, Roviška, Glina, bolničarka, Sutjeska
SIMUNOVIĆ MITE NIKOLA, 1926, Joševica, Glina, kurir, Drina
STRBAC GAJE VELJKO, Matijevići, Dvor na Uni, Milinklade
TINTOR GLIGE STANKO, Trnovac, Glina, bolničar, Zelengora
TOVARLAŽA VASILIJA DRAGICA, 1923, Drenovac, Glina, bolničarka, Sutjeska
TOVARLAŽA ĐURE MIĆO, 1884, Drenovac, Glina, kurir, Zelengora
ŽARINAC STJEPANA PAVAO, 1926, Joševica, Glina, Sutjeska
ŽARKOVIĆ MILOŠA MILE, 1917, Majski Trnki, Sisak, Sutjeska

7. BANIJSKA BRIGADA — ŠTAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

BEGOVIĆ STOJAN, kurir, Sutjeska
DIDULICA PETRA JOVO, 1924, Kinjačka, Petrinja, Sutjeska
DIDULICA PAVLA SAVA, 1910, Kinjačka, Petrinja, Sutjeska
VOJINOVIĆ STOJANA MILEVA, 1925, Dobroselo, Bihać, bolničarka voda, Sutjeska
DRAŽIĆ NIKOLE MILE, 1925, Dobroselo, Bihać, Sutjeska
VLADO, 1927, Belišće, bolničar brigade, pruga Sarajevo — Višegrad

DRAGULJA BOŽIN ĐURA, 1917, Rogulje, Dvor, Sutjeska
BAŽDAR STEVE MIRKO, 1921, Šibine, Glina, borac, Piva
DODOŠ SAVE MILE, Hajtić, Glina, Sutjeska
BEKIĆ TEŠE MIŠKO, 1907, Kinjačka, Petrinja, Sutjeska
DOKIĆ JOVANA VOJISLAV, 1892, Sarajevo, načelnik divizije, Foča
GRČIĆ JOVANA ĐURO, 1919, Pedalj, Rujevac, Dvor, vodnik, Zelengora
JELIĆ PETRA LJUBAN, 1920, Bijelnik, Petrinja, Zelengora
BUNČIĆ VASILIJA STEVO, 1914, V. Sušnjari, Sisak, borac, Zelengora
JAKOVOVIĆ JOVANA NIKOLA, Drenovac, kurir, Sutjeska
BULCTA DUŠAN, 1923, Dabrina, Glina, borac, Sutjeska
LONČAREVIĆ ĐURE JULKA, 1923, Međenčani, Kostajnica, bolničarka, Sutjeska
BUDIMIR DUŠAN, 1923, St. Selo, Glina, borac, Sutjeska
LJILJA K. NIKOLE JANKO, 1919, Gornji Žirovac, Dvor, komandir mitraljесke čete, Sutjeska
COKLIN MILOŠA NIKOLA, 1910, Kraljevčani, Petrinja, Jabuka
LJUBIĆIĆ MILE DUŠAN, 1927, Bukovac, Vrginmost, Sutjeska
CORIĆ MOJSIJA SIMO, 1908, Glinski Trnki, Glina, borac, mitraljezac, Sutjeska
MARAKOVIĆ NIKOLE NINA, 1919, Hrv. Kostajnica, Sisak, komandant 7. brigade, Rataj kula
CAVIĆ DOBROSAVA MILE, 1914, Košteli, Sisak, borac, prelaz Sutjeske
RADIČANIN PAVLA ĐURO, 1921, Brđani, Sunja, pisar pri štabu, Sutjeska
ERAK NIKOLE MARA, 1919, Bijele vode, Glina, delegat voda, Zelengora
PAVLICA STOJANA NIKOLA, Drenovac, Glina, kurir, Sutjeska
IVATOVIĆ PAVLA RANKO, 1904, Glinski Trnki, Glina, borac, Zelengora
RADOLJUB ĐURE ĐURĐE, 1926, Drenovac, Sisak, bolničarka, pruga Sarajevo — Višegrad
JOVIĆIĆ ĐURE EVICA, 1926, Drenovac, Sisak, bolničarka, pruga Sarajevo — Višegrad
KUKOLEČA ADAMA DUŠAN, 1913, Brnjenska, Sisak, borac, Zelengora

KRNJAJIĆ MILE ĐURO, 1921, Obljaj, Glina, borac, Sutjeska
LONČAR BANE LJUBAN, 1914, Draškovac, Dvor, borac, Sutjeska
LONČAR SVETOZAR, Majske Poljane, Glina, borac, Zelengora
LONČAREVIĆ ĐURE MILE, 1909, Brnjenska, Glina borac, Zelengora
LUKAC STOJANA PAVLE, 1914, D. Dobrotin, Dvor, borac, Sutjeska
MACAKANJA DUŠAN, Sešava, Glina, borac, Sutjeska
MEANDŽIJA MARKA ĐURO, 1914, Majske Poljane, Sisak, borac, Piva
MIKULIĆ SIME MILAN, 1920, Pastuša, Glina, borac, Sutjeska
MILIĆ KUZMANA PAVAO, 1924, Gradac, Sisak, borac, Sutjeska
MILOJEVIĆ STEVE DUŠAN, 1919, Brdani, Sunja, Sutjeska
NISEVIĆ MARKA ĐURO, 1914, Glinski Trnlik, Glina, borac, Sutjeska
NISEVIĆ SIME VUJO, 1908, Glinski Trnlik, Glina, borac, Sutjeska
POLIMAC JOVE MILAN, 1923, Majske Poljane, Glina, borac, Zelengora
ŠPANOVIĆ MILOŠA LJUBAN, 1923, Žirovac, Dvor na Uni, borac, Sutjeska
TORBICA NIKOLE VASILJ, 1911, Trnlik, Glina, Piva
TRKULJA BOGDANA LJUBICA, 1920, Pastuša, Petrinja, Sutjeska
ŽARKOVIĆ JOVANA DUŠAN, 1922, Majske Trnlik, Glina, Sutjeska
ŽARKOVIĆ STEVANA VUJO, Majske Trnlik, Zelengora
ŽICA ŽIVKO, borac, Sutjeska

2. BATALJON

ADAMOVIĆ VASE JOVO, 1912, G. Milinoga, Jabukovac, Petrinja, Sutjeska
ALUGA-CICVARA KOJE BRANKO, 1920, Blinja, Petrinja, vodnik, Zelengora
BAZDAR DMITAR, Borovita, Glina, borac, Piva
BEKIĆ PAVLA PERO, 1922, Kinjačka, Sunja, Sutjeska
BIJELIĆ MILKA, 1923, Klasnić, Glina, borac, Zelengora
BIJELIĆ MILAN, Donja Velešnja, Kostajnica, Sutjeska
BOROJEVIĆ NIKOLE BRANKO, 1922, Borojevići, Kostajnica, Sutjeska
BOROJEVIĆ JOVANA DRAGAN, 1922, Borojevići, Kostajnica, Sutjeska

BOROJEVIĆ STEVANA JOVO, 1917, Borojevići, Kostajnica, Sutjeska
BUNJAC ĐURE JOVO, 1918, D. Žirovac, Dvor na Uni, Sutjeska
BAMBURAĆ M. LJEPOSAVA, 1926, Viševac, borac, Piva
BALTIĆ ĐURE BOGDAN, 1918, Selište, Kostajnica, ekonom, Sarajevo — Višegrad
CVIKIĆ L. ĐURO, Donja Bačuga, Glina, mitraljezac, Sutjeska
ČOSO JANKO, 1906, Hajtić, Glina, borac, Piva
CUBRA ILIJA, 1910, Rujiška, Bos. Novi, borac, Miljevina
DEMONJA NIKOLE KUZMAN, Vlahović, Glina, Miljevina
DUPALO MILANA RADOVAN, 1909, G. Stupnica, Dvor, komandir voda, Sutjeska
DIVJAKINJA S. MIRKO, Roviška, Glina, borac, Piva
DIJAKOVIC P. SIMO, 1918, Balinac, Glina, kuvar, Piva
DOBRIĆ STOJANA STEVA, 1920, Ravno Rašće, Glina, borac, Piva
DERMANOVIĆ JOVE STEVA, 1921, D. Velišnja, Kostajnica, Sutjeska
JARIĆ MILA JANDRIJA, 1920, Javornik, Dvor na Uni, Sutjeska
KRALJ NIKOLE MILE, 1920, Ravno Rašće, Glina, Piva
KRNJAJIĆ DMITRA RADE, Sutjeska
KRUPLJANI SAVO ĐURO, 1910, Brdani, Sunja, Sutjeska
MIJIĆ I. STANKO, Ravno Rašće, Glina, Piva
MIKLOVIĆ PANA STEVO, 1905, Šakanlije, Sisak, Sutjeska
MRKALJ GLIGE BRANKO, 1922, Dođoši, Jabukovac, Sisak, Zelengora
MRKALJ NIKOLE ĐURO, komandir čete, pruga Višegrad — Sarajevo
METIKOS ILIJA, Bijele Vode, desetar, Sutjeska
PASPALJ PETRA SAVO, 1920, Majske Poljane, Sisak, Zelengora
PAVLICA STANKA JOVAN, 1912, Drenovac, Glina, Zelengora
PAĐEN A. ADAM, Ravno Rašće, Glina, bolničar, Šutjeska
PAJIĆ J. SIMO, 1912, Roviška, Glina, vezista, Sutjeska
SEKULIĆ PETRA MILAN, 1912, D. Javoranj, Dvor na Uni, Sutjeska
SEKULIĆ ĐURE SAVAN, 1927, D. Javoranj, Dvor na Uni, Sutjeska

SIMIĆ MILOŠA ADAM, 1920, Buzeta,
 Glina, Tara
SUŠNJA LJUBANA MILAN, 1926, Vrpolje, Dvor, Sutjeska
TOVARLAŽA MIČAN, Drenovac, Gлина, Tara
TRKULJA S. STANKO, 1919, Pastuša, zam. komandira čete, Miljevina
TIŠMA PAVLA ILIJA, 1921, Javornik, Sisak, Sutjeska
VILUS OSTOJE JOVAN, 1919, Luščani, Glina, delegat voda, Miljevina
VLAISAVLJEVIĆ JANKA MILOVAN, 1925, Brdani, Petrinja, Sutjeska
VLAISAVLJEVIĆ ĐURE MIRKO, 1925, Brdani, Petrinja, Sutjeska
VRANEŠEVIĆ STEVANA DUŠAN, 1913, Trnjani, Sunja, Sutjeska
ZARKOVIĆ ILIJE MILE, 1912, Roviška, Glina, Sutjeska

3. BATALJON

AKUK BOŽE DRAGAN, 1912, Šamarička Draga, Dvor na Uni, Sutjeska
BABIĆ TOME JOVICA, 1919, G. Ratkovo, Dobrinja, Ključ, delegat voda, Sutjeska
BASRAK PETRA LAZO, 1905, D. Dobretin, Dvor na Uni, Sutjeska
BIJELIĆ MILE MILOŠ, 1910, G. Žirovac, Sisak, Sutjeska
BORKOVIĆ ĐURO, Bansko Vrpolje, Sutjeska
BOŽIĆ MILE NIKOLA, 1915, G. Žirovac, Sisak, Sutjeska
ČUBRA OSTOJE STANKO, 1914, G. Dobretin, Sisak, Sutjeska
ČOVIĆ DUŠAN, Široka Kula, Gospić, obaveštajac bataljona, Vučevac
DRAGIĆ MILIVOJA BORIVOJ, 1919, Blinje, Petrinja, Kalinovik — Konjic
DRAGIĆ MILANA RANKO, 1921, Blinje, Petrinja, Sutjeska
DERMANOVIĆ MIRKO, D. Velišnje, zam. kom. čete, Sutjeska
ĐURIĆ STANKA MILE, Ljeskovac, Dvor na Uni, Sutjeska

ERAK MARA, Bijele Vode, Sisak, Mi-linklade
GRUBIĆ BOSILJKE MILOŠ, 1926, Moštanica, Petrinja, Sutjeska
GRUJIĆ ANA, Mačkovo selo, Sisak, Sutjeska
LONČAREVIĆ MARE, Vlahovići, Sisak, Sutjeska
LOVRIĆ ADAMA STOJAN, 1904, Kotorani, Dvor na Uni, Sutjeska
LUKIĆ SAVO, okolina Bihaća, Sutjeska
MURIĆ STEVANA GOJKO, 1927, Čukur, Kostajnica, borac, Sutjeska
MALIVUK PERE DRAGAN, 1903, Dobretin, Dvor na Uni, Sutjeska
OVUKA DMITRA DUŠAN, 1911, D. Dobretin, Dvor, Sutjeska
OVUKA SIME MILE, 1911, D. Dobretin, Dvor, Sutjeska
OLJAČA IGNJATIJA NIKOLA, 1912, Dodoši, Jabukovac, Sutjeska
RUDIĆ STOJANA DUSAN, 1924, Ljubina, Dvor, Sutjeska
RADETIĆ STEVE MIĆO, 1924, Brdani, Petrinja, Sutjeska
RADETIĆ PAVLA MIROSLAV, 1923, Brdani, Petrinja, Sutjeska
TORBUK ADAMA SIMO, 1925, Sisak, Zelengora
TOVARLAŽA NIKOLE DANICA, 1919, Drenovac, Sisak, borac, Sutjeska
TOMAŠEVIĆ JOVE MIRKO, 1920, Kružna, Vrgin Most, borac, Miljevina
VOJNOVIĆ SOFIJA, Lug, Bihać, Sutjeska
VORKAPIĆ STANKA NIKOLA, 1915, Brnješka, Glina, Zelengora
ZORIĆ JANKO, Donje Komarevo, Petrinja, Zelengora
ZDJELAR MILIVOJ, Svinjica, Vojnić, Sutjeska
ZDRAKIĆ STEVE NIKOLA, Sutjeska
ZDJELAR DRAGAN, Svinjica, Vojnić, borac izviđač, Sutjeska

4. BATALJON

OVUKA MILOVANA STEVAN, 1922, G. Dobretin, Sutjeska

7. BANIJSKA BRIGADA — NEUTVRDENI BATALJONI

ANIĆ JOVANA STEVAN, 1915, Roviška, Glina, borac, Sutjeska
ČOKORA DUŠANA MILAN, 1919, Jabukovac, Sutjeska

ĐURIĆ PETRA MIRKO, 1910, Kinjačka, Sunja, Sutjeska
DŽAIĆ NIKOLE STOJŠA, 1923, Ljeskovac, Dvor, Zelengora

- DŽAIĆ ĐURE JOVO, 1922, Brdani, Petrinja, Sutjeska
- DŽAIĆ ĐURE STEVO, 1925, Brdani, Petrinja, Sutjeska
- GRUBOROVIĆ ILIJE ĐURO, 1907, M. Gradac, Glina, Sutjeska
- GRUBOROVIĆ ADAMA MILAN, 1922, M. Gradac, Glina, Sutjeska
- GRUBOROVIĆ PETRA MILAN, 1911, M. Gradac, Glina, Zelengora
- GRUBOROVIĆ SIME MILAN, 1922, M. Gradac, Glina, Tara
- GRUBOROVIĆ JOVANA PERO, 1920, M. Gradac, Glina, Zelengora
- GRUBOROVIĆ MATIJE STANKO, 1911, M. Gradac, Glina, Zelengora
- GRUBOROVIC ĐURE STEVO, 1913, M. Gradac, Glina, Sutjeska
- IVATOVIĆ JOVE DRAGAN, 1922, Roviška, Glina, bolničar, Sutjeska
- KALAMBURA NIKOLE ĐURO, 1912, Gradac, Glina, Miljevina
- KALAMBURA NIKOLE MIĆO, 1909, V. Gradac, Sutjeska
- KALANJA STEVE MILAN, 1922, M. Gradac, Tara
- KARAVEDIĆ MOJE VUKOSAVA, 1922, Mečenčani, komesar bataljona, Sutjeska
- KARAJICA JOVANA STOJAN, 1909, V. Gradac, Sisak, Sutjeska
- KEKECA STANKA ĐURO, 1925, Brestik, Glina, Sutjeska
- KORDIĆ PAVLA DUŠAN, 1915, Bijeljina, Sutjeska
- KRBAVAC TODORA STOJŠA, 1924, Bansko Vrpolje, Dvor na Uni, politički delegat, Sutjeska
- KRKOVIĆ NIKOLE DUSAN, 1911, M. Gradac, Sisak, Zelengora
- KRUPLJANIN STOJANA BRANKO, 1904, Brdani, Sunja, Sutjeska
- KUKOLEČA LJUBANA MILE, Bijele Vode, Glina, Sutjeska
- LALIĆ JANKA NIKOLA, 1921, Brestik, Glina, Sutjeska
- LIVUN ANANIJA PETAR, 1901, Drenovac, Glina, Sutjeska
- LONČAR PAVLA BOGDAN, Majske Poljane, Glina, Zelengora
- MAROVAC PAVLA STEVO, 1919, Tremašnjak, Jabukovac, Petrinja, Zelengora
- MEŠTROVIĆ JOSIPA IVO, 1925, K. Gomilica, mitraljezac, Bare
- MILUNIĆ JOVE MILE, 1914, Brdani, Sunja, Sutjeska
- PADAN PERO, Banija, Petrinja, Sutjeska
- PANTELIĆ NIKOLE MILAN, 1921, Hrtić, Dvor na Uni, Sutjeska
- PARIPOVIĆ SIME PETAR, 1901, M. Gradac, Glina, Sutjeska
- PAVLICA STANKA MIĆAN, 1912, Drenovac, Glina, Miljevina
- PAVLICA TANASIJA PAVAO, 1923, Drenovac, Sisak, Sutjeska
- PERENČEVIĆ GLIGE NIKOLA, 1926, G. Mlinoga, Jabukovac, Sutjeska
- POZNANOVIC MILE MILAN, 1923, Prevršac, Sisak, Sutjeska
- POPOVIĆ MILAN, 1919, Dobro selo, Bihać, Sutjeska
- RAKASOVIĆ STEVANA JANKO, 1926, Klinac, Petrinja, Sutjeska
- ROKSANDIĆ NIKOLE DRAGAN, 1914, Šamarički Brdani, zam. komandira čete, Miljevina
- SPANOVIĆ JOVE BOGDAN, 1920, G. Velešnja, Kostajnica, Sutjeska
- SEŠTIĆ DAMJAN, V. Velišće, Sutjeska
- STAJCAR IVO, Petrinja, vodni delegat, Sutjeska
- TINTOR JOVANA ANENIJA, Trnova, Glina, Sutjeska
- TODOROVIĆ JOVANA ĐURO, 1908, Brestin, Glina, Piva
- TRIVANOVIC PAVLA VLADO, 1923, Komora, Drina
- TRKULJA BOGDAN, Mala Trepča, Sutjeska
- TRKULJA RADE MILE, Mala Trepča, Vrgin Most, borac, Sutjeska
- TUBIN PETRA RADE, 1909, Dobro selo, Bihać, Zelengora
- TURAJLIĆ JOVAĐA GLIGO, 1912, Klinac, Jabukovac, Sutjeska
- TURAJLIĆ MILE STEVO, 1920, Klinac, Jabukovac, Sutjeska
- UMJENOVIC MILE ILIJA — IĆAN, 1907, Brdani, Sunja, Sutjeska
- VЛАДУШИЋ МИЛА ВАСИЉ, 1923, D. Zirovac, Sutjeska
- VUJANIĆ RADOVAN TRIVUN, 1922, Brdani, Dvor, Maglić
- VUJANIĆ ŽIVKA NIKOLA, okolina Dvora na Uni, zam. komandira čete, Sutjeska
- VUKŠIĆ VASILIJA MILAN, 1926, Ljekovac, Dvor, Sutjeska
- VUKŠIĆ ADAMA VASILJ, 1903, Ljekovac, Dvor, Zelengora

8. NO BANIJSKA BRIGADA — STAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

BJELAJAC SIME MILOŠ, 1924, Majske Poljane, Glina, delegat voda, Piva
ČUČKOVIĆ MIRE JOVAN, 1906, D. Bačuga, Sisak, čete za vezu, Sutjeska
IVKOVIĆ ADAMA DRAGAN, 1915, Šamarički Brdani, Dvor, borac, Sutjeska
IVANIĆ STANKA BRANKO, 1910, Dođoši, Jabukovac, sanitet brigade, Foča
KOTORANIN ĐURE NIKOLA, 1918, G. Selište, Glina, kuvar, Sutjeska
PAĐEN PETRA ADAM, 1908, Ravno Rašće, Glina, bolničar, Sutjeska
PAJIĆ JOVE SIMO, 1912, Roviška, Glina, Zelengora
PARPOVIĆ SIME MARKO, 1889, M. Gradac, Glina, Piva
PARPOVIĆ KUZMANA RADE, 1920, M. Gradac, Glina, Sutjeska

1. BATALJON

BISKUPOVIĆ VASE JOVAN, 1922, Bestrma, Petrinja, borac, Sutjeska
BISKUPOVIĆ JANKA MILOŠ, 1924, Sutjeska
BJELAJAC ŠIME MILOŠ, 1920, M. Poljana, borac, Sutjeska
BIRĀČ S. ĐURO, 1908, Turkovac, komesar čete, Zelengora
CIMESA MIKE DUŠAN, 1922, Dobro selo, Bihać, Zelengora
ČUPOVIĆ SIME DUŠAN, 1924, Roviška, Glina, borac, Sutjeska
DESPOT KATE ĐURO, 1918, Glina, kom. čete, između Tare i Pive
ĐURIĆ LAZE DUŠAN, 1911, D. Javoranji, Dvor, Piva
ĐURIĆ PETRA MILE, 1906, D. Javoranji, Dvor, borac, Šćepan polje
ERKALOVIC JOVANA STEVAN, 1927, V. Gradac, Sisak, Sutjeska
GRKOVIC JANKA MILOŠ, 1912, Bačvani, Sunja, artiljerac, Sutjeska
GRUBLJEŠIĆ LAZE SAVA, 1905, D. Bačuga, Sisak, Sutjeska
GRUBLJEŠIĆ SIME TEODOR, 1922, D. Bačuga, Sisak, Sutjeska
GRUBOROVIC ĐURE STEVO, 1908, M. Gradac, Glina, Sutjeska
HAJDUKOVIĆ MILE PERO, 1926, Bestrma, Petrinja, Sutjeska
IVATOVIĆ SIME ĐURO, 1912, Glinski Trnik, Glina, borac, Sutjeska

IVATOVIĆ DUŠANA STOJAN, 1921, Glinski Trnik, borac, Sutjeska
JANUS RUŽICA MILAN, 1925, Brubno, Glina, borac, Tara
JANUS ĐURED STEVO, 1925, Brubno, Glina, borac, Piva
KRVARAC TEŠIN STOJSA, 1924, Vrpolje, Dvor na Uni, Sutjeska
KRKOVIĆ S. MILAN, 1923, M. Gradac, borac, Zelengora
LAZIĆ ĐURE DAMJAN, 1914, Bestrma, Petrinja, vodnik, Sutjeska
LICINA ĐURE DRAGAN, 1927, Brubno, delegat, Piva
METIKOŠ STANKO, 1910, Glina, kuvar, Sutjeska
MICIĆ S. ĐURO, 1926, M. Trnik, borac, Zelengora
MRAKOVIC ĐURO, 1920, Vlahović, kom. čete, Zelengora
METIKOŠ STANKA ĐURO, Bijele vode, Glina, politički delegat, Miljevina
NIŠEVIĆ ILIJE BOŽO, 1920, Roviška, Glina, borac, Sutjeska
NIŠEVIĆ DUŠANA JOVO, 1920, Glinski Trnik, Glina, borac, Sutjeska
NIŠEVIĆ PAVLA LJUBAN, 1921, Glinski Trnik, Glina, Piva
NIŠEVIĆ PETRA LJUBAN, 1921, Glinski Trnik, Glina, Zelengora
STUDEN MILANA MILAN, 1921, Pakrac, komesar bataljona, Sutjeska
SESTO LUKE STANKO, Bijele Vode, Zelengora
TURAJLJIC GLIGO, Klinac, Petrinja, delegat voda, Sutjeska
VRACAR VASILIJA STOJAN, 1906, Majske Poljane, Sisak, Piva
VUJAKLIJA LAZAR, Pastuša, Petrinja, Sutjeska
VUJIC ĐURE ILIJA, 1926, Vlahovići, Glina, delegat, Piva

2. BATALJON

ARBUTINA JANKA STANKO, 1905, Martinovići, Glina, borac, Zelengora
BAIĆ PAVLA DUŠAN, 1924, Kotarani, Sisak, desetar, Sutjeska
BOMEŠTAR STANKO, Sutjeska
BAJIĆ ĐURE MILE, 1925, Poljani, Sutjeska
BOMEŠTAR BRANKO, Sutjeska

- BUDIĆ ĐURE ILIJA, 1925, Bijele Vode, Glina, Zelengora
- BUNČIĆ STEVA, 1911, Sušnjar, Sisak, Sutjeska
- BANOVIĆ STEVO, Gradina, Bihać, Sutjeska
- BALABAN TODORA JANKO, 1910, Zborište, Bos. Krupa, Sutjeska
- BUNČIĆ ILIJE STEVO, 1919, Glinica, Bihać, Piva
- BANOVIĆ RADE STOJO, 1914, Piva
- BUNČIĆ JELICA, 1923, Sušnjar, Sutjeska
- BIRAC NIKOLE BOGDAN, 1913, Trnovac, Glina, borac, Sutjeska
- BOROMISA JOVANA DUSAN, 1922, Brestik, Glina, borac, Zelengora
- BOROMISA PAVLA STEVO, 1922, Brestik, Glina, borac, Piva
- BULAT NIKOLE MILOŠ, 1922, Brestik, Glina, borac, Zelengora
- ČIKIĆ STANKA MILAN, 1917, Drenovac, Glina, Sutjeska
- ČUČKOVIĆ MILOŠA MILENKO, 1923, G. Selište, Glina, Višegrad — Sarajevo
- ČUČKOVIĆ STOJANA MILOŠ, 1921, Sisak, Sutjeska
- ČUPOVIĆ MARKA PAVAO, 1908, Glina, Sutjeska
- DEMAJO NIKOLE KUZMAN, 1916, Vlahovići, Glina, Tara
- DRAŠKOVIĆ MILE ĐURO, 1905, Glinica, Bihać, Miljevina
- DOMAZET MILA MILOŠ, 1924, D. Hrastovac, Kostajnica, zam. komandanta bataljona, Višegrad — Sarajevo
- DEMĆ NIKOLE PETAR, 1900, Bijele Vode, Sutjeska
- ĐURIC JOVANA MILOŠ, 1912, D. Javoran, Dvor, borac, Sutjeska
- GAKOVIĆ TODA, Sutjeska
- JELIĆ MILE ILIJA, Bijele Vode, Miljevina
- JELIĆ JANKA LAZA, Bijele Vode, Piva
- JANUS STEVE STEVO, 1917, Brubno, komandant bataljona, Zelengora
- JOVIĆ MIHAJLA MILAN, 1912, Ravno Rašće, Sutjeska
- JUGOVIĆ ADAMA ĐURO, 1917, Rogulje, Piva
- JOVIĆ PETRA DUŠAN, 1920, Gradina, Bihać, Miljevina
- JANUZOVIĆ DMITRA MILIĆ, 1908, D. Javoran, Sutjeska
- KRNJAJIĆ DRAGANA JOSIĆ, Sutjeska
- KRIVOŠIJA SAVE LJUBAN, 1921, Bojna, Glina, Sutjeska
- KUKOLEĆA JANKO, 1920, Bijele Vode, Sutjeska
- KOMADINA STOJANA NINA, 1925, Glinica, Bihać, Miljevina
- KELEUVA ILIJE PERO, 1927, Brestik, Glina, Sutjeska
- KEPDŽIJA MILOŠA ĐURO, 1924, Kepčije, Dvor na Uni, borac, Višegrad — Sarajevo
- LUCINA PANE VELJKO — DRAGAN, 1925, M. Gradac, Glina, Sutjeska
- MARIJANOVIC MILE NIKOLA, 1920, Tremušnjak, Jabukovac, Sutjeska
- MIĆIĆ ĐURE STEVO, 1923, Glina, Sisak, iza Foče
- MIHAILOVIĆ MILANA ZARKO, 1918, Sunja, politički komesar bataljona, Piva
- MILJEVIĆ JANKA ILIJA, 1916, Dragotina, Glina, kom. čete, Sarajevo — Višegrad
- MILJEVIĆ ILIJA, 1917, Glina, Sisak, kom. čete, Sutjeska
- MEDIĆ JOVE ĐURO, Gradina, Bihać, Sutjeska
- METIKOŠ ISE MILE, 1900, Dvor na Uni, Sutjeska
- METIKOŠ PERE STEVO, 1922, Bijele Vode, Sutjeska
- METIKOŠ PETRA ŽIVKO, 1922, Bijele Vode, Sutjeska
- OSTOJIĆ STOJANA MILAN, Bosanska Bojna, Višegrad
- OSTOJIĆ OSTOJE PETAR, Zelengora
- OSTOJIĆ PERE RADE, 1922, Zborište, Bihać, Sutjeska
- PRERADOVIĆ RADE PERA, 1923, Rujevac, Sisak, Sutjeska
- PRERADOVIC RADE STOJAN, 1920, Rujevac, Sisak, Sutjeska
- PURAR MILANA PERO, Gradina, Bihać, Sutjeska
- PETROVIĆ ILIJE JOVAN, 1919, Drenovac, Sisak, Sutjeska
- PETROVIĆ STOJANA NIKOLA, 1920, Drenovac, Glina, Sutjeska
- POLIMAC ANENIJA LJUBAN, 1926, Banski Grabovac, Sutjeska
- PRERADOVIĆ ADAMA MILAN, 1922, Rujevac, Zelengora
- RADANOVIC JOSIPA DUŠAN, 1924, Brubno, Glina, Višegrad
- RAJLIĆ MILAN, bacacilija, Sutjeska
- BELIĆ MIĆANA DUŠAN, 1917, G. Selište, Glina, Zelengora

ROZMANOVIĆ MIRKO, p. mitraljezac,
 Sutjeska
SLADOVIĆ VASILIJA PETAR, 1902, G.
 Trnkić, Sutjeska
STANIĆ JANKA MILE, 1912, G. Javoranji, Sutjeska
SVILAR SMILJA, 1926, Bač. Topola,
 Sutjeska
STOJISAVLJEVIĆ STEVANA LJUBAN,
 1920, Bagori, Bihać, Sutjeska
ŠOŠA ADAMA STEVO, Glinice, Bihać,
 Sutjeska
ŠOŠA PERE RADE, 1910, Zborište, Bihać,
 Sutjeska
ŠOŠA PERE ILIJA, 1919, Zborište, Bihać,
 Sutjeska
TINTOR STEVANA LJUBAN, 1916, Jasničani, Sisak, kom. čete, Miljevina
TINTOR BOŽE MILAN, 1908, Gl. Trnkić, Glina, Piva
TIŠMA VASE ĐURO, 1928, Javornik,
 Sisak, Piva
TOMIĆ MOJSIJE JOVO, 1912, Trnovac,
 Glina, Zelengora
TINTOR JANDRIJE ILIJA, Bijele Vode,
 Glina, borac, Sutjeska
VIGNJEVIĆ NIKOLE ĐUŠAN, 1920,
 Glinica, Bihać, Sutjeska
VIŠNJIC ĐUŠANA ĐURO, 1924, Podvis,
 Bihać, Sutjeska
VAJAGIĆ TOME KOJO, 1920, okolina
 Bihaća, Sutjeska
ŽELIĆ GLIGE MILAN, 1909, Naševići,
 Sisak, Sutjeska

3. BATALJON

ARBUTINA STEVANA IGNJATIJE,
 1908, Gorička, Dvor na Uni, Piva
ARBUTINA ILIJA, Bansko Vrpolje,
 Sutjeska
ARBUTINA NIKOLA, Žirovac, Sisak,
 Sutjeska
ČURČIĆ PETRA STEVO, 1922, Bresnik,
 Glina, borac, Zelengora
DROBNJAK MILANA SLAVKO, 1927,
 G. Mlinoga, Jabukovac, Sutjeska

ERKALOVIĆ PETRA MILE, 1915, V.
 Gradac, Sisak, Sutjeska
IVKOVIĆ ADAMA DRAGAN, 1914, Brdani, Dvor, borac, Miljevina
JUGOVIĆ DRAGANA ĐUŠAN, 1928,
 Rogulje, Piva
KRNJAJIĆ RADE OSTOJA, 1913, G. Žirovac, Sisak, Zelengora
KRSTINIĆ JANDRIJE JOVAN, 1919,
 Pedalj, Sisak, Sutjeska
KECMAN SPASE GOJKO, 1923, Bihać,
 Sutjeska
KRKOVIC STOJANA PETAR, 1915, M.
 Gradac, borac, Sutjeska
LIVUN STOJANA JOCO, 1920, Drenovac, Glina, Tara
LILJAK NIKOLE JANKO, 1915, G. Žirovac, Sisak, Miljevina
MACAKANJA ADAM, Sarajevo—Višegrad
MARTINOVIC ILIJE ĐURO, 1918, Drenovac, Glina, Miljevine
OBRADOVIĆ STEVE MILOŠ, 1926, Šaš, Kostajnica, Sutjeska
OSTOJIĆ MIRKA MLAĐEN, Banjani, Bos. Krupa, desetar, Sutjeska
PUSTINJAK MARKA RADE, 1923, Jezero, Bihać, komandir 1. odelj. Zelengora
PAUNOVIĆ VASILIJA ĐUŠAN, 1921, Brezava Polje, Sunja, Sutjeska
POPOVIĆ DRAGOJA MILAN, 1920, ili 1922, Dobro Selo, Sutjeska
SAMARDŽIJA ILIJE OSTOJA, 1924, Javornik, Sisak, Sutjeska
SRBLJANIN MILE MIRKO, 1926, Hrasnovac, Sutjeska
TRIVANOVIC STEVANA STANKO, 1920, okolina Gline, borac, Miljevina
TUČAR DMITRA DRAGAN, 1918, Brnjeuška, Sisak, Tara
KOSTA VAJEGIĆ, Sutjeska
VIŠNJIC ĐUŠANA ĐURO, 1925, Drenovac, Bihać, Sutjeska
VLADIĆ STANKA MILE, 1913, Drenovac, Glina, ekonom, Sutjeska

8. BANIJSKA BRIGADA — NEUTVRĐENI BATALJONI

CVIKIĆ STANKA NIKOLA, 1920, Drenovac, Glina, bolničar, Miljevina
KRENETIĆ ĐURE MLAĐEN, 1912, Dobro selo, Bihać, Zelengora
KRNJAJIĆ TEODORA OSTOJA, 1914, Javoranji, Sisak, Sutjeska

KOTUR MIHAJLA VELJUN, delegat voda, Miljevina
LIŠEVIĆ ILLJE PERA, 1908, Stabandža, Bihać, Sutjeska
MARTIĆ ĐUŠANA STEVO, Buzeta, Glina, Sutjeska

MARTINOVIC JOVE LAZO, 1911, Drenovac, Glina, Tara
 MARTINOVIC STANKA NIKOLA, 1907, Martinović, Glina, borac, Piva
 MARTINOVIC MILA SOMO, Drenovac, Glina, Zelengora
 MARTINOVIC JOVANA SIMO, 1913, Martinović, Glina, Zelengora
 MUŽDSKA MARKA DUŠAN, Buzeta, Glina, Zelengora
 MENIĆANIN STOJIŠA RADE, 1924, Rujevac, Sisak, Sutjeska
 METIKOŠ STOJANA JOVAN, Bijele Vode, Glina, Zelengora
 OSTOJIĆ ADAMA BOZO, 1923, Ostojić, Dvor, borac, Tara
 RADULOVIĆ ĐURE MIĆO, Trnovac, Glina, Sutjeska
 REBRAČA ADAMA ĐURO, 1902, Majske Poljane, Glina, Sutjeska
 REBRAČA ĐURE MILAN, 1926, Majske Poljane, Glina, Sutjeska
 ROGULJA PAVLA MILAN, 1926, Rogulje, Dvor, Piva
 RUDEŠ STOJANA STOJČA, 1922, Rudeži, Dvor, Zelengora
 RUDES MILOŠA PETAR, 1912, Rudeži, Sisak, Sutjeska
 RUDEŽ STEVAN, 1922, Rudeži, Dvor, Sutjeska
 ROKSANDIĆ VUJE DRAGAN, 1922, borac, Sutjeska
 SANADER STOJANA STANKO, 1900, Ljeskovac, Zelengora
 SIMIĆ VUJE DUŠAN, Buzeta, Tara

SLIJEPEČEVIĆ SIME DRAGAN, 1925, Roviška, Sutjeska
 STANIĆ TOME MILAN, 1923, G. Javoran, Sutjeska
 STANKOVIĆ MILAN, 1911, Ivanjska, Bos. Krupa, Sutjeska
 STILIN IVANA IVAN, 1916, Bačvani, artiljer. Sutjeska
 STRIZAK JANKA ILIJA, 1912, Bijelnik, Petrinja, Sutjeska
 SPANOVIĆ ĐURE MILKA, 1925, Žirovac, Glina, bolničar, Zelengora
 STEKOVIĆ LAZO, 1909, Grabovac, borac, Zelengora
 SUKUNDA STEVANA EVICA, 1924, M. Gradac, Sisak, Sutjeska
 SUKUNDA BRANKA NIKOLA, 1912, M. Gradac, Sisak, Zelengora
 SAŠO ĐURE DUŠAN, 1912, Ljeskovac, Dvor, Zelengora
 STRBAC MILA DUŠAN, 1912, D. Javoran, Dvor, Sutjeska
 TEPŠIĆ JOKO, borac, Sutjeska
 TESLA MARKA BOZO, 1913, okolina Dvor na Uni, Zelengora
 TOTIŠIĆ JOVANA MIRKO, 1911, okolina Sunje, Piva
 TRIVANOVIC MARKA MILAN, 1921, M. Gradac, Glina, Sutjeska
 VASILJEVIĆ PETRA BOZO, 1925, Stupnica, Dvor, Miljevina
 VLADUŠIĆ NIKOLE VASILJ, 1922, Breštik, Glina, Zelengora
 VOJNOVIĆ LAZE RADE, 1922, D. Bačuga, Sisak, borac, pruga Višegrad — Sarajevo

16. NO BANIJSKA BRIGADA — ŠTAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

ČULIBRK MIHAJLA BRANKO, 1924, Glavica, Bihać, borac, kurir, Sutjeska
 GAJIC DRAGUTINA SIMO, Hrtić, Dvor na Uni, bolničar, Sutjeska
 JELIĆ STANKA UROŠ, Bijele Vode, borac, Miljevina
 KARAJICA JOVANA JANKO, 1907, V. Gradac, Sisak, kurir, Sutjeska
 MAROJEVIĆ MILANA STANKO, 1919, Drežnik, Ogulin, borac, izviđač, Sutjeska
 PRIBIČEVIĆ NIKOLE DRAGAN, Grabovica, Dvor na Uni, Sisak, Sutjeska
 SEKULIĆ PETRA PETAR, 1916, D. Hrastovac, zam. komandanta bataljona, kod Foče

SLIJEPEČEVIĆ ILIJE GLIGO, 1921, Brnjeuška, Sisak, 1943, Zelengora
 ZLONOGA MARKA STEVAN, 1920, Majske Poljane, Glina, Zelengora

1. BATALJON

ARBUTINA STEVANA IGNJATIJA, 1912, Gorička, Dvor na Uni, borac, Sutjeska
 ARBUTINA DMITRA PAVAO, 1913, Gorička, Dvor, borac, Sutjeska
 BABIC ĐURE DUŠAN, 1920, Kotarani, Sisak, borac, Zelengora
 CVETANOVIC RADCVANA NIKOLA, 1920, G. Oraovica, Sisak, borac, Sutjeska

- JANJANIN NIKOLE DUŠAN, 1928, Rujevac, Dvor na Uni, kurir brigade, Sutjeska
 JANJANIN NIKOLE PERO, 1923, borac, Sutjeska
 ĆULIBRK TRIVE MILORAD, 1924, Glavica, Bihać, borac, Zelengora
 BAKIĆ JOVE MILOŠ, 1921, Glavica, Bihać, borac, Zelengora
 DOMAZET MILE MILOŠ, 1922, D. Rastovac, Vojnić, zam. komesara, na pruzi Sarajevo—Višegrad
 GRABUNDŽIJA MIĆE ANDA, 1920, D. Oraovica, Sisak, borac, Sutjeska
 GRANDIĆ MILOVANA DUŠAN, 1924, Glavica, Bihać, kurir, borac, Sutjeska
 NOVAKOVIĆ DAMJANA SVETOZAR, 1915, D. Pastuša, Jabukovac, Zelengora
 NIKOLIĆ DRAGANA VASO, 1923, Glavica, Bihać, borac, Zelengora
 PAUNOVIĆ JOVANA MILAN, 1919, Josevica, Jabukovac, kuvar, Sutjeska
 PLAVLJANIĆ JOVANA MILAN, 1910, Josevica, Jabukovac, Sisak, Sutjeska
 RODIĆ STEVANA LJUBICA, 1923, Brnjeuška, Glina, Zelengora
 SAMARDŽIJA STEVO MILE, 1920, borac, Zelengora
 SAVIĆ JOVE MILJKA, 1922, G. Komora, Sisak, borac, Sutjeska
 STANKOVIĆ KOSTE STOJAN, 1922, Ivanjska, Bihać, borac, Zelengora
 TADIĆ MILOŠA MIRKO, 1925, Kotarani, Sisak, borac, Sutjeska
 VLAJNIC MIRKA MILAN, 1916, Trnjan, Sunja, zam. kom. čete, na cesti Višegrad—Sarajevo
 VUKŠIĆ VASANA MILAN, 1924, Ljeskovac, Dvor, borac, Sutjeska
 ZUBER ADAMA LJUBAN, 1925, Ljeskovac, Dvor, borac, Sutjeska
 ZUBER BOŽE MILAN, 1920, Ljeskovac, Dvor, borac, Vučevio
 ZUBER STOJANA DUŠAN, 1922, Ljeskovac, Dvor, borac, Zelengora
 ZUBER STANKA MILAN, 1912, 1907, borac, Dvor, Ljeskovac, Rudine
2. BATALJON
- ARBUTINA DMITRA PAVAO, 1905, Gorička, Dvor na Uni, kod Višegrada
 BERKOVIC AČIMA ĐURO, 1926, Vrpilje, Dvor, Sutjeska
 BUNJEC DUŠANA STOJAN, 1934, D. Klasnić, Glina, Piva
- CREVAR MILJKA, Međenčani, Sisak, bolničarka, Sutjeska
 ČOLIĆ GRUJO, Sutjeska
 ČALIĆ STEVO, Sutjeska
 ČELAR DAMJANA DRAGAN, 1925, Brnjeuška, Sisak, Tara
 ČANAK ILIJA, okolina Dvora na Uni, borac, Miljevina
 ĆULIBRK STOJANA MILOŠ, 1923, Dobro Selo, Bos. Krupa, Sutjeska
 DOŠEN MILAN, 1925, Rogulje, Dvor na Uni, Sutjeska
 DOBREČEVIĆ OSTOJA, 1923, Lotine, Dvor na Uni, Sutjeska
 DODOŠ AVRAMA DUŠAN, 1926, Dodiši, Jabukovac, Sisak, pruga Višegrad —Sarajevo
 DURIĆ JOVANA LJUBAN, 1923, D. Javoranj, Dvor, Sutjeska
 DURIĆ LJUBANA MILAN, 1924, D. Javoranj, Dvor, Sutjeska
 DURIĆ MILE-ČIKIN, D. Javoranj, Dvor, Sutjeska
 GAČESA STOJŠE BRANKO, Dvor na Uni, delegat voda, Sutjeska
 IVKOVIĆ MILOŠA MILAN, 1917, Brdani, Dvor, kod Višegrada
 IVKOVIĆ PETAR, Brdani, Dvor, Sutjeska
 ILIBAŠIĆ DRAGANA MILOŠ, Draškovač, Dvor na Uni, Sutjeska
 JOVIĆ JOVANA MILAN-KRIZ, 1923, Rujevac, Sutjeska
 JUGOVIC DRAGANA MILAN, 1915, Rogulje, Piva
 JANEZOVIĆ NIKOLA, D. Javoranj, Sutjeska
 JANUZOVIĆ ILLJE JANKO, 1922, D. Javoranj, kod Tare
 JANZOVIĆ OSTOJE LJUBAN, 1926, D. Javoranj, Sutjeska
 JANZOVIĆ MILOŠA PERO, 1926, D. Javoranj, Maglić
 JOVAŠEVIC MILOŠA STOJAN, 1914, D. Javoranj, Sutjeska
 KOJENIĆ MILIĆA SAVAN, Draškovac, Dvor na Uni, Sutjeska
 KRKOVIĆ STOJANA MILAN, 1922, M. Gradač, Glina, Sutjeska
 LJUBIĆ RADA PERO, Dvor na Uni, Sutjeska
 MENIĆANIN STOJANA MIRKO-BAĆIN, 1920, SAD, delegat voda, Višegrad
 NIŠEVIĆ SAVAN, 1913, Oraovica, Dvor na Uni, Sutjeska

PRIBIČEVIĆ MILANA DRAGAN, 1922,
Grabovica, Sisak, Sutjeska
RUDEŽ BOZO, Sutjeska
RUDEŽ MILOŠA PETAR, 1911, Sutjeska
RUDEŽ STEVAN, Sutjeska
RUPEK NIKOLA, Gorička, Sutjeska
ROKSANDIĆ MIHAJLO, Sutjeska
SISAN JOVANA LJUBAN, 1925, D. Javoranj, Piva
STAMBOLIJA MILAN, 1922, Trgovi, Dvor, borac, Sutjeska
SUNDAC PERE MILAN, 1924, D. Javoranj, Zelengora
SUNDAC JOVAN, D. Javoranj, borac, Sutjeska
SUTARA TRIVUNA DUŠAN, 1917, Brdani, Piva
VEKIC RADA VASILJ, 1909, Borovita, Glina, Sutjeska

3. BATALJON

BIRAC JOVE DUŠAN, 1911, Trnovac, Glina, Zelengora
BULAT ADAMA MILOŠ, 1900, Buzeta, Glina, Sutjeska
BOGIČEVIĆ MIČAN, 1914, Jabukovac, Petrinja, zam. komandira čete, Piva
BADLOVIĆ GOJKO, 1924, Trgovi, Dvor na Uni, borac, Sutjeska
BRANKOVIĆ MILANA NANA, Bijele Vode, Glina, borac, Sutjeska
CREVAR NIKOLE STANKO, 1919, Drenovac, Glina, borac, Zelengora
CUČKOVIĆ STEVE MILAN, 1925, Balinac, Sisak, Sutjeska
ČAVIĆ MIČANA ANA, 1922, D. Javoranj, Dvor, Zelengora
DOŠEN ĐURE PETAR, 1920, Kraljevčani, Petrinja, komandir voda, Piva
DROBNJAK MILJKANA MARA, D. Mlinoga, Petrinja, borac, Sutjeska
DEMĆIĆ MIĆE JOVO, 1922, Bijele Vode, Glina, Miljevine
DODOŠ ILIJE DRAGAN, Jabukovac, borac, Tara
ERCEGOVAC SIME DUŠAN, 1925, Pačići, Sisak, vodni delegat, Sutjeska
HALAGIĆ MILA NIKOLA, 1915, Hrastovac, Sunja, zam. komandanta bataljona, Sutjeska
IVKOVIĆ RADOVANA ALEKSA, 1915, Brdani, Sisak, pruga Višegrad—Sarajevo
JELIĆ LAZE JOVO, 1919, Bijele Vode, Piva

JELIĆ MIĆO, Bijele Vode, Glina, borac, Sutjeska
KOMLJENOVIC MILOŠA JOVO, M. Gradac, Glina, borac, Sutjeska
KOPUN LJUBAN, 1924, Živaja, Kostajnica, borac, Piva
KARAJICA PETRA STANKO, 1925, V. Gradac, Sutjeska
KUKULEĆA PETRA MILE, 1923, Bijele Vode, Glina, Piva
LOVRIĆ DRAGAN, Javnica, Dvor, Sutjeska
MRDENOVIC JANKA MIRKO, 1924, Pačići, Sunja, borac, Sutjeska
METIKOŠ MILAN, Bijele Vode, Glina, borac, Sutjeska
METIKOŠ STEVANA STEVAN, Bijele Vode, Glina, borac, Sutjeska
OBRAĐOVIĆ STEVE MILOŠ, 1921, Šaš, Kostajnica, Sutjeska
OCIGRIJA MIRKA LJUBAN, 1917, Pačići, Sunja, zam. kom. 2. čete, Sutjeska
OCIGRIJA JANKA STOJAN, 1912, Pačići, Sunja, desetar, Sutjeska
PAUKOVIĆ OCIGRIJA STOJAN NIKOLA, 1923, Pačići, Sunja, vodnik, Sutjeska
POLIMAC NIKOLE MILKA, Borovita, borac, Sutjeska
REPAC SAVE MILAN, 1925, Bos. Bojna, borac, Sutjeska
RABLJENOVIC MIRKO, Jovac, Dvor na Uni, delegat voda, Sutjeska
SANKOVIĆ JOVANA ILIJA, Trnovac, Glina, borac, Zelengora
SANKOVIĆ JANKA ŽIVKO, Trnovac, Glina, borac, Miljevina
SVILOKOS JOVE DRAGAN, 1922, Pačići, Sunja Sutjeska
SARAP ILIJA, Ravno Rašće, Glina, borac, Sutjeska
STANIĆ ĐURE MILOŠ, 1924, Cakalska, Kasa, Sunja politički delegat, Sutjeska
TESLA STEVE NIKOLA, 1924, Šaš, Sunja, borac, Sutjeska
TARBUK ADAMA KATA, 1920, V. Gradac, Sisak, borac, Sutjeska
VRKORAC ĐURE STOJAN, 1903, Slovinci, Sunja, Milinklade
VUKIĆ STOJANA DRAGAN, 1920, V. Gradac, Sisak, Sutjeska
ZORIĆ ĐURO, Bos. Bojna, borac, Piva
ZIVKOVIĆ STOJANA ANKA, 1921, Šaš, Sisak, Sutjeska

ŽIVKOVIĆ PETRA DMITAR, 1924, Kotarani, Sisak, borac, Sutjeska
ŽIVKOVIĆ OSTOJA, Kotarani, Glina, borac, Sutjeska

4. BATALJON

BAIĆ PAVLA DUŠAN, 1924, Kotarani, Dvor, na Uni, Sutjeska

16. BANIJSKA BRIGADA — NEUTVRDENI BATALJONI

AKIK MILANA PETAR, 1922, Draga, Dvor na Uni, Piva
ARPUTINA JANKA ILIJA, 1907, Martinovići, Glina, Zelengora
BABIĆ MILIN DUŠAN, Sutjeska
BABIĆ SLAVKA MILE, Sutjeska
BAJČETIĆ JOVANA MIHAJLO, 1921, Cakalska Kosa, Sunja, Sutjeska
CRLJENICA STEVAN, Stupnice, Dvor na Uni, Sutjeska
ČULIBRK MIŠE NIKOLA, 1913, Dobro selo, Bihać, Zelengora
CELAR ĐURE VAČO, 1925. Brnjeuška, Sisak, Zelengora
DRAŽIĆ TRIVUNA PAVLE, 1912, Dobro selo, Bihać, Zelengora
DROBNJAK ILIJE DRAGAN, 1922, M. Gradac, Glina, Sutjeska
DROBNJAK ILIJE DUŠAN, 1924, M. Gradac, Glina, Sutjeska
JANIZOVIĆ MILOŠA NIKOLA, 1908, D. Javoranj, Sutjeska
JOVIĆ JOVANA PETAR, 1912, M. Gradac, Sutjeska
KRKOVIĆ DRAGANA PERO, 1916, M. Gradac, Sutjeska
KRNJAJIĆ NIKOLE JOVO, 1922, Borjevići, Kostajnica, Sutjeska
LONCAR NIKOLA, Borovita, Glina, Piva
LJUBIĆIĆ STANKO, Obilaj, Glina, Sisak, prilikom povlačenja sa Tare
MAMUZIĆ DUŠAN, Glina, Zelengora
MAMUZIĆ MILAN, Glina, Piva

MARTIĆ MIĆE DMITAR, 1922, Sisak, Sutjeska
PETROVIĆ NIKOLE STANKO, M. Gradac, Glina, Sutjeska
PETROVIĆ STOJANA STOJAN, 1925, M. Gradac, Glina, Piva
ROKSANDIĆ STEVO, Balinac, Glina, Žabljak
SAMARDŽIJA ADAMA ILIJA, 1923, Buzeta, Miljevina
SOPAR MIRKA MILAN, 1919, Jošavica, Petrinja, Sutjeska
SRBITINA GNJATIJA, Gorička, Dvor, na Uni, Piva
SUKUNDA MILANA SIMO, 1921, M. Gradac, Glina, Sutjeska
SUŠNJAR ANTUNIJA SIMO, 1918, Ljekovac, Dvor, Sisak, Sutjeska
TEPŠIĆ BRANKO, Stupice, Sutjeska
VRANEŠEVIĆ LJUBAN, Stupnice, na Sutjesci
VRANEŠEVIĆ PETAR, Vrpolje, na Sutjesci
VUČKOVIĆ MILE MARKO, Trnovac, Glina, Sutjeska
VUJANIĆ ĐURE MARKO, 1912, Brdani, Curevo
VUJANIĆ ŽIVKA NIKOLA, 1923, Brdani, Dvor, Volujak
VUJANIĆ ŽIVKA RADOJKA, 1921, Brdani, Dvor, Sutjeska
ZEC MILOŠA MARKO, 1921, Dobro selo, Zelengora
ZORIĆ KAJO, Sutjeska

7. NO BANIJSKA DIVIZIJA — NEUTVRDENE BRIGADE

BAJLOVIĆ TANASIJA BRANKO, 1923, Luščani, Glina, borac, Zelengora
BAJLOVIĆ ĐURE GLIGO, 1908, Luščani, Sisak, borac, Zelengora
BALJAK SIME MILAN, 1916, Prevršac, Kostajnica, Sutjeska
BEGOVIĆ BOŽE NIKOLA, 1925, Begočki Crizović, Glina, Sutjeska
BULAT VUJE ĐURO, Sutjeska

CREVAR NIKOLE JANKO, Drenovac, Sisak, komandir čete, Sutjeska
DABRUŠA JOVAN, G. Žirovac, Dvor, Banija, Sutjeska
DAVIDOVIĆ SOFIJE LJUBICA, 1923, M. Gradac, Glina, Sutjeska
DENIĆ KUZMAN, 1924, D. Klasnić, Banija, Piva
DIDULICA ĐURE JOVO, 1925, Kinjačka, Sunja, Sutjeska

DOBRIĆ MIHAJLA STEVO, Sutjeska
 DODOŠ STEVANA MILAN, 1911, Sutjeska
 DAGELJEVIĆ ILIJE DURO, 1920, Jovac, Dvor, Sutjeska
 DROBNJAK ĐURE DUŠAN, 1923, G. Mlinoga, Jabukovac, Sutjeska
 DROBNJAK ĐURE MILAN, 1921, G. Mlinoga, Jabukovac, Sutjeska
 DROBNJAK NIKOLE MILE, 1913, G. Mlinoga, Jabukovac, Sutjeska
 DROBNJAK PETRA SAVA, 1927, G. Mlinoga, Jabukovac, Sutjeska
 DROBNJAK SIME STEVO, 1919, G. Mlinoga, Jabukovac, Sutjeska
 DROENJAK SAVE VESO, G. Mlonoga, Jabukovac, Sutjeska
 ĐUMAN STOJANA MIĆO, S. Pokarci, Sutjeska
 GARIĆ, G. ŽIROVAC, sa Banije, Sutjeska
 ĐAJIĆ NIKOLA, D. Javoranj, Dvor, Sutjeska
 GOŠIĆ SIMO, Mečenčani, Sutjeska
 JANIĆ ĐURE NIKOLA, 1924, Prevršac, Sutjeska
 JELIĆ MIĆO, Sutjeska
 JELIĆ PERO, Sutjeska
 JOVIĆ PERE NIKOLA, 1928, Ravno Rašće, bolničar, Sutjeska
 KRNJAJIĆ RISTO, Žirovac, Sutjeska
 KRNJAJIĆ STANKA PERA, Borojevići, Sutjeska
 LONČAREVIĆ STANKA MILAN, Vlahović, Glina, Sutjeska
 MILIĆ DUŠANA OSTOJA, 1923, Javnica, Dvor, Sutjeska
 MIROVIĆ MILAN, Sutjeska
 MENICANIN RAČI, okolina Dvora, delegat voda, pruga Višegrad—Sarajevo
 MARIĆ MILA EVICA, 1921, Glina, Piva
 MARTINOVIC MILA PETAR, 1908, Glina, Piva
 MARTINOVIC STOJANA STEVO, 1925, Glina, Zelengora
 MRDENOVIC JANKA MIRKO, 1924, Sunja, Sisak, Sutjeska
 MAČIĆ STOJANA SLAVKO, 1923, Gli na, Sutjeska
 MENIDANIN DMITRA MILAN-MIŠO, 1904, Sisak, borac, Sutjeska
 MILIČEVIĆ IGNJATIJA, Gorička, borac, Sutjeska
 NOŽINIĆ STEVANA DRAGAN, 1909, Prevršac, Sisak, Sutjeska
 NOVAKOVIĆ ĐUŠAN, Zrmanja, Gospić, Sutjeska
 NOŽINIĆ MIŠKA BRANKO, 1920, Jošavica, Jabukovac, Sutjeska
 NOŽINIĆ MIŠKA ILIJA, 1919, Jošavica, Jabukovac, Sutjeska
 OBRADOVIĆ PAVLA PAJO, 1918, Prevršac, Sisak, Sutjeska
 OSTOJIĆ VASILIJA LJUBAN, 1924, Ostojići, Dvor, Sutjeska
 OSTOJIĆ ?, Kobiljak, Dvor, Sutjeska
 PEŠUH STANKA DAMJAN-DARO, Sutjeska
 PETROVIĆ NIKOLE JOVO, 1919, M. Gradac, Glina, Sutjeska
 SIMIĆ MILOŠA DAMJAN, 1914, Buzeta, Sisak, Miljevina
 SLIJEPEČEVIC NIKOLE MILOŠ, 1911, Brnjeuško, Sutjeska
 STOJAKOVIĆ LJUBICA, 1923, Gašeća, Vojnić, Sutjeska
 STOJAKOVIĆ STOJANA RADE, 1926, Ljubina, borac, Sutjeska
 STOJAKOVIĆ RADE STOJAN, Ljubine, Dvor, borac, Sutjeska
 STOJČEVIĆ ĐURE ILIJA, 1918, Čelebić, Sutjeska
 STOJČEVIĆ JOVANA NIKOLA, 1920, Čelebić, Livno, Sutjeska
 STOJČEVIĆ SVETOZARA RADE, 1900, Čelebić Livno, Sutjeska
 TINTOR JOVE MILAN, 1920, D. Žirovac, Dvor, Sutjeska
 STAJCER IVAN, Sutjeska
 ŽARINAC STJEPANA PAVAO, 1926, Joševica, Glina, Sutjeska
 ŽARKOVIĆ MILOŠA MILE, 1917, Majski Trtnik, Sisak, Sutjeska

6. NOU ISTOČNOBOSANSKA BRIGADA — STAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

BASRAK NEDO, 1921, Brčko, miner, Košur
 BOSNAR NEDA, vodnik, između Pive i Sutjeske

KOVAČEVIĆ BRANKO, Novi Grad, Odžak, miner, Miljevina
 MUŠKOĆ PERO, Novi Grad, miner, Miljevina

PAPIĆ ĐURO, desetar, Sutjeska
TRBOJEVIĆ VOJIN, 1920, Obrež, Kupinovo, borac, Miljevina

1. BATALJON

BOŽIĆ ZARIJE RADOMIR, 1926, Vlase-nica, borac, Sutjeska
BOŽIĆ LUKE SRETKO, 1925, Vogošće, Sarajevo, borac, Sutjeska
ČUČKOVIĆ MEHO-ŠUCO, Zenica, mi-traljezac, Sutjeska
»JOJA«, Sarajevo, Sutjeska
KOVAČEVIĆ A. ĐURAD, Veliko Selo, Sutjeska
KOZOMARA ĐURO, Livno, puškomitraljezac, Sutjeska
MARTINJUK JOVO, 1925, Sarajevo, mi-traljezac. Raženo — Goražde
MUNIŠIĆ J. NIKOLA, 1919, Sarajevo, Ustikolina
MIKIĆ L. SAVO, Veliko Selo, Bijeljina, Sutjeska
OBRALIĆ R. IBRIŠIM, 1906, Maglaj, borac, Sutjeska
PAUNOVIC J. MARJAN, 1914, Sokolac, Sutjeska
PAUNIC MARJAN, Nadići, Sarajevo, puškomitraljezac, Zelengora
PARIĆ SAFET, Vareš, Košur
SARAJČIĆ NEDO, 1921, Sarajevo, komandir 2. voda 1. čete, Miljevina
SIMOVIĆ ILIJE NOVICA, 1921, Crvena Brda, Foča, Čurevo
STANIŠIĆ T. MILORAD, 1923, Sijerci, Sokolac, mi-traljezac, Vučevvo
TERZIĆ MILOŠA MIRKO, 1923, Klopče, Zenica, borac, Sutjeska
TOMIĆ BRANISLAV, Tupanari, Vlase-nica, Sutjeska
TRIFKOVIĆ TOME SRETKO, Tupanari, Tuzla, Sutjeska
TOMIĆ B. MIRKO, Velino Selo, Brčko, Sutjeska
VUKOVIĆ RADOVAN, 1918, Sumbulovac, Sarajevo, zam. komandira 3. čete, Košur

2. BATALJON

BESLAGIĆ AVDO-BRICO, Begov Han, Zenica, puškomitraljezac, Zavajit
BEJATOVIĆ S. MILIVOJE, 1919, Sokolac, komesar čete, Sutjeska
CEROVIĆ CVETKO, 1923, Gučevvo, Goražde, Sutjeska

COBO MARKO, 1926, Dobrašina, Rogatica, Sutjeska
DOKIĆ PERO, Grbavica, Brčko, desetar, Košur
ĐURIĆĆ MARKA MIJAT, 1902, Dubnica, Zvornik, Sutjeska
FRGANJA VOJKO, 1926, Gučevvo, Goražde, kuvar, Sutjeska
JERKOVIĆ JAKOVA JERKO, 1918, Baškovići, Foča, Sutjeska
JOVIĆIĆ DUSAN, 1922, Gučevvo, Sutjeska
JOVIĆIĆ MILIVOJE, 1923, Gučevvo, Sutjeska
JOVIĆIĆ RADOMIR, Sutjeska
JOVIĆIĆ SLOBODAN, 1920, Gučevvo, Sutjeska
KARIŠIK JOVO, Moštanica, Zenica, borac, Košur
KOVAČEVIĆ N. ALEKSA, Velino Selo, Bijeljina, borac, Miljevina
KARABANTIN BOGDAN - LJAJATOR, Novi Sad, Košur
KARIŠIK MILORAD, 1899, Gučevvo, Rogatica, Sutjeska
KOVAČEVIĆ DANILA DUŠAN, 1920, Surtovići, Rogatica, zam. komandira čete, Sutjeska
KUSMUK RADE, 1927, Gučevvo, Rogatica, Sutjeska
MALI ĐORDO, Zavidovići, Košur
NERIĆ SVETISLAV, 1925, Gučevvo, Rogatica, Sutjeska
PETROVIĆ MITAR-ĆUBO. Popovi, Bijeljina, Sutjeska
SANDIĆ BRANKO, 1924, Brčko, Zavajit
SARIĆ JOVE RAJKO. 1909, Vrtoče, borac, Miljevina
SOLDAR RAJKO, puškomitraljezac, Sutjeska
STJEPANOVIĆ JOVANA MILOŠ, 1919, Rajčići, borac, Sutjeska
SULJAGIĆ ALIJA, Brčko, komandir čete, Košur
SELIMOVIĆ ALIJA, Sutjeska
SUBOTIĆ NIKADIN, Bijela Voda, Zenica, Sutjeska
SURBAT BRANKO, 1921, Sarajevo, komesar čete, Sutjeska
TODOROVIĆ MILOVANA VUKADIN, 1924, Rajčići, borac, Sutjeska
UJIĆ MILE, 1924, Podgaj, Goražde, Sutjeska
UJIĆ MILORAD, 1907, Podgaj, Rogatica, Sutjeska
VIDAČAK BOGDAN, Klopče, Zenica, Sutjeska

3. BATALJON

AMOVIĆ RADOVANA RATKO, 1917, Čitluci, Sarajevo, Jabuka
CERANIĆ JOVAN, 1924, Mićivode, Sokolac, Sarajevo, Jabuka
ČOLIĆ — STANJEVIĆ ACIM, 1919, Šenkovići, Sarajevo, borac, Košur
ĐURIĆ VIKOTIJA MILORAD, 1923, Vukovići, Sutjeska
ĐURIĆ MILOTIJA NENAD, 1921, Vukovići, Sutjeska
ĐURIĆ MIJAT, Dubnica, Vlasenica, Sutjeska
ĐURIĆ MARJANA MILIVOJE, Dubnica, Vlasenica, Sutjeska
DŽINDO ČAMIL, 1897, Rogatica, Goražde, Sutjeska
ĐERIĆ RADOMIR, Miletci, Sokolac, Zavajit
EĆIMOVIĆ MANOJLA MARKO, 1909, Mandra, Sokolac, komandant bataljona, Sutjeska
ILIĆ MILOVANA VUKOSAV, 1923, Milići, Nova Kasaba, Zelengora
JOLOVIĆ JANKA JOVAN, 1924, Bandin, Odžak, Košur
JOLOVIĆ MILOŠA MILE, Bandin Ođak, Sokolac, pom. komesara čete, Zavajit
KOSORIĆ BOJA RADE, Čitluk, Sokolac, desetar, Sutjeska
KOVAČEVIĆ DUŠAN, 1919, Smrčići, Sokolac, Sarajevo, zam. komandira čete, Košur
LUBARDA VELJKO, Sijerci, Sokolac, Miljevina
MARIĆ KOSTE SPASOJE, 1920, Čavarine, Sokolac, Sarajevo, desetar, Košur

MARTINOVIC TOMO, 1927, Rajevina, Vlasenica, Tuzla, Sutjeska
MUSTAPIĆ IVANA SREĆKO, 1924, Lovreć, Imotski, Sutjeska
NIKOLIĆ NIKOLA, Kozice, Sutjeska
NESTOROVIĆ S. MIHAIRO, Velino Selo, Brčko, Sutjeska
PANTIC RADOVANA BRANKO, 1923, Milići, Sutjeska
PARADINA SIMO, 1907, Mokro, Sarajevo, Košur
PAVLICOV VLADIMIRA OBRO, 1909, Milići, Vučevvo
SARIĆ RAJKO, Sarići, Vlasenica, Miljevina
SOLDAR SIME RAJKO, 1919, Sijerci, Sarajevo, zam. komandira čete, Zavajit
STJEPANOVIĆ MIHAILA NIKOLA, 1912, Rajčići, borac, Sutjeska
SUŠIĆ MILAN, Rajčići, Vlasenice, borac, Sutjeska
SUŠIĆ RISTE MILIVOJE, 1919, Rajčići, borac, Sutjeska
SUKA J. RADENKO, 1925, Suvitići, borac, Košur
TRIŠIĆ PANTE MILOVAN, 1914, Rajčići, borac, Sutjeska
TRIŠIĆ PERE SREDOJE, 1915, Vlasenica, desetar, Sutjeska

4. BATALJON

PETROVIC SIMIN MILAN, Bos. Šamac, Sutjeska

5. BATALJON

TEKLIC MARKA TOMO, 1912, Zabrišće, Livno, zam. komandira čete, Miljevina

6. NOU ISTOČNOBOSANSKA BRIGADA — NEUTVRĐENI BATALJONI

ALTARAC NISIM, Sarajevo, Košur
BOĆIĆ ZARIJE RADOMIR, Vlasenica, Sutjeska
BRČAK PERO, Brčko, Zavajit
JOVIĆIĆ MILIVOJE, 1918, Gučevvo, Sutjeska
KOVAČEVIĆ MARKA GOJKO, 1912, Doljani, Bihać, komandir čete, Tjeništite
KRAJIŠNIK JOVO, Mošćanica, Zenica, Sutjeska

LUJIĆ KONSTANTINA BORISAV, Sutjeska
LUKIĆ AMILIKE — »CVIKO«, Sutjeska
MANOJLOVIĆ ĐURE MILOŠ — »KAJO«, 1922, Dragaljevac, Brčko, komandir mitraljeskog voda, Zelengora
MARJANOVIĆ MILUTIN, iz Bos. Krajine, Zavajit
PERIĆ MILOVAN, Paračin, Zelengora
SARIĆ SLOBODAN, Vrtoče, Vlasenica, Sutjeska

SARAČEVIĆ ABDURAHMAN, Gornja
Tuzla, Sutjeska
SIMIĆ AMAJLIJE MITAR, Sutjeska

VEJIN NIKOLE IVAN, 1921, Begluci, D.
Lapac, Sutjeska
ZRNIĆ MIRKO, borac, Sutjeska

15. (PRVA) NOU MAJEVIČKA BRIGADA — ŠTAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

PERIĆ VOJO, 1930, Tuzla, kurir, Popov
Most

1. BATALJON

BASIĆ MILAN, B. Krupa, borac, Su-
tjeska

BESLAGIĆ ADIL, borac, Zelengora
BRKIĆ MILAN-CRNI, 1924, Žabar, Su-
tjeska

CVITKOVIC MILENKO, Sarajevo, ko-
mandant bataljona, Popov Most

CVETINOVIC VOJO-ŠUCO, komandir
čete, Popov Most

COVIĆ MITAR, Popov Most

DAKIĆ RADE, okolina Prijedora, Gr-
bići

DRAGIĆ STEVO, B. Novi, Zavajit

DELIĆ RADE, Popov Most

DURIĆ MILIVOJE, Milići, borac, Po-
pov Most

DERMANOVIĆ RADE, Prijedor, Grbići

FILIPović DRAGAN, Drvar, komandir
voda, Curevo

FILIPović RADE, Prijedor, komesar
čete, Sutjeska

FINCI DANE, Sarajevo, borac, Zelen-
gora

ILIĆ BORO, Međaši, Bijeljina, borac,
Popov Most

JUHAS STEVO, Bijeljina, Popov Most

JANKOVIĆ MARKO, 1920, Glavičice,
Bijeljina, Sutjeska

KAPETANOVIĆ SIMANA DERVIŠ, Do-
boj, Popov Most

KNEŽEVIĆ LJUBO, Popovi, Bijeljina,
borac, Popov Most

LUKIĆ ŽIVAN, Bukovica, Brčko, bo-
rac, Popov Most

LJUBINKOVIĆ LJUBIŠA, borac, Popov
Most

MARJANOVIĆ MILUTIN, komandir
čete, Zavajit

MANOJLOVIĆ UGLJEŠA, Popov Most

MARTINović TOMO, okolina Klada-
nja, Popov Most

MARKIĆEVIĆ RISTO, borac, Popov
Most

MARKIĆEVIĆ BOŽO, Popovi, Bijeljina,
borac, Popov Most

MIĆIĆ MILORAD, Zarkovići, borac,
Zavajit

MIJATOVIĆ MIJAT, Sarajevo, borac,
Sutjeska

NOVAKOVIĆ SAVO, V. Obarska, Za-
vajit

OBROLIĆ IBRAŠIM, Maglaj, Popov
Most

PELEŠ ČEDO, Modriča, zam. kom. če-
te, Popov Most

POPOVIĆ BOŽO, borac, Popov Most

RADISIĆ MIHAJLA MIŠO, Bijeljina,

Miljevine

SARIĆ JANKA SLOBODAN, 1924, Mi-

lići, Sutjeska

SUBOTIĆ SRBO, Bijeljina, borac, Po-

pov Most

SIMIĆ TOMO, Zvornik, borac, Zavajit

SIMIĆ, Maglaj, borac, Zavajit

TODIĆ VLAIKO, borac, Zavajit

TOMANIĆ SREĆKO, Velino Selo, Bro-
dac, Bijeljina, Sutjeska

VASIĆ SVETOZAR-GOLUB, Čaklović,

Zavajit

ZELENOVIĆ STEVE SAVO, Bijeljina,

Sutjeska

2. BATALJON

BIJELIĆ LUKE JOVO, 1924, Ražljevo,
Brčko, borac, Sutjeska

GLIGOREVIĆ CVIJANA ILIJA, 1922,
Ražljevo, Brčko, Sutjeska

KNEŽEVIĆ SAVO, 1920, Tutnjevac, Lo-
pare, mitraljezac, Zelengora

MILOŠEVIĆ MIHAJLA ĐOJO, 1921, Ra-
žljevo, Brčko, Miljevina

TOMANIĆ R. SRETEN-SREĆKO, Su-
tjeska

VUJIĆ SLAVKO-SLADO, Brodac, Brč-
ko, Sutjeska

3. BATALJON

BRKIĆ MILAN, Žabar, borac, Popov
Most

CUBIĆ STEVE DIKO, 1928, Modran,
Janja, kurir, Sutjeska

JOVANOVIĆ BRENE CVJETKO, 1922,
Zabrdje, Ugljevik, borac, Popov Most
MRKONJIC TEJO, 1923, Kordaši, Gra-
čanica, Sutjeska
RADOVANOVIC ĐUKANA MILOŠ, 1924,
V. Obarska, Bijeljina, Popov Most
RADOVANOVIC ĐOKANA VASO, 1922,
V. Obarska, Bijeljina, Dragoš Sedlo
STANOJEVIĆ PERE IGNJAT, 1928, Pir-
kovci, Brčko, borac, Sutjeska

4. BATALJON

ARSENوفيĆ ANDRIJA, Dvorovi, Bije-
ljina, borac, Popov Most
BEKIĆ MILAN, 1923, Tišnja, Brčko,
Popov Most
DAKIĆ ILIJE VELIMIR, 1921, Mrkonjić-
grad, zam. komesara. bat., Sutjeska
DORDIĆ MIKA, Medaši, zam. koman-
dira, Sutjeska
ERKIĆ MAKSIM, Kacevac, Bijeljina,
Brčko, Miljevina
GRUJIĆ DRAGO, Medaši, borac, Vu-
čevo.
IVANIĆ MILAN, Vučevo
JELAĆIĆ BORO, Potkovač, Pljevlja,
Sutjeska
JAKOVLJEVIĆ MILO, Medaši, Brčko,
Mrčin Kolibe ili Lučke Kolibe
KISIĆ DESPOTA SIMO, 1921, Ražljevo,
Brčko, desetar, Popov Most
KOSTIĆ JOVE NEMANJA, 1920, Vršani,
Bijeljina, ekonom čete, Popov Most
LUKIĆ MIHAJLO, Bobetino Brdo, Ko-
raj. Lopare, Trebičina — Foča
LUKIĆ CVIKO, Amajlige, Bijeljina, bo-
rac, Sutjeska
LUKIĆ JANKOVAC MIRKO, 1919, Gla-
vičice, Bijeljina, zam. komandira,
Popov Most
MIHAJLOVIĆ TEŠE TOMO, 1911, Popo-
vo Polje, Brčko, Popov Most
MITROVIĆ ĐOKA STOKAN, 1922, Po-
povo Polje, Brčko, Popov Most
MIHAJLOVIĆ SIMIKA, Popovo Polje,
Brčko, borac, Ustikolina
MITROVIĆ MITRA JOVO, 1918, D. Bu-
kovica, Brčko, borac, Popov Most

MEDIĆ RAJO, 1925, Stanovi, Brčko, ku-
rir, Zelengora
MARJANOVIC MILORADA ĐURO, 1920,
Obrijež, Bijeljina, Zelengora
MITROVIĆ SLAVKO, Banjica, Bijelji-
na, borac, Popov Most
MITROVIĆ MILOŠ, Banjica, Bijeljina,
borac, Miljevina
NENADOVIC DUŠKO, Srem. Rača, bo-
rac, Popov Most
PADEN NOVAK, borac, Sutjeska
PAJDAKOVIC NOVAK, 1925, Popov
Most
POPOVIĆ LAZAR, Korenita, Bijeljina,
vodnik, Ustikolina
PAJIĆ ŽIVANA, Sutjeska
PAVLOVIĆ BOŽO, Tutnjevac, Lopare,
borac, Tjentište
RISTIĆ ĐURO, Popovi, borac, Sutjeska
SIMIKIĆ ŽIVANA MILJEN, 1920, Ra-
žljevo, Brčko
SIMIKIĆ RADE SAVO, 1920, desetar,
Popov Most
STANIŠIĆ JELE, Pjenovac, Vlasenice,
Milinklade
SUBOTIĆ SRBO, Bijeljina, delegat vo-
da, Milinklade
STAKIĆ JOCO, G. Brodac, borac, Po-
pop Most
SIMENOVIC DRAGO, Kojčinovac, Bi-
jeljina, borac, Miljevina
STANKIĆ SAVO, Modran, Bijeljina,
Miljevina
STANKIĆ NEĐO, Glavičice, Bijeljina,
borac, Popov Most
TOMANIĆ SREĆKO, Velino Selo, bo-
rac, Milinklade
TRIVKOVIĆ MILAN, Banjica, Brčko,
borac, Vučevo
TIMIĆ ALEKSIJE MILORAD, 1921, kod
Bijeljine, Sutjeska
VUJIĆ JOVAN, Medaši, Brčko, borac,
Popov Most

5. BATALJON

GOLUŠIĆ MITRA JOVO, 1923, D. Bu-
kovica, Brčko, Zelengora

15. (PRVA) NOU MAJEVIČKA BRIGADA — NEUTVRĐENI BATALJONI

ČALIĆ JOVO, Goriška, Dvor na Uni,
Miljevina
DRLJEVIĆ NIKOLA, BiH, Čurevo

KOVAČEVIĆ MIHAJLA ALEKSANDAR,
Velino Selo, Brčko, Sutjeska
LUKIĆ CVIJETIN-CVIKO, Sutjeska

MIHAJLOVIĆ MAKSIMA SIMIKA, 1925,
Popovo Polje, Foča
MILIĆ Đ. STEVO, Grmušani, Dvor na
Uni, Piva
MIODRAG N. MILE, Javoranj, Dvor na
Uni, Piva
MITROVIĆ TEŠO, Vukosavac, Lopare,
Vučevac

POPOVIĆ MILAN, Sutjeska
TIŠMA LJUBAN, Grmušani, Dvor na
Uni, Piva
VASILJEVIĆ V. SIMO, Pedalj, Dvor na
Uni, Piva
VIDOVIĆ NIKOLE RATKO, 1925, Brdo,
Sutjeska

3. NOU DALMATINSKA BRIGADA — STAB I PRIŠTAPSKE JEDINICE

BURA MARKA DRAGO, 1925, Stanković, Benkovac, brigadni kurir, Sutjeska
BRATIĆ AVGUSTINA MATE, 1923, Podgrade, Split, kurir, Sutjeska
BOŠNJAK MIJE MARJAN 1921, Lovreč, Imotski, borac, Sutjeska
BOŠNJAK MATE BOŽA, 1923, Lovreč, Imotski, borac, Zelengora
BILOPAVLOVIĆ MIJE MIJO, 1915, Imotski, zamenik komandanta bataljona, Sutjeska
BAŠIĆ MIJE JOZO, 1925, Vinišće, Split, kurir, Miljevina
EŠKIMJA JANKA MARIJA, 1923, Biograd na moru, pom. referenta saniteta brigade, Piva
GUNJAČA JERKO, Split, Tjentište
LUKAŠ ŠIME, 1912, Split, bolničar, Sutjeska
MARUSIC ANDELKA, Lokve, Split, bolničar, na Tari
PAVISIĆ IVAN ANTE, 1911, Nerežišće, vodnik, Sutjeska
PAVIĆ IVANA PETAR, 1922, Vinišće, Split, kurir pri štabu, Miljevina
PREOČANIN SIME LAZO, 1916, Cetina, komandir čete, Sutjeska
PITEŠA ANTE KUZMA, 1925, Vinišće, Split, Sutjeska
RADOJČIĆ MARIJA, Split, Zelengora
SALLA PIETRO, bolničar, Zelengora
TOPIĆ ANDELKA, Muć, Sutjeska
VUJINIĆ SONJA, 1925, Zenica, bolničar, Sutjeska
VIDANOVIC MATE MLAĐEN, 1921, Supetar, pisar, Miljevina
VUKOVIĆ BOJA, 1921, Cetina, bolničarka, Sutjeska

1. BATALJON

BOKO LOVRE (VICKA), 1914, Ogorje, Split, borac, Miljevina
BULIĆ MARKA JAGO, Ogorje Gornje, Split, Sutjeska

CULIĆ FRANE, kurir bataljona, Čehotina
JUGOVIĆ MATO, 1908, Podgora, Tjentište
MILIĆ NIKOLE PAVAO, 1900, Podgora, Makarska, Bare
MRDEN TOME DUME, 1925, Biograd na moru, Zadar, Zelengora
MRKAJIĆ MILAN, Bronjine, Sutjeska
MILETIĆ IVANA LUKA, 1920, Milešine, Split, zam. komandira, Čehotina
PECAR NEDELJKO, Brista, Makarska, Sutjeska
POPOVIĆ STEVAN (MLJE), Biskupija, Knin, u kanjonu Pive
PURIĆ JOZE IVAN, 1919, Blizna, Split, desetar, Zelengora

2. BATALJON

GRUBIĆ LADO — JUNAK, 1924, Čortanovci, Košur
JERCIĆ ANDRIJE STANKO, 1923, Podgrađa, Sutjeska
MARIĆ ANTE BARE, 1919, Lepenica, Šibenik, komesar čete, Sutjeska
MRCETA JURE NIKOLA, 1915, Lepenica, Šibenik, Sutjeska
MATIJAS JURE IVAN, Vrane, Trogir, Sutjeska
PAVKOVIĆ IVANA IVAN, Donji Seget, Trogir, Sutjeska
MIKULANDRA VICE ANTE, 1924, Šibenik, Sutjeska
PELIŽOTA STIPE, Šibenik, pom. komesara čete, Tara
POPOVIĆ JOVANA JOVAN, Biskupija, Knin, u kanjonu Pive
POVIĆIN MATE IVAN, G. Seget, Trogir, Sutjeska
RADELIĆ ANTE STIPE, 1920, Makarska, vodnik, Sutjeska
REIĆ ANTE, 1920, Split, Tara
TORBICA SIME ĐURO, 1922, Plavno, Knin, Šibenik, borac, Zelengora

TORBICA MILOŠA NIKOLA, 1923,
Plavno, Knin, borac, na Zelengori
TORBIĆA KUZMANA PETAR, 1914,
Plavno, Knin, borac, na Sutjesci
TORBICA PETRA GLIŠO, 1924, Plavno,
Knin, borac

3. BATALJON

ANUŠIĆ LUKE MATE, 1903, Podgora,
Makarska, borac
BAČKOVIĆ ĐURE ALEKSA, Sutjeska
BOGUNOVIĆ PETRA KATA, 1922, Baćina,
Makarska, borac
BOGAVAC VUJO, 1908, Zapužane, Benkovac,
borac, Sutjeska
BRDAR NIKOLA (JOZE), Zabrišće,
Livno, pom. komesara, Sutjeska
CERO SALIH (ZAIMA), 1895, V. Kablići,
Livno, borac, Tara
ČOSO MIĆE MARKO, Jagodnja, Zadar,
Tara
ČELAR IVANA VICE, 1914, Šibenik,
Sutjeska
DOŽDOR BOŽO — SVILAJA, Dugo Polje,
Split, desetar, Popov Do
DUŠIN JOZO, Kaštela Novi, borac,
Piva
ĐIRLIĆ PETRA KRIŽAN, Sutjeska
GRANIĆ MATE JOZE, 1913, Promajna,
Makarska, mitraljezac, Sutjeska
GRANIĆ ANTE IVAN, 1922, Baška Voda,
Makarska, borac, Sutjeska
GRANIĆ JOSIP, 1909, Promajna, borac,
Zelengora
JURAS ANTE MLADINKO, 1922, Šibenik,
Sutjeska
JURKOVIC IVANA JAKOV, 1917, Kotišna,
Makarska, ekonom, Čehotina
JURIŠIĆ NIKOLA, 1912, Baške Vode,
Makarska, borac, na Vučevu
JURIŠIĆ ANTE (KLEME) 1920, Baška Voda,
Makarska, borac, na Čehotini
JOSIPOVIĆ KREŠO (JURE), 1924, Bast,
Makarska, borac, Sutjeska
JOSIPOVIĆ MARJANA MATE, 1914,
Bast, Makarska, borac, Zelengora
JOSIPOVIĆ ANTE (JURA), 1913, Bast,
Makarska, borac, Sutjeska
JURIŠIĆ ANTE, Baška Voda, Makarska,
borac, Zelengora
MORIĆ IVANA MILE, Crljenik, Šibenik,
Sutjeska
MAREVIĆ ANTE, 1919, okolina Makarske,
delegat, Sutjeska
KARADOLE MARKA VINKO — VICE,
1909, Šibenik, borac, Zelengora

KLEUT TODE MARKO, Šibenik, Sutjeska
KUNAC MARIJANA VOJKO, 1923, Podgora,
Makarska, Tjentište
KRIHI MIJE PAVAO, 1911, Baćina,
Makarska, borac, Sutjeska
KRIHI PAVLA BLAŽ, 1911, Baćina,
Makarska, Sutjeska
LUKIJETIĆ ANTE (MATE), 1908, Podgora,
Makarska, bolničar, Zelengora
LUKIC ŠIMUNA LJUBO, 1919, Podgora,
Makarska, borac, Vučev
LUKAS ŠIME IVE, 1919, Rasline, Šibenik,
na Barama
MRDEŽA JURE BOŽO, 1915, Lepenica,
Šibenik, Sutjeska
MRDEŽA ANDRIJE MARLJAN, 1924,
Lepenica, Šibenik, Sutjeska
MRDEŽA MARIJANA MATE, 1923, Lepenica,
Šibenik, Maglić
MILIĆIĆ JURE ŠPIRA, 1920, Podgora,
Makarska, kurir, Zelengora
MARINOVIC IVANA FRANE, 1915, Baćina,
Makarska, delegat voda, Miljevina
MUŠAN KRUNA LJUBE, 1911, Vrgorac,
Makarska, zamenik kom. čete, Zelengora
MUSTAPIĆ ANTE KRIŽAN, 1898, Makarska,
borac, u CB
MUSTAPIĆ IVANA SREĆKO, 1921, Makarska,
u CB
MILIĆIĆ P. NIKOLE POVA, Podgora,
Makarska, borac, Zelengora
PEČAR PETRA ANTE, 1925, Podgora.
Makarska, borac, Sutjeska
RADOVAN MATE, Dugo Polje, Split,
Tara
RELJA IVANKA, Split, Zelengora
RADELIĆ ANTE STIPE, 1920, okolina
Makarske, Sutjeska
SRZIĆ MARINA JERKO, 1914, Kotišna,
Makarska, borac, Sutjeska
SIKARICA BOŽO (PERE), 1920, Baška Voda,
Makarska, borac, Sutjeska
TROŠKOT TOME IVE, Kašić, Šibenik,
Sutjeska
VLADAVIĆ BOŽO — CIGO, Kotlenica,
desetar, umro do tifusa, Vučev
ZDERIĆ JOZE ANA, 1920, Ploče, borac,
Sutjeska

4. BATALJON

AMIZIĆ BLAŽ, Žrnovnica, komesar čete,
Sutjeska
BAŠIĆ IVO, Kaštela Štafilić, vodni
delegat, Sutjeska

BUBIĆ BLAŽE IVAN, 1919, Runović,
Imotski, Zelengora
DESPOTOVIĆ MIRKO, Miljevina
FRLETA JOSIP SREĆKO, 1924, Kaštel
Stari, borac, Zelengora
GRUBIĆ LJUBANA STEVAN, 1928, Za-
pužane, Zadar, borac, Sutjeska
IVIČEV FRANE JOZO, 1922, Kaštel
Stari, borac, Sutjeska
JARIĆ ANTE, Šolta, borac, Sutjeska
KRIVO ILIJE MILAN, 1924, Suhač,
Sinj, borac, Sutjeska
KALEBIĆ VID, Šolta, borac, Sutjeska
KUĆINO IVO, 1921, Omiš, zam. kome-
sara čete, Sutjeska
MAGLOV BOŠKO, ekonom 3. čete, Po-
pop Dol
MEDIĆ PETRA BRANKO, Pijevci, Mi-
ljevina
MILADINOV BERNARD, Šolta, borac,
Sutjeska
MILAT IVO, Korčula, borac, Sutjeska
PAVKOVIĆ IVANA IVAN, 1918, Seget,
Sutjeska
PURIĆ IVAN, 1921, Blizna, borac, Su-
tjeska
RADOJKOVIĆ IVANA MILUTIN, 1925,
Podgora, Makarska, kurir, CB
RANCIĆ JOVE STIPO, 1921, Livno, Su-
tjeska
RADMAN VITE, Šolta, borac, Sutjeska
RADIĆ BLAŽE MATE, 1906, Dvornice,
Rogoznica, borac, Sutjeska
SINODOD MILE, ekonom, Popov Do
ŠPANIĆ ANTE, Pribude, Muć, borac,
Sutjeska
TOLIĆ ŠIME PETAR, 1923, Biograd na
moru, Zadar, Sutjeska
VRSALJKO NIKOLE JAKOV, 1921, Pod-
gora, Makarska, kurir, Sutjeska
VRGOĆ IVAN, 1923, Pribude, Muć, bo-
rac, Sutjeska
ZARKIĆ MARKA IVAN — BEAN, Su-
tjeska

5. BATALJON

ANTIĆ VLADO, Zaton, kod Gackog
AVLIS MANIJULE, Rasliner, Šibenik,
Zelengora
BEŠLIĆ STIPAN, Dubrava, Zelengora
BEŠIĆ ANTE, Dubrava, Zelengora
BEŠIĆ MILKO, Zelengora
CVITAN MARKO, Zaton, Zelengora
ČURKOVIĆ NIKOLA, Miljevina
GRBOJEVIĆ VOJIN — CAĐO, 1920, Su-
tjeska
GRGAR STIPE, Zablaće, Šibenik, Vu-
čev
JURKAVIĆ IVO (KRSTE), Mandalina,
Šibenik, Zelengora
JURKOVIĆ JOZO, Mandalina, Šibenik,
Zelengora
JURKOVIĆ KREŠO, Mandalina, Šibe-
nik, Zelengora
JURKOVIĆ BLAŽ, Mandalina, Šibenik,
Zelengora
JURKOVIĆ VINKA, Mandalina, Zelen-
gora
KALPIĆ KRSTE IVAN, Radonjić, Ze-
lengora
KALAN ROKO, Lozovac, Šibenik, Vu-
čev
MARTINOVIC DAKO, Zaton, Zelengora
MRŠA MILE, Zaton, Zelengora
MRŠA MATE, Zaton, Zelengora
MIHALJEVIĆ MILAN, 1919, Bilice, bo-
rac, Bare
PEŠIĆ DUCA, Borak, Omiš, Miljevina
RADIĆ MATE, Dubrava, Zelengora
RADIĆ JURE, Dubrava, Zelengora
RADIĆ MARKO, Dubrava, Zelengora
SIKAVICA VJEKOSLAV, Baška Voda,
Zelengora
SLAVICA MIKO, Bilice, Vučev
SPAJIĆ LOVRO, Sitno, Zelengora
SEVERDIJA FRANE, Zaton, Zelengora
VUKŠIĆ ANTE, Mandaline, Šibenik,
Zelengora
VILIĆ VARDAR, Split, Vrbnica
ŽIKAVIĆ LJUBICA, Zaton, Zelengora
ZEČEVIĆ LJUBOMIR, Donja Jagodnja,
Zelengora

3. NOU DALMATINSKA BRIGADA — NEUTVRDENI BATALJONI

ALFIROVIĆ MAKSIMA BLAŽO, 1917,
Plavno, Knin, borac, Sutjeska
ALFIROVIĆ DAMJANA NIKOLA, 1922,
Plavno, Knin, borac, Sutjeska
ALJINOVIC JOZE STJEPAN, 1906, Žr-
novnica, ekonom čete, Sutjeska

ANUŠIĆ NIKOLE MATE, 1911, Žrnov-
nica, komandir čete, Sutjeska
ARNIAS ROSA, 1922, Zaton, Šibenik,
Sutjeska
ALAVANJA VASILIJA PAVAO, Liša-
ne, Zadar, borac, Zelengora

- ARČARA UROŠA MARKO, Jagodnja,
 Zadar, borac, Sutjeska
 JURLIN ANTE, Prvić Luka, Šibenik,
 pol. radnik, Sutjeska
 BILANOVIĆ STOJANA MARKO, 1922,
 M. Selo, Bugojno, Sutjeska
 BOLJAT ANDRIJE MARKO, 1908, Solin,
 Split, Sutjeska
 BORJAN ILLJE SAVKO, 1927, Solin,
 Split, Sutjeska
 BAČETIĆ MAETINA IVAN, 1921, Blato
 na Korčuli, Miljevina
 BARAĆ FRANE IVAN, 1922, Tugare, bo-
 rac, Zelengora
 BARIŠIĆ ĐURE NIKOLA, 1914, Cetina,
 borac, Sutjeska
 BAŠIĆ IVANA MARIN, 1924, Vinišće,
 borac, Miljevina
 BEARA JAKOVA BRANKO, 1923, Ze-
 lovo, Sinj, Sutjeska
 BELANOVIĆ BORO, Šibenik, Sutjeska
 BIJUK MATE, Ogorje, Split, borac,
 Sutjeska
 BORKOVIĆ SPIRE NIKOLA, 1925, Oti-
 šić, Split, borac, Sutjeska
 BUČIĆ MARKA PETAR, 1922, Crivac,
 Split, borac, Sutjeska
 BUCEVIĆ JURE ANTE, 1925, Milešina,
 Split, Sutjeska
 BULIĆ STJEPANA IVAN, 1925, Ogorje,
 Split, borac, Sutjeska
 BUJAS JAKOVA MILE, 1915, Šibenik,
 borac, Zelengora
 BURMAZ ANTE MIROSLAV, 1909, Po-
 daca, Makarska, Sutjeska
 CETINIĆ PETRIĆ NIKOLE MARIN,
 1919, Sutjeska
 CVIJETIĆ STEVE RADE, 1922, borac,
 Sutjeska
 COSIĆ IVANA STJEPAN, 1920, Crivac,
 Split, Sutjeska
 ĆUPIĆ LJUBE MILAN, Gornja Jagod-
 nja, Zadar, Piva
 ČALETA ČANE STIPE, 1923, Lokva,
 Split, Zelengora
 ČAPALIJA JOZE ANTE, 1924, Vinišće,
 Miljevina
 ČARIJA ANTE IVAN, 1919, Donji Se-
 get, Zelengora
 ČUDINA IVANA MIJO, 1921, Bristivica,
 Miljevina
 ČURINA STIPAN VICKO, 1923, Vrsine,
 Sutjeska
 DAVIDOVIC ILIJE FILIP, Mirlović Po-
 lje, Drniš, Šibenik, Sutjeska
 DELIĆ JOZE KRUNO, 1925, Sinj, Su-
 tjeska
- DELIĆ JAKOVA STIPE, 1927, Sinj, Su-
 tjeska
 DODIG IVAN, M. Prolog, Metković,
 Sutjeska
 DRUŽIĆ MIRA, Omiš, Split, Sutjeska
 DUČIĆ FRANE NIKOLA, 1923, Vinišće,
 Trogir, Zelengora
 DAPIĆ FILIPA MARKO, 1915, Bitelić,
 Sinj, Zelengora
 DIRIĆ JOZE ANTE, 1924, Rado-
 šić, Sinj, Zelengora
 ĐURKIĆ PETRA KRIŽAN, 1919, Rado-
 šić, Zelengora
 DRŽAK ĐURO, oko 25. g. Knin, poli-
 tički delegat voda, Piva
 FERIĆ PAŠKE IVO, 1923, Split, borac,
 Tjentište
 FRANULIĆ JOSIP IVAN, 1914, Nere-
 žić, borac, Sutjeska
 GRUBIŠIĆ DUJE DUJO, 1915, Solin,
 Split, Sutjeska
 GOVORČIN MARKA SALVO, 1922, Iž
 Mali, Zadar, Zelengora
 IVANIŠEVIĆ LUKE JOSIP, 1925, Split,
 Sutjeska
 JANJIĆ FILIPA NEDELJKO, Mirlović
 Polje, Sutjeska
 JERKOVŠE IVAN, Miljevina
 JERKOVIĆ IVANA IVAN, 1915, Žrnov-
 nica, Miljevina
 JOSIĆ LOZE STEVAN, Mirlović Polje,
 Sutjeska
 JOVIĆ VLADE ALEKSANDAR — BU-
 BO, 1914, Knin, Sutjeska
 JURIN STIPE MARIN, 1914, Jesenice,
 Zelengora
 JURIŠIĆ ANTE DANE, 1914, Šibenik,
 komandir voda, Sutjeska
 KABIĆ KUZMANA UROŠ, Lišane, Za-
 dar, Piva
 KAPIĆ PETRA VLADO, 1920, Jesenice,
 Sutjeska
 KELAVA JURE JURE, 1917, Bitelić,
 Miljevina
 KAČUNKO ANTE SILVESTAR, 1914,
 Solin, Split, Zelengora
 KERUM MATE JURE, 1907, Radunić,
 Sinj, komandir voda, Foča
 KLARIĆ IVANA NIKOLA, 1924, Stan-
 kovci, Šibenik, Sutjeska
 KLAIT TODE MARKO, Šibenik, borac,
 Sutjeska
 KNEŽEVIĆ ĐURE MARKO, 1914, Ceti-
 na, Sutjeska
 KONJEVODIĆ MARIJA, Vodica, Šibe-
 nik, Sutjeska

KORINIĆ IVANA DRAGO, 1920, Smokvica, Korčula, Sutjeska
KOVAČEVIĆ ANTE DUŠAN, 1922, Čelina, Sutjeska
KRIVOŠIĆ JOVE PETAR, 1920, Otišić, Sutjeska
KRILIĆ LUKE ANTE, 1928, Baćine, Makarska, Sutjeska
KUJUNDŽIĆ NEDELJKA VERA, 1923, borac, Sutjeska
LACMANOVIĆ GLIGORIJA STEVAN, Lišane, Zadar, Žabljak
LACMANOVIĆ GLIGORIJA LUKA, Lišane, Zadar, Piva
LAKAS IVE JAKOV, 1924, Rasline, Šibenik, Zelengora
LOVRAN MIŠKA MIRO (BISKUP), 1925, Mali Iž, Zadar, Zelengora
LUČINI JURE IVO, 1922, pom. komesara čete, Sutjeska
KOVAČEVIĆ JURE VICE, 1920, Čelina, Žabljak
MARELIĆ JOSE SILVESTAR, 1926, Mali Iž, Zadar, Zelengora — Bare
MANDIĆ JOLE PAVAO, 1913, Tugare, komesar bataljona, stradao sa CB
MARINOVIĆ IVANA FRANE, 1916, Baćina, Makarska, Zelengora
MARINOVIĆ JURE IVAN, 1914, Baćina, Makarska, ubijen kao ranjenik u CB
MARINOVIĆ BOZE VINKA, 1924, Baćina, Makarska, ubijena kao ranjenik u CB
MARSIĆ DANE, Stilja, Metković, Sutjeska
MATIJAŠ ANDRIJE IVAN, 1919, Pozorac, komandir čete, Sutjeska
MUSTAPIĆ ČORUŠIĆ GRGE KRIŽAN, 1898, Lovreć, Imotski, Sutjeska
MUSULIN STIPANJA NIKOLA, 1924, Podaca, Makarska, Sutjeska
MEZIĆ MATE MILJENKO, 1921, Mali Iž, Zelengora
MIHAJLOVIĆ — ŽILICA, Žrnovnica, Split, Sutjeska
MIHANOVIĆ IVANA ROMAN, 1922, Žrnovnica, Sutjeska
MIKAS IVAN MIKA, 1926, Betina, Tješno, Šibenik, Sutjeska
MILOŠ STIPE MATE 1908, Miljevina
MILJAK LJUBO, Vrgorac, komandir čete, Sutjeska
MIRKOVIĆ SAVA, Polača, Knin, Sutjeska
MONTI ANTE JOVO, Knin, Sutjeska
MORIĆ TOME JOCO, 1925, Crljenik, Benkovac, Sutjeska
MORIĆ IVE MILE, 1923, Crljenik, Stankovci, Benkovac, Sutjeska
MRČELA ANTE IVAN, 1919, Tugare, Piva
MRKOĆ SUZANA, Sutjeska
NOVAK PETRA DUŠAN, 1925, Otišić, Sutjeska
OPAĆIĆ NIKOLE MARKO, 1920, Plavno, Šibenik, Sutjeska
PAVEŠKOVIĆ IVANA NEDELJKO, 1922, Tugare, Zelengora
PAUNOVIĆ JOZE SINIŠA, 1922, Makarska, Sutjeska
PAVLIĆ MATE LJUBOMIR, 1922, Tugare, Tara
PAŽANIN FILIP, Miljevina
PAŽANIN JOSIP, Miljevina
PERIĆ JOKA i sin (ud. PETROVA), Sinj, pri prelasku Sutjeske
POLIĆANIN MATIN IVAN, Gor. Seget, Split, Sutjeska
POŽANIN SIMUNA JOZO, 1921, Vinišće, Trogir, Sutjeska
PREOĆANIN MARKA ILIJA, 1921, Cetina, mitraljezac, Sutjeska
PULJAS ANTE JOSIP, Sutjeska
PRLJIĆ DAMJANA BOŽO, D. Jagodnja, Zadar, Sutjeska
RADELJA JURE MIRKO, Sitno, Sutjeska
RABUŠIĆ IVANA DANIJEL, 1911, Podaca, Makarska, Sutjeska
RADELJA JURE PETAR, G. Sitno, Sutjeska
RADIĆIĆ IVANA MATE, 1912, Dubrave, Piva
RADICIĆ IVANA JURE, 1914, Dubrave, Zelengora
RADIĆIĆ ANTE MARKO, 1913, Dubrave, Zelengora
RADOVANOVIĆ PETRA IVAN, 1924, Smokvica, Korčula, Sutjeska
RADOVANOVIĆ IVANA NEDELJKO, 1924, Sutjeska
RAK STIPE JERKO, Rakovo Selo, Šibenik, Lučke Kolibe
ROKOV SVETE ANTE, 1900, Gomilica, Miljevina
ROZGA STIPE IVAN, 1919, G. Blizna, Sutjeska
RADIĆIĆ ili RADELJA MARKO, Sutjeska
RADIĆIĆ ili RADELJA NEDA, Dubrava, Split, Sutjeska
SINOBAD TODE, Knin, Sutjeska
SKRAČIĆ DUME MARKO, 1920, Murter, Šibenik, borac, Sutjeska

SKUGER JERKA MARINKO, 1921, Dubrava, Šibenik, borac, Zelengora
SKUGOR NIKE VICE, 1920, Dubrava, Šibenik, borac, Sutjeska
SOKOLOV NIKOLE IVAN, 1922, Seget, Split, Sutjeska
SOKOLOV JURE STIPE, 1920, Vinišće, borac, Sutjeska
STANIĆ MATIN LUKA, 1915, Zvečanje, Split, komandir čete, Gornje Bare
STOŠIĆ NIKE IVO, 1923, Šibenik, borac, Bare
STIPICA ANTE MATE, 1908, Žrnovnica, Sutjeska
STIPICA JURE MARIN, Žrnovnica, Gacko
SAMAN HRKOLO ANDRE LOVRO, 1912, Korčula, Sutjeska
SARAC JOVE DUŠAN, Mirlović polje, Drniš, Šibenik, Zelengora
ŠEKULICA ĐORDA LUKA, Lišane, Zadar, Sutjeska
SKUGOR KRSTE KRSTE, 1921, Dubrava, Šibenik, Sutjeska
SKUGOR JOSE MILE, 1918, Dubrava, Šibenik, Zelengora
SODA ANTE MATE, 1921, Bristivica, Zelengora
TOMAŠEVIĆ ŠIMUNA STIPE, 1910, Baćina, Makarska, komesar čete, Sutjeska
TIĆINA MARIJA, Muć, Sinj, Sutjeska
TORBICA MILOŠA JEKA, 1924, Plavno, Knin, Šibenik, bolničarka, Sutjeska

TORBICA DANILA NIKOLA, 1922, Plavno, Knin, Šibenik, borac, Sutjeska
TURKOVIC NIKOLE ANTE, 1925, Ljubitovica, Split, borac, Zelengora
UJDUROVIĆ ZORKO, Gradac, Makarska, Sutjeska
ULIĆ JOSIP MARIN, 1919, Tugare, delegat voda, Piva
UZELAC LUKE MILOŠ. Lišane, Zadar, borac, Piva
VILIČIĆ RUDIJA VARDAR, 1922, Split, borac, Zelengora
VIDOVIĆ JOSIPA IVO, 1920, Sevid, Sutjeska
VIDOVIĆ ANTE MARINKO, 1924, Sevid, Piva
VIDOVIĆ SIBE, 1923, Sevid, Miljevina
VRANJES VASE MILAN, 1914, Cetine, komandir čete, Sutjeska
VRKIĆ TOME NEDELJKO, 1924, Tugare, Tara
VUČIČEVIĆ VELIMIRA ŽIVKO, Gornja Jagodnja, Zadar
VUKOMAN STEVE NIKOLA, 1922, Otišić, Sutjeska
VUKOVIĆ NIKOLE MILAN, 1925, Cetina, Vrlike, Split, stradao sa CB
ZAGORAC ĐURE ILIJA, 1924, Otišić, borac, Sutjeska
ZANKO PETRA BRANKO, 1927, Sinj, borac, Sutjeska
ŽARKOVIĆ FILIPA MARKO, 1920, Ljubitovica, borac, Zelengora

7. NOU KRAJIŠKA BRIGADA — STAB I PRISTAPSKE JEDINICE

ATLAGIĆ VUKOSAV, 1922, Krnjeuša, B. Petrovac, Sutjeska
ČALETA JAKE dr RAFAEL, Mrkonjić Grad, Sutjeska
KNEŽEVIĆ PETAR, 1919, okolina B Petrovea, Miljevina
MARKOVIĆ JEFTO, Stupna Jezero, Jajce, ekonom, Sutjeska
MARKOVIĆ VIDA, Stupna Jezero, Jajce, bolničarka, Sutjeska
PUPIĆ JOVE STANISLAVA, 1925, Mrkonjićgrad, borac, Zelengora
RADULJ BRANKO, Ivanjska, Bos. Krupa, komandant bataljona, Sutjeska
ROKSANDIĆ NIKOLE DRAGAN, 1914, Samarički Brdani, Dvor, Miljevina

ZRNJA OSTOJE BLAGOJE, 1922, Čardak, Mrkonjićgrad, kurir, Miljevina

1. BATALJON

ADAMOVIĆ ILIJA, Sanski Most, borac, Sutjeska
ČATO MAKSIM LUKA, 1913, Pribeljci, Jajce, mitraljezac, Miljevina
DEVIĆ CVIJANA MIJA, 1921, Gorice, Jajce, na Sutjesci
DIVJAK PAJĘ RADE, Sutjeska
DROBNJAKOVIĆ VLADA, Vranje, komesar čete, Miljevina
DUJA, Suvača, B. Krupa, Sutjeska
GAVRIĆ SPIRE JOVO, Jajce, borac, Miljevina

JANDRIĆ ILIJE MOMIR, 1923, Sutjeska
KALAJDŽIJA LJUPKO, Šipovo, Jajce,
Sutjeska
KOSOVAC MILE JOVO, 1921, Natpolje,
Jajce, Sutjeska
KNEŽEVIĆ LJUBO, Sutjeska
KRČMAR JANKA VUČEN, 1924, Krnje-
uša, Bihać, Zelengora
KOVAČIĆ JOVE DUŠAN, 1923, Babići,
Jajce, Sutjeska
KNEŽEVIĆ ŠPIRO SPASAN, 1919, ko-
mandir prateće čete, Sutjeska
MARKEZ ILE MOMČILO, 1924, Vagan,
Jajce, Sutjeska
NIŠIĆ MARKA JOVO, 1920, Gorica,
Jajce, Sutjeska
POLIĆ JOVE MIRKO — PROLETER,
1929, Kneževići, Šipovo, Jajce, Su-
tjeska
PONJAVIĆ MAKSIM, 1912, Jajce, Mi-
ljevina
PAVLOVIĆ LJUBO, 1925, okolina Jajca,
Zelengora
PENO MIRKO, 1920, Krčevine, Jajce,
Miljevina
PROLE ISAK, Grdovo, Jajce, Žabljak
PONJEVIĆ ILLJE MILAN, 1924, Natpo-
lje, Jajce, Miljevina
ROŠIĆ ĆEDO, 1923, okolina Jajca, Su-
tjeska
SAVIĆ SIMO, 1920, borac, Goražde
STUPAR STOJANA MILAN, komandir
čete, Sutjeska
SAVATIĆ CVIJE RADE, 1916, Brišće,
Jajce, vodnik, Miljevina
SUKNJAJA TOMA PERO, 1918, Lukovo,
Jajce, Jabuka
SPIRIĆ MILOŠ, Brda, Jajce, Žabljak
VOJINOVIC PERE ILIJA, 1925, Gorica,
Jajce, Sutjeska
VOJINOVIC MILE MITAR, 1926, Gor-
ica, Jajce, Sutjeska
VOJINOVIC ILLJE ŠPIRAN, 1922, Gori-
ca, Jajce, kurir VS, na Sutjesci
VUJIĆ PAVLA BOZO, 1924, Drenov
Dol, Jajce, Sutjeska
VUJIĆ ŠPIRE ILIJA, 1925, Gorica, Jaj-
ce, više Sutjeske
FONJEVIĆ JOVO, Natpolje, Jajce, bo-
rac, Sutjeska
PONJEVIĆ MILAN, Jajce, borac, Su-
tjeska
PONJEVIĆ BOGOLJUB, Jajce, borac,
Sutjeska
CENO MIRKO, Jezero, Jajce, borac,
Sutjeska

JONJIĆ SPASAN, Jajce, borac, Sutje-
ska
JANDRIĆ ĐURO, Jajce, borac, Su-
tjeska
ADAMOVIĆ ILIJA, Sanski Most, Su-
tjeska

2. BATALJON

DRAGIĆ ĐURE MITAR, 1903, Humići,
Ključ, Sarajevo — Višegrad
DVIZAC JOVE MILE, Ribnik, Ključ,
Sutjeska
DVIZAC PERE NIKOLA, Ribnik,
Ključ, Sutjeska
JEFŠIĆ BLAGOJE DUŠAN, Padani,
Sutjeska
KOVAČEVIĆ JOVE DUŠAN, 1923, Ši-
povo, Jajce, Rudine
TADIĆ LAZE MILAN, 1912, Ljubina,
Sisak, Sutjeska

3. BATALJON

BABIĆ (omladinac), B. Novi, Sutjeska
BOJANIĆ STOJAN, 1926, Šehovci, Mr-
konjićgrad, Sutjeska
BABIĆ STEVO, Ključ, Sutjeska
BOGOJEVIĆ NIKOLE KOSTA, 1925,
Surjan, Mrkonjićgrad, Sutjeska
BABIĆ JOVICA, Ratkovo, Ključ, pom.
komesara čete, Sutjeska
BUVAČ STEVANA BRANKO, Ribnik,
Ključ, Sutjeska
ČUKOVIĆ DUŠAN, Korita, Bos. Krupa,
Sutjeska
ČUTURA ILLJE KRSTAN, 1924, Zabla-
će, Ključ, Sutjeska
ČUTURA MILE ĐORĐE, 1921, Zablaće,
Ključ, Sutjeska
DANIĆIĆ MARKA MILUTIN, 1924, So-
kolovo, Ključ, Sutjeska
DRAGIĆ OBRADA VID, 1921, Peći,
Ključ, Sutjeska
DIMITROVIĆ NICE PETKO, 1919, Za-
blaće, Ključ, Sutjeska
DURANOVIĆ JOŠE DUŠAN, Šehovci,
Zelengora
DUKANOVIĆ KOSTA, 1921, Sokolovo,
Ključ, Zelengora
DURĐEVIĆ JOVE NIKOLA, Ribnik,
Ključ, Sutjeska
ĐAKOVIĆ VASE ILLJA, 1920, Sutjeska
GALIĆ MIRKO, 1919, Gustovara, Mrko-
njićgrad, desetar, Sutjeska
GAVRILOVIĆ ĐORDA BOŠKO, 1922,
Sokolovo, Ključ, Sutjeska

GALIĆ ILIJA, Gustovara, Mrkonjićgrad, Zelengora
GRAHOVAC RADE ĐUKAN, 1926, B. Krupa, Zelengora
JOSIPOVIĆ PERE MILOŠ, 1921, Plaménice, Ključ, Sutjeska
KRAJČER JOVE ALEKSA, Ribnik, Sutjeska
KALABIĆ PERE DURAD, 1921, Peć, Ključ, Sutjeska
KANURA MIHAJLO, Mrkonjićgrad, Miljevina
KAURIN MILE, 1926, Mrkonjićgrad, Piva
KITIĆ NIKOLA, Vrbljani, Ključ, Sutjeska
KLJAIĆ NEDELJKO, 1924, Sokolovo, Ključ, Zelengora
KNEŽEVIĆ OSTOJE STEVAN, Slatina, Ključ, Zelengora
KNEŽEVIĆ NIKOLE BOŽO, 1923, B. Petrovac, Miljevina
KONDIĆ NINE DUŠAN, 1921, Sokolovo, Ključ, komandir voda, Sutjeska
KONDIĆ ĐURANA DUŠAN, Sokolovo, Ključ, Zelengora
KONDIĆ SLAVKO, Ključ, borac, Zelengora
KOVAČEVIĆ MILE KRSTAN, Kozica, Sanski Most, Zelengora
KONDIĆ TODORA ALEKSA, Sokolovo, S. Most, Zelengora
KALABA DUŠAN, Ljubinje, Ključ, Zelengora
KECMAN PERO (MUKONJA), Bukovaca, B. Petrovac, Sutjeska
LAKIĆ LAZARA KRSTAN, 1922, Sokolovo, Ključ, Sutjeska
LAKIĆ GAVRE MILAN, 1923, Sokolovo, Ključ, Sutjeska
LUŽIJA LJUBOMIR, okolina Banja Luke, Sutjeska
LEKIĆ JOVE VOJIN, 1922, Trijebovo, Mrkonjićgrad, Zelengora
MAČKIĆ LAZARA BRANKO, 1922, D. Ratkovo, Ključ, Zelengora
MAJSTOROVIĆ GLIŠO, 1925, Gerzovo, Mrkonjićgrad, Sutjeska
MALBASIĆ MIRKO, Saračevac, Zelengora
MATIJAŠEVIĆ SPASOJA JOVO, 1916, D. Ratkovo, Ključ, Zelengora
MITROVIĆ MIHAILA PERO, Sokolovo, Ključ, Sutjeska
PLAVŠIĆ RAJKO, Sokolovo, Ključ, Sutjeska
PAVIĆ DRAGO, Vodice, B. Petrovac, Sutjeska
PETROVIĆ PETRA SPASOJE, 1925, Rastoka, Prijedor, Piva
PUPIĆ JOVE DOBRILA, Mrkonjićgrad, Sutjeska
PUPIĆ JOVE STANISLAVA, Mrkonjićgrad, Sutjeska
PAPIĆ MILENKO, 1922, Dubrave, Glamoč, Sutjeska
RIBIĆ SIME ĐANILO, 1920, Peć, Ključ, Sutjeska
SALAK VLADE BRANKO, 1922, D. Ratkovo, borac, Zelengora
SALAK NIKOLE MIHAJLO, D. Ratkovo, borac, Zelengora
SALAK PERE MILAN, 1914, D. Ratkovo, borac, Zelengora
SAVANOVIC JOCE GOJKO, 1917, Dabrac, Mrkonjićgrad, Sutjeska
SIMIĆ VASILIJA KRISTINA, Sutjeska
SAVIĆ DUŠAN, Ribnik, Sutjeska
TRNINIĆ SLADA, Drvar, Sutjeska
TEPIĆ STANKA ĐURO, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
TEPIĆ STEVANA STOJAN, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
TICA DRAGO (JEFTIN), 1922, Trijebovo, Mrkonjićgrad, Zelengora
TICA BLAGOJA NEDO, 1923, Trijebovo, Mrkonjićgrad, Zelengora
TUČIĆ MILANA NEDELJKO, Ribnik, Prijedor, Zelengora
TANASIC SLAVKO, 1921, Ratkovo, Ključ, Zelengora
VASIĆ VITOMIR, 1926, okolina Jajca, Sutjeska
VASILJEVIĆ VLADIMIR, Sokolovo, Ključ, Sutjeska
VIŠEKRUNA RADE VOJIN, 1927, V. Tičevi, Drvar, Krčevine
VIĆENOVIC LAZARA MLAĐEN, 1922, Dabrac, Mrkonjićgrad, Piva
VUKOVIĆ STEVANA KRSTAN, 1921, Sokolovo, Ključ, Sutjeska
VULIN DRAGO, Zableće, Ključ, Sutjeska
VRAČAR BOGDAN, Ribnik, Ključ, Piva
ZELJKOVIĆ DUŠANA SPASOJE, Sokolovo, Ključ, Zelengora
ZELJKOVIĆ VOJIN, 1916, Baraći, Mrkonjićgrad, borac, Sutjeska

4. BATALJON

ADAMOVIĆ JAKOV, Podgrmeč, borac, Miljevina

BALAC JELA, Mali Radić, Bos. Krupa, Sutjeska
BALAC JOVO, Podgrmeč, Zelengora
BAJIC ILIJE SAVO, 1928, Bešnjevo, Šipovo, Jajce, Jabuka
BAJIC JAKOVA VUKOSAV, 1928, Bešnjevo, kurir, Zelengora
CREPULJA GAJE CVEJO, 1924, Mujdžići, Jajce, Zelengora
DANILOVIC NIKE RADE, 1928, Stupna, Jajce, Jabuka
DABIC DRAGO, 1925, Baraći, Mrkonjićgrad, Sutjeska
GRUBAC SIME ILIJA, 1920, Brđani, Jajce, borac, Zelengora
IVETIC UGLJEŠA, 1924, Mrkonjićgrad, borac, Zelengora
JERINIĆ ĐURO STANKO, 1928, Duljci, Šipovo, Jajce, Lučke Kolibe
JERKIC MILANA TODOR, Sutjeska
JOVĀS BRANKO, Pliva, Zelengora
JOVIČIĆ MILANA SLAVKO, Jezero, Zelengora
KOSOVAC MILA JOVO, 1923, Šipovo, Jajce, Miljevina
KARIĆ LAZO, borac, na Sutjesci
LETIĆ DUŠANA MARKO, 1924, Majevac, Jajce, na Košuru
MAJSTOROVIC SIME GLISO, 1925, Gerzovo, Jajce, Sutjeska
MILJUSA STEVE MILE, 1914, Vodenica, Bos. Petrovac, Tara
MARIC DURE RADE, 1913, Mujdžići, borac, Jabuka
MARIC JOVE STEVAN, 1923, Mujdžići, Zelengora
MARKIC SIME ILIJA, Sutjeska
MAGALJCIĆ STANKO ČANE, Peručica, Jajce, Sutjeska
MARTIĆ STANKO, Stupna, Jezero, Jajce, Zelengora
MARTIĆ M. MIRKO, Stupna, Jezero, Jajce, puškomitrailjezac, po izlasku iz Zelengore
MEDIĆ SLAVKO KRSTE, 1922, Vodenica, B. Petrovac, borac, Miljevina

MILJEVIĆ ĆEDO, Vražić, Jajce, Košur
MILJKOVIĆ ĆEDO, Zelengora
MITRIĆ NOVAK, pom. komesara, Sutjeska
MLINAR MILANA SLAVKO, Sutjeska
OLIĆ TOME STEVO, 1917, Olići, Jajce, Zelengora
OKULIĆ MARKANA MARKO, Stupna, Jajce, borac, Zelengora
OLIĆ SPASANA ĆEDO, 1918, Olići, Jajce, borac, Sutjeska
OPARNICA ĆUKE ĆEDO, 1920, Sokolac, Jajce, borac, Zelengora
OPARNICA TODA, Sokolac, Jajce, borac, Zelengora
OLIĆ SIME MLAĐEN, 1921, Olići, Jajce, borac, Sutjeska
PROLE JOVICE MILAN, 1923, Majevac, borac, Zelengora
PROLE KRSTE STEVAN, 1921, Majevac, borac, Zelengora
PROLE MIĆE MIĆO, 1914, Majevac, borac, Sutjeska
ROJETAR VUJE OSTOJA, Stupna, Jajce, Zelengora
ROSIĆ ĐURE NIKO, 1926, Stupna, Jajce, Jabuka
STOISAVLJEVIĆ DRAGO, Zelengora
ŠEVO NIKOLA (SAVE), 1915, Ništavci, Prijedor, Zelengora
STIKLICA JAKOVA MAKSO, 1926, Bešnjevo, Jajce, borac, Žabljak
TARLOĆ MIĆE MITAR, 1912, Stupna, Jajce, borac, Zelengora
TRIVUNOVIC PERO, Peručica, Jajce, Sutjeska
TEGELTIJA PERE STANKO, 1923, Lukovo, Šipovo, Jajce, borac, Košur
UBIPARIP JOVE RISTO, 1928, Stupna, Jajce, borac, Zelengora
VUJNIC ILE MAKSE, 1924, Brđani, Jajce, borac, Miljevina
ZARIĆ LAZO, Ribnik, Sutjeska
ZEKLJKOVIC SIMA VOJIN, 1916, Baćina, Jajce, borac, Sutjeska

7. NOU KRAJIŠKA BRIGADA — NEUTVRDENI BATALJONI

BILAK MILA LAZO, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
ČUTURA MILE DORDE, 1921, Zablaće, Ključ, Sutjeska
GILJEVIĆ ANTE STIPICA, 1926, Baćina, Makarska, Bare
DURDEVIĆ JOVE NIKOLS, Sutjeska

DJEDOVIĆ JOVANA NIKOLA, 1917, Moštanica, Petrinja, Zelengora
DAKOVIĆ ILIJE DUŠAN, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
DAKOVIĆ LAZE DUŠAN, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
DUKIĆ MILAN, Sutjeska

JOVIĆ ILLJA, Sutjeska
JURISIĆ ILIJE MILOŠ, Ribnik, Sutjeska
KECMAN MUKONJA PERO, Piva
KNEŽEVIĆ JOSE LAZO, Ribnik, Sutjeska
KNEŽEVIĆ NIKOLE PERO, Ribnik, Sutjeska
KNEŽEVIĆ JOVE STANKO, Ribnik, Sutjeska
LONČAR MILAN, Sutjeska
MALINović ILIJE MARA, Sutjeska
MACANović Mičana NEDO, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
MIKIĆ SIMO — VUK, Perućica, Jajce, Jabuka
NESVANULICA MARKA NIKOLA, 1911, Javniča, Sisak, Zelengora
POPOVIĆ PETAR, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
PROLE BORO, Sutjeska
PROLE ILIJA, Sutjeska
PROLE MILAN, Sutjeska
PROLE ŽIVKO, Sutjeska
RADIC DARA, Sutjeska

RADOJČIĆ STEVANA ĐUKA, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
RADIĆ RISTE DARA, Sutjeska
ROLJIĆ PETAR, Sutjeska
SAVANović LAZE DIMITRIJE, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
SAVANović LAZE MIHAjLO, Sutjeska
STANIŠIĆ NINE OSTOJA, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
STANIŠIĆ TODE SLAVKO, Sutjeska
STOJANović BOZE DUŠAN, Sutjeska
TEPIĆ VASE VASO, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
TRKULJA MARKO, Jajce, Sutjeska
TUČIĆ MILANA NEDO, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
VUKOVIĆ MILADINA ĐOKO, Sutjeska
VASILjević TRIVE NIKOLA, Ribnik, Prijedor, Sutjeska
VEŠTICA NIKO, Pljeva, Šipovo, Jajce, komesar čete, Višegrad — Sarajevo
VULIN MIJAJLA DRAGO, 1921, Zablaće, Ključ, Sutjeska
VRANIĆ RADIVOJ, Sutjeska
VUJIĆ SPASA, Sutjeska

CENTRALNA BOLNICA

ACALIJA IVAN ANTE, 1921, Sinj, Sutjeska
ANDRIJAŠEVIĆ PEPIĆ PETAR, 1921, Sutjeska
ANTUNAC ŠPIRO, Šibenik, Sutjeska
ANUŠIĆ JOZE LUKA, 1913, Glavice, Bare
ATLIJA NIKOLA, pomoć. komesara čete, Miljevina
ALEKSIĆ MIODRAG — KNIČANIN, 1921, Knić, Sutjeska
ANDESELIĆ DARA, bolničarka, Sutjeska
AMIZIĆ IVANA SIMUN, 1925, Žrnovnica, Sutjeska
ANTIC, V. Selo, Bjeljina, Sutjeska
ANTUNović JOZO — PILOT, Kozice, Sutjeska
AVDIĆ Ž. MUSTAFA, 1919, Plana, Sutjeska
ANDRIČEVIĆ KRISTA LJUBO — DABAR, 1917, Potomje, Korčula, Sutjeska
ALAC VID, borac, Sutjeska
BAHAĆ S. OBRAD, Bos. Grahovo, Sutjeska

BANIČEVIĆ SEFERA ANTE MARKO, 1918, Smokvica, Korčula, tifusar, Sutjeska
BARBIR MATE JURE — ĐURE, 1900, Draževitić, Metković, komandir voda, kao ranjenik ubijen na Sutjesci
BAVČIĆ MARIA DUJE, 1920, Omiš, Miljevina
BAVČIĆ MATE IVKA, 1922, Omiš, Zelengora
BATES ĐURE VID, 1895, Vrtoče, Bihać, Sutjeska
BEDALOV ANTE LJUBO, 1919, Solin, pomoćno osoblje, Zelengora
BILČAR NIKOLE ILIJA, B. Grahovo, Livno, Sutjeska
BISKUPOVIĆ STIPE, 1924, Sutivan, Split, Zelengora
BOGDANOVIĆ TODE ILIJA, Šipovo, Jajce, Sutjeska
BILANOVIĆ MIJE MIRKO, 1926, Mandino Selo, Duvno, Sutjeska
BILANOVIĆ MIJE LJUBICA, 1920, Mandino Selo, Sutjeska
BRITVIC MILENKA ANDELKA, 1909, Kaštel Kambelovac, Split, bolničarka, Zelengora

BRITVIĆ ANEJLIKA, MILENA, 1909,
Kaštel Kambelovac, Split, pomoćno
osoblje, Sutjeska

BRITVIĆ ANTE MILOŠ, 1921, K. Kam-
belovac, Split, umro od gladi na Ze-
lengori

BRITVIĆ ANEJLIKA NELKA, 1926, K.
Kambelovac, bolničarka, Sutjeska

BRKIĆ PESE PAŠKO, 1916, Mandalina,
Šibenik, Sutjeska

BILANOVIĆ STOJANA LAZO, 1911,
Mandino Selo, Sutjeska

BULATOVIĆ MILAN, 1912, Timar, Sav-
nik, Sutjeska

BAŠIR JURE, Sutjeska

BOJOVIĆ DANICA, Sutjeska

BULAJIĆ dr JOVAN, Grahovo, lekar,
Sutjeska

BULJAN VICE ANEJLIKA, 1914, Sinj,
bolnica, Piva

BUMBAK MARTINA ANTE, 1923, Jadrovac,
Šibenik, Zelengora

BUVA NIKE MARIJA, 1924, Bilice, Si-
benik, Sutjeska

BILANOVIĆ BOŽE JOVO, 1923, Man-
dino Selo, Sutjeska

BOŽIKOVIĆ I. LUKA, Sušće, Split,
Sutjeska

BARIĆ NIKOLE MATE, 1913, okolina
Makarske, Zelengora

COSIĆ RADOVAN — BATA, Sutjeska

DUKMIĆ KRSTO, srez Bar, Sutjeska

DURIC SAVE STEVO, Maovice, Drniš,
Sutjeska

ČOSO ANDELKO, 1920, Uđovićić, Split,
na Sutjesci

ČUSIĆ, Krčevine, Korenica, Gospić,
umro na Zelengori

CICIN KASLOV (VICKA) ANTE, 1909,
Vodice, Šibenik, Zelengora

ČALETA MARICA, Bilice, Šibenik, Su-
tjeska

ČALETA MARINKO, Bilice, Šibenik,
Sutjeska

ČALETA BLAŽE TOMO, Bilice, Šibenik,
Sutjeska

ČARIJA ANTE IVAN, Seget, Split, Su-
tjeska

ČARIJA MARKA IVAN, 1922, D. Seget,
Sutjeska

ČARIJA IVANA VINKO, D. Seget, Su-
tjeska

ČIĆIN ŠAIN (GOGE) TOMO, 1925, Vo-
dice, Šibenik, Sutjeska

ČPIKA MARINOV IVAN, D. Seget, Su-
tjeska

ČUDINA IVAN, Trogir, Sutjeska

ČVRLJAK SIME JOSO, 1909, Konjevra-
te, Šibenik, Miljevina

ČABO DUJO DANICA, 1912, Jabuka,
Sutjeska

DANILOVIĆ MILUTIN, 1922, Junčev
Do, Zabljak, Piva

DEVIĆ ĐURE MILIVOJ, 1916, Šibenik,
Sutjeska

DRAŠKA LUKE STANA, 1923, Opleča-
ni, Duvno, Sutjeska

DOBRIĆ MIĆANA JULIKA, 1922, Maj-
dan, Dvor na Uni, Vučevu

DOBRIĆ NIKOLE MILAN, 1922, Maj-
dan, Dvor na Uni, Vučevu

DODIG MILJE SMILJE, 1924, Podovi,
Sanski Most, bolničarka, Sutjeska

DRAŽIN JOVAKINA ANTE, 1912, Ka-
štel Kambelovac, Split, na Sutjesci

DRAŽIN ANTE KARAMELA, 1914, K.
Kambelovac, bolničarka, Zelengora

DUNATOV ANTE ROMAN, 1907, Zadar,
bolničar, Zelengora

DERKOVIĆ IVANA DRAGO, 1924, Br-
dina, Vinišće, borac, Sutjeska

DOKOVIĆ IVE ANTE, Goriš, Šibenik,
Sutjeska

DURIĆ PERE TODOR, 1924, Vukovsko,
Kupres, Sutjeska

DUKANOVIC MILE, 1925, Sukobin, Ma-
žugi, Bar, vodnik, Sutjeska

DUROVIĆ JOKA VUKO, 1924, Momiš-
ći, Titograd, Sutjeska

ECIM JURE BOŽO, 1915, Sitno, ko-
mandir čete, Sutjeska

ECIM JURE LUKA, 1918, Sitno, vodni
delegat, Sutjeska

EGETJA MILADIN, Orahovo, Brdo, ko-
mandir voda, Sutjeska

ERLEBA JOZE SREĆKICA, 1923, Ka-
štel Stari, Split, Sutjeska

ACIM JURE BOŽO, 1915, Sitno, koman-
dir čete, Sutjeska

GOJANOVIC MATE BISERKA, 1925,
Šibenik, bolničarka, Zelengora

GRUBIŠIĆ KATIC NEDILKA, 1895, So-
lin, Split, Sutjeska

GUINA DAMJAN MARIN, 1924, Tro-
gir, Zelengora

GUINA DAMJAN VINKO, 1919, Trogir,
Sutjeska

GUNJAČA MIJO JERKO, 1919, Sinj,
Sutjeska

GUTMAN dr LJUBICA, Sutjeska

GUTMAN IRA VITA, 1923, T. Užice,
bolničarka, Sutjeska

HERLINGER BRANKO, 1925, Glina, lek.
pomoćnik, Sutjeska

HERLINGER MAKSA DRAGUTIN, 1887,
Karlovac, glavni hirurg, Vučev
HALAPIĆ BEĆIRA RAHMO, Livno,
Sutjeska
ILIĆ NESTORA MILOMIR, Grivska,
Arije, T. Užice, Sutjeska
JURČEVIĆ MATE ANTE, 1925, Stipanići, Sutjeska
JADRIJEVIĆ MATKO, 1903, Glavice, Sinj, Sutjeska
JADRIJEVIĆ NIKOLE PETAR, 1894, Glavica, Sinj, Sutjeska
JADRIJEVIĆ LOVRE ROKO, Glavice, Sinj, Sutjeska
JAKIĆ RELJA, 1929, Šavnik, Sutjeska
JELČIĆ IVANA DOBRILA, 1915, Podaca, Makarska, Sutjeska
JELIĆ LJUBO, Sutjeska
JELIĆ — GAĆINA ŠIME MARIJA, 1922, IZ Mali, Zadar, bolničarka, Zelengora
JELIĆIĆ ŠIME RADMILO, 1925, Biograd na moru, bolničar, Sutjeska
JELOVAC OREN, Makarska, Sutjeska
JELOVIĆ ANTE TATJANA, 1926, Sinj, Sutjeska
JOVANOVIĆ OLIJE, Podstrana, Split, Sutjeska
JAKIĆ JENDIĆ ARIZA AHMO, Livno, Sutjeska
JAKIĆAFENDIĆ OMERA PAŠO, 1915, Guber, Bugojno, Sutjeska
JAMAN IVANA ANTE, 1911, Klis, Split, borac, Sutjeska
JAMAN DUJE BOŽO, 1915, Klis, borac, Sutjeska
JANA ANTE MARIN, 1924, Klis, borac, Sutjeska
JAMAN MARINA ANTE, 1916, Klis, puškomitralsevac, Sutjeska
JAVORČIĆ BLAZE IVAN, 1919, Žrnovnica, Sutjeska
JERKOVIĆ MARTINA PETAR, 1925, Žrnovnica, Zelengora
JAKNIC VIDEOJE, Piva
JOVANOVIĆ MILORAD, G. Polje, Sutjeska
KECMAN BOGDAN, Drinić, B. Petrovac, Sutjeska
KECMAN JOVICA, Sutjeska
KECMAN ĐURE JOJO, Vaganac, Bravski, Bos. Petrovac, Bihać, borac, Sutjeska
KELEUVA STANKA ĐURO, Sutjeska
KESERIĆ MILAN, Zelengora
KESIĆ BOŽO, Zelengora
KIPIĆ NIKOLA, Vučev
KISO M. JOVO, vodnik, Sutjeska
KNEŽEVIĆ KOSMAN, Sutjeska
KNEŽEVIĆ MILAN, Sutjeska
KLISKIĆ ANTE, Sutjeska
KNEŽEVIĆ ĐURE STEVO, M. Cvjetnić, Drvar, Sutjeska
KNIĆANIN, 1924, Knić, Kragujevac, kod Tare
KOMNENOVIC S. VLADO, 1916, Bileća, Sutjeska
KORIZMA NIKOLE PERO, 1915, G. Javoran, Drvar, Sisak, Sutjeska
KOVAČEVIĆ PERE DRAGO, V. Cvjetić, Drvar, politički delegat voda, Sutjeska
KOVAČEVIĆ NINKO, Sitneš, Sutjeska
KOVAČEVIĆ GORAN, Sutjeska
KOVAČIĆ ĆEDA, okolina G. Vukufa, Sutjeska
KOVAČIĆ JURE, komandant bataljona, Dragoš sedlo
KOZOMORA MILIVOJ, Sutjeska
KREZO JOZE JURKO, 1900, Livno, borac, Sutjeska
KRISTO NIKE MARIJAN, 1912, Zagoričani, Livno, komandir čete, Sutjeska
KRIVOKAPIĆ ČETKO, Sutjeska
KRIVOKAPIĆ MILUTIN, Sutjeska
KRNETA SIMO, Tiškovac, B. Grahovo, Sutjeska
KRNETA SIMO, Sajkovići, Livno, Sutjeska
KNEŽEVIĆ VLADISAVA MILEVA, 1915, Zagrad, Nikšić, borac, Sutjeska
KRSTAĆ UROŠ, 1924, okolina Nikšića, borac, Sutjeska
KRUNIĆ JOVANA PETAR, 1925, Otišić, Sutjeska
KUKA VUJE DRAGO, 1923, Buzeta, Glina, Sutjeska
KUZMAN ANTE ŽIVKO, 1919, Imotski, Drina
KAPOV FRANE IVO, 1913, Kaštel Kambelovac, Zelengora
KATAVIĆ MIJE NEDELJKO, Vrgorac, Makarska, Sutjeska
KECMAN DAVIDA ZORA, 1923, okolina Bihaća, Zelengora
KOVAČIĆ IVANA MARKETO, 1922, Omiš, borac, Zelengora
KOVAČEVIĆ SAVICA, Zelengora
KOZOMORA ŠPIRE VITOMIR, B. Grahovo, Sutjeska
KRNIC LUKE ANTE, 1921, Konjevrate, Šibenik, borac, Zelengora
KRNIC MIKE JAKOV, 1921, Konjevrate, Šibenik, borac, Zelengora

- KROLO ANTE ANTE, 1927, Sinj, Sutjeska
 KRŠTAIĆ TODORA MILOŠ, 1927, Zabljak, Sutjeska
 LABROVIĆ ANTE JOZO, 1912, Sinj, Zelengora
 LOVRIĆ SLOBODAN, 1922, Split, rukovodilac ešelona ranjenika, Sutjeska
 LJUTICA MILICA, Sutjeska
 MADIRACA IVANA ANTE, 1921, Trogir, Zelengora
 MAČETA BLAGICA, Sutjeska
 MARKOĆ IVE SUZANA, 1914, Vodice, Šibenik, Zelengora
 MAŠANOVIC STANKO, 1913, Cetinje, Sutjeska
 MASČE DUJE MIRKO, Donji Seget, Sutjeska
 MATIĆ IVANA IVAN, 1923, Imotski, Zelengora
 MILJKOVIĆ MILKA, 1914, Šibenik, bolničarka, Zelengora
 MILJKOVIĆ STIPE STIPE, 1935, Šibenik, Sutjeska
 MILOŠEVIĆ dr SIMO — SPIRO, 1890, Kamenari, B. Kotorska, član AVNOJ-a, Sutjeska
 MIRKOVIĆ SLAVOLJUB — ARTEM, Kraljevo, Sutjeska
 MIŠČEVIĆ JOVO, 1920, Poljice, Gospic, Zelengora
 MITROVIĆ MILA ILIJA, 1921, V. Radić, B. Krupa, Sutjeska
 MIJANOVIĆ ILIJE MIRKO, 1892, G. Polje, Nikšić, Sutjeska
 NUMIĆ IBRE KASIM, 1907, Duvno, Livno, kom. čete, Sutjeska
 NIKOLIĆ ILIJE NIKO, Stupna, Jajce, Sutjeska
 NOJMAN D. LJUBO, Sutjeska
 NOJMAN LJUBICA, Sutjeska
 OLIRARA JAKOVA KRSTO, 1923, Tjescno, Šibenik, Sutjeska
 OSTOJIĆ PAVLA PERO, Majdan, Dvor na Uni, Sutjeska
 PAŠALIĆ MARJANA ZVONIMIR, 1922, Tučepi, Makarska, komandir voda, Sutjeska
 PAVIĆ MARJANA LUKA, 1920, Vrbanj, Sutjeska
 POPOVIĆ LJUBANA GOJKO, G. Jagodnja, Benkovac, Sutjeska
 POPOVIĆ BRANKA ILIJA, G. Jagodnja, Benkovac, Sutjeska
 POPOVIĆ UROS, 1924, Doljani, Titograd, Sutjeska
 PANOVIC MARIJA, 1920, Mali Iž, Zadar, bolničarka, Piva
 PASKVALINI MATA IVO, 1924, Sibnik, ekonom, Sutjeska
 PAŠKVALIN — BUJAS VESELINA, 1912, Šibenik, bolničarka, Miljevina
 PAVKOVIĆ IVANA IVAN, D. Seget, borac, Sutjeska
 PAVKOVIĆ IVANA MARIN, 1923, Seget, Zelengora
 PAVLOVIĆ STOJAN, D. Vukovsko, Bugojno, Sutjeska
 PAŽIN NEDA, 1924, Livno, bolničarka, Sutjeska
 PETRIĆ VLADIMIRA ASJA, 1932, Mali Iž, Zadar, sa majkom, Zelengora
 PETRIĆ SANTA RAJKA, 1912, Mali Iž, bolničarka, Zelengora
 PETRINOVIC FRANE PETAR, 1922, Supetar, Split, Zelengora
 PETROVIĆ JAKOVA JAKA, 1900, Sinj, bolničarka, Sutjeska
 PETROVIĆ — PERIĆ JOKA, 1903, Sinj Sutjeska
 PETROVIĆ ŽIVANA MILUTIN, Sipić, Kragujevac, borac, Sutjeska
 PETROVIĆ ILIJE STIPE, 1928, Sinj, Zelengora
 PICUKARIC IKE LJUBINKO, 1923, Imotski, pom. intendanta, Zelengora
 PIVCIĆ SULJE HAJRIJA, 1917, Livno, Sutjeska
 POSINKIĆ LJUBE TOMA, 1919, Dol, Sutjeska
 PUPAVAC VASE GOJKO, 1921, Zrmanja, Gospic, kom. čete, Sutjeska
 PARIPOVIĆ DANA PETAR, 1919, Krš, Knin, kurir, Sutjeska
 RADAKOVIĆ MAŠA, BOJE, Mandino selo, Duvno, Sutjeska
 ROSANDIĆ SIMUN PAVO, 1918, Podgora, Makarska, Zelengora
 RADALJAC MATIJA, 1931, Omiš, Split, Sutjeska
 RADOŠEVIĆ VUČENA NIKOLA, Vrtoče, Bihać, borac, Sutjeska
 RADOVANIĆ ANTE TONKA, 1926, Bogomolje, bolničarka, Zelengora
 RADOVIĆ ARSE MARKO, 1903, Titograd, komesar, Sutjeska
 RADOVIĆ S. MILADIN, 1920, Martinci, Danilovgrad, načelnik CB, Sutjeska
 RAMADA ANTE, 1915, Mandalina, Šibenik, borac, Sutjeska

- RAMAĐA ANTE JOSO, 1912, Mandalina, Šibenik, borac, Zelengora
 RILJE MARINA MIJO, 1911, Trogir, Sutjeska
 RIMAC STJEPANA VLADO, 1923, Imotski, borac, Zelengora
 ROCA FRANE MATIJA, 1913, Vodice, Šibenik, bolničarka, Sutjeska
 ROGULJA DURE MILAN, 1905, Rogulje, Dvor, Sutjeska
 ROMAC NIKOLE IVO, 1921, Glavice, Sutjeska
 RONČEVIĆ ANTE ANTE, 1898, Rogotin, Makarska, pom. intendanta, Sutjeska
 RUDAN NIKOLE dr KRSTO, 1910, Bogomolje, šef bolnice, Zelengora
 RULJE MARINA MIJO, 1921, Trogir, Sutjeska
 RUNJIĆ LUKA, 1925, Labin, Trogir, Šćepan Polje
 REPAC MILA DRAGAN, 1921, Krš, Gospic, Sutjeska
 STANIĆ MIKE SMILJANA, 1920, Oplećani, Sutjeska
 STANISIĆ RISTE DUŠAN, 1897, Raščani, Sutjeska
 STANISIĆ SAVE LAZO, 1922, Raščani, Sutjeska
 SAMARDŽIĆ FILIPA IVAN, 1925, Mavice, Zelengora
 SELIMOVIĆ IBRE ETHO, Sutjeska
 SIMIĆ MILOŠA JOKA, 1925, Mokronoge, Duvno, Sutjeska
 SIMIĆ MILOŠA MARA, 1924, Mokronoge, Duvno, Sutjeska
 STANIĆ MILE PETAR, 1925, Oplećani, Duvno, Sutjeska
 SOVILJ DUŠAN — ČARUGA, Sutjeska
 SURLA JOVO, 1920, Jošan, Udbina, Sutjeska
 SUTARA ILIJE ILINKA, 1919, Brdani, Dvor, Zelengora
 SVILAN MILAN, Pećane, Korenica, Sutjeska
 SVRDLAN LUKE MILE, 1925, Imotski, borac, na Zelengori
 SOLAJA JANKA DOBRIVOJE, 1924, Gračanica, Gacko, Sutjeska
 ŠARIĆ NIKE ZORA, 1925, Bilice, Šibenik, borac, Sutjeska
 ŠARIĆ NEMED, Sutjeska
 ŠKARPA BARTULA PAVAO, 1907, Starigrad, komesar, pred Sutjeskom
 SARČEVIĆ MIKO, Ivanjica, Čačak, Sutjeska
 ŠARANOVIĆ F. MILIJA, 1905, Slatina, Danilovgrad, Sutjeska
 SANTEL, Sutjeska
 ŠAKAN DURA, Sutjeska
 SABAN ANTE, Split, od tifusa na Sutjesci
 ŠTEHOVIĆ VASILIJA JANKO, 1914, G. Grabovac, Petrinja, Sutjeska
 Dr ŠLEZINGER i čerka, lekar, Sutjeska
 ŠTAKIĆ MILA DANE, 1914, Klenovac, Gospic, borac, Sutjeska
 TADIĆ KLEME ANTE, 1927, Sinj, borac, Sutjeska
 TADIĆ RISTA MIRKO, Maslovare, B. Novi, Sutjeska
 TOMIĆ ILIJE LUKA, 1914, Imotski, borac, na Sutjesci
 TOPIĆ GRGE ANA, 1884, Kaštel Kambelovac, kuvarica, Zelengora
 TRAŽIVUK TRUŽICA, Ivoševci, Knin, Sutjeska
 TROGLIC IKE ANTE-TONGUL, 1919, Imotski, zam. intendanta divizije, Zelengora
 TOLIĆ ANTE MIRKO, 1921, Vrgorac, Makarska, borac, Sutjeska
 TOLIĆ ANTE TONKO, 1929, Vrgorac, Makarska, borac, Sutjeska
 TAVRE JOZE, Makarska, borac, Sutjeska
 UGARKOVIĆ DMITAR, 1922, Komić, Udbina, Sutjeska
 UJEVIĆ MATO IVAN, 1892, Imotski, ekonom, Zelengora
 UZELAC NIKICA, 1920, Andrići, Duvno, Zelengora
 VULIĆ SIME ĐORDE, 1919, Oplećani, Livno, Sutjeska
 VULIĆ MARKA MIĆO, 1924, Srdani, Duvno, Sutjeska
 VILOTIJEVIĆ IGNJATIJA RADE, 1910, Kraljevo, Tara
 VLAHOVIĆ ANTE STIPO, 1915, Prvić, Šibenik, Sutjeska
 VLAJČIĆ NIKOLE MILAN, Imotski, Sutjeska
 VRCIĆ JURE SLAVKO, 1922, Konjevrate, Šibenik, bolničar, Miljevina
 VUJEVIĆ ANTE MARKO, 1924, Podgora, Makarska, Sutjeska
 VUJČIĆ MILANA KRSTA, Žabljak, Sutjeska
 VAŽIĆ JAKOVA ANDA, 1923, Raščani, Livno, Sutjeska
 VUJISIĆ MILKA, član OK SKOJ-a, Vučevvo

VUKŠIĆ ANTE BOSILJKA, 1922, Mandalina, Šibenik, Zelengora
VALIŠIĆ BOŠKO, Mandalina, Šibenik, Sutjeska
ZJACIĆ PASKE ŽIVKA, 1922, Šibenik, bolničarka, Zelengora
ZJACIĆ PASKE JOSIP, 1930, Šibenik, dete, Vučevac
ZIJADIĆ ALIJE SUČRO, 1916, Guber, Livno, Sutjeska
ZUŽUL GABRE IVAN, 1923, Imotski, Zelengora
ZUŽUL ŠIMUNA IVAN, 1923, Imotski, Zelengora
ZIŽIĆ LJUBE KATICA, 1924, Kaštel Kambelovac, Piva

NEUTVRĐENE JEDINICE

BABIĆIĆ SPASOJE, Sutjeska
BEG LAKSIĆ, Mostar, medicinar, Sutjeska
BEŠLOGIĆ FADIL, Sutjeska
BOJOVIĆ MIHAJLO, Sutjeska
BOMEŠTAR PETAR, Pedalj, Dvor na Uni, Sutjeska
BRAJEVIĆ VLAJKO, Sutjeska
BUJAK LAZAR, Zelengora
BAČIĆ STIPE, Betina, opština Tjesno, Miljevina
BAKOČEVIĆ BRANKA, Užice, Sutjeska
BAKOVIC JECENZA JOSIP, 1921, Nerežišće, Sutjeska
BAKRAČ TANASIJE, Luščani, Petrinja, Piva
BAŠIĆ SREĆKO, komandant bataljona, Zelengora
BAROVIĆ MIHAJLA NIKOLA, Sutjeska
BARUH SOLOMON i DRUGARICA, Sarajevo, Sutjeska
BEĆIĆ IVANA ANDĚLKA, Sutina, Split, Sutjeska
BEGOVIĆ MILOŠA DUŠAN, 1925, Bognica, Sisak, Sutjeska
BENAK ADAMA KATA, 1926, Rakovac, Dvor, Zelengora
BELOMARIĆ MIRO, kurir, Zelengora
BILIĆ JOZE IVO, 1922, Makarska, Sutjeska
BIRSAK MARIJAN, Grbavci, Zvornik, Sutjeska
BINK MATE, Sutjeska
BJELANOVIĆ MARKO, Zabari, Brčko, Sutjeska
BOGIĆEVIĆ STEVANA MILOŠ, 1906, Jabukovac, Banija, Sutjeska
BOJOVIĆ TRIPKO, Sutjeska
BOMESTER STEVANA DUŠAN, Banjani, Bos. Petrovac, vodnik, Sutjeska
BORKOVIĆ NIKOLE JOVO, Provo, Livno, Milinklade
BRATNIĆ BUDIMIR, Vrbanj, Hvar, Sutjeska
BRKIĆ DANE NIKOLA, 1915, Palanka, Gračac, komandir voda, Sutjeska
BRKIĆ VOJO, Zrmanja, Gospic, Sutjeska
BUGARSKI JOVANA RADOMIR-BATA, 1897, Kragujevac, Zelengora
BUJAK MLAĐENKO, Zijamet, Bugojno, Sutjeska
CEROVIĆ RADOSAV, Tušinje, Miljevina
CVITANIĆ STJEPANA DINKO, 1914, Bol, Brač, Sutjeska
CVITKOVAC BOŽE IVAN, 1901, Mravinca, Zelengora
CVITKOVIC MILINKO, komandir baterije, Sutjeska
ČESLIĆ ZARIJE RADOMIR, Rašković, Vlasenica, borac, Sutjeska
ČUMURDŽIJA, Balinovac
ČATIĆ ALEKSA, 1921, okolina Jajca, Miljevina
ČOPić MILOŠ, Hašani, Sutjeska
ČURČIJA PETRA STEVAN, Bestrma, Glina, Sutjeska
ČUTURA KRSTAN, Zableće, Ključ, Vučevac
ČIĆA PETAR, Orahovo brdo, Bos. Petrovac, Sutjeska
ČUBRILO JOVAN, Fatnica, Bileće, Sutjeska
ČURČIĆ JOVAN, Sutjeska
DUDE MILOŠ, Solin, Sutjeska
DOBAJIĆ ĐURO, Sutjeska
DRAGIĆEVIĆ IVANA JURICA, 1923, Orah, Makarska, Sutjeska
DUBRAVČIĆ JOSIPA NIKOLA, 1913, Nerežišće, Sutjeska
DRAGOVIĆ TRIPKA NIKOLA, 1925, Lipovo, Kolašin, Sutjeska
DUGUZA ALEKSA, Kifino Selo, Nevesinje, Zelengora
DIZDAR JUSUFA MAHO, 1924, Livno, vodnik, Zelengora
DILAS MOMČILO, Bušević, Kulen Vakuf, Miljevina

ĐIMOR MOMČILO, 1913, Sarajevo, komesar, Foča
ĐUKA MILAN, Zelengora
DUKIC PERO, Srdojevići, Zelengora
ĐURĐIĆ RAŠA, Sutjeska
DŽAKULA MILE JOVO, Majske Poljane, Glina, Zelengora
ENETIĆ OBRAD, okolina Livna, Sutjeska
FILIPOVIC ILIJE RADE, Veliki Cvetnić, Drvar, Sutjeska
FRNJE RIFAT-RIFA, Mostar, Sutjeska
GAĆINA BAĆA GOJKO, 1919, M. Gruda, Sutjeska
GAJAK VLADO, Sutjeska
GAMULIN JOSIP, Jelsa, Hvar, Sutjeska
GAMULIN PROŠPER, Jelsa, Hvar, Sutjeska
GALONJA RADE, Sutjeska
GRUBIŠIĆ, Vučević
GAVRANIĆ MILAN, Pribeljci, Jajce, Miljevina
GIZDIĆ IVANA ANDRIJA, Sutjeska
GIZDIĆ IVANA KOJE, Sutjeska
GIZDIĆ FRANJE STJEPAN-JEKO, Sutjeska
GRABOVAC SONJA, Sutjeska
GRNOVIĆ DUŠAN, Sutjeska
GRONIĆ FRANJO, Sutjeska
GRUBOR STEVANA MILE, Sisak, Sutjeska
HALILOVIĆ MUSTAFA, Sutjeska
ILBASIĆ MARKO, Dobro Selō, Bos. Krupa, Sutjeska
ILIĆ MILE, Risavci, Bos. Petrovac, Sutjeska
IVANIĆ MILANA JOVAN, 1919, Jabukovac, Sisak, vodnik, pruga Sarajevo —Višegrad
IVANOVIĆ JOVA, Sutjeska
IVAČIĆ, između Čehotine i sela Meljka
JELIĆIĆ DRAGO, Smoljane, Bos. Petrovac, Sutjeska
JOJA LAKO, Sutjeska
JOVIĆ JOVANA MILAN, 1916, Šipovljani, Sutjeska
JANDRIĆ PETKA VICE, Donji Seget, Sutjeska
JADRIJEVIĆ LUKE MIRKO, 1913, Sinj, Piva
JAKIĆ BUDIMIR, Sutjeska
JAKIĆ JANKO, 1923, Merilja, borac, Sutjeska
JAKOVEVIĆ JOSIP, Sutjeska
JOKNIĆ VIDEOJE, borac, Sutjeska
KATIĆ NEDELJKO, Sutjeska

KLJAJIĆ BECKA DUŠKO, 1925, Nikšić, Sutjeska
KLJAKOVIĆ-GAŠPIĆ JOZO, Solin, Sutjeska
KLJAKOVIĆ-GOŠIĆ STIPE, Solin, Sutjeska
KORDIĆ DRAGAN, Sutjeska
KORDIĆ GROZDANA, Sutjeska
KOVACEVIC ANDRIJE ĐURAĐ, Veličko Selo, Brčko, Sutjeska
KOZOMORA ĐURO, desetar, Sutjeska
KRSTINIĆ JOVAN, Pedalj, Dvor na Uni, Sutjeska
KRŠIĆ LJUBO, Posavina, Sutjeska
LAKOLIĆ SIMO, Brodac, Sutjeska
LIZDEK JOVO, Sutjeska
LONČAREVIĆ MOMČILO, Miljevina
LUJIĆ KONSTANTINA BORKO, Veličko Selo, Brčko, Sutjeska
LUKIĆ CVIKO, Amajlije, Bjeljina, Sutjeska
LUKIĆ ĐURO, Zrmanja, Gračac, Sutjeska
LUKIĆ JOVO, Zrmanja, Gračac, Sutjeska
LABOR MATO, Foča
LAZAREVIC LAZARA ROBERT, 1904, Zvornik, intendant brigade, Sutjeska
LAZO MATE, Poljica, Sutjeska
LEKŠIĆ IVANA MLAĐEN, 1920, Milna, Brač, borac, Sutjeska
LELAS STIPE DRAGAN, 1925, Omiš, Sutjeska
LESKUR NIKOLA, Sutjeska
LISICA ŠIMUNA JOSIP, Srinjine, Split, Sutjeska
LISICA ANTE OSIP, Srinjine, Split, Sutjeska
LISICA ANTE PERO, Srinjine, Split, Sutjeska
LOLIĆ IVANA IVAN, 1914, Žrnovnica, Sutjeska
LOLIĆ JURE MATE, 1924, Žrnovnica, Sutjeska
LOLIĆ MARINA PETAR, 1924, Žrnovnica, Sutjeska
LONČAR VASILJ — DRAGAN, Majske Poljane, Glina, Zelengora
LOVRIC ILIJE ĆEDO, Banjani, Bos. Krupa, Sutjeska
LUKIN IVAN, Sutjeska
LUKIĆ PERO, 1921, G. Podgradci, Banja Luka, Miljevina
LJUBIĆIĆ KOSTE STOJAN, 1901, Jakubovac, Sutjeska
MALINIĆ (KĆI MIRKA), Vukoševac, Sutjeska

MANDIĆ BOSA, Drvar, Bihać, Miljevina
MANDIĆ BOŽO, Suho Polje, Sutjeska
MANDŽUKA DJELIJA, Potočani, Sutjeska
MANOJLOVIĆ KAJO, V. Obarska, Bijeljina, Sutjeska
MARIĆ ŽIVAN, Kraljevo, komandanat bataljona, u CB po prelazu Pive
MARJANOVIĆ MILAN, Sutjeska
MARIJIC KRSTO, Sehovići, Sokolac, Zelengora
MARINOVIC STEVO KOSTA, Sutjeska
MARKOV MIRO, Murter, Zelengora
MARKOV ROKO, Murter, Miljevina
MARKOVIĆ MILORAD, zam. kom. čete, Sutjeska
MARTINOVIĆ ANTE DINKO, 1922, Mađarska, Sutjeska
DR MARTINOVIĆ (STANKO), lekar, Sutjeska, (narodni heroj)
MAŠIĆ DUJE MIRKO, Donji Seget, Sutjeska
MATIĆ DANE DUŠAN, 1922, Kurjak, Gospic, Sutjeska
MATIJAŠ MARINA IVAN, 1917, Vrsine, Sutjeska
MATIJEVIĆ MILE, kod Vučeva
MUSTUR SAVE MILIVOJE, Đenoviće, Sutjeska
MIHAJLOVIĆ MIRKO, Sutjeska
MIJODRAGOVIĆ JOVO, Sutjeska
MIJOLJICA MILAN, Sutjeska
MIKOŠ, 1921—1924, Korićane, Kragujevac, mitraljezac, pored reke Tare
MILAŠINOVIĆ DRAGOJA, 1905, G. Vrtoče, Drvar, pri brigadnoj bolnici na Sutjesci
MILETIĆ JAKOVA IVAN, 1924, Milešina, Sutjeska
MILETIĆ PETRA JAKOV, 1922, Milešina, Sutjeska
MILIĆ VOJO, okolina Brčkog, Sutjeska
MILIĆ JOVO, Jaseničica, Zvornik, Sutjeska
MILIČEVIĆ OSTOJA, Sutjeska
MILIČKOVIĆ N. DIMITRIJE, Petrović, Titograd, Kanjon Pive
MILIN ZVONIMIRA DAMJAN, 1924, Jezera, Sibenik, Sutjeska
MILORADOVIĆ, 1917—1919, komesar omladinske čete, pri prelazu Sutjeske
MILOŠEVIĆ MIĆE VASO, selo Brestnice, Sutjeska
MILOŠEVIĆ M. VASO, 1920, Meka Gruda, Sutjeska
MILOŠEVIĆ M. VASO, 1923, Meka Gruda, Sutjeska
MILOVANOVIC DRAGOSLAV — DEMO, Vinjiše, Sutjeska
MILONIĆ MILE, Brđane, Petrinja, Sutjeska
MILJUŠ JOVO, Sutjeska
MIOĆ NINA, komandir voda, Sutjeska
MIŠČEVIĆ MIRKO, Sutjeska
MIZBRADICA VASO, Sutjeska
MORAČA MILE, Sutjeska
MORNAR ŠIMUNA JOSIP, 1925, Pri bude, Sutjeska
MRKALJ JOVANA GNJATIJE, 1896, Sutjeska
MANDIĆ BOŽO, Sutjeska
MARIJANOVIĆ BOŽO, Suvaja, Bihać, Sutjeska
MIKIĆ LAZARA STEVO, V. Selo, Brčko, Sutjeska
MILICIĆ ŽIVANA ILIJA, V. Selo, Brčko, Sutjeska
MITROVIĆ RADOSLAV, Stupari, Šekovići, Sutjeska
MRKIĆ MIĆO, Zrmanja, Gračac, Sutjeska
MACURA NIKOLA, Sutjeska
NOVAKOVIC SIME JOVAN, 1916, Pri budić, Gračac, Sutjeska
NOVAKOVIC JOVAN, Zrmanja, Gospic, Sutjeska
NOVAKOVIC MARKA GOJKO, Sutjeska
NIŽETIĆ ROKA DRAGI, 1922, Selce, Zelengora
NIKITOVIĆ BOŽO, 1900, Komarnica, borac, Sutjeska
NADILO BURON JAKOVA IVAN, 1923, Blato na Korčuli, Sutjeska
NIKELIĆ LUCA, Sutjeska
NIKČEVIĆ LOVRE, Solin, Sutjeska
OBLAKOVIĆ PETAR, kod Foče
OKUKA GAVRILA ĐUKO, Sutjeska
OLJAČA IGNJATIJA NIKOLE, 1912, Sutjeska
OPAĆIĆ JOVAN, Sutjeska
ORMAN HUSO, Ljubuško, Šćepan Polje
OSTOJIĆ BOGDAN — ČIKIRIZ, Košur
OSMIĆ OMERA SALKO, Milinklade
PAVLLOV MARTINA SJEPE, borac, Sutjeska
PAVLLOVIĆ VIDAKA DRAGA, Kruševac, bolničarka, Sutjeska
PAVLLOVIĆ RISTA, Pljevlje, Sutjeska
PAŽIN STRAHINJA, Miljevine
PERCIĆ MARINKA MILAN, Žrnovnica, Sutjeska

PERIŠIĆ DANKO, Đuvnica, Vlasenica, borac, kod Tare
PIVČIĆ HASE MUJO, 1895, Livno, Sutjeska
PIVČIĆ MIJE NURIJA, 1914, Livno, Sutjeska
PLEČAS IVAN, desetar, Zelengora
PLEČAS NIKOLA, Bjelaja, Sutjeska
POPADIĆ STOJANA MIRKO, 1920, Otišić, Sutjeska
POPADIĆ PETRA MILICA, 1920, Imotski, bolničarka, Zelengora
POPARA ILIJA, Kukriče, Trebinje, Sutjeska
POPOVIĆ MATE ČIRO, 1923, Svinjiste, borac, Sutjeska
POPOVIĆ ČEDO, 1925, Jasik, Jajce, Sutjeska
POPOVIĆ OLGA, borac, Sutjeska
POPOVIĆ RADOVAN, Rijeka, Titograd, kanjon Pive
PRASTALO VID, Majkić Japra, Grmeč, Sutjeska
PRICA ADA, ekonom, Sutjeska
PRILJEVA NIKOLA, Majske Poljane, Glina, Popov Do
PRKIC JURE IVAN, Muć, Sutjeska
PRUJAT PETAR, Kruševica, borac, Sutjeska
PRODANOVIĆ BORA, Sutjeska
PUCAR MILAN, Rogulje, Dvor na Uni, Sutjeska
PUDARAC NURIJA, Sutjeska
PAMIĆ MARJAN, Glasinci, Sutjeska
PAVLOVIĆ SAVE MILAN, Popovi, Biđeljina, Sutjeska
PETRIĆ, kuvarica u bolnici, Sutjeska
PETROVIĆ BORO, Kriva Bara, Bijeljina, Sutjeska
PICUKARIĆ LJUBINKO, intendant divizijske bolnice, Zelengora
POLEKSIĆ VOJIN, Sutjeska
RAĐENOVICI JOVICA, Sutjeska
ROKVIC NIKOLA, Sutjeska
RABLJENOVIC MIRKO, Jovac, Dvor, delegat voda, Sutjeska
RADMILOVIĆ ANTE BRANKO, 1914, Sutivan, desetar, Sutjeska
RADMILOVIĆ GRZE UROŠ, 1920, Sutivan, umro od tifusa na Sutjesci
RADOJEVIĆ VELIMIR, Ožezi, Titograd, Popov Most
RAĐOVANAC STANIŠA, komandir pratećeg voda, Miljevina
RAĐOVIĆ MILA, Bar, Donja Morača, Sutjeska
RADUČVIĆ JEFTA, Sutjeska
RADUŠ ILIJA, 1916, Žrmanja, Miljevina
RAĐENOVIC VLADO (VIDA), Bosanski Osredci, Drvar, Sutjeska
RAKAS STEVANA RADE, Zut, Dvor na Uni, Sutjeska
RAŠETAR MATIN IVAN, Umčani, Makarska, Sutjeska
RAŠLI BRANKA, Šipovljani, Drvar, Sutjeska
RATKOVIC MILAN, borac, Sutjeska
REBRAČA STOJANA MILE, 1923, Majske Poljane, Glina, Zelengora
RINCIC IVANA STJEPAN, 1922, Muriće, Zelengora
ROMANOVIC STOJA, Sutjeska
RULA MILE PETAR, Bijele Vode, Glina, Miljevina
RULA NIKOLE STANKO, Bijele Vode, Glina, Sutjeska
RUSIĆ ĐURO, Sutjeska
SAMARDŽIĆ S. DANILO, 1910, M. Gruđa, borac, Sutjeska
SAMARDŽIĆ TRIFKA DANILO, Hodžić, Sutjeska
SAMARDŽIĆ NIKO, Sutjeska
SEFEROVIC MUJO, Oplečani, Duvno, Sutjeska
SEKULIĆ TRIVO, Sutjeska
SEKULOVIC JOVANA MILAN, 1922, Imotski, borac, Zelengora
SIKIRIĆ JURE IVAN, Pasičine, Makarska, Zelengora
SIRAGONJO SAVO, desetar, Sutjeska
SLAVNIĆ PETRA MILIN, 1923, Banjaski Jabukovac, Sutjeska
SOFTIC A. RASIM, Sutjeska
SOLAC MILOS, 1910, D. Ratkovo, Ključ, borac, Zelengora
SORIĆ JAKOVA ANTE, Donji Seget, Split, Sutjeska
SORO STANA, 1924, okolina Bugojna, borac, Sutjeska
SPANIĆ ĐORDE, Bijelo Polje, Sutjeska
STANISIĆ SAVE LAZO, Sutjeska
STANISIĆ RATKO, 1900, Livno, komandir bojne komore, Sutjeska
STANKOVIC JEFTO, Sutjeska
STEVANOVIC ILIJE ŽIVORAD, Barajevo, Sutjeska
STIPICA ANTE JEROLIN, Žrnovnica, Sutjeska
STUPAR SRETKO, Sutjeska
SUNDAĆ SIME JANKO, 1924, D. Javoran, Dvor, nestao na Zelengori
SUŠAK ĐURO, Sutjeska

SORAJEVIĆ NEDO, Sarajevo, Sutjeska
SPAĆ ŽELJKO, Romanija, Sutjeska
SREMAC MILOŠ, Sutjeska
STONEK ANDRIJA, komandir voda,
    Sutjeska
STOJOVIĆ JAKSA, Sutjeska
SARATLIJA JOVO, Sarajevo, Sutjeska
STUDENI KRAJIŠNIK, Sutjeska
SEKULIĆ JANKA MILAN, 1915, Zlopolijac, Bihać, Sutjeska
SIMIĆ KRCADŽA KRSTO, Kriva Bara, Bijeljina, Sutjeska
ŠKUNDRIĆ MARIJA, Zrmanja, Gospic, Sutjeska
ŠKUNDRIĆ MILAN, Zrmanja, Gospic, Sutjeska
ŠUPE ANTE MARICA, 1926, Gradina, Sibenik, Sutjeska
ŠUPUT MILAN, Majkić Japra, Sutjeska
SARANOVIĆ MINJA, Sutjeska
ŠIPKA MILAN, Vodenica, Bos. Petrovac, Sutjeska
TANKOSIĆ PERE MILAN, 1921, M. Očjevo, Drvar, Sutjeska
TASIC ŽIKICA — MUŠTIKLAR, Kragujevac, Miljevina
TEOFILOVIĆ BOSA, Modran, Janja, Sutjeska
TEŠANOTIĆ ŠPIRA PERO, Meka Gruda, Sutjeska
TIŠMA MITAR, Sutjeska
TOMAS DINE, G. Siget, Split, Sutjeska
TOMIĆ SAVKO, Borje, Jajce, Sutjeska
TOMIĆ BOGDAN, Trebava, Modrič, Zelengora
TOMIĆ KRSTE PETAR, 1924, Otišić, Sutjeska
TORBICA NIKOLA, Sutjeska
TORBICA MIRKO, Sutjeska
TORBICA JOKO, Sutjeska
TORBICA ILIJA, Sutjeska
TONOVIĆ NATA, Sutjeska
TRKULJA ILUSA JOVO, Zelengora
TOMAŠEVIĆ MILORAD, Sutjeska
TADIĆ STOJANA DUŠAN, 1925, Sočanica, Dvor, Sutjeska
TREPOV PETRA ZLATA, bolničarka, Sutjeska
TEŠIĆ TEŠO, Sutjeska
TOMANIĆ RADOVANA SREĆKO, Vel. Selo, Brčko, Sutjeska
TOMIĆ BOGDANA MIRKO, Vel. Selo, Brčko, Sutjeska
UBOVIC JOVO, Biskupija, Knin, Sutjeska

UBOVIC SAVA, Biskupija, Sutjeska
UGRIN MATE, Sutjeska
UJDUR GOJKO, na Tari
UJDURA MATE, okolina Makarske, borac, Sutjeska
UKIĆ KARMELO, Popović, Šibenik, komesar čete, Sutjeska
URLIĆ VID, Drašnice, Makarska, Sutjeska
UVODIĆ MARIJA, Klis, Split, bolničar, utopila se u Sutjesci
UVODIĆ MILAN, 1922, Klis, Split, mužičar, Sutjeska
UZELAC ILIJA, Rašinovac, Bos. Petrovac, borac, kota Vis kod Foče
ULEMEN RODE, Crni Potok, Sutjeska
UMIČIĆ ĐORĐE, 1935, Prijedor, Sutjeska
UMKOVIĆ JURE, Brač, Sutjeska
URŠIĆ VIDA ANTE, 1922, Selce, Sutjeska
UZELAC BRANKA BOŠKO, 1924, V. Radić, Bihać, Sutjeska
VASIĆ SLOBODAN, Majevica, Sutjeska
VASILJEVIĆ SIMO, Pedalj, Dvor na Uni, Sutjeska
VAČIĆ MIRKO, Solin, Sutjeska
VIKIĆ SVETISLAV — CECO, Brodac, komesar čete, Sutjeska
VLAHOV JOSIPA BOGDAN, 1922, Prvić, Šibenik, borac, Sutjeska
VESELIĆ MIKAILO, Brodac, Sutjeska
VUJOVIĆ JEFTE SLAVKO, 1918, Kifino selo, Nevesinje, borac, Sutjeska
VELJKOVIC KAZIMIR, 1909, Kragujevac, komesar, Sutjeska
VELJA MUSTUR, vodni delegat, Sutjeska
VISKOVIĆ IVAN, Sutjeska
VJESILAGIĆ A. FAHID, Sutjeska
VJEŠTICA ILIJA, Zrmanja, Gospic, Sutjeska
VJEŠTICA RADE ILIJA, 1912, Pribudić, Gospic, Miljevina
VLADIĆ PETRA DUSAN, 1922, Zelengora
VLAJIĆ N. MILAN, kurir, Zelengora
VRANJEŠ MIRKO, Sutjeska
VRGOĆ IVAN STJEPAN, 1925, Pribude, Sutjeska
VRPOLJAK IVAN, Pribude, Vučevvo
VUČENOVIC GLISE ĐURO, 1924, Koljane, borac, Sutjeska
VUCIĆ MAJO, Sutjeska
VUCA MILAN, borac, Sutjeska
VUHANDIN SAVA, Sutjeska
VUJANOVIC ĐOKICA, Sutjeska

- VUJANOVIĆ I. PETAR, 1910, Radonović, Livno, vodnik, Sutjeska
VUJČIĆ MILAN, Zelengora
VUJČIĆ SIMO, zamenik komandira čete, Sutjeska
VUJČIĆ STOJANA PETAR, Vrbica, Livno, Sutjeska
VUJISIĆ MILKA, Tare, Kolašin, Sutjeska
VUJIČIĆ ZORKA, Dolovi, Nikšić, lek. pomoćnik, Sutjeska
VUJEVIĆ J. SLAVKO, 1918, Bileća, borac, Sutjeska
VUKAJLOVIĆ DANILO, Lukavac, Nevesinje, politički komesar bataljona, Sutjeska
VUKAJLOVIĆ LUKA, Sutjeska
VUKIČEVIĆ RADULE, Piva
VUKMANOVIĆ STEVANA MILE, 1922, Banijski Jabukovac, Sutjeska
VUKOJEVIĆ JOVO, Podgrmeč, Sutjeska
VUKOVIĆ STOJANA MILUŠA, Hadžić, Sutjeska
VUKOVIĆ S. MILUŠA, 1910, M. Gruda, borac, Sutjeska
VUKOVIĆ RISTO NEDO, Lopare, Tužla, Sutjeska
VUKOVIĆ S. SIMO, 1928, M. Gruda, Sutjeska
VULETIĆ DUŠAN, Sutjeska
VULETIĆ NIKOLA, iz Dalmacije, kod mosta Sutjeska
ZEKOVIĆ, Danilovgrad, Sutjeska
ŽIVKOVIĆ MIROSLAVA, Sutjeska
ŽANLIĆ MARKA MARKO, 1920, Blato, Korčula, Sutjeska
ŽUNIĆ NIKOLA, Sutjeska
ZUŽULA PETAR, Sutjeska

ŠTAB DRUGE PROLETERSKE DIVIZIJE U KANJONU TARE

JEDINICE DRUGE PROLETERSKE DIVIZIJE KOD SELA MRATINJA

DELOVI PETE CRNOGORSKE BRIGADE NA MAGLIĆU

TREĆA KRAJIŠKA BRIGADA NA ODMORU

NA MAGLIĆU, 6. JUN 1943. GODINE

VUČEVO

**DELOVI PRVE PROLETERSKE BRIGADE NA PROLAZU
PORED SUHE GORE**

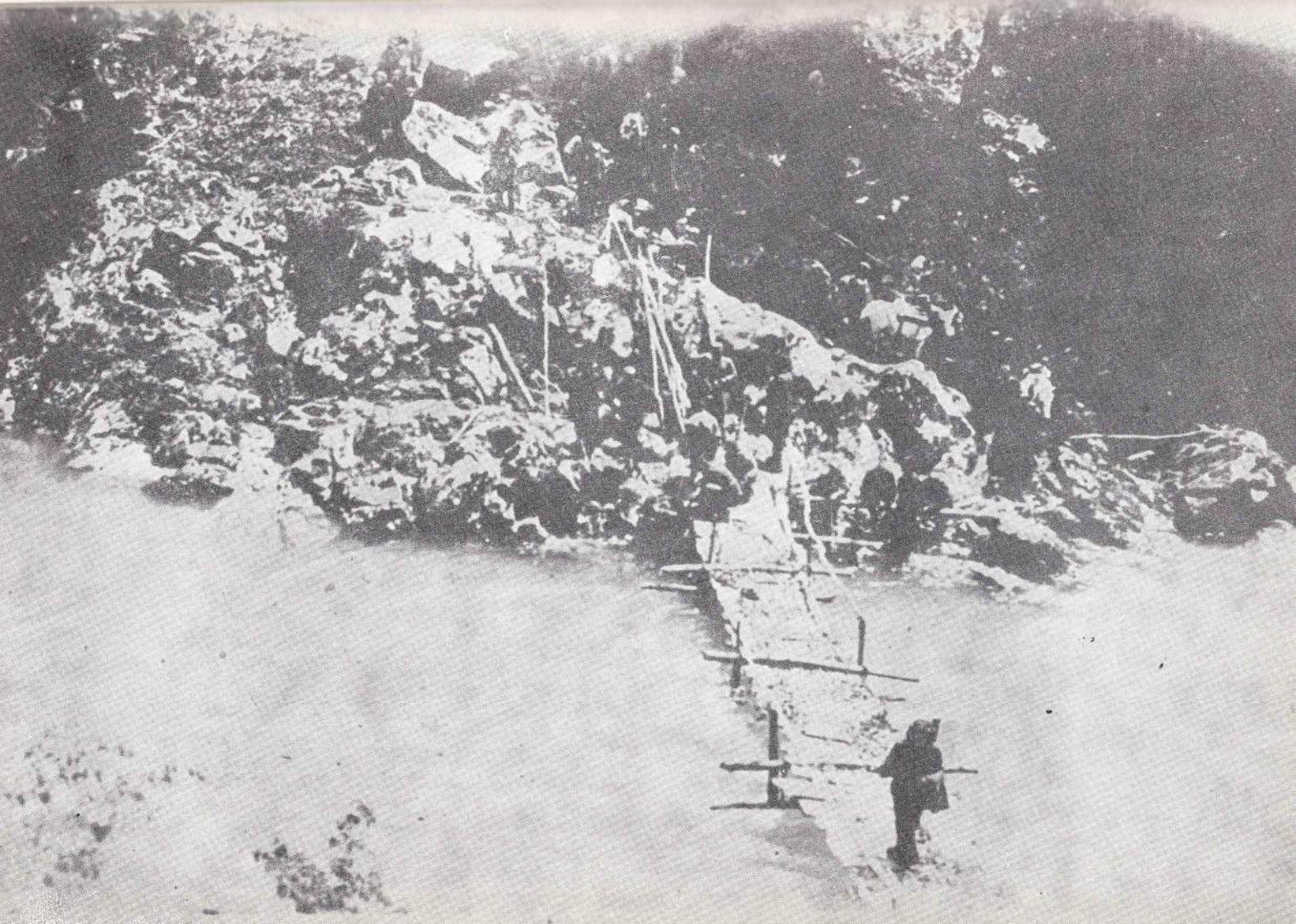
VUČEVO — KOLIBA U KOJOJ SE NALAZIO ŠTAB DRUGE
PROLETERSKE BRIGADE

ŠTAB SEDME KRAJIŠKE BRIGADE

KRATAK PREDAH NA SUHOJ GORI

*IMPROVIZOVANI MOST NA SUTJESCI KOJI SU PODIGLE
JEDINICE DRUGE PROLETERSKE BRIGADE*

KOLONA ČETVRTE (CRNOGORSKE) PROLETERSKE BRIGADE
NA ZELENGORI — 11. JUNA 1943.

SADRŽAJ LIKOVNIH PRILOGA I FOTOGRAFIJA

LIKOVNI PRILOZI

Toma Šijaković: PARTIZANSKA KOLONA (ulje)

Marjan Detoni: PRELAZ PREKO REKE BOSNE (monotipija)

Frano Baće: U KANJONU SUTJESKE

Ismet Mujezinović: TIFUSARI

France Mihelič: POPALJENO OGNJIŠTE

Rizah Štetić: ZBJEG

Marjan Detoni: PORAŽENI

France Mihelič: TABOR

Nikolaj Pirnat: SIROTA

DOKUMENTARNE FOTOGRAFIJE

Štab Druge proleterske divizije u kanjonu Tare

Jedinice Druge proleterske divizije kod sela Mratinja

Delovi Pete crnogorske brigade na Magliću

Treća krajiška brigada na odmoru

Na Magliću, 6. jun 1943. godine

Vučevvo

Delovi Prve proleterske brigade na prolazu pored

Suhe Gore

Vučevvo — koliba u kojoj se nalazio štab Druge proleterske brigade

Štab Sedme krajiške brigade

Kratak predah na Suhoj Gori

Improvizovani most na Sutjesci koji su podigle jedinice Druge proleterske brigade

Kolona Četvrte (crnogorske) proleterske brigade na Ze-
lengori — 11. jun 1943.

OD REDAKCIJE

Kako se posle izlaska iz štampe »Sutjeska« javio jedan broj učesnika ove bitke, čiji prilozi nisu ranije objavljeni, to se Vojnoizdavački zavod odlučio da stampa i ovaj šesti tom, smatrajući, da će se ovim radovima i spiskom poginulih, koji je dobijen od Centralnog odbora Saveza boračkih organizacija, još potpunije sagledati veličina i celina ovog značajnog istorijskog događaja kao i potpunije razjasniti pojedini momenti. Nadamo se da će i ovaj tom, kao i prethodnih pet, biti sa pažnjom i interesom primljen od strane čitalaca i istoričara.

S A D R Ž A J *

<i>Đoko Ivanović: SNABDIJEVANJE 3. DIVIZIJE U TOKU BITKE NA SUTJESCI</i>	7
<i>Ljubodrag Đurić: DRINSKA OPERATIVNA GRUPA</i>	58
<i>Stanko Štetić: SA VRHOVNIM ŠTABOM OD TARE DO MILJEVINE</i>	80
<i>Joveta Bobićić: KROZ NJEMAČKI OBRUČ NA SUTJESCI</i>	99
<i>Šukrija Bijedić: KROZ ČVRSTE OBRUČE</i>	113
<i>Vlatko Lazarević: ZAPISI SA SUTJESKE</i>	132
<i>✓ Koča Jončić: ĆETIRI NEZABORAVNE AKCIJE</i>	166
<i>Radivoje Kovačević: FRAGMENTI IZ BITKE NA SUTJESCI</i>	180
<i>Miodrag Milovanović Lune: IZ DNEVNIKA ZAMENIKA KOMANDANTA 2. PROLETERSKE BRIGADE</i>	192
<i>Dimitrije Vojvodić Zeko: OD JAVORKA DO ZELENGORE</i>	208
<i>Dane Olbina: IZVOD IZ PARTIZANSKOG DNEVNIKA</i>	227
<i>Miloš Čičić: OD ČELEBIĆA DO MILJEVINE</i>	255
<i>Dragođo Stojić: PRATEĆA ĆETA 2. PROLETERSKE BRIGADE</i>	266
<i>Milisav Raičević: U 7. KRAJIŠKOJ BRIGADI</i>	271
<i>✓ Teodosije Parezanović: MILJEVINA</i>	279
<i>✓ Mila Kapičić-Četković: RATAJ</i>	285
<i>Dragi Milenković: NA RAZMEDI ŽIVOTA</i>	288
<i>SPISAK POGINULIH BORACA U BICI NA SUTJESCI</i>	295

---

* Sadržaj I—V knjige ovog zbornika objavljen je na kraju V knjige.

SUTJESKA VI

PIŠU UČESNICI

*

REDAKTOR

Radovan Panić

*

LEKTORI

Stana Stanić

Stevan Kojić

Veljko Aleksić

*

TEHNIČKI UREDNIK

Andro Strugar

*

KOREKTORI

Vera Đurić, Biljana Đorđević,

Vera Radulović, Gordana Rosi,

Nada Vesić

Stampanje završeno aprila 1966.

TIRAŽ 10.000

